

**WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY
W TORUNIU**

**RYNEK PRACY
W WOJEWÓDZTWIE
KUJAWSKO – POMORSKIM
W I PÓŁROCZU 2008 ROKU**

Toruń, wrzesień 2008 r.

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	1
1. DYNAMIKA ZMIAN NA WOJEWÓDZKIM RYNKU PRACY.....	2
2. FUNDUSZ PRACY.....	8
2.1. Środki Funduszu Pracy przyznane według algorytmu.....	8
2.2. Dodatkowe środki Funduszu Pracy przyznane z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej.....	8
2.3. Wydatki z Funduszu Pracy.....	10
3. PROBLEMATYKA WSPÓŁTWORZENIA I REALIZACJI POLITYKI RYNKU PRACY.....	11
3.1. Sejmik i Zarząd Województwa Kujawsko – Pomorskiego.....	11
3.2. Regionalny Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia.....	12
3.3. Wojewódzka Rada Zatrudnienia.....	13
3.4. Realizacja programów rynku pracy.....	14
3.4.1. Program Operacyjny Kapitał Ludzki.....	14
3.4.2. Monitoring Regionalnego Rynku Pracy.....	19
3.4.3. Sektorowy Program Operacyjny Rozwój Zasobów Ludzkich (SPO RZL).....	20
3.4.4. Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego.....	20
3.4.5. Podsystem Monitorowania Europejskiego Funduszu Społecznego.....	25
3.4.6. Program 45/50 Plus.....	27
3.4.7. Programy lokalne realizowane przez powiatowe urzędy pracy.....	27
A. Praca i Środowisko 2008.....	27
B. Działania wspierające przygotowanie lub realizację projektów w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego (RPO).....	28
C. Działania wspierające rozwój zatrudnienia i działalności gospodarczej w oparciu o zasoby kulturowe.....	28
D. Projekty wspierające łagodzenie skutków pogorszenia się sytuacji na rynku pracy w wyniku restrukturyzacji zatrudnienia.....	28
3.4.8. Profesjonalne Portfolio Językowe dla poprawy zatrudnialności pracowników UE poprzez wzrost ich umiejętności profesjonalnego posługiwania się językiem obcym	28
3.4.9. Pomoc Techniczna.....	29
4. INNE PROGRAMY REALIZOWANE PRZEZ WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W TORUNIU.....	31
4.1. Działalność promocyjno – informacyjna.....	31
4.2. Badania socjologiczne.....	35
4.2.1. Badania statystyczne.....	35
4.2.2. Sondaż wśród pracodawców województwa kujawsko – pomorskiego.....	35

4.2.3.	Badanie dotyczące oferty edukacyjnej oraz szkoleniowej.....	36
4.2.4.	Badanie firm powstałych z wykorzystaniem środków z Funduszu Pracy na podjęcie działalności gospodarczej.....	37
4.3.	Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych.....	37
4.4.	Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej.....	40
4.5.	Służba zastępcza.....	42
4.6.	Zatrudnienie obywateli polskich za granicą.....	43
4.6.1.	Praca w Hiszpanii.....	43
4.6.2.	Zatrudnienie obywateli polskich w ramach Europejskich Służb Zatrudnienia EURES.....	45
4.7.	Krajowe pośrednictwo pracy.....	49
4.8.	Agencje zatrudnienia.....	50
4.9.	Koordinacja systemów zabezpieczenia społecznego.....	50
5.	AKTYWIZACJA BEZROBOTNYCH W POWIATOWYCH URZĘDACH PRACY.....	52
5.1.	Oferty pracy.....	52
5.2.	Podjęcia pracy.....	55
5.3.	Szkolenie bezrobotnych.....	59
5.4.	Staż.....	60
5.5.	Przygotowanie zawodowe w miejscu pracy.....	62
5.6.	Prace społecznie użyteczne.....	63
6.	STRUKTURA I BILANS BEZROBOTNYCH W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO – POMORSKIM.....	66
6.1.	Bezrobotne kobiety.....	66
6.2.	Bezrobocie na wsi.....	70
6.3.	Bezrobotni zwolnieni z przyczyn zakładu pracy.....	74
6.4.	Bezrobotni z prawem do zasiłku.....	76
6.5.	Bezrobotni do 25 roku życia.....	77
6.5.1.	Osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki.....	82
6.6.	Bezrobotni powyżej 50 roku życia.....	85
6.7.	Długotrwale bezrobotni.....	89
6.8.	Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych.....	94
6.9.	Bezrobotni bez doświadczenia zawodowego.....	97
6.10.	Bezrobotni bez wykształcenia średniego.....	99
6.11.	Kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka.....	101
6.12.	Bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia.....	103

6.13.	Bezrobotni, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia..	105
6.14.	Bezrobotni niepełnosprawni.....	106
6.15.	Bezrobotni według wieku i wykształcenia.....	109
6.16.	Bezrobotni według stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy.....	110
6.17.	Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy.....	112
6.18.	Bezrobotni według zawodów i specjalności.....	112
7.	PODSUMOWANIE.....	114
	TABELE.....	116
	SUMMARY IN ENGLISH.....	188

SPIS TABEL

1.	Stan i struktura bezrobocia.....	116
2.	Bezrobotni zarejestrowani w powiatach województwa kujawsko – pomorskiego według płci.....	117
3.	Bezrobotni posiadający prawo do zasiłku.....	119
4.	Bezrobotni zwolnieni z przyczyn zakładu pracy i zapowiedzi zwolnień oraz zwolnienia monitorowane.....	119
5.	Wykaz zakładów pracy, które zgłosiły do PUP zamiar zwolnienia pracowników z przyczyn dotyczących zakładu pracy.....	120
6.	Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia.....	121
7.	Bezrobotni zamieszkali na wsi.....	122
8.	Bezrobotni zamieszkali na wsi według płci.....	123
9.	Bilans bezrobotnych zamieszkałych na wsi w I półroczu 2008 r. wg powiatów.....	124
10.	Wybrane kategorie bezrobotnych.....	126
11.	Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy.....	127
12.	Bezrobotni do 25 roku życia według powiatów.....	128
13.	Bilans bezrobotnych do 25 roku życia w I półroczu 2008 r. wg powiatów.....	129
14.	Osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w I półroczu 2008 roku według powiatów.....	131
15.	Bezrobotni, którzy ukończyli szkołę wyższą, do 27 roku życia w I półroczu 2008 roku według powiatów.....	132
16.	Bezrobotni powyżej 50 roku życia według powiatów.....	133
17.	Bilans bezrobotnych powyżej 50 roku życia w I półroczu 2008 r. wg powiatów.....	134
18.	Długotrwale bezrobotni według powiatów.....	136
19.	Bilans długotrwale bezrobotnych w I półroczu 2008 r. wg powiatów.....	137
20.	Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych według powiatów.....	139

21.	Dynamika zmian wśród bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych w I półroczu 2008 roku według powiatów.....	140
22.	Bezrobotni bez doświadczenia zawodowego według powiatów.....	141
23.	Dynamika zmian wśród bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego w I półroczu 2008 roku według powiatów.....	142
24.	Bezrobotni bez wykształcenia średniego według powiatów.....	143
25.	Dynamika zmian wśród bezrobotnych bez wykształcenia średniego w I półroczu 2008 roku według powiatów.....	144
26.	Kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka według powiatów.....	145
27.	Dynamika zmian wśród bezrobotnych kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka w I półroczu 2008 roku według powiatów.....	146
28.	Bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	147
29.	Dynamika zmian wśród bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia w I półroczu 2008 roku wg powiatów.....	148
30.	Bezrobotni, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia.....	149
31.	Dynamika zmian wśród bezrobotnych, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia w I półroczu 2008 roku według powiatów.....	150
32.	Bezrobotni niepełnosprawni według powiatów.....	151
33.	Niepełnosprawni bezrobotni i poszukujący pracy w I półroczu 2008 roku według powiatów.....	152
34.	Bezrobotni cudzoziemcy w I półroczu 2008 roku według powiatów.....	153
35.	Bezrobotni zarejestrowani „napływ” i wyrejestrowani „odpływ” w I półroczu 2008 r....	154
36.	Bilans bezrobotnych w kolejnych miesiącach I półrocza 2008 roku.....	155
37.	Bilans bezrobotnych w I półroczu 2008 r. według powiatów.....	156
38.	Wybrane kategorie bezrobotnych, którzy podjęli pracę w I półroczu 2008 roku.....	158
39.	Oferty pracy zgłoszone w I półroczu 2008 roku według powiatów.....	159
40.	Oferty pracy najczęściej zgłaszane do pup w I półroczu 2008 roku.....	160
41.	Szkolenia bezrobotnych według powiatów w I półroczu 2008 roku.....	161
42.	Staże bezrobotnych według powiatów w I półroczu 2008 roku.....	162
43.	Przygotowanie zawodowe w miejscu pracy według powiatów w I półroczu 2008 roku..	163
44.	Prace społecznie użyteczne według powiatów w I półroczu 2008 roku.....	164
45.	Bezrobotni według wieku.....	165
46.	Bezrobotni w powiatach według wieku.....	166
47.	Bezrobotni według poziomu wykształcenia.....	167
48.	Bezrobotni w powiatach według poziomu wykształcenia.....	168
49.	Bezrobotni według stażu pracy.....	169
50.	Bezrobotni w powiatach według stażu pracy.....	170

51.	Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy.....	171
52.	Bezrobotni w powiatach według czasu pozostawania bez pracy.....	172
53.	Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy.....	173
54.	Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy ogółem według czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy.....	174
55.	Bezrobotne kobiety będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy według czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy.....	175
56.	Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy.....	176
57.	Bezrobotni w powiatach wg Polskiej Klasyfikacji Działalności.....	177
58.	Bezrobotni województwa kujawsko – pomorskiego według wielkich grup zawodów.....	179
59.	Zawody najczęściej spotykane wśród bezrobotnych – grupy elementarne.....	180
60.	Poszukujący pracy oraz cudzoziemcy z krajów UE z prawem do zasiłku w powiatach.....	181
61.	Osoby, które nabyły uprawnienia do dodatku aktywizacyjnego w I półroczu 2008 r.....	182
62.	Podział środków Funduszu Pracy w 2008 roku wg stanu na 30.06.2008 r. (w tys. zł).....	183
63.	Struktura wydatków Funduszu Pracy ogółem w I półroczu 2008 roku wg powiatów (w tys. zł).....	184
64.	Struktura wydatków Funduszu Pracy na programy na rzecz promocji zatrudnienia w I półroczu 2008 roku według powiatów (w tys. zł).....	186

WSTĘP

Analiza pt. „**Rynek pracy w województwie kujawsko – pomorskim w I półroczu 2008 roku**” przygotowana została w Wydziale Badań i Analiz Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu.

Opracowanie charakteryzuje najważniejsze cechy wojewódzkiego rynku pracy oraz przedstawia dynamikę zmian dokonujących się w tej dziedzinie. Analiza zawiera także informacje o realizacji programów samorządu województwa oraz inicjatywach partnerów społecznych zmierzających do poprawy sytuacji na lokalnych rynkach pracy.

W zakresie informacji o strukturze i aktywizacji bezrobotnych wykorzystano dane ze sprawozdawczości sporządzanej przez powiatowe urzędy pracy w ramach realizacji Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2008. Wykorzystano również informacje przygotowane przez odpowiednie wydziały WUP.

Opracowanie zawiera część opisową oraz zestawienie danych w ujęciu tabelarycznym. Jeśli nie zaznaczono inaczej – źródłem wszystkich tabel i wykresów są: *MPiPS-01 Sprawozdanie o rynku pracy* (wraz z załącznikami), *MPiPS-02 Sprawozdanie o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy* oraz zestawienia własne Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu. Tablice i wykresy zostały przygotowane metodą komputerowych zestawień i agregacji danych. Ze względu na elektroniczną technikę zaokrągleń, dane mogą nie sumować się do 100%.

ADMITTANCE

Analysis “**Labour Market in Kujawsko – Pomorskie Voivodship in the first half – year 2008**” was prepared by Department of Research and Analyses of Voivodship Labour Office in Toruń.

A publication characterises major factors of regional labour market and shows a dynamic of changes achieving in this field. The analysis contains also information about realisation programmes of voivodship self – government and initiatives of social partners tending to improvement a situation on the local labour markets.

In range of information about structure and activation unemployed were used data from report made by Powiat Labour Offices using by realisation decree of Council of Ministers concern with statistic research of public statistics on year 2008. Also information prepared by suitable departments of Voivodship Labour Office (WUP) was used.

The publication contains written parts and combination of data in tables. If it is not specified otherwise – the source of all tables and graphs are: *MPiPS-01 Report of labour market* (with appendix), *MPiPS-02 Report of incomes and expenditures from Labour Fund* and Voivodship’s Labour Office in Toruń data combinations. Tables and diagrams were made by computer’s combinations and adding of data. With regard for adaptation computer calculation data can’t be added to 100 per cent.

Przy publikacji danych WUP prosimy o podanie źródła
When publishing the WUP data – please indicate the source

1. DYNAMIKA ZMIAN NA WOJEWÓDZKIM RYNKU PRACY

Według stanu w dniu 30 czerwca 2008 r. w województwie kujawsko – pomorskim zarejestrowanych pozostawało 106.952 bezrobotnych. Było to o 18,0% (23.502 osoby) mniej niż w końcu czerwca roku poprzedniego. W tym samym okresie w Polsce liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 23,2%.

Bezrobotni oraz stopa bezrobocia według powiatów

Stan w końcu okresu

Powiaty	Bezrobotni				Stopa bezrobocia		
	czerwiec 2007	czerwiec 2008	wzrost/ spadek		czerwiec 2007	czerwiec 2008	wzrost/ spadek (w pkt. proc.)
	osoby		%				
Polska	1 895 063	1 455 321	-439 742	-23,2	12,3	9,6	-2,7
Województwo razem	130 454	106 952	-23 502	-18,0	16,0	13,3	-2,7
Bydgoszcz – powiat grodzki	11 160	8 650	-2 510	-22,5	6,9	5,3	-1,6
Bydgoszcz – powiat ziemski	4 158	2 905	-1 253	-30,1	12,7	9,1	-3,6
Grudziądz – powiat grodzki	7 929	6 332	-1 597	-20,1	22,0	18,0	-4,0
Grudziądz – powiat ziemski	3 546	3 014	-532	-15,0	24,5	21,4	-3,1
Toruń – powiat grodzki	6 911	5 519	-1 392	-20,1	7,6	6,0	-1,6
Toruń – powiat ziemski	5 825	4 814	-1 011	-17,4	21,1	17,9	-3,2
Włocławek – powiat grodzki	8 144	7 212	-932	-11,4	14,9	13,2	-1,7
Włocławek – powiat ziemski	6 681	5 585	-1 096	-16,4	21,4	18,4	-3,0
Aleksandrów Kujawski	4 399	3 520	-879	-20,0	20,2	16,7	-3,5
Brodnica	4 452	3 933	-519	-11,7	15,1	13,4	-1,7
Chełmno	3 381	2 729	-652	-19,3	18,9	15,7	-3,2
Golub – Dobrzyń	2 964	2 623	-341	-11,5	18,3	16,3	-2,0
Inowrocław	16 508	12 422	-4 086	-24,8	24,2	19,1	-5,1
Lipno	5 967	5 289	-678	-11,4	23,7	21,4	-2,3
Mogilno	3 737	3 445	-292	-7,8	20,9	19,3	-1,6
Nakło nad Notecią	6 597	5 552	-1 045	-15,8	23,3	20,1	-3,2
Radziejów	3 489	2 982	-507	-14,5	20,5	17,9	-2,6
Rypin	3 411	2 907	-504	-14,8	18,8	16,3	-2,5
Sępólno Krajeńskie	3 078	2 838	-240	-7,8	21,5	19,9	-1,6
Świecie	6 414	5 032	-1 382	-21,5	17,5	14,0	-3,5
Tuchola	3 362	2 385	-977	-29,1	20,1	14,9	-5,2
Wąbrzeźno	2 655	2 441	-214	-8,1	20,5	19,0	-1,5
Żnin	5 686	4 823	-863	-15,2	22,9	19,8	-3,1

Spadek liczby bezrobotnych odnotowany w czerwcu 2008 r. (liczony rok do roku), był słabszy niż w roku poprzednim, kiedy wyniósł 22,5% (w Polsce – 23,8%).

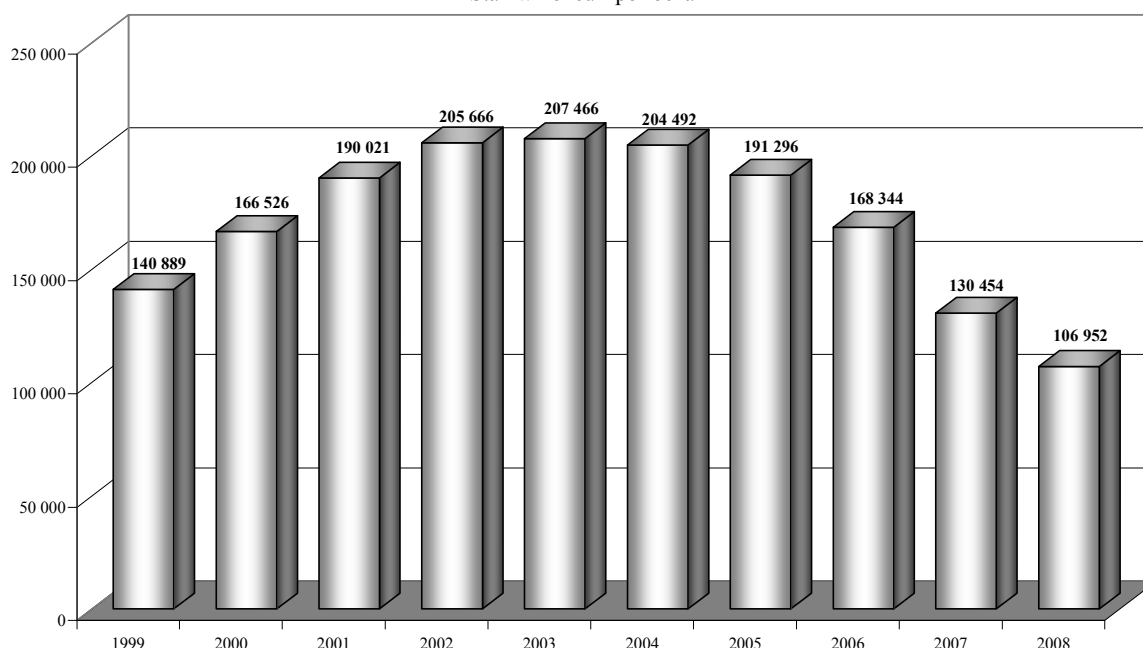
Spadek liczby bezrobotnych odnotowano we wszystkich powiatach: największy względny – w powiecie bydgoskim (o 30,1%), najmniejszy – w powiatach mogileńskim i sępoleńskim (o 7,8%).

Liczba bezrobotnych kobiet zmniejszyła się w ciągu roku o 17,1% (13.927 osób), natomiast mężczyzn o 19,5% (9.575 osób).

Wskaźnik stopy bezrobocia (charakteryzujący udział bezrobotnych w liczbie osób aktywnych zawodowo) dla województwa kujawsko – pomorskiego wyniósł w czerwcu 2008 r. 13,3%. W porównaniu z czerwcem roku poprzedniego stopa bezrobocia w województwie zmniejszyła się o 2,7 pkt. proc. (tak samo jak w Polsce). W regionie kujawsko – pomorskim stopa bezrobocia niższa niż średnia krajowa występuje tylko w dwóch powiatach grodzkich: Bydgoszczy (5,3%) i Toruniu (6,0%) oraz – po raz pierwszy – w powiecie bydgoskim (9,1%). Najwyższą wartość wskaźnik ten osiąga w powiatach: grudziądzkim i lipnowskim (po 21,4%).

Od początku 2008 roku odnotowano w województwie kujawsko – pomorskim spadek liczby bezrobotnych o 16.291 osób (13,2%, a co za tym idzie również spadek wartości stopy bezrobocia o 1,9 pkt. proc. (w tym samym czasie w Polsce liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 16,5%, a stopa bezrobocia zmalała o 1,8 pkt. proc). Zmiany te były mniej dynamiczne niż w roku poprzednim, kiedy liczba bezrobotnych w regionie zmniejszyła się o 18,5% (29.607 osób).

Liczba bezrobotnych w województwie kujawsko - pomorskim w latach 1999 - 2008
Stan w końcu I półrocza

W I półroczu 2008 r. spadek liczby bezrobotnych wystąpił we wszystkich powiatach, jednakże skala tych zmian była bardzo zróżnicowana: największy względny spadek odnotowano w powiecie tucholskim (o 25,2%), najmniejszy – w powiecie wąbrzeskim (3,2%). Liczba bezrobotnych kobiet zmniejszyła się o 14,9% (11.749 osób), natomiast mężczyzn – o 10,3% (4.542 osoby).

Zmiany w liczbie bezrobotnych w I półroczu 2008 roku według powiatów

Powiaty	Bezrobotni			
	grudzień 2007	czerwiec 2008	wzrost/ spadek	
	osoby			%
Polska	1 746 573	1 455 321	-291 252	-16,7
Województwo razem	123 243	106 952	-16 291	-13,2
Bydgoszcz – powiat grodzki	10 318	8 650	-1 668	-16,2
Bydgoszcz – powiat ziemski	3 753	2 905	-848	-22,6
Grudziądz – powiat grodzki	7 205	6 332	-873	-12,1
Grudziądz – powiat ziemski	3 489	3 014	-475	-13,6
Toruń – powiat grodzki	5 802	5 519	-283	-4,9
Toruń – powiat ziemski	4 989	4 814	-175	-3,5
Włocławek – powiat grodzki	8 191	7 212	-979	-12,0
Włocławek – powiat ziemski	7 101	5 585	-1 516	-21,3
Aleksandrów Kujawski	4 249	3 520	-729	-17,2
Brodnica	4 383	3 933	-450	-10,3
Chełmno	3 005	2 729	-276	-9,2
Golub – Dobrzyń	2 971	2 623	-348	-11,7
Inowrocław	14 992	12 422	-2 570	-17,1
Lipno	5 661	5 289	-372	-6,6
Mogilno	3 665	3 445	-220	-6,0
Nakło nad Notecią	6 311	5 552	-759	-12,0
Radziejów	3 414	2 982	-432	-12,7
Rypin	3 533	2 907	-626	-17,7
Sępólno Krajeńskie	3 191	2 838	-353	-11,1
Świecie	5 914	5 032	-882	-14,9
Tuchola	3 188	2 385	-803	-25,2
Wąbrzeźno	2 521	2 441	-80	-3,2
Żnin	5 397	4 823	-574	-10,6

Jedynie w styczniu odnotowano wzrost liczby bezrobotnych, natomiast od lutego do czerwca liczba ta zmniejszała się.

**Bezrobotni w województwie kujawsko - pomorskim
w 2008 roku. Stan w końcu miesiąca**

Miesiąc	Liczba bezrobotnych	Zmiana do poprzedniego miesiąca	
		osoby	w %
grudzień'2007	123 243	x	x
styczeń	128 010	4 767	3,9
luty	126 571	-1 439	-1,1
marzec	123 306	-3 265	-2,6
kwiecień	117 203	-6 103	-4,9
maj	111 155	-6 048	-5,2
czerwiec	106 952	-4 203	-3,8

Na zmiany w poziomie bezrobocia w I półroczu 2008 r. wpłynął mniejszy napływ niż odpływ bezrobotnych: w okresie od stycznia do czerwca w urzędach pracy zarejestrowało się 77.048 bezrobotnych (o 3.217 osób, czyli 4,0% mniej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Warto przy tym zauważyć, że o 2,0% (248 osób) wzrosła liczba osób rejestrujących się jako bezrobotne po raz pierwszy, natomiast o 5,1% (3.465 osób) zmniejszyła się liczba osób rejestrujących się po raz kolejny. **Wskaźnik napływu do bezrobocia** (liczony jako stosunek liczby nowozarejestrowanych bezrobotnych do liczby bezrobotnych według stanu w końcu poprzedniego okresu sprawozdawczego) wyniósł w I półroczu 2008 roku 62,5% (w I półroczu 2007 r. – 50,1%). Najwyższą wartość wskaźnik ten osiągnął w Toruniu (101,0%), najniższą zaś w powiecie inowrocławskim (40,5%).

W I półroczu 2008 roku z rejestrów powiatowych urzędów pracy w województwie kujawsko – pomorskim wyłączono 93.339 bezrobotnych (o 16.533 osoby czyli 15,0% mniej niż w roku poprzednim). **Wskaźnik odpływu z bezrobocia** (czyli stosunek liczby bezrobotnych wyrejestrowanych do liczby bezrobotnych według stanu w końcu poprzedniego okresu sprawozdawczego) wyniósł dla województwa kujawsko – pomorskiego 75,7% (rok wcześniej – 68,6%). Najwyższą wartość tego wskaźnika odnotowano w Toruniu (105,9%), najniższą zaś w powiecie mogileńskim (57,4%).

Wskaźnik płynności rynku pracy, wyrażający stosunek liczby bezrobotnych, którzy podjęli pracę do liczby bezrobotnych nowozarejestrowanych w danym okresie sprawozdawczym, wyniósł w I półroczu 2008 roku 53,4% (wobec 63,4% w I półroczu roku poprzedniego). Najlepiej pod tym względem kształtowała się sytuacja w powiecie inowrocławskim (69,8%), najgorzej – we Włocławku (42,5%).

Bilans bezrobotnych w województwie kujawsko - pomorskim w I półroczu w latach 2007 - 2008

L.p.	WYSZCZEGÓLNIENIE	I półrocze 2007	I półrocze 2008	zmiana	w %
1.	Bezrobotni według stanu w końcu roku poprzedniego	160 061	123 243	-36 818	-23,0
2.	Bezrobotni zarejestrowani w I półroczu	80 265	77 048	-3 217	-4,0
	po raz pierwszy	12 680	12 928	248	2,0
	po raz kolejny (od 1990 r.)	67 585	64 120	-3 465	-5,1
	po pracach interwencyjnych	960	734	-226	-23,5
	po robotach publicznych	1 279	1 422	143	11,2
	po stażu	5 730	5 006	-724	-12,6
	po odbyciu przygotowania zawodowego w miejscu pracy	2 535	1 664	-871	-34,4
	po szkoleniu	3 805	3 840	35	0,9
	po pracach społecznie użytecznych	2 091	1 528	-563	-26,9
3.	Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w I półroczu	109 872	93 339	-16 533	-15,0
3a.	podjęcie pracy	50 922	41 163	-9 759	-19,2
	1) niesubsydiowanej	41 453	32 771	-8 682	-20,9
	w tym pracy sezonowej	3 650	3 050	-600	-16,4
	2) subsydiowanej	9 469	8 392	-1 077	-11,4
	- prac interwencyjnych	2 379	1 667	-712	-29,9
	- robót publicznych	4 728	4 446	-282	-6,0
	- podjęcia działalności gospodarczej	1 163	1 032	-131	-11,3
	- podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatr.	1 021	1 072	51	5,0
	- inne	178	175	-3	-1,7
3b.	rozpoczęcie szkolenia	5 341	4 942	-399	-7,5
3c.	rozpoczęcie stażu	5 197	5 355	158	3,0
3d.	rozpoczęcie przygotowania zawodowego w miejscu pracy	3 377	3 256	-121	-3,6
3e.	rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej	4 910	4 014	-896	-18,2
3f.	niepotwierdzenie gotowości do pracy	29 258	25 219	-4 039	-13,8
3g.	dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego	4 066	3 620	-446	-11,0
3h.	podjęcie nauki	40	26	-14	-35,0
3i.	ukończenie 60/65 lat	160	173	13	8,1
3j.	nabycie praw emerytalnych lub rentowych	494	510	16	3,2
3k.	nabycie praw do świadczenia przedemerytalnego	246	269	23	9,3
3l.	inne	5 861	4 792	-1 069	-18,2
4.	Bezrobotni według stanu w końcu I półrocza	130 454	106 952	-23 502	-18,0
	- w tym zarejestrowani po raz pierwszy	28 413	20 861	-7 552	-26,6

W I półroczu 2008 roku pracę podjęło 41.163 bezrobotnych (o 9.759 osób, czyli 19,2% mniej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego). Spadek dotyczył

zarówno zatrudnienia niesubsydiowanego (o 20,9%) jak i subsydiowanego (o 11,4%). W porównaniu z analogicznym okresem roku 2007 wzrost (o 5,0%, czyli 51 osób) odnotowano jedynie wśród bezrobotnych podejmujących pracę w ramach refundacji pracodawcom kosztów zatrudnienia.

Z innych, niż zatrudnienie, form aktywizacji skorzystało w I półroczu 2008 roku 17.567 bezrobotnych (o 1.258 osób, czyli 6,7% mniej niż w I półroczu 2007 r.): szkolenia podjęło 4.942 bezrobotnych (o 7,5% mniej niż w I półroczu poprzedniego roku), przygotowanie zawodowe w miejscu pracy – 2.356 osób (o 3,6% mniej), a prace społecznie użyteczne – 4.014 osób (o 18,2% mniej). Jedynie liczba bezrobotnych podejmujących staże zwiększyła się o 3,0% – rozpoczęło je 5.355 bezrobotnych.

W I półroczu 2008 roku do powiatowych urzędów pracy wpłynęło 37.096 ofert pracy*. Było to o 20,3% ofert mniej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Na zatrudnienie subsydiowane pozyskano 22.118 ofert (o 10,6% mniej niż w I półroczu 2007 r.), natomiast na zatrudnienie niesubsydiowane – 14.978 ofert (o 31,3% mniej).

W I półroczu 2008 roku w województwie kujawsko – pomorskim 18 razy pracodawcy zgłaszali do powiatowych urzędów pracy zamiar zwolnienia łącznie 1.246 pracowników (w I półroczu 2007 r. było to odpowiednio: 14 zgłoszeń i 559 osób). Wśród bezrobotnych w końcu czerwca 2008 r. zarejestrowanych było 1.707 osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy (1,6% ogółu bezrobotnych). W końcu czerwca roku poprzedniego było to odpowiednio: 2.347 osób i 1,8%.

Urząd Statystyczny w Bydgoszczy podaje, że I półrocze 2008 roku charakteryzowało się w województwie kujawsko – pomorskim poprawą sytuacji w zakresie zatrudnienia: przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 233,8 tys. osób, co oznacza kolejny wzrost w odniesieniu do analogicznego okresu ubiegłego roku o 5,4% (w tym czasie w kraju odnotowano wzrost o 5,6%).

W sektorze publicznym przeciętna liczba zatrudnionych ukształtowała się na poziomie 25,8 tys. osób (o 6,7% mniej niż przed rokiem), a w prywatnym 208,0 tys. osób (o 7,1% więcej). Udział sektora prywatnego w ogólnej liczbie zatrudnionych zwiększył się w skali roku o 1,5 pkt. proc. i osiągnął poziom 89,0%.**

* Do ofert pracy zalicza się również oferty na staż, przygotowanie zawodowe w miejscu pracy i prace społecznie użyteczne, które nie są formą zatrudnienia.

** Komunikat o sytuacji społeczno – gospodarczej województwa kujawsko – pomorskiego nr 6/2008. Wyniki wstępne. Urząd Statystyczny w Bydgoszczy; Bydgoszcz, 28.07.2008 r.

2. FUNDUSZ PRACY

Sejmik Województwa Kujawsko - Pomorskiego w dniu 28 grudnia 2007 roku Uchwałą nr XV/316/07 określił kryteria ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych fakultatywnych zadań realizowanych przez powiaty w 2008 roku.

2.1. ŚRODKI FUNDUSZU PRACY PRYZYKNANE WEDŁUG ALGORYTMU

W 2008 roku – na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2008 roku w sprawie *algorytmu ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań w województwie* (Dz. U. z 2008 r. Nr 18, poz. 114) – decyzją Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 lutego 2008 roku województwo kujawsko – pomorskie otrzymało z Funduszu Pracy środki w wysokości 194.314,4 tys. zł przeznaczone na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej. Zgodnie z obowiązującymi przepisami 50% tej kwoty, tj. 97.157,2 tys. zł zostało przeznaczone dla samorządów powiatów.

Zgodnie z Uchwałą Nr 12/108/08 Zarządu Województwa Kujawsko – Pomorskiego z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie zasad wykorzystania środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań realizowanych przez samorząd województwa w 2008 roku kwotę 97.157,2 tys. zł (50% pozostałej kwoty ogółem) przeznaczono na:

- realizację projektów systemowych Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (PO KL) w ramach Działania 6.1 „Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie” – Poddziałanie 6.1.3 „Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych” realizowanych przez powiatowe urzędy pracy – 71.097,4 tys. zł
- na programy lokalne realizowane przez powiatowe urzędy pracy – 26.059,8 tys. zł, w tym:
 - a) finansowanie Programu „Praca i Środowisko 2008” (17.672,4 tys. zł)
 - b) działania wspierające przygotowanie lub realizację projektów w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego (4.487,7 tys. zł)
 - c) działania wspierające rozwój zatrudnienia i działalności gospodarczej w oparciu o zasoby kulturowe (1085,3 tys. zł)
 - d) projekty wspierające łagodzenie skutków pogorszenia się sytuacji na rynku pracy w wyniku restrukturyzacji zatrudnienia. (2.814,4 tys. zł).

2.2. DODATKOWE ŚRODKI FUNDUSZU PRACY Z REZERWY MINISTRA PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

Minister Pracy i Polityki Społecznej pismem z dnia 14 maja 2008 r. powiadomiła o uruchomieniu środków Funduszu Pracy z 10% rezerwy na finansowanie w 2008 roku programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, na realizację:

- programów z zakresu aktywizacji zawodowej bezrobotnych,
- programów skierowanych do osób bezrobotnych z obszarów wiejskich i miast do 25 tys. mieszkańców,

- programów związanych z aktywizacją zawodową bezrobotnych na terenach, na których miały miejsce klęski żywiołowe oraz inne zdarzenia nieprzewidywalne,
- programu 45/50 PLUS.

W odpowiedzi na ww. pismo powiatowe urzędy pracy złożyły wnioski o przyznanie dodatkowych środków Funduszu Pracy z rezerwy Ministra. Wszystkie złożone wnioski zostały pozytywnie zaopiniowane przez Marszałka Województwa Kujawsko – Pomorskiego. Dodatkowe środki FP z rezerwy Ministra wykorzystane zostaną na realizację:

- 15 programów z zakresu aktywizacji zawodowej (pup-y bydgoski, grudziądzki, dla Miasta Torunia, dla Powiatu Toruńskiego, brodnicki, chełmiński, golubsko-dobrzyński, lipnowski, mogileński, nakielski, radziejowski, rypiński, tucholski, wąbrzeski, żniński), w ramach których zostanie zatrudnionych 3.111 osób bezrobotnych. Efektywność zatrudnienia przewidziana została na poziomie 58,4%. Wnioski samorządów powiatów zostały złożone na kwotę 15.849,2 tys. złotych. Minister Pracy i Polityki Społecznej decyzją z dnia 30 czerwca 2008 r. przyznała środki na realizację ww. projektów w wysokości 15.280,0 tys. zł.
- 6 programów dla bezrobotnych z terenów wiejskich i miast do 25 tys. mieszkańców (pup-y dla Powiatu Toruńskiego, golubsko-dobrzyński, lipnowski, radziejowski, rypiński, sępoleński), które przewidują zaktywizowanie 977 osób. Planuje się, że efektywność zatrudnienia wyniesie 61,6%. Wnioski samorządów powiatów zostały złożone na kwotę 5.742,0 tys. złotych. Minister Pracy i Polityki Społecznej decyzją z dnia 30 czerwca br. przyznała środki na realizację ww. projektów w wysokości 5.510,0 tys. zł. Ww. programy przewidują aktywizację osób bezrobotnych w ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy, szkoleń oraz jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej. Projekty skierowanie zostaną do osób bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy.
- Programu 45/50 PLUS Minister Pracy i Polityki Społecznej pismem z 5 maja 2008 roku przeznaczyła dla województwa kujawsko-pomorskiego środki Funduszu Pracy z rezerwy ministra w wysokości 6.551,55 tys. zł na realizację programu pt. „45/50 PLUS”.

Po zatwierdzeniu i zaopiniowaniu przez Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego sporządzonych przez WUP w Toruniu ocen i rankingów, w czerwcu 2008 r. zostały przekazane wnioski do Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

W analizowanym okresie powiatowe urzędy pracy naszego województwa nie złożyły wniosków na realizację programów związanych z aktywizacją zawodową bezrobotnych na terenach, na których miały miejsce klęski żywiołowe oraz inne zdarzenia nieprzewidywalne.

Reasumując, **łącznie w I półroczu 2008 roku na aktywizację zawodową bezrobotnych województwo kujawsko – pomorskie otrzymało z Funduszu Pracy środki w wysokości 215.104,4 tysięcy złotych.**

2.3. WYDATKI FUNDUSZU PRACY

W I półroczu 2008 roku wydatki z Funduszu Pracy w województwie kujawsko – pomorskim wyniosły 162.991,4 tys. zł. Było to o 10,1% mniej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Spadek dotyczył jedynie kwot przeznaczonych na wypłatę zasiłków dla bezrobotnych (o 21,0%). Wzrosły natomiast wydatki na dodatki aktywizacyjne (o 49,1%), świadczenia integracyjne (o 23,6%) oraz na programy na rzecz promocji zatrudnienia (o 0,9%). Pozostałe wydatki FP wzrosły o 21,0%)

Wydatki Funduszu Pracy w I półroczu 2008 roku

Wyszczególnienie	I półrocze 2007 r.	I półrocze 2008 r.		
			zmiana	
		w tys. zł		w %
wydatki ogółem	181 323,4	162 991,4	-18 332,0	-10,1
zasiłki dla bezrobotnych	100 505,3	79 442,2	-21 063,1	-21,0
dodatki aktywizacyjne	1 949,2	2 906,5	957,3	49,1
świadczenia integracyjne	319,0	394,4	75,4	23,6
programy na rzecz promocji zatrudnienia	73 513,1	74 153,7	640,6	0,9
pozostałe	5 036,8	6 094,6	1 057,8	21,0

Łącznie kwota środków przeznaczonych na programy przeciwdziałania bezrobociu (tzn. wydatki na programy na rzecz promocji zatrudnienia, dodatki aktywizacyjne i świadczenia integracyjne) wzrosła w odniesieniu do I półrocza poprzedniego roku o 2,2%. Udział środków przeznaczonych na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w wydatkach Funduszu Pracy ogółem wyniósł 47,5% (wobec 41,8% w I półroczu 2007 r.).

3. PROBLEMATYKA WSPÓŁTWORZENIA I REALIZACJI POLITYKI RYNKU PRACY

3.1. SEJMIK I ZARZĄD WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO – POMORSKIEGO

Pod koniec poprzedniego roku w dniu 28 grudnia 2007 roku Sejmik Województwa Kujawsko – Pomorskiego podjął Uchwałę Nr XV/316/07 w sprawie określenia kryteriów ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych fakultatywnych zadań realizowanych przez powiaty w 2008 roku. Wcześniej projekt Uchwały uzyskał pozytywną opinię Wojewódzkiej Rady Zatrudnienia oraz został przyjęty przez Zarząd Województwa Kujawsko – Pomorskiego.

Obowiązek określania kryteriów wynika z zapisów art. 109 ust. 8 Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Sejmik Województwa ustala kryteria w ramach kwoty, ustalonej przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej na podstawie algorytmu. Określając kryteria, Sejmik Województwa wziął pod uwagę w szczególności:

1. skalę napływów do bezrobocia i odpływów z bezrobocia;
2. udział osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w ogólnej liczbie bezrobotnych (są to następujące kategorie bezrobotnych: bezrobotni do 25 roku życia, bezrobotni długotrwale lub kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka, bezrobotni powyżej 50 roku życia; bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych, bez doświadczenia zawodowego lub bez wykształcenia średniego, bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej 1 dziecko do 18 roku życia, bezrobotni, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia, bezrobotni niepełnosprawni);
3. stopę bezrobocia;
4. wskaźnik efektywności realizowanych usług lub instrumentów rynku pracy;
5. kwoty środków Funduszu Pracy przeznaczone w powiecie na realizację projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego.

W kryteriach na 2008 rok, w odniesieniu do ubiegłorocznych, uwzględniono zmienione kategorie osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy – zgodnie z aktualnym zapisem ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Dotychczasową kategorię bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych zastąpiono kategorią bezrobotnych bez wykształcenia średniego; kategorię bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 7 roku życia zastąpiono bezrobotnymi samotnie wychowującymi co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia. Dodano nową kategorię bezrobotnych, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia. Wystąpił problem w pup z naliczeniem dwóch ostatnich kategorii, ponieważ aktualnie brak jest narzędzi informatycznych umożliwiających poprawne naliczenie tych grup. Wobec tego dla wszystkich pup nadano wskaźnikowi tę samą neutralną wartość (1,00). Zrezygnowano ze wskaźnika dynamiki zmiany liczby bezrobotnych, istotne zmiany na rynku pracy w pełni przedstawia wskaźnik płynności rynku pracy.

W I półroczu 2008 roku Sejmik Województwa Kujawsko – Pomorskiego rozpatrzył również informację o sytuacji na rynku pracy i działaniach urzędów pracy w województwie kujawsko – pomorskim w 2007 roku. Na posiedzeniu w dniu 28 kwietnia 2008 r. Sejmik przyjął uchwałę w sprawie przyjęcia Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2008 rok.

Problematyka regionalnego rynku pracy była wielokrotnie przedmiotem obrad Komisji Pracy, Pomocy Społecznej i Bezpieczeństwa Sejmiku Województwa Kujawsko – Pomorskiego.

Zarząd Województwa na bieżąco ocenia działania podejmowane w celu poprawy sytuacji na regionalnym rynku pracy. W styczniu Zarząd przyjął do realizacji Ramowe Plany Realizacji Działania dla Działań 2.1, 2.3 i 2.4 ZPORR na 2008 rok. Na posiedzeniu w dniu 14 lutego 2008 r. Zarząd przyjął informację z realizacji Programu „Praca i Środowisko 2007”. Podjął także uchwałę nr 22/108/08 w sprawie zasad wykorzystania środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań realizowanych przez samorząd województwa w 2008 roku. W dniu 26.06.2008 r. powierzono Wojewódzkiemu Urzędowi Pracy w Toruniu realizację projektu systemowego: „Monitoring regionalnego rynku pracy” w ramach Poddziałania 6.1.2 Wsparcie powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w regionie Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki na okres od 01.03.2008 r. do 30.06.2009 r. Realizacja projektu następować będzie zgodnie z Zasadami realizacji projektu systemowego przez Instytucję Pośredniczącą 2 stopnia.

3.2. REGIONALNY PLAN DZIAŁAŃ NA RZECZ ZATRUDNIENIA

Regionalny Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2008 rok jest dokumentem, do którego przygotowania zobowiązują następujące akty prawne:

- Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską (art.125 i 128),
- postanowienia art. 3 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415).

Układ Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia koresponduje z Decyzją Rady Unii Europejskiej z dnia 12 lipca 2005 r. w sprawie wytycznych dla polityk zatrudnienia Państw Członkowskich (2005/600/WE) oraz z kierunkami działań określonymi przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej w sprawie Krajowego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2008 rok.

Regionalny Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia, to dokument określający regionalną politykę rynku pracy oraz rozwój zasobów ludzkich w odniesieniu do wspólnotowej polityki rynku pracy. RPD/Z inwentaryzuje kluczowe działania w poszczególnych obszarach objętych wytycznymi wynikającymi z Krajowego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia. Zarząd Województwa Kujawsko – Pomorskiego Uchwałą nr 77/971/07 z dnia 20 listopada 2007 r. przyjął tryb opracowania Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2008 rok. Postanowienia uchwały zostały zrealizowane, w wyniku czego powstał projekt ww. dokumentu, który został skonsultowany z jednostkami i organami, z którymi konsultacja była wymagana. W dniu 10 kwietnia 2008 r. Zarząd Województwa Kujawsko – Pomorskiego przyjął projekt RPD/Z w drodze uchwały (Uchwała Nr 27/304/08).

Wojewódzka Rada Zatrudnienia na posiedzeniu w dniu 11 kwietnia, Uchwałą nr 4/2008 WRZ zaopiniowała pozytywnie RPD/Z na 2008 rok. Powyższe pozytywne opinie projektu pozwoliły na przedstawienie dokumentu do uchwalenia przez Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego w dniu 28 kwietnia 2008 r. (Uchwała Nr XX/358/08 Sejmiku Województwa Kujawsko – Pomorskiego w sprawie przyjęcia Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2008 rok).

Monitorowanie zadań określonych w Regionalnym Planie Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2008 rok odbędzie się po zakończeniu działań ujętych w dokumencie (wg stanu na 31 grudnia 2008 roku). Jednostką odpowiedzialną za prowadzenie monitoringu jest Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu. Realizacja działań ujętych w RPD/Z na 2008 r. zostanie zapewniona poprzez dostępne środki finansowe. Do podstawowych źródeł ich finansowania należą m.in. fundusze strukturalne, budżet państwa, Fundusz Pracy, środki województwa, środki innych jednostek samorządu terytorialnego, PFRON.

Jednocześnie podczas posiedzenia w dniu 28 kwietnia 2008 r. Sejmik Województwa Kujawsko – Pomorskiego przyjął sprawozdanie z realizacji działań określonych w „Regionalnym Planie działań na Rzecz Zatrudnienia na 2007 rok dla województwa kujawsko-pomorskiego”.

3.3. WOJEWÓDZKA RADA ZATRUDNIENIA

W pierwszym półroczu 2008 roku odbyły się dwa posiedzenia Wojewódzkiej Rady Zatrudnienia w Toruniu. Na posiedzeniu, które odbyło się 29 lutego 2008 r. podjęto 2 uchwały:

- nr 1/2008 w sprawie zaopiniowania Planu wydatków Funduszu Pracy na 2008 rok Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu,
- nr 2/2008 w sprawie wydania opinii w zakresie powołania nowego kierunku w Szkole Policealnej Medycznej im. Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Ponadto zostały omówione zagadnienia dotyczące podziału środków Funduszu Pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej przez samorządy powiatowe w 2008 roku, Głównych Przedsięwzięć Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu w 2008 roku oraz aktualnego stanu realizacji Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (PO KL).

Na posiedzeniu, które odbyło się 11 kwietnia 2008 r. Wojewódzka Rada Zatrudnienia w Toruniu podjęła 3 uchwały:

- nr 3/2008 w sprawie oceny działalności Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu w 2007 roku,
- nr 4/2008 w sprawie zaopiniowania Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2008 rok,
- nr 5/2008 w sprawie zorganizowania szkolenia wyjazdowego dla członków WRZ.

Członkowie WRZ zostali zapoznani z opracowaniem nt. „Monitoring działań określonych w Regionalnym Planie Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2007 rok” oraz „Informacją o stanie wdrażania Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich 2004-2006”.

Podczas każdego posiedzenia Wojewódzkiej Rady Zatrudnienia w Toruniu omawiana była aktualna problematyka sytuacji na rynku pracy w kraju i w województwie kujawsko – pomorskim.

3.4. REALIZACJA PROGRAMÓW RYNKU PRACY

3.4.1 PROGRAM OPERACYJNY KAPITAŁ LUDZKI

Program Operacyjny Kapitał Ludzki (PO KL) jest jednym z programów operacyjnych służących realizacji Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007 – 2013 i obejmuje całość interwencji Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) przewidzianej w wyżej wymienionym okresie programowania w Polsce. Głównym celem Programu jest wzrost poziomu zatrudnienia i spójności społecznej. Cel ten jest realizowany m.in. poprzez aktywizację zawodową osób bezrobotnych i biernych zawodowo, rozwijanie potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw i ich pracowników, upowszechnianie edukacji i podniesienie poziomu wykształcenia społeczeństwa, zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego, wsparcie mechanizmów efektywnego zarządzania w administracji oraz zwiększenie spójności terytorialnej.

PO KL składa się z 10 priorytetów, realizowanych zarówno na poziomie centralnym jak i regionalnym. W 85% Program współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej (EFS), natomiast w 15% ze środków krajowych.

Za wdrożenie całości Programu, jako Instytucja Zarządzająca, odpowiada Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, natomiast wdrożenie komponentu regionalnego na poziomie lokalnym powierzone zostało samorządom województw, które pełnią rolę Instytucji Pośredniczących.

Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu, na mocy decyzji Zarządu Województwa Kujawsko – Pomorskiego, pełni w ramach PO KL funkcję Instytucji Pośredniczącej II stopnia (IP2) w **Priorytecie VI „Rynek pracy otwarty dla wszystkich”** dla następujących działań:

- Działanie 6.1. Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie,
- Działanie 6.2. Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia,
- Działanie 6.3. Inicjatywy lokalne na rzecz podnoszenia poziomu aktywności zawodowej na terenach wiejskich.

Udział Priorytetu VI w całkowitej alokacji finansowej dla komponentu regionalnego to ok. 32%. W województwie kujawsko – pomorskim jest to kwota około 127 mln. Euro, tj. około 409,8 mln zł (przy kursie 1 euro = 3,22 zł), w tym w ramach:

- Działania 6.1 – 331,6 mln zł (80,91% środków w ramach Priorytetu VI), odpowiednio:
 - Poddziałanie 6.1.1 Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy – 59,7 mln zł (18%),
 - Poddziałanie 6.1.2 Wsparcie powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy w realizacji zadań na rzecz aktywizacji osób bezrobotnych w regionie – 16,6 mln zł (5%),
 - Poddziałanie 6.1.3 Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych 255,3 mln zł (77 %),

- Działania 6.2 – 72,8 mln zł (17,76% środków w ramach Priorytetu VI),
- Działania 6.3 – 5,4 mln zł (1,33% środków w ramach Priorytetu VI).

Projekty w ramach Priorytetu VI PO KL realizowane są w oparciu o konkursy (Poddziałanie 6.1.1, 6.1.2, Działania 6.2 i 6.3), w których aplikować mogą wszystkie podmioty oraz tzw. wsparcie systemowe (Poddziałanie 6.1.3), polegające na dofinansowaniu realizacji zadań publicznych określonych w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy przez powiatowe urzędy pracy.

Beneficjentami ostatecznymi w ramach Priorytetu VI PO KL mogą być zarówno osoby pozostające bez zatrudnienia (zarejestrowane lub niezarejestrowane w urzędzie pracy), osoby zamierzające rozpocząć prowadzenie własnej działalności gospodarczej, instytucje rynku pracy i ich pracownicy, społeczności lokalne oraz instytucje/podmioty działające na poziomie regionalnym na rzecz aktywizacji zawodowej i rozwoju zasobów ludzkich.

W dniu 17 grudnia 2007 r. WUP w Toruniu ogłosił trzy pierwsze konkursy na składanie wniosków o dofinansowanie projektów ze środków EFS w ramach Priorytetu VI PO KL. Dostępne środki w ramach ogłoszonych konkursów to odpowiednio:

- Poddziałanie 6.1.1 – 4.436.000,00 zł,
- Poddziałanie 6.1.2 – 3.766.500,00 zł,
- Działanie 6.3 – 664.000,00 zł.

Nabór projektów w przypadku Poddziałania 6.1.1 i Działania 6.3 trwał do 30.01.2008 r., w Poddziałaniu 6.1.2 – do 8.02.2008 r.

W dniu 11.02.2008 r. powiatowe urzędy pracy naszego województwa zostały zaproszone do złożenia wniosków na realizację projektów systemowych (Poddziałanie 6.1.3). Wszystkie powiaty aplikowały o środki w wyznaczonym terminie, tj. do 19.02.2008 r.

Umowy z Powiatowymi Urzędami Pracy

W związku z zakończonym procesem oceny wniosków złożonych przez PUP, w marcu 2008 r. podpisane zostały umowy w ramach Poddziałania 6.1.2 oraz 6.1.3 PO KL.

W ramach Poddziałania 6.1.2 *Wsparcie powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w regionie* podpisano 19 umów o dofinansowanie na kwotę 3.417.161,79 zł (konkurs). Środki unijne w ramach niniejszych umów zostaną przeznaczone na rozwój i podnoszenie jakości usług świadczonych przez powiatowe urzędy pracy. Projekty te obejmują także dofinansowanie etatów pośredników pracy i doradców zawodowych, szkolenia dla pracowników pup oraz badania rynku pracy (głównie w zakresie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych).

W ramach Poddziałania 6.1.3 *Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych*, zawarty zostało 20 umów ramowych na realizację projektów systemowych, na łączną kwotę 71.378.244,67 zł. W projektach tych realizowane będzie wsparcie dla osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy: poradnictwo

zawodowe i pośrednictwo pracy, szkolenia, staże/przygotowanie zawodowe w miejscu pracy, prace interwencyjne oraz doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy dla osób bezrobotnych, jak również przyznanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej. W ramach projektów w 2008 r. wsparcie otrzyma ok. 14,5 tys. osób z naszego województwa.

W ramach Poddziałania 6.1.2 WUP w Toruniu realizuje również projekt własny pn. „Monitoring regionalnego rynku pracy” (opisany w osobnym rozdziale).

Wyniki I edycji konkursu

1. Poddziałanie 6.1.1 *Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy*

W odpowiedzi na konkurs zamknięty nr 1/6.1.1/2007 na dofinansowanie realizacji projektów w ramach Poddziałania 6.1.1 wpłynęło 138 wniosków o dofinansowanie realizacji projektu, na łączną kwotę 53.021.077,95 zł. Kwota dostępna w ramach konkursu wynosiła 4.436.000,00 zł.

W odpowiedzi na konkurs aplikowały następujące podmioty: firmy prywatne, instytucje sektora finansów publicznych, organizacje pozarządowe i szkoły wyższe. Najwięcej projektów złożonych zostało przez beneficjentów z Bydgoszczy, Włocławka i Torunia. Spoza terenu województwa aplikowały 23 podmioty.

Kryteria formalne spełniło 96 wniosków o łącznej wartości 37.882.511,88 zł. Komisja Oceny Projektów rekomendowała do realizacji 51 wniosków o wartości 17.590.639,81 zł. W ramach dostępnej w konkursie alokacji łącznie realizowanych będzie 14 umów na dofinansowanie realizacji projektów, na kwotę 4.150.951,37 zł. Wsparcie zostanie skierowane do osób pozostających bez zatrudnienia zarówno zarejestrowanych, jak i niezarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy. Osoby te zostaną objęte m.in. poradnictwem zawodowym i pośrednictwem pracy, szkoleniami zawodowymi, warsztatami z zakresu technik aktywnego poszukiwania pracy. Wsparciem objętych zostanie łącznie 826 osób.

Wśród ww. umów dofinansowanie uzyskał również projekt w zakresie prowadzenia i upowszechniania badań, dotyczących sytuacji na lokalnym rynku pracy.

2. Działanie 6.3 *Inicjatywy lokalne na rzecz podnoszenia poziomu aktywności zawodowej na terenach wiejskich*

W odpowiedzi na konkurs zamknięty nr 1/6.3/2007 wpłynęły 34 wnioski o wartości 1.863.250,85 zł. Kwota dostępna w ramach konkursu wynosiła 664.000,00 zł.

Aplikowały następujące podmioty: gminy, organizacje pozarządowe, ośrodki doradztwa rolniczego, lokalne grupy działania, podmioty prywatne. Najwięcej projektów złożyły podmioty z Bydgoszczy i Inowrocławia.

Kryteria formalne spełniło 20 wniosków na kwotę 965.712,36 zł. Komisja Oceny Projektów rekomendowała do realizacji 5 wniosków na kwotę 230.901,80 zł. Umowy na realizację ww. projektów zostały podpisane w maju 2008 r. Środki w ramach ww. 5 umów zostaną przeznaczone na realizację projektów z zakresu:

- wspierania i tworzenia lokalnych inicjatyw informacyjnych, szkoleniowych i doradczych, przyczyniających się do aktywizacji zawodowej na obszarach wiejskich oraz służących poprawie zdolności do zatrudnienia mieszkańców tych obszarów,
- rozwoju dialogu, partnerstwa publiczno – społecznego i współpracy na rzecz rozwoju zasobów ludzkich na poziomie lokalnym,
- aktywizacji zawodowej mieszkańców obszarów wiejskich,
- poprawy zdolności do zatrudnienia oraz rozwoju usług aktywizacyjnych.

Grupy docelowe Działania 6.3 to społeczności lokalne oraz podmioty aktywnie działające na obszarach wiejskich na rzecz aktywizacji zawodowej ich mieszkańców oraz mieszkańcy gmin wiejskich, miejsko-wiejskich oraz miast do 25 tys. mieszkańców.

W dniu 27 czerwca 2008 r. WUP w Toruniu ogłosił kolejne konkursy na dofinansowanie projektów w ramach Priorytetu VI. Dostępna pula środków w ramach ogłoszonych konkursów wynosi odpowiednio:

- Poddziałanie 6.1.1 – 6.655.000,00 zł,
- Działanie 6.2 – 30.000.000,00 zł,
- Działanie 6.3 – 1.064.898,20 zł.

Poziom dofinansowania wynosi 100% wartości projektów. Termin składania wniosków wyznaczony został na 8.08.2008 r.

W I połowie 2008 r. WUP prowadził również szereg działań bieżących, związanych z realizacją zadań Instytucji Wdrażającej/ IP2:

- pracownicy WUP uczestniczyli w konsultacjach dokumentów związanych z wdrażaniem PO KL, w tym w szczególności dotyczących Działania 6.1, 6.2 i 6.3.
- opracowano Zestaw instrukcji wykonawczych do procesów dla Instytucji Wdrażającej (IP2) Priorytetu VI PO KL, które w dniu 18 stycznia 2008 r. zostały zatwierdzone warunkowo przez Instytucję Pośredniczącą. W II kwartale w ww. dokumencie wprowadzane były zmiany, wynikające ze zmian „Systemu realizacji PO KL” oraz zaleceń audytu zgodności. Ostateczne zatwierdzenie Instrukcji nastąpi w III kwartale 2008 r., po wprowadzeniu wymaganych zmian oraz weryfikacji dokonanej przez IP.
- w dniach 10-11 stycznia 2008 r. odbyło się spotkanie informacyjne z potencjalnymi Beneficjentami Poddziałania 6.1.1 oraz Działania 6.3 Priorytetu VI Rynek pracy otwarty dla wszystkich PO KL, dotyczące przygotowania wniosków o dofinansowanie realizacji projektu w odpowiedzi na konkurs ogłoszony 17 grudnia 2007 r.
- w dniu 24 stycznia 2008 r. odbyło się spotkanie przedstawicieli WUP w Toruniu z przedstawicielami powiatowych urzędów pracy województwa kujawsko – pomorskiego. Ww. spotkanie dotyczyło omówienia założeń do przygotowania wniosków w ramach Poddziałania 6.1.2 oraz 6.1.3.
- powołanie członków Komisji Oceny Projektów: w styczniu 2008 r. WUP w Toruniu zaprosił do składania wniosków o wpis na listę asesorów w ramach PO KL w obszarze „zatrudnienie”. Termin składania wniosków obejmował okres od 22 stycznia 2008 r. do 5 lutego 2008 r. W wyniku przeprowadzenia procedury kwalifikacyjnej do pełnienia funkcji asesorów dla Priorytetu VI Rynek pracy

otwarty dla wszystkich PO KL wybranych zostało 11 osób. Lista zawierająca imię, nazwisko oraz miejsce zamieszkania kandydatów, którzy pomyślnie przeszli ww. procedurę została zamieszczona na stronie internetowej WUP w Toruniu (lista zatwierdzona przez Dyrektora WUP w Toruniu w dn. 18 lutego 2008 r.). W dniu 12 lutego 2008 r. Zarządzeniem Dyrektora WUP w Toruniu nr 2/2008 został przyjęty regulamin Komisji Oceny Projektów dla Działań 6.1, 6.2 oraz 6.3 Priorytetu VI Rynek pracy otwarty dla wszystkich PO KL, do którego wprowadzono zmiany w drodze Zarządzenia Dyrektora WUP w Toruniu nr 5/2008 z dnia 6 marca 2008 r. Komisja Oceny Projektów, w której skład wchodzi asesory (11 osób) oraz pracownicy Instytucji Organizującej Konkurs (49 osób), została powołana Zarządzeniem Dyrektora WUP w Toruniu Nr 3/2008 z dn. 19 lutego 2008 r. W dniach 22.02.2008 oraz 3.03.2008 odbyły się szkolenia dla członków Komisji Oceny Projektów pn. Metodologia oceny projektów w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Jego uczestnicy zostali przeszkoleni w zakresie oceny merytorycznej wniosków o dofinansowanie realizacji projektów w ramach Priorytetu VI Rynek pracy otwarty dla wszystkich PO KL.

- audyt zgodności: w dniu 25 stycznia 2008 r. pracownicy Urzędu Kontroli Skarbowej w Bydgoszczy rozpoczęli prowadzenie audytu zgodności w WUP w Toruniu (IP2), którego przedmiotem było sprawdzenie, czy systemy zarządzania i kontroli w PO KL zostały ustanowione zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 1083/2006 z dn. 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności (Dz. U. UE, L 06.210.25) oraz czy skutecznie funkcjonują. 11 czerwca br. IP i IP2 zostały zaproszone na spotkanie z Instytucją Zarządzającą PO KL i Instytucją Audytową, na którym omówiono wyniki pierwszego etapu audytu zgodności przeprowadzanego w IP i IP2. Termin wdrożenia zaleceń wynikających ze sprawozdania końcowego z audytu zgodności wyznaczony został na 21.07.2008 r.
- w związku z zaleceniami Instytucji Zarządzającej przygotowano dokument *Wytyczne – zasady udzielania wsparcia dla osób zamierzających rozpocząć działalność gospodarczą w ramach Działania 6.2 PO KL w województwie kujawsko-pomorskim*, które zostały zaakceptowane przez IP w dniu 27.06.2008 r.
- w dniach 2-5 czerwca br. przeprowadzono szkolenia dla beneficjentów w ramach Poddziałania 6.1.2 i 6.1.3 PO KL w zakresie prawidłowej realizacji projektów, w tym w szczególności przygotowywania wniosków o płatność oraz monitorowania postępów rzeczowych.
- przygotowano wstępne założenia do projektu ustawy budżetowej na rok 2009 – oszacowano przewidywane wykonanie wydatków w roku 2008 oraz planowane w ramach PO KL wydatki w latach 2009-2011.
- Przystąpiono do opracowywania założeń wdrażania Priorytetu VI Rynek pracy otwarty dla wszystkich PO KL w następnym roku. Zostaną one ujęte w dokumencie Plan działania na rok 2009.
- na bieżąco monitorowane są projekty realizowane przez powiatowe urzędy pracy w ramach Poddziałania 6.1.2 i 6.1.3 oraz projekty w ramach Poddziałania 6.1.1 i Działania 6.3 PO KL:

- w czerwcu złożone zostały pierwsze wnioski o płatność w ramach Poddziałania 6.1.2 (19 wniosków) i 6.1.3 (20 wniosków), na podstawie których WUP złoży do IP pierwsze poświadczenie i deklarację wydatków poniesionych w perspektywie finansowej 2007-2013,
 - weryfikowane są zmiany w projektach wprowadzane przez beneficjentów.
- pracownicy WUP uczestniczyli w szeregu spotkań z przedstawicielami IP, MRR oraz grupach roboczych, dotyczących wdrażania Programu (m.in.: grupie roboczej ds. zatrudnienia, grupie roboczej ds. finansowych w ramach komponentu regionalnego PO KL, spotkaniach kadry kierowniczej IP/IP2 poświęconych wdrażaniu PO KL, spotkaniu poświęconemu przygotowaniom do wdrażania projektów innowacyjnych i współpracy ponadnarodowej w ramach PO KL, spotkaniu poświęconemu wymianie dotychczasowych doświadczeń instytucji zaangażowanych w realizację PO KL w zakresie procedury odwoławczej, spotkaniu dot. udzielania pomocy publicznej w ramach PO KL).

3.4.2. MONITORING REGIONALNEGO RYNKU PRACY

Na mocy uchwały Zarządu Województwa Kujawsko – Pomorskiego nr 47/670/08 z dnia 26 czerwca 2008 r. Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu realizuje projekt systemowy „Monitoring regionalnego rynku pracy”. Projekt ten jest realizowany w ramach Poddziałania 6.1.2 Wsparcie powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w regionie, Działania 6.1, Priorytetu VI Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Realizacja projektu – przygotowanego w Wydziale Badań i Analiz WUP, przewidziana jest na okres od 1 marca 2008 r. do 30 czerwca 2009 r.

Głównym celem projektu jest rozwój systemu monitorowania i prognozowania sytuacji na rynku pracy w zakresie badania popytu i podaży pracy w regionie. Powyższy cel zostanie osiągnięty poprzez następujące cele szczegółowe: ulepszenia narzędzia metodycznego, jakim jest monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz rozpowszechnianie idei monitoringu w placówkach oświatowych, podejmujących bezpośrednie decyzje o kierunkach kształcenia w naszym regionie.

Instytucja Pośrednicząca przyznała Wojewódzkiemu Urzędowi Pracy w Toruniu środki na wydatki w ramach projektu systemowego w łącznej kwocie nieprzekraczającej 84.405,10 zł (w tym dotacja rozwojowa w wysokości 71.744,34 zł i wkład własny w wysokości 12.660,76 zł), stanowi to 100% wartości projektu.

Ze środków zaplanowanych w projekcie zostaną opracowane dwa raporty z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych: za I półrocze 2008 roku i za 2008 rok. Zgodnie z założeniami projektu wszystkie raporty będą rozesłane przedstawicielom administracji samorządowej i rządowej, władzom oświatowym oraz innym instytucjom zainteresowanym określaniem kierunków zmian zachodzących w strukturze zawodowej na rynku pracy. Ponadto opracowania te będą udostępnione na stronie internetowej WUP.

W ramach projektu zaplanowano także działania, które wykraczają poza zalecenia metodyczne oraz stanowią wartość dodaną projektu. Wartość tę

w szczególności będzie stanowić szerokie upowszechnianie wyników monitoringu (poprzez rozesłanie, do szkół ponadgimnazjalnych zlokalizowanych na terenie województwa) dwóch broszur informacyjnych będących podsumowaniem rocznych raportów z Monitoringu Zawodów Deficytowych i Nadwyżkowych. Projekt zakłada także przeszkolenie pracowników powiatowych urzędów pracy odpowiedzialnych za opracowywanie raportów z monitoringu. Dwudniowe szkolenie dla pracowników PUP zajmujących się realizacją monitoringu przewidziane jest na listopad 2008 roku.

3.4.3. SEKTOROWY PROGRAM OPERACYJNY ROZWÓJ ZASOBÓW LUDZKICH

Od 2004 roku w województwie kujawsko-pomorskim w ramach Działania 1.2 „Perspektywy dla młodzieży” i Działania 1.3 „Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia” Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich podpisano 82 umowy o dofinansowanie realizacji projektów i porozumienia o łącznej wartości 177.350.291,00 zł, z czego w ramach Działania 1.2 – 100.114.791,00 zł (wydatkowano 98,56%), w ramach Działania 1.3 – 77.235.500,00 zł (wydatkowano 97,97%). Kwota współfinansowania z EFS wyniosła 127.292.283,83 zł. Wsparciem w ramach ww. projektów objętych zostało 49.749 Beneficjentów Ostatecznych.

W ramach Działania 1.2 wsparciem objęto 28.624 osoby, w tym:

- poradnictwem zawodowym – 28.583 osoby;
- pośrednictwem pracy – 25.471 osób;
- stażami – 19.546 osób;
- szkoleniami – 5.498 osób;
- przygotowaniem zawodowym w miejscu pracy – 1.874 osoby;
- jednorazowymi środkami na podjęcie działalności gospodarczej – 819 osób;
- subsydiowaniem wydatków związanych z zatrudnieniem – 13 osób.

Efektywność zatrudnieniowa ukształtowała się na poziomie 42,28%.

W ramach Działania 1.3 wsparciem objęto 21.125 osób, w tym:

- poradnictwem zawodowym – 21.093 osoby;
- pośrednictwem pracy – 14.892 osoby;
- szkoleniami – 9.948 osób;
- przygotowaniem zawodowym w miejscu pracy – 8.615 osób;
- jednorazowymi środkami na podjęcie działalności gospodarczej – 3.083 osoby;
- subsydiowaniem wydatków związanych z zatrudnieniem – 260 osób.

Efektywność zatrudnieniowa ukształtowała się na poziomie 47,10%.

Realizacja Działań 1.2 i 1.3 SPO RZL przebiegała prawidłowo, co pozwoliło osiągnąć zakładane rezultaty.

3.4.4. ZINTEGROWANY PROGRAM OPERACYJNY ROZWOJU REGIONALNEGO

Wojewódzki Urząd Pracy jako Beneficjent Końcowy, z upoważnienia Zarządu Województwa Kujawsko – Pomorskiego, w I półroczu 2008 roku kontynuował realizację zadań związanych z wdrażaniem Działań 2.1 „Rozwój umiejętności powiązany z potrzebami regionalnego rynku pracy i możliwości kształcenia

ustawicznego w regionie”, 2.3 „Reorientacja zawodowa osób odchodzących z rolnictwa” oraz 2.4 „Reorientacja zawodowa osób zagrożonych procesami restrukturyzacyjnymi” 2 Priorytetu Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego (ZPORR) w okresie programowania 2004 – 2006.

W dniu 31 stycznia 2008 r. uchwałami Zarządu Województwa Kujawsko – Pomorskiego zostały przyjęte do realizacji Ramowe Plany Realizacji Działań dla Działania 2.1, 2.3 oraz 2.4 ZPORR na 2008 r.

W I półroczu 2008 r. główna uwaga Beneficjenta Końcowego skupiona była na sprawnym i rzetelnym rozliczeniu udzielonej pomocy.

W ramach Działania 2.1 według stanu w końcu I półroczu 2008 WUP w Toruniu nadzorował realizację 1 projektu o wartości 1.186.701,86 zł (w tym EFS 890.026,39 zł). 30 czerwca był ostatnim dniem realizacji finansowej tego projektu.

W I półroczu zakończyła się realizacja 19 projektów o łącznej wartości 10.349.725,73 zł (w tym EFS 7.762.294,30 zł) były realizowane rzeczowo i finansowo. Dominującą grupę projektów realizowanych od początku wdrażania działania stanowiły projekty szkoleniowe skierowane do pracujących osób dorosłych. Największą grupę szkoleń stanowiły kursy językowe, szkolenia komputerowe, szkolenia podnoszące kwalifikacje zawodowe, np.: z zakresu nowoczesnych technik spawania, prawo jazdy, kursy z dziedziny kadrowo-płacowej, rachunkowości, księgowości, szkolenia podnoszące kwalifikacje doradców rolniczych. Pozostałe projekty skierowane m.in. były do pielęgniarek i położnych – studia zawodowe, studentów – usługi doradcze oraz instytucji rynku pracy. W ramach działania realizowane były 2 projekty badawcze, które były skierowane do 43 instytucji zajmujących się monitorowaniem potrzeb rynku pracy. W ramach projektów badawczych przeprowadzono 15 badań i analiz, zorganizowano 7 spotkań/seminariów, opracowano 2 bazy danych oraz wydano 2 publikacje dotyczące sytuacji na regionalnym rynku pracy.

Od początku wdrażania Działania zakończyła się realizacja 32 projektów, zostały one rozliczone i potwierdzone przez kontrolę końcową. Ze szkoleń w ramach tych projektów skorzystało 7.988 osób dorosłych (w tym 1.102 rolników domowników), natomiast z doradztwa skorzystało 1.036 osób dorosłych (w tym 966 studentów). W trakcie realizacji projektów zauważono przeszkody w generowaniu wydatków kwalifikowanych. Do najczęściej występujących przeszkód w generowaniu wydatków kwalifikowanych należy zaliczyć dokonywanie wydatków niezgodnie z budżetem projektu oraz w nadmiernej wysokości w stosunku do zaplanowanego budżetu projektu. Beneficjent Końcowy prowadził indywidualne konsultacje z Ostatecznymi Odbiorcami w celu wskazania obszarów zagrożeń występujących w trakcie generowania wydatków kwalifikowalnych oraz sposobów unikania błędów w trakcie finansowej realizacji projektów.

W I półroczu 2008 r. WUP w Toruniu nie odnotował problemów związanych z funkcjonowaniem systemu pozyskiwania środków na realizację Działania 2.1 oraz przekazywaniem środków Ostatecznym Odbiorcom. Nie zanotowano trudności w pozyskiwaniu środków służących finansowaniu Działania, zarówno w części pochodzącej z rezerwy celowej budżetu państwa, jak i z pożyczki zaciąganej tytułem

prefinansowania w Banku Gospodarstwa Krajowego. Część dotacji celowej z budżetu państwa, pochodząca ze środków niewygasających przeniesionych z roku 2007 na rok 2008, umożliwiła WUP finansowanie Działania do dnia 30.06.2008 r. Z postawionych do dyspozycji Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu środków niewygasających w wysokości 747.570,00 zł, do końca I półrocza 2008 r., czyli w terminie przewidzianym w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 11 grudnia 2007 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w 2007 r. nie wygasają z upływem roku budżetowego (Dziennik Ustaw z 2007 r., nr 241 poz. 1760), przekazano Ostatecznym Odbiorcom środki w wysokości 630.643,75 zł. Stanowi to 84,36 % znajdujących się w dyspozycji Beneficjenta Końcowego w I półroczu 2008 r. środków niewygasających. Jednocześnie niezbędne okazało się przygotowanie przez Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu *Wniosku o uruchomienie rezerwy celowej budżetu państwa* na kwotę 49.929,00 zł, które to środki zapewnić mają finansowanie po dniu 30 czerwca 2008 r. realizowanych w ramach Działania 2.1 ZPORR projektów. Płatności te stanowić będą refundację wydatków poniesionych przez Ostatecznych Odbiorców z własnych środków, w trakcie realizacji projektu, tj do dnia 30.06.2008 r.

W I półroczu 2008 r. wpłynęło do Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu 29 *Wniosek beneficjenta o płatność* pośrednią i końcową, w których projektodawcy udokumentowali poniesione wydatki na kwotę 6.087.894,21 zł i wnosili jednocześnie o wypłatę kolejnych transzy dofinansowania w ogólnej kwocie 576.915,76 zł. W I półroczu 2008 r. zdecydowanie większą ilość przedkładanych przez Ostatecznych Odbiorców *Wniosek beneficjenta o płatność* stanowiły wnioski o płatność końcową, co jest następstwem stopniowego kończenia przez Ostatecznych Odbiorców realizowanych projektów. Od początku realizacji Działania Beneficjent Końcowy poświadczył wydatki zawarte w 173 *Wniosekach beneficjenta o płatność pośrednią i końcową*. Wydatki, które zaakceptowano w ogólnej kwocie 23.622.494,34 zł (w tym wkład Europejskiego Funduszu Społecznego – 75% zaakceptowanych wydatków – stanowi kwota 17.746.870,55 zł), zostały ujęte we *Wniosekach o płatność od IW do IP* i przedłożone do poświadczenia Instytucji Pośredniczącej. Stanowi to około 72,95% zakontraktowanych środków. Ogółem w okresie od 1.01.2008 r. do 30.06.2008 r. poświadczono wydatki zawarte w 25 *Wniosekach beneficjenta o płatność* w ogólnej kwocie 4.595.323,48 zł (w tym kwota 3.446.492,58 zł stanowi 75% zaakceptowanych wydatków).

W I półroczu 2008 roku Wydział ds. Kontroli Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu przeprowadził w ramach Działania 2.1: 20 kontroli w tym - 4 na miejscu, 13 kontroli końcowych, 1 pozaplanową (na miejscu). Łączna liczba kontroli (20) zawiera 2 kontrole niezakończone (2 końcowe), które zostały przeprowadzone w czerwcu 2008 r. W trakcie przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono poważniejszych uchybień. Do najczęściej powtarzających się należą: nie osiągnięcie wskaźników produktu i rezultatu w stopniu założonym we wniosku aplikacyjnym, brak ologowania i odniesienia do projektu na dokumentacji projektowej, umowach bądź zakupionym sprzęcie. Ponadto odnotowano cztery nieprawidłowości (niepodlegające raportowaniu do KE) dotyczące uczestnictwa w projekcie nieuprawnionych osób oraz wykonywania różnych czynności w tym samym czasie przez tą samą osobę.

W ramach Działania 2.3 według stanu w końcu I półrocza 2008 WUP w Toruniu nadzorował realizację 1 projektu o wartości 1.063.688,83 zł (w tym EFS 797.7666,62 zł). 30 czerwca był ostatnim dniem realizacji finansowej tego projektu.

W I półroczu zakończyła się realizacja 4 projektów o łącznej wartości 3.134.854,07 zł (w tym EFS 2.351.140,55 zł) były realizowane rzeczowo i finansowo. Kursy i szkolenia zawodowe realizowane w ramach Działania 2.3 charakteryzowały się bardzo szerokim przekrojem tematycznym. Oferowały przygotowanie do wykonywania następujących zawodów: kierowca, spawacz, sekretarka, pracownik ochrony, opiekun osób starszych, przedstawiciel handlowy, administrator sieci komputerowej, analityk danych statystycznych, grafik komputerowy, projektant stron WWW, operator multimediiów, magazynier, florystyka, kosmetyczka, specjalista ds. zarządzania projektami, pracownik małej gastronomii, pracownik księgowości, pracownik hurtowni, pracownik zasobów ludzkich, itp.

Od początku wdrażania Działania zakończyła się realizacja 8 projektów, zostały one rozliczone i potwierdzone przez kontrolę końcową. Ze szkoleń w ramach tych projektów skorzystało 355 osób dorosłych.

W trakcie realizacji projektów zauważono przeszkody w generowaniu wydatków kwalifikowanych. Do najczęściej występujących przeszkód w generowaniu wydatków kwalifikowanych należy zaliczyć dokonywanie wydatków niezgodnie z budżetem projektu oraz w nadmiernej wysokości w stosunku do zaplanowanego budżetu projektu. Beneficjent Końcowy prowadził indywidualne konsultacje z Ostatecznymi Odbiorcami w celu wskazania obszarów zagrożeń występujących w trakcie generowania wydatków kwalifikowalnych oraz sposobów unikania błędów w trakcie finansowej realizacji projektów. W I półroczu 2008 r. WUP w Toruniu nie odnotował problemów związanych z funkcjonowaniem systemu pozyskiwania środków na realizację Działania 2.3 oraz przekazywaniem środków Ostatecznym Odbiorcom.

W I półroczu 2008 r. WUP w Toruniu nie odnotował problemów związanych z funkcjonowaniem systemu pozyskiwania środków na realizację Działania 2.3 oraz przekazywaniem środków Ostatecznym Odbiorcom. Nie zanotowano trudności w pozyskiwaniu środków służących finansowaniu Działania, zarówno w części pochodzącej z rezerwy celowej budżetu państwa, jak i z pożyczki zaciąganej tytułem prefinansowania w Banku Gospodarstwa Krajowego. Część dotacji celowej z budżetu państwa, pochodząca ze środków niewygasających przeniesionych z roku 2007 na rok 2008, umożliwiła WUP finansowanie Działania do dnia 30.06.2008 r. Z postawionych do dyspozycji Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu środków niewygasających w wysokości 100.830,00 zł, do końca I półrocza 2008 r., czyli w terminie przewidzianym w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 11 grudnia 2007 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w 2007 r. nie wygasają z upływem roku budżetowego (Dz.U. z 2007 r., nr 241 poz. 1760), przekazano Ostatecznym Odbiorcom środki w wysokości 67.695,71 zł. Stanowi to 67,14% znajdujących się w dyspozycji Beneficjenta Końcowego w I półroczu 2008 r. środków niewygasających. Jednocześnie nie wystąpiła konieczność sporządzenia przez Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu i przedłożenia Ministrowi Finansów *Wniosku o uruchomienie rezerwy celowej budżetu państwa*, gdyż z dniem 30 czerwca 2008 r.

Beneficjent Końcowy zakończył proces przekazywania środków Ostatecznym Odbiorcom.

W I półroczu 2008 r. wpłynęło do Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu 10 *Wniosków beneficjenta o płatność* pośrednią i końcową, w których projektodawcy udokumentowali poniesione wydatki na kwotę 2.373.794,69 zł i wnosili jednocześnie o wypłatę kolejnych transzy dofinansowania w ogólnej kwocie 204.412,72 zł. W I półroczu 2008 r. zdecydowanie większą ilość przedkładanych przez Ostatecznych Odbiorców *Wniosków beneficjenta o płatność* stanowiły wnioski o płatność końcową, co jest następstwem stopniowego kończenia przez Ostatecznych Odbiorców realizowanych projektów.

Od początku realizacji Działania Beneficjent Końcowy poświadczył wydatki zawarte w 36 *Wnioskach beneficjenta o płatność pośrednią i końcową*. Wydatki, które zaakceptowano w ogólnej kwocie 4.635.738,30 zł (w tym wkład Europejskiego Funduszu Społecznego – 75% zaakceptowanych wydatków stanowi kwota 3.476.803,67 zł), zostały ujęte we *Wnioskach o płatność od IW do IP* i przedłożone do poświadczenia Instytucji Pośredniczącej. Stanowi to około 62,12% zakontraktowanych środków.

W I półroczu 2008 roku Wydział ds. Kontroli Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu przeprowadził w ramach Działania 2.3: 6 kontroli (zakończone) w tym 4 końcowe i 2 pozaplanowe. W trakcie przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono poważniejszych uchybień. Do najczęściej powtarzających się należą: nieosiągnięcie wskaźników produktu i rezultatu w stopniu założonym we wniosku aplikacyjnym, brak ologowania i odniesienia do projektu na dokumentacji projektowej, umowach bądź zakupionym sprzęcie.

W ramach Działania 2.4 według stanu w końcu I półrocza 2008 WUP w Toruniu żaden projekt nie był realizowany. Realizacja ostatniego projektu zakończyła się z dniem 31 maja 2008 r.

W I półroczu zakończyła się realizacja 5 projektów o łącznej wartości 2.789.849,23 zł (w tym EFS 2.092.386,92 zł) były realizowane rzeczowo i finansowo.

Realizowane w ramach Działania 2.4 ZPORR projekty oferowały szkolenia zawodowe m.in. w zakresie kierowcy wózków widłowych, analityka komputerowego, asystentki – sekretarki, księgowości komputerowej, kierowcy kategorii C z uprawnieniami na przewóz rzeczy, spawacza, nowoczesnego sprzedawcy z obsługą kasy fiskalnej i komputera.

Od początku wdrażania Działania zakończyła się realizacja 3 projektów, zostały one rozliczone i potwierdzone przez kontrolę końcową. Ze szkoleń i kursów przekwalifikujących w ramach tych projektów skorzystało 487 osób dorosłych.

W trakcie realizacji projektów zauważono przeszkody w generowaniu wydatków kwalifikowanych. Do najczęściej występujących przeszkód w generowaniu wydatków kwalifikowanych należy zaliczyć dokonywanie wydatków niezgodnie z budżetem projektu oraz w nadmiernej wysokości w stosunku do zaplanowanego budżetu projektu. Beneficjent Końcowy prowadził indywidualne konsultacje z Ostatecznymi Odbiorcami w celu wskazania obszarów zagrożeń występujących

w trakcie generowania wydatków kwalifikowalnych oraz sposobów unikania błędów w trakcie finansowej realizacji projektów. W I półroczu 2008 r. WUP w Toruniu nie odnotował problemów związanych z funkcjonowaniem systemu pozyskiwania środków na realizację Działania 2.4 oraz przekazywaniem środków Ostatecznym Odbiorcom.

Nie zanotowano trudności w pozyskiwaniu środków służących finansowaniu Działania, zarówno w części pochodzącej z rezerwy celowej budżetu państwa, jak i z pożyczki zaciąganej tytułem prefinansowania w Banku Gospodarstwa Krajowego. Część dotacji celowej z budżetu państwa, pochodząca ze środków niewygasających przeniesionych z roku 2007 na rok 2008, umożliwiła WUP finansowanie Działania do dnia 30.06.2008 r. Z postawionych do dyspozycji Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu środków niewygasających w wysokości 327.111,00 zł, do końca I półrocza 2008 r., czyli w terminie przewidzianym w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 11 grudnia 2007 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w 2007 r. nie wygasają z upływem roku budżetowego (Dz.U. z 2007 r., nr 241 poz. 1760), przekazano Ostatecznym Odbiorcom środki w wysokości 71.444,96 zł. Stanowi to 18,97% znajdujących się w dyspozycji Beneficjenta Końcowego w I półroczu 2008 r. środków niewygasających. Jednocześnie nie wystąpiła konieczność sporządzenia przez Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu i przedłożenia Ministrowi Finansów *Wniosku o uruchomienie rezerwy celowej budżetu państwa*, gdyż z dniem 30 czerwca 2008 r. Beneficjent Końcowy zakończył proces przekazywania środków Ostatecznym Odbiorcom.

W I półroczu 2008 r. wpłynęło do Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu 7 *Wniosków beneficjenta o płatność* pośrednią i końcową, w których projektodawcy udokumentowali poniesione wydatki na kwotę 1.987.786,38 zł i wnosili jednocześnie o wypłatę kolejnych transzy dofinansowania w ogólnej kwocie 83.955,19 zł. W I półroczu 2008 r. zdecydowanie większą ilość przedkładanych przez Ostatecznych Odbiorców *Wniosków beneficjenta o płatność* stanowiły wnioski o płatność końcową, co jest następstwem stopniowego kończenia przez Ostatecznych Odbiorców realizowanych projektów.

Od początku realizacji Działania Beneficjent Końcowy poświadczył wydatki zawarte w 23 *Wnioskach beneficjenta o płatność* pośrednią i końcową. Wydatki, które zaakceptowano w ogólnej kwocie 4.082.645,57 zł (w tym wkład Europejskiego Funduszu Społecznego – 75% zaakceptowanych wydatków stanowi kwota 3.061.984,15 zł), zostały ujęte we *Wnioskach o płatność od IW do IP* i przedłożone do poświadczenia Instytucji Pośredniczącej. Stanowi to około 64,74% zakontraktowanych środków.

3.4.5. PODSYSTEM MONITOROWANIA EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO ZPORR

W I półroczu 2008 roku, zgodnie z danymi przekazanymi przez Beneficjentów realizujących projekty ZPORR, w szkoleniach uczestniczyło 782 Beneficjentów Ostatecznych (stan w dniu 31.07.2008). Wskazani Beneficjenci Ostateczni korzystali ze wsparcia w ramach 11 projektów ZPORR (5 projektów realizowanych było w ramach Działania 2.1, 3 – z Działania 2.3 oraz 3 – z Działania 2.4). Większość BO

to kobiety – 543 osoby (tj. 69,4% wszystkich BO). Według danych PEFS 529 osób mieszka w miastach naszego regionu. Na wsi mieszka 253 BO.

Zgodnie z danymi PEFS, najwięcej BO (366 osób) to ludzie młodzi w wieku od 25 do 34 lat. Stanowią oni 46,8% wszystkich korzystających ze wsparcia w ramach ww. projektów. Druga pod względem liczebności to grupa osób w wieku 35 – 44 lata (178 osób co stanowi 22,8%), a trzecią osoby z przedziału wiekowego 15 – 24 lat (126 osób i 16,1%). Znaczną pod względem liczebności jest również grupa BO w wieku 45 – 54 lata (104 osoby i 13,3%). Najmniej osób korzystających ze wsparcia w ramach projektów było w wieku 55 lat i więcej.

Zdecydowana większość – 769 osób – ukończyła szkolenia, czyli podniosła swoje kwalifikacje. Spośród wszystkich kobiet 98,5% z nich ukończyło szkolenia, podobnie wśród mężczyzn – 98% z nich podwyższyło kwalifikacje. W omawianym okresie tylko 13 BO przerwało udział w szkoleniach, a najczęstszym powodem było nieukończenie zajęć praktycznych (kurs prawa jazdy) oraz w przypadku innych szkoleń, zbyt niska frekwencja. Zrezygnowało z uczestnictwa w szkoleniach w ramach projektu 8 kobiet oraz 5 mężczyzn.

Pod względem posiadanego wykształcenia struktura przedstawia się następująco: wykształcenie wyższe posiada 287 osób (tj. 36,7% wszystkich BO), średnie i policealne 355 osób (45,4%), zasadnicze zawodowe 105 osób (13,4%), gimnazjalne 17 osób (2,2%) i podstawowe ukończone 16 osób (2,0%). Brak danych co do określenia poziomu wykształcenia dotyczy dwóch Beneficjentów Ostatecznych.

Większość BO to osoby zatrudnione od 1 roku do 5 lat – 206 osób co stanowi 26,3% wszystkich BO. Kolejna pod względem liczebności grupa to pracujący powyżej 10 lat (180 osób). Niestety w przypadku 180 osób brakuje informacji nt. długości stażu pracy. Wielu BO nie podało również jaki wykonują zawód. Stąd analiza populacji BO pod względem zawodu jest niepełna. Jednakże najwięcej osób wykonuje zawody, które można zakwalifikować do grupy *pracownicy usług osobistych i sprzedawcy*, następnie *specjaliści* oraz *pracownicy biurowi*.

Wsparcie z jakiego skorzystali w analizowanym okresie BO to przede wszystkim szkolenia i kursy połączone z usługą doradczą – 464 osoby (stanowią one 59,3% wszystkich BO), następnie szkolenia i kursy – 309 osób (tj. 39,5%) oraz usługi doradcze, informacja zawodowa, pośrednictwo pracy, szkolenia i kursy oraz zatrudnienie subsydiowane – 8 osób (1,0%). Wsparcie w ramach projektów z Działania 2.1 to głównie kursy języków obcych, szkolenia z zakresu obsługi programów komputerowych oraz szkolenia dotyczące podnoszenia kwalifikacji zawodowych (np. poznawanie nowoczesnych technologii spawania, kursy dla księgowych). Najwięcej kursów było skierowanych do dorosłych osób pracujących. Pozostałe projekty były skierowane m.in. do studentów, rolników i domowników. W ramach Działania 2.3 szkolenia obejmowały kursy zawodowe przekwalifikowujące dla rolników. Natomiast w Działaniu 2.4 dominowały usługi z zakresu doradztwa i pośrednictwa zawodowego.

Dane przekazywane na potrzeby systemu PEFS służą również do uzupełniania Karty Zamknięcia Projektu. W I półroczu 2008 r zgodnie z przyjętym obiegiem, wypełniono i przekazano do Wydziału Kontroli 66 Kart Zamknięcia Projektów. Karty

obejmowały 14.748 Beneficjentów Ostatecznych. Najwięcej projektów, bo aż 51 było z Działania 2.1 „Rozwój umiejętności powiązany z potrzebami regionalnego rynku pracy i możliwości kształcenia ustawicznego w regionie”. W ramach Działania 2.3 „Reorientacja zawodowa osób odchodzących z rolnictwa” wypełniono 9 KZP. W Działaniu 2.4 „Reorientacja zawodowa osób zagrożonych procesami restrukturyzacyjnymi” zostało uzupełnionych najmniej kart, siedem.

3.4.6. PROGRAM 45/50 PLUS

Minister Pracy i Polityki Społecznej pismem z 5 maja 2008 roku przeznaczyła dla województwa kujawsko – pomorskiego środki Funduszu Pracy z rezerwy ministra w wysokości 6.551,55 tys. zł na realizację programu pt. „45/50 PLUS”.

Program ma na celu przywrócenie zdolności zatrudnieniowej, objęcie działaniami aktywizującymi oraz umożliwienie podjęcia i utrzymania zatrudnienia przez osoby bezrobotne w wieku niemobilnym tj. powyżej 45 roku życia, ze szczególnym uwzględnieniem bezrobotnych powyżej 50 roku życia, którzy znajdują się w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Stosowne wnioski na ww. kwotę złożyło do tut. Urzędu 17 powiatowych urzędów pracy (bydgoski, grudziądzki, dla Miasta Torunia, dla Powiatu Toruńskiego, aleksandrowski, chełmiński, golubsko – dobrzyński, lipnowski, mogileński, nakielski, radziejowski, rypiński, sępoleński, świecki, tucholski, wąbrzeski i żniński). Przewiduje się, że podczas realizacji Programu w okresie od lipca do grudnia 2008 r. zostanie zaktywizowanych 1.226 osób bezrobotnych, przede wszystkim w ramach szkoleń, refundacji kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego, przyznania jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, robót publicznych, przygotowania zawodowego w miejscu pracy i prac interwencyjnych.

Po zatwierdzeniu i zaopiniowaniu przez Marszałka Województwa Kujawsko – Pomorskiego sporządzonych przez WUP w Toruniu ocen i rankingów, w czerwcu 2008 r. zostały przekazane wnioski do Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

3.4.7. PROGRAMY LOKALNE REALIZOWANE PRZEZ POWIATOWE URZĘDY PRACY

A. PRACA I ŚRODOWISKO 2008

Program „Praca i Środowisko 2008” stanowi kontynuację programów realizowanych w latach 2005-2007. Działania realizowane w ramach programu, to m. in.: prace konserwacyjne i remontowe na rzekach i urządzeniach melioracji podstawowych, działania na rzecz ochrony środowiska związane między innymi z zagospodarowaniem zaniedbanych terenów leśno – rekreacyjnych, szlaków turystycznych, sprzątaniem i konserwacją ścieżek rowerowych, terenów wokół jezior i ośrodków wypoczynkowych na terenie województwa. Minister Pracy i Polityki Społecznej decyzjami z dnia 28 kwietnia 2008 r. przyznała wszystkim samorządom powiatów naszego województwa środki na realizację Programu w wysokości zapotrzebowanej we wnioskach tj. 17.672,4 tys. zł. Przewiduje się, że w ramach ww. kwoty zaktywizowanych zostanie 2.396 osób bezrobotnych (zwłaszcza w ramach

robót publicznych i przygotowania zawodowego w miejscu pracy), a po zakończeniu projektu około 500 osób uzyska zatrudnienie (20,9%). Program będzie realizowany od maja do grudnia 2008 r.

B. DZIAŁANIA WSPIERAJĄCE PRZYGOTOWANIE LUB REALIZACJĘ PROJEKTÓW W RAMACH REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO – POMORSKIEGO (RPO).

W ramach tego programu projekty złożyło dziewięć powiatowych urzędów pracy (bydgoski, włocławski, chełmiński, nakielski, rypiński, sepołeński, tucholski, wąbrzeski i żniński). Decyzje MPiPS z dnia 27 maja 2008 r. opiewają na kwotę 4.487,7 tys. zł. W ramach ww. Programu zaktywizowanych zostanie 826 osób, z tego zatrudnienie znajdzie 321 osób (38,9%). Program będzie realizowany od lipca do grudnia 2008 roku.

C. DZIAŁANIA WSPIERAJĄCE ROZWÓJ ZATRUDNIENIA I DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ W OPARCIU O ZASOBY KULTUROWE

Projekty realizowane w ramach tych działań są kontynuacją przedsięwzięć realizowanych w ramach inicjatywy wspólnotowej INTERREG III C projekt ADEP. Do projektu przystąpiły cztery powiatowe urzędy pracy (bydgoski, chełmiński, nakielski i sepołeński). W obszarze dziedzictwa kulturowego i tradycji lokalnej decyzje MPiPS z dnia 27 maja 2008 r. opiewają na kwotę 1.085,3 tys. zł. W ramach ww. Programu zaktywizowanych zostanie 154 osoby. Przewiduje się, że po zakończeniu projektu zatrudnienie znajdą 62 osoby (40,3%). Program będzie realizowany od lipca do grudnia 2008 r.

D. PROJEKTY WSPIERAJĄCE ŁAGODZENIE SKUTKÓW POGORSZENIA SIĘ SYTUACJI NA RYNKU PRACY W WYNIKU RESTRUKTURYZACJI ZATRUDNIENIA

Dofinansowanie projektów wynika z potrzeby zapewnienia środków Funduszu Pracy na realizację projektów dla powiatów, w których pojawiło się zagrożenie zwolnień grupowych. Do programu przystąpiły trzy powiatowe urzędy pracy (grudziądzki, włocławski i świecki). Decyzje MPiPS z dnia 27 maja 2008 r. opiewają na kwotę 2.814,4 tys. zł. W ramach Programu zaktywizowanych zostanie 276 osób. Przewiduje się, że po zakończeniu projektu zatrudnienie znajdzie 206 osób (74,6%). Program będzie realizowany od lipca do grudnia 2008 r..

3.4.8. PROFESJONALNE PORTFOLIO JĘZYKOWE DLA POPRAWY ZATRUDNIALNOŚCI PRACOWNIKÓW UE POPRZECZ WZROST ICH UMIEJĘTNOŚCI PROFESJONALNEGO POSŁUGIWANIA SIĘ JĘZYKIEM OBCYM

W dniu 17 czerwca 2008 r. Marszałek Województwa Kujawsko – Pomorskiego podpisał List intencyjny przystąpienia Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu do projektu „Profesjonalne Portfolio Językowe dla poprawy zatrudnialności pracowników UE poprzez wzrost ich umiejętności profesjonalnego posługiwania się językiem

obcym” („Prof. – ELP. Professional ELP to improve EU workers Employability by the improvement of their Professional foreign language skills”) w ramach Programu Leonardo da Vinci. Promotorem projektu jest Servicio Navarro de Empleo z Hiszpanii. Wniosek aplikacyjny wraz z listami intencyjnymi partnerów zostały złożone do Agencji Leonardo da Vinci pod koniec czerwca 2008 r. w celu dalszej weryfikacji.

Profesjonalne Portfolio to narzędzie opracowane w oparciu o specyficzną metodologię, która umożliwi zarówno praktykowanie jak i nauczanie języka obcego, planowanie, organizowanie i przeprowadzanie procesu uczenia się języka obcego. Celem projektu jest pilotażowe testowanie profesjonalnego ELP oraz jego transfer do publicznych i prywatnych podmiotów w regionach uczestniczących w projekcie. W realizację projektu (obok lidera) będzie zaangażowanych 5 partnerów: CEIN – Innovation and Enterprises European Centre of Navarre (Hiszpania), RACTI – Research Academic Computer Technology Institute (Grecja), Swedish TelePedagogic Knowledge Centre (Szwecja), Scottish Centre for Information on Language and Research Uniwersytet w Stirling (Wielka Brytania), Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu. Wymienieni partnerzy, którzy będą testować Profesjonalne ELP reprezentują 5 środowisk: administrację/służbę zatrudnienia, przedsiębiorców oferujących szkolenia lingwistyczne, osoby oferujące szkolenia lingwistyczne, przedsiębiorstwa zgłaszające zapotrzebowanie na szkolenia oraz zainteresowanych szkoleniami lingwistycznymi (studenci, stażyści itp.).

3.4.9. POMOC TECHNICZNA

Istotnym wsparciem w realizacji programów rynku pracy współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego jest pomoc, jaką Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu otrzymywał i otrzymuje w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich (SPO RZL) Priorytet 3 Pomoc Techniczna i Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (PO KL) Priorytet 10 Pomoc Techniczna.

W ramach **Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich** w I półroczu 2008 roku WUP w Toruniu realizował następujące projekty:

1. Działanie 3.1 c „*Wsparcie kadrowe dla SPO RZL – 2007 rok*” – termin realizacji projektu od 1 stycznia 2007 roku do 31 marca 2008 roku. Wartość projektu ogółem 733.479,00 zł, w tym dofinansowanie z EFS 550.109,25 zł. W I półroczu 2008 roku finansowano koszty zatrudnienia 7 pracowników i wydatkowano kwotę 87.998,20 zł.
2. Działanie 3.2. c „*Promocja SPO RZL – WUP Toruń 2007 rok*” – termin realizacji projektu od 1 lutego 2007 do 31 marca 2008 roku. Wartość projektu ogółem wynosi 461.115,00 zł, w tym dofinansowanie z EFS 345.836,25 zł. W I półroczu 2008 roku wydatkowano kwotę 35.373,48 zł. W ramach projektu zorganizowano 10 spotkań podsumowujących wdrażanie SPO RZL, w których uczestniczyło 446 osób.

W I półroczu 2008 roku WUP w Toruniu kontynuował realizację zadań w ramach Pomocy Technicznej **Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki**. Zgodnie z Rocznym Planem Działań na ich realizację Urząd otrzymał środki w wysokości

2.551.353,00 zł, w tym dofinansowanie z EFS 2.168.650,05 zł. W analizowanym okresie ze środków Pomocy Technicznej finansowano:

- szkolenia dla pracowników zajmujących się wdrażaniem PO KL,
- koszty wynagrodzeń pracowników (36 etatów) zajmujących się wdrażaniem PO KL,
- zakup materiałów promocyjnych,
- doradztwo bezpośrednie, szkolenia członków KOP.

W I półroczu 2008 roku WUP w Toruniu złożył 2 wnioski beneficjenta o płatność łącznie na kwotę 737.765,43 zł.

W analizowanym okresie pracownicy Wydziału Zarządzania Funduszami Europejskimi Kujawsko – Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy przeprowadzili kontrolę problemową niżej wymienionych projektów Pomocy Technicznej ZPORR, których realizacja zakończyła się 31 grudnia 2007 roku:

- 02/571 „*Badania ewaluacyjne ZPORR - WUP w Toruniu*”,
- 03/646 „*Dobre praktyki ZPORR*”,
- 02/643 „*Wyposażenie 2007 dla WUP Toruń*”.

W wyniku przeprowadzonego postępowania kontrolnego stwierdzono:

- zgodność realizowanych projektów z wnioskiem aplikacyjnym i umową o dofinansowanie oraz jego rzeczowe wykonanie i właściwe udokumentowanie,
- przestrzeganie procedur zamówień publicznych w rozumieniu przepisów ustawy Prawo Zamówień Publicznych,
- dokumenty związane z projektami są właściwie opisane i przechowywane w WUP w Toruniu,
- kontrola potwierdziła prawidłowość realizacji projektu w rozumieniu przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego w sprawie trybu kontroli realizacji projektów i programów współfinansowanych ze środków funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności.

4. INNE PROGRAMY RYNKU PRACY REALIZOWANE PRZEZ WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W TORUNIU

4.1. DZIAŁALNOŚĆ PROMOCYJNO – INFORMACYJNA

W I półroczu 2008 roku Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu kontynuował współpracę z partnerami społecznymi i instytucjami działającymi na rzecz rozwoju zasobów ludzkich. Na bieżąco utrzymywane były kontakty z instytucjami działającymi w sferze edukacji (starostwa powiatowe, szkoły ponadgimnazjalne i szkoły wyższe, instytucje szkolące w systemie pozaszkolnym), pracownicy WUP uczestniczyli w posiedzeniach organów samorządów powiatowych i gminnych, w trakcie których omawiano problemy związane z funkcjonowaniem lokalnych rynków pracy.

W ramach realizacji funkcji informacyjnej WUP przekazywał w I półroczu 2008 r. partnerom współdziałającym w łagodzeniu skutków bezrobocia oraz środkom masowego przekazu wiele analiz charakteryzujących regionalny rynek pracy. Obok wydawanego w cyklu miesięcznym Biuletynu Informacyjnego WUP „Rynek Pracy Województwa Kujawsko – Pomorskiego”, były to inne opracowania, dotyczące wybranych zagadnień rynku pracy (m. in. bezrobocie na wsi, bezrobocie wśród niepełnosprawnych, sytuacja kobiet na rynku pracy, bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy, efektywność aktywnych programów rynku pracy), a także analizy roczne sytuacji na wojewódzkim rynku pracy.

Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu, wspólnie z Uniwersytetem Mikołaja Kopernika w Toruniu i Wyższą Szkołą Bankową w Toruniu był organizatorem, w dniu 20 maja 2008 r. konferencji naukowej pt. „Gospodarka i rynek pracy w warunkach globalizacji”. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele pracodawców, związków zawodowych, administracji rządowej i samorządowej, uczelni wyższych, Wojewódzkiej Rady Zatrudnienia w Toruniu oraz pracownicy publicznych służb zatrudnienia.

Program panelu *Rynek pracy w województwie kujawsko – pomorskim w procesie integracji z Unią Europejską* obejmował dwie sesje:

- Wyzwania wobec rynku pracy w Polsce po akcesji,
- Rynek pracy regionu kujawsko – pomorskiego po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej.

Referaty wygłosili pracownicy naukowci UMK, WSB oraz przedstawiciel WUP.

W trakcie dyskusji panelowej pt. *Czy województwo kujawsko – pomorskie ma szansę być dobrym miejscem do pracy i godziwego życia*, wystąpili przedstawiciele związków zawodowych, pracodawców, studentów, organizacji pozarządowych oraz publicznych służb zatrudnienia. Paneliści zwrócili uwagę na trudną sytuację społeczno-gospodarczą naszego regionu. Jednocześnie podkreślili, że mają miejsce również zjawiska pozytywne. W tym celu należy położyć nacisk na rozwój małych społeczności.

Konferencja była okazją do omówienia aktualnych kluczowych problemów rynku pracy naszego regionu oraz jego rozwoju w przyszłości. Z tej okazji została wydana publikacja w formie książkowej pt. *Rynek pracy w Polsce w procesie integracji z Unią Europejską. Aspekty makroekonomiczne i regionalne*, która zawiera wszystkie wygłoszone referaty.

W I półroczu 2008 r. Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu na bieżąco realizował zadania obejmujące promocję Działań 1.2, 1.3 Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich (SPO RZL), Działań 2.1, 2.3, 2.4 Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego (ZPORR), i Priorytetu VI Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (PO KL). Działania te polegały głównie na:

- prowadzeniu konsultacji z potencjalnymi Ostatecznymi Odbiorcami (Projektodawcami) w zakresie promocji projektów współfinansowanych z EFS na miejscu w ramach stanowiska „Help-Desk”,
- rozpowszechnianiu informacji o możliwościach aplikowania i instrumentach pomocy Unii Europejskiej dla Państw Członkowskich oraz źródłach dostępu do dokumentów programowych,
- upowszechnianiu dokumentów programowych PO KL oraz prowadzeniu dystrybucji materiałów informacyjno – promocyjnych EFS,
- promowaniu „dobrych praktyk” w ramach SPO RZL i ZPORR,
- upowszechnianiu symboliki UE, EFS, ZPORR, PO KL,
- informowaniu o zasadach umieszczania logotypów na materiałach promocyjnych oraz dokumentach stosowanych podczas realizacji projektu,
- organizacji i aktywnym uczestnictwie w spotkaniach dot. aplikowania o środki finansowe z Europejskiego Funduszu Społecznego, dostępnych w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. W spotkaniach uczestniczyli przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego, ośrodków doradztwa rolniczego, organizacji pozarządowych, instytucji szkoleniowych, przedsiębiorców, szkół i uczelni. Miały one charakter informacyjno – szkoleniowy i dotyczyły zagadnień z zakresu sprawozdawczości, kontroli, rozliczania poniesionych kosztów w ramach wniosków o płatność związanych z właściwą promocją projektów współfinansowanych z EFS oraz stanu wdrażania PO KL w województwie.

W pierwszej połowie 2008 r. Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu we współpracy z powiatowymi urzędami pracy zorganizował cykl 11 konferencji w regionie pt. „Podsumowanie rezultatów wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego przez powiatowe urzędy pracy województwa kujawsko – pomorskiego”. Celem konferencji było przedstawienie doświadczeń wykorzystania środków z Europejskiego Funduszu Społecznego w województwie kujawsko – pomorskim w latach 2004 – 2007 oraz możliwości, jakie w tym obszarze stwarza Program Operacyjny Kapitał Ludzki. W konferencjach brały udział powiatowe urzędy pracy, przedstawiciele samorządu gmin i powiatów, organizacji pozarządowych, przedsiębiorcy.

W dniu 11 kwietnia 2008 roku w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Toruniu gościła delegacja Ministerstwa Rolnictwa Federacji Rosyjskiej z udziałem przedstawiciela Banku Światowego. Uczestnicy wzięli udział w seminarium dotyczącym problematyki rozwoju obszarów wiejskich.

W trakcie seminarium przedstawiciele Wojewódzkiego Urzędu Pracy przedstawili ogólną sytuację na rynku pracy w regionie kujawsko – pomorskim.

Omówiono również doświadczenia z realizacji Programu Aktywizacji Obszarów Wiejskich (PAOW) w latach 2002 – 2004.

Kolejnym tematem seminarium były działania podejmowane wobec mieszkańców obszarów wiejskich realizowane w latach 2004 – 2007 w ramach programów strukturalnych EFS, w szczególności II Priorytetu Zintegrowanego Programu Operacyjnego:

- Działania 2.1 „Rozwój umiejętności powiązany z potrzebami regionalnego rynku pracy i możliwości kształcenia ustawicznego w regionie”
- Działania 2.3 „Reorientacja zawodowa osób odchodzących z rolnictwa”
- Działania 2.4 „Reorientacja zawodowa osób zagrożonych procesami restrukturyzacyjnymi”

Rosyjscy goście zapoznali się również z planowanymi przedsięwzięciami kierowanymi do mieszkańców wsi w ramach priorytetów Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki na lata 2007-2013 (PO KL) realizowanymi na szczeblu regionalnym, dla których Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu pełni funkcję Instytucji Pośredniczącej drugiego stopnia.

W końcowej części seminarium omówiono genezę i znaczenie dla rozwoju regionalnego projektu ADEP realizowanego w latach 2004 – 2007 w ramach Inicjatywy Wspólnotowej INTERREG IIIC.

Również w kwietniu 2008 r. przedstawiciel WUP w Toruniu uczestniczył w seminarium zorganizowanym dla pracowników instytucji rynku pracy w ramach projektu „Gotowi do pracy – wsparcie osób niepełnosprawnych w podejmowaniu zatrudnienia. Polski model wsparcia dla aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych na tle rozwiązań międzynarodowych”. Podczas spotkania omówiono możliwości pozyskania środków unijnych pozostających w dyspozycji regionów przeznaczonych na aktywizację grup zagrożonych dyskryminacją i wykluczeniem społecznym, zagadnienia związane z Indywidualnymi Planami Działań w kontekście nowej jakości w aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych, jak również możliwości nawiązywania partnerstwa społeczno-publicznego na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej osób niepełnosprawnych. Zaprezentowano również projekt „Gotowi do pracy”.

W miesiącach kwiecień – czerwiec 2008 r. przedstawiciel WUP w Toruniu uczestniczył w cyklu spotkań w ramach szkolenia „Przedsiębiorczość i Wiedza Droga do Sukcesu 2008”. Organizatorem spotkań była firma Linert Consulting. Na spotkaniach WUP zaprezentował możliwości pozyskania funduszy strukturalnych przez młodych ludzi zamierzających założyć własną działalność gospodarczą.

W maju 2008 r. odbyło się szkolenie dla członków Podkomitetu Monitorującego PO KL pt. „Perspektywy Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007 – 2013 – Priorytet VI i VII oraz Klasyfikacja i istota kryteriów wyboru projektów w ramach PO KL oraz ich analiza w trakcie oceny”. Podczas spotkania przedstawiciel WUP w Toruniu przedstawił perspektywę Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007 – 2013 w kontekście Działań Priorytetu VI.

Przedstawiciele WUP wzięli udział w X Festynie Środowiskowym zorganizowanym przez Zespół Szkół Centrum Kształcenia Ustawicznego w Gronowie.

W imprezie uczestniczyli przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego, organizacji pozarządowych oraz firm prywatnych. Na stanowisku informacyjno-promocyjnym pracownicy Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu udzielali informacji o możliwościach pozyskania środków z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach PO KL.

Zorganizowano spotkanie informacyjne dla pracowników księgowości oraz osób zajmujących się rozliczaniem projektów realizowanych w ramach Poddziałania 6.1.2 i 6.1.3 w pup. Podczas spotkania zostały omówione Wytyczne w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL 2007–2013, źródła finansowania projektów w ramach Poddziałania 6.1.2 oraz 6.1.3, wyodrębnienia ewidencji księgowej kosztów i wydatków projektu, przygotowania i opisu dokumentacji księgowej dla potrzeb rozliczenia wydatków projektu, monitorowania budżetu projektu, wniosku o płatność, zestawienia dokumentów potwierdzających poniesione wydatki projektu objęte wnioskiem Beneficjenta o płatność, a także sposoby unikania błędów i nieprawidłowości przy sporządzaniu wniosku Beneficjenta o płatność.

Zorganizowano także spotkanie informacyjne dla pracowników koordynujących realizację projektów realizowanych w ramach Poddziałania 6.1.2 i 6.1.3 PO KL w powiatowych urzędach pracy województwa kujawsko – pomorskiego. Spotkanie dotyczyło finansowych aspektów projektów realizowanych w Priorytecie VI PO KL oraz obowiązków pup wynikających z podpisanych umów, sprawozdawczości oraz problemów pojawiających się w trakcie realizacji projektów w ramach Poddziałania 6.1.2 i 6.1.3.

Przedstawiciele WUP wzięli także udział w cyklu trzech konferencji pt. „Europejski Fundusz Społeczny – Inwestycja w człowieka”. Organizatorami konferencji były Regionalne Ośrodki EFS odpowiednio w Toruniu, Bydgoszczy i we Włocławku. Wystąpienie przedstawiciela WUP w Toruniu dotyczyło doświadczeń z wdrażania EFS w województwie kujawsko – pomorskim oraz planów na przyszłość w zakresie Działów PO KL wdrażanych przez WUP w Toruniu.

W oddziale Informacji i Promocji EFS opracowano artykuł do specjalnego dodatku Gazety Pomorskiej „Fundusze Unijne”, skierowanego do firm zainteresowanych tematyką dotacji unijnych, w tym możliwości aplikacyjnych oraz stanu wdrażania Działów 6.1, 6.2, 6.3 PO KL.

W zakresie publikacji, w pierwszej połowie 2008 r., opracowano i wydano drukiem Biuletyn Informacyjny EFS WUP w Toruniu. W publikacji zawarto informacje dotyczące stanu wdrażania Działów SPO RZL, ZPORR oraz POKL, dla których WUP w Toruniu pełni funkcję Instytucji Wdrażającej (IP2). Ponadto opracowano i wydano drukiem materiały informacyjne i promocyjne dotyczące Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w formie m.in. ulotek, plakatów oraz gadżetów promocyjnych.

Na bieżąco przygotowywano materiały na obrady Zarządu Województwa oraz Sejmiku Województwa Kujawsko – Pomorskiego w zakresie informacji i promocji EFS oraz wdrażania Działów przez Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Prowadzone były podstrony witryny internetowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu dotyczące Europejskiego Funduszu Społecznego w zakresie

SPO RZL, ZPORR, (www.wup.torun.pl/efs) oraz PO KL (www.wup.torun.pl/pokl). Na stronach zamieszczane były na bieżąco istotne informacje w zakresie wdrażania Działów 1.2 i 1.3 SPO RZL, Działów 2.1, 2.3, 2.4 ZPORR oraz Działów 6.1, 6.2, 6.3 PO KL.

4.2. BADANIA SOCJOLOGICZNE

4.2.1. BADANIA STATYSTYCZNE

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2008 Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu zbiera i weryfikuje powiatowe *Sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy* (sprawozdanie miesięczne) wraz z załącznikami (jednym kwartalnym, dwoma półrocznymi i czterema rocznymi) oraz *Sprawozdanie MPiPS-07 o osobach niepełnosprawnych bezrobotnych lub poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu* (sprawozdanie półroczne). Weryfikacja ta, polega na sprawdzaniu formularzy pod względem formalnym, liczbowym oraz zachowania ciągłości danych z poprzednimi okresami. Poprawione sprawozdania przekazywane są, w terminie określonym przez rozporządzenie, do Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy.

Na podstawie zebranych materiałów stworzona została kompleksowa baza danych na temat struktury bezrobocia w województwie kujawsko – pomorskim pod względem cech społeczno-demograficznych. Informacje te, wraz z udostępnionymi przez urzędy statystyczne danymi wykorzystywane są do opracowywania miesięcznego Biuletynu Informacyjnego Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu *Rynek Pracy Województwa Kujawsko – Pomorskiego* oraz okresowych analiz dotyczących poszczególnych kategorii bezrobotnych. W I półroczu 2008 r. wojewódzki urząd pracy przygotował m. in. opracowania dotyczące: *ogólnej sytuacji na wojewódzkim rynku pracy, programów rynku pracy oraz ich efektywności, osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych*.

Wszystkie publikacje dostępne są na oficjalnej stronie internetowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu www.wup.torun.pl w zakładce *Publikacje*.

Opracowania te, rozpowszechniane są wśród partnerów instytucjonalnych i społecznych związanych z realizacją polityki zatrudnienia, przeciwdziałania bezrobociu oraz wykluczeniu społecznemu.

Istniejąca baza danych wykorzystywana jest również w fazie przygotowawczej prowadzonych badań socjologicznych.

4.2.2. SONDAŻ WŚRÓD PRACODAWCÓW WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO – POMORSKIEGO

Na początku 2008 roku opracowano metodologię pilotażowego badania pracodawców powiatów województwa kujawsko – pomorskiego. W kwietniu i maju pracownicy Powiatowych Urzędów Pracy przeprowadzili łącznie około 700 ankiet.

Głównym celem badania jest diagnoza planów zatrudnieniowych w zakładach pracy, na terenie poszczególnych powiatów województwa.

Przeprowadzone badanie koncentruje się przede wszystkim na następujących grupach problemów:

- obecnym zatrudnieniu (stan, struktura, formy),
- planowanych zmianach zatrudnienia w perspektywie najbliższego roku,
- rekrutacji pracowników (trudności rekrutacyjne),
- współpraca z pup.

Informacje dotyczące pracodawców zebrano metodą wywiadu kwestionariuszowego. Zostaną one wykorzystane przy opracowywaniu raportu rocznego z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, realizowanego w ramach Priorytetu VI. PO KL, poddziałanie 6.1.2. Po zakończeniu analizy dane zostaną przedstawione w opracowaniu zbiorczym dla całego województwa.

4.2.3. BADANIE DOTYCZĄCE OFERTY EDUKACYJNEJ ORAZ SZKOLENIOWEJ

Zwrócono się do Powiatowych Urzędów Pracy z prośbą o udzielenie informacji na temat planowania i realizacji programów szkoleniowych w zakresie aktywizacji zawodowej. Druga ankieta została przesłana do jednostek samorządu powiatowego realizujących zadania na rzecz edukacji publicznej. Głównym celem kwestionariusza było zdobycie wiedzy o tym, jak odbywa się dostosowywanie kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy. Zapytano o to, czym kierują się dane instytucje planując ofertę edukacyjną, w jaki sposób pozyskują informacje na temat zapotrzebowania na pracowników o określonych kwalifikacjach, czy istnieje potrzeba stałej modyfikacji oferty edukacyjnej oraz o to, co stanowi największą trudność w badanym zakresie.

Oferta edukacyjna

Najczęściej instytucje, biorące udział w badaniu, planując ofertę edukacyjną, kierują się preferencjami i zainteresowaniami kandydatów i uczniów. Informacje te zbierane są m.in. za pomocą ankiet. Równie ważnym czynnikiem decydującym o ofercie edukacyjnej jest zapotrzebowanie na rynku pracy (zarówno aktualne, jaki i przewidywane). Znajomość popytu na pracę pozyskują m.in. dzięki danym i analizom PUP oraz WUP, w tym: analiza struktury bezrobocia, zawodów zarejestrowanych bezrobotnych. Kolejne wykorzystywane analizy dotyczą struktury zatrudnienia. Źródło wiedzy na temat poszukiwanych na rynku pracy zawodów stanowią spotkania i ankiety z udziałem przedsiębiorców oraz informacje zamieszczone w mediach.

Główne czynniki powodujące konieczność stałej modyfikacji oferty edukacyjnej to dynamika rynku pracy oraz zmiany zainteresowań młodzieży.

Największe trudności w tworzeniu i realizowaniu oferty edukacyjnej stanowią bariery finansowe (wysokie koszty przygotowania bazy dydaktycznej i warsztatowej oraz wykwalifikowanie kadry pedagogicznej), problemy kadrowe (brak specjalistów nauczania przedmiotów zawodowych).

Oferta szkoleniowa

Główne źródła pozyskiwania informacji o zapotrzebowaniu na określone profesje i kwalifikacje stanowią oferty pracy (wpływające do PUP oraz zamieszczone w mediach), informacje od pracodawców (rozmowy, badania, wizyty, giełda pracy), a także badania i analizy lokalnego rynku pracy. Przy planowaniu przez Powiatowe

Urzędy Pracy oferty szkoleniowej uwzględniane są również środki finansowe oraz ankiety uzupełniane przez osoby bezrobotne.

Wszyscy respondenci byli zgodni, co do tego, że modyfikacja oferty szkoleniowej jest niezbędna. Uzasadnieniem takiej potrzeby zdaniem pracowników PUP jest przede wszystkim konieczność dostosowania szkoleń zawodowych do potrzeb rynku pracy oraz elastycznego podejścia do potrzeb osób bezrobotnych. PUP spotykają się często z problemem braku kandydatów chętnych do uczestnictwa w szkoleniach.

Elastyczne dostosowywanie się do rynku pracy jest w opinii naszych respondentów czymś oczywistym. Częste zmiany sytuacji na rynku pracy pociągają za sobą potrzebę modyfikacji oferty szkoleniowej i edukacyjnej. Źródłami wiedzy na temat popytu na pracę są, dla instytucji biorących udział w ankiecie m.in. analizy dotyczące bezrobocia i rynku pracy a także informacje, jakie pojawiają się w mediach. Dostarczają jej także pracodawcy oraz osoby, dla których tworzona jest oferta. Nie bez znaczenia pozostają także środki finansowe, którymi dysponują instytucje. W przypadku PUP pod uwagę brany jest poziom motywacji wśród bezrobotnych do uczestniczenia w szkoleniach. Stanowi to poważną barierę i utrudnia realizację szkoleń, nawet, jeśli są one atrakcyjne i dają możliwość zdobycia poszukiwanych na rynku pracy umiejętności. Zarówno w przypadku oferty edukacyjnej jak i oferty szkoleniowej szczególnie istotne jest takie jej dostosowanie, aby możliwa była pełna rekrutacja.

4.2.4. BADANIE FIRM POWSTAŁYCH Z WYKORZYSTANIEM ŚRODKÓW Z FUNDUSZU PRACY NA PODJĘCIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu zakończył pracę nad metodologią badania, dotyczącego funkcjonowania firm powstałych z wykorzystaniem środków z Funduszu Pracy na podjęcie działalności gospodarczej (w okresie 01.01.2005 – 30.06.2007). Badanie będzie realizowane przez Powiatowe Urzędy Pracy w II połowie 2008 roku.

Ma ono na celu sprawdzenie skuteczności i efektywności tego aktywnego narzędzia rynku pracy. Wnioski z tego badania przyczynią się m.in. do usprawnienia procesu przyznawania dotacji oraz będą pomocne przy realizacji Działania 6.2 Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia Priorytet VI. PO KL.

4.3. MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

W kwietniu 2008 roku została przygotowana część diagnostyczna raportu „Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie kujawsko – pomorskim w 2007 roku”. Decyzją Departamentu Rynku Pracy część prognostyczna raportu za 2007 r. ma opierać się na danych GUS odnośnie badania popytu na prace i bezrobotnych absolwentów szkół wyższych oraz na danych z Systemu Informacji Oświatowej (SIO) odnośnie absolwentów szkół ponadgimnazjalnych. Ponieważ dane te w całości udostępnione będą dopiero w II połowie roku, część prognostyczna raportu opublikowana będzie w okresie późniejszym.

Jak wynika z analizy danych zamieszczanych w *Sprawozdaniu MPiPS-01 o rynku pracy*, do powiatowych urzędów pracy nadal napływa mniej ofert niż osób

poszukujących pracy. W 2007 r. zgłoszono 73.472 oferty pracy (pomijając oferty anulowane przez pracodawców), w tym samym czasie do rejestrów bezrobotnych napłynęło 172.127 osób, tak więc na 1 ofertę przypadało ponad 2 noworejestrujących się (rok wcześniej stosunek ten wynosił 1:3).

Pomimo ogólnej poprawy na regionalnym rynku pracy nadal najtrudniej prezentuje się sytuacja **robotników przemysłowych i rzemieślników**, gdzie różnica pomiędzy napływem bezrobotnych a ofert wyniosła 28.520 osób. Duża dysproporcja pomiędzy nowymi rejestracjami bezrobotnych a zgłoszonymi ofertami pracy dotyczyła także grupy wielkiej **technicy i inny średni personel** (20.285 bezrobotnych więcej niż ofert).

W badanym okresie najkorzystniej kształtowała się sytuacja **pracowników przy pracach prostych**, gdzie liczba ofert przekroczyła nowe rejestracje bezrobotnych (o 8.289 ofert). Więcej ofert niż bezrobotnych napłynęło również w grupach **pracownicy biurowi** (o 3.697 ofert) oraz **operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń** (o 327 ofert).

Rynek pracy województwa kujawsko – pomorskiego charakteryzuje zdecydowana przewaga zawodów nadwyżkowych. Z 1.520 występujących na wojewódzkim rynku pracy zawodów, 23,4% stanowią zawody deficytowe, 4,5% to zawody zrównoważone, natomiast 72,1% to zawody nadwyżkowe*. Rok wcześniej zawody deficytowe stanowiły 19,2%, zawody zrównoważone 3,9% a nadwyżkowe 76,9%.

Spośród **zawodów deficytowych**, w zależności od poziomu wykształcenia, najczęściej poszukiwane były osoby z następującymi zawodami:

- wykształcenie wyższe:
 - wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych,
 - archiwista,
 - kierownik wewnętrznej jednostki działalności podstawowej w handlu hurtowym i detalicznym,
- wykształcenie średnie:
 - pracownik biurowy,
 - pracownik administracyjny,
 - magazynier
- wykształcenie zasadnicze zawodowe i niższe:
 - robotnik gospodarczy,
 - monter sprzętu radiowego i telewizyjnego,
 - pomocniczy robotnik przy konserwacji terenów zieleni.

W porównaniu z rokiem 2006 na liście zawodów deficytowych pojawiły się nowe zawody takie jak np. monter sprzętu radiowego i telewizyjnego, monter podzespołów i zespołów elektronicznych czy policjanci. W naszym regionie tak duże

* Podział na zawody deficytowe, zrównoważone i nadwyżkowe został dokonany na podstawie wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) wyrażonego jako stosunek liczby zgłoszonych ofert pracy, w badanym okresie, w danym zawodzie do liczby zarejestrowanych bezrobotnych, w badanym okresie, w danym zawodzie. Zawody deficytowe to takie, dla których wskaźnik przekracza wartość 1,1; zawody zrównoważone to takie, dla których wartość wskaźnika mieści się w przedziale 0,9 do 1,1; natomiast zawody nadwyżkowe to takie, dla których wskaźnik ma wartość poniżej 0,9.

zapotrzebowanie na monterów sprzętu elektronicznego i zawody pokrewne jest generowane przez firmy powstające na terenie powstałej w Łysomicach Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej (PSSE). Powstanie podstrefy PSSE ściśle związane jest z inwestycją koncernu SHARP, który produkuje nowoczesne moduły ciekłokrystaliczne LCD.

Powiatowe urzędy pracy w swoich raportach z „Monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w 2007 r.” zgłaszały, iż pracodawcy mają problemy z pozyskaniem pracowników w następujących zawodach/branżach:

- budownictwo (w szczególności chodzi tu o osoby z zawodami cieśla, betoniarz, pomocnik murarza),
- przemysł produkcyjny,
- transport (w szczególności chodzi tu o osoby z zawodem kierowca tirów),
- gastronomia.

Pośród zawodów deficytowych, w 2007 roku, w 92 przypadkach zarejestrowano oferty pracy a nie odnotowano żadnej nowej rejestracji bezrobotnych. Spośród tych zawodów najczęściej należało do grupy wielkiej operatorzy monterzy maszyn i urządzeń (31,5%), technicy i inny średni personel (23,9%) oraz specjaliści (21,7%).

Do najczęściej występujących **zawodów zrównoważonych**, w zależności od poziomu wykształcenia, zaliczyć należy:

- wykształcenie wyższe:
 - fizjoterapeuta,
 - kierownik małego przedsiębiorstwa (...),
 - nauczyciel bibliotekarz,
- wykształcenie średnie:
 - pracownik do spraw osobowych,
 - strażnik miejski
 - manikiurzystka,
- wykształcenie zasadnicze zawodowe i niższe:
 - kierowca samochodu ciężarowego,
 - pakowacz,
 - kopacz.

Należy pamiętać, zawody deficytowe i zrównoważone nie zawsze należą do zawodów, w których zgłoszono największą liczbę ofert, ani do zawodów o najmniejszej liczbie bezrobotnych. Zawody te cechuje przewaga napływu ofert nad nowymi rejestracjami bezrobotnych.

W końcu 2007 roku spośród 1.096 **zawodów nadwyżkowych**, w zależności od poziomu wykształcenia, najczęściej zarejestrowanych pozostawało w następujących zawodach:

- wykształcenie wyższe:
 - ekonomista,
 - specjalista administracji publicznej,
 - pedagog,
- wykształcenie średnie:

- sprzedawca,
- asystent ekonomiczny (zawód szkolny: technik ekonomista),
- kucharz,
- wykształcenie zasadnicze zawodowe i niższe:
 - ślusarz,
 - krawiec,
 - sprzątaczką.

Znamiennym wydaje się być fakt, iż zdecydowana większość zawodów nadwyżkowych objęta jest kształceniem w systemie szkolnym. Sytuacja ta świadczy o niedopasowaniu kierunków (lub sposobu) kształcenia z wymogami współczesnego rynku pracy.

W porównaniu z latami wcześniejszymi lista zawodów deficytowych i nadwyżkowych uległa nieznacznym zmianom. Na liście zawodów deficytowych pojawiły się nowe profesje często związane z popytem na prace generowanym przez firmy powstałe na terenie PSSE (dotyczy to takich zawodów jak *monter sprzętu radiowego i telewizyjnego* oraz *monter podzespołów i zespołów elektronicznych*).

Pełny tekst raportu „Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie kujawsko – pomorskim w 2007 roku” zamieszczony jest na stronie internetowej WUP: www.pup.torun.pl w zakładce *Publikacje*.

4.4. CENTRUM INFORMACJI I PLANOWANIA KARIERY ZAWODOWEJ

W I półroczu 2008 roku z usług Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej (CliPKZ) w Toruniu. Bydgoszczy i Włocławku (działających w strukturze Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu) skorzystało łącznie 9.018 osób.

**Klienci CliPKZ w województwie kujawsko - pomorskim
według siedziby Centrum**

Wyszczególnienie	Klienci CliPKZ w I półroczu			
	2007	2008		
	osoby		zmiana	
			w osobach	w %
Razem CliPKZ	8 689	9 018	329	3,8
Toruń	3 472	3 432	-40	-1,2
Bydgoszcz	2 797	3 146	349	12,5
Włocławek	2 420	2 440	20	0,8

Klientami CliPKZ są przede wszystkim osoby bezrobotne, ale również młodzież ucząca się i osoby poszukujące pracy.

Struktura klientów CliPKZ w I półroczu 2008 roku

Wyszczególnienie		Klienci CliPKZ w I półroczu				
		2007	2008			
			Razem	CliPKZ Bydgoszcz	CliPKZ Toruń	CliPKZ Włocławek
Ogółem klienci		8 689	9 018	3 146	3 432	2 440
z tego	młodzież ucząca się	2 771	3 359	1 139	1 404	816
	bezrobotni	4 351	3 864	974	1 637	1 253
	pozostali	1 567	1 795	1 033	391	371
	z tego					
	poszukujący pracy	712	860	666	60	134
	inni	855	935	367	331	237

Klienci CliPKZ korzystają z bazy informacyjnej (w tym z Internetu), z indywidualnego i grupowego poradnictwa zawodowego (w tym również ze specjalnie przygotowanych programów komputerowych), a także z pełnej diagnozy psychologicznej wspierającej proces decyzyjny i doradczy.

Klienci CliPKZ w I półroczu 2008 r. według rodzaju udzielonej pomocy

Rodzaj świadczonych usług	Klienci CliPKZ w I półroczu według rodzaju udzielonej pomocy				
	2007	2008			
	razem	razem	CliPKZ Bydgoszcz	CliPKZ Toruń	CliPKZ Włocławek
indywidualne poradnictwo zawodowe	1 051	1 357	227	806	324
- w tym badania psychologiczne	118	80	10	60	10
grupowe poradnictwo zawodowe	1 146	1 126	716	251	159
indywidualna informacja zawodowa	4 020	3 783	1 652	1 441	690
grupowa informacja zawodowa	1 247	1 329	311	619	399
giełdy i targi pracy	775	896	210	0	686
doradztwo dla pracodawców	0	0	0	0	0
osoby objęte wstępną selekcją kandydatów do pracy	330	402	30	190	182
inne usługi	120	125	0	125	0

Tak, jak w latach poprzednich, poradnictwo zawodowe świadczone dla osób bezrobotnych, poszukujących pracy, osób opuszczających zakłady karne itp., koncentrowało się przede wszystkim na tych elementach procesu doradczego, które w rezultacie prowadzą do zwiększania potencjału zawodowego jednostek, a przez to pozwalają na rozwiązanie podstawowych problemów dotyczących wejścia, powrotu lub utrzymania się na rynku pracy. Natomiast poradnictwo dla ludzi młodych

(uczniowie szkół ponadgimnazjalnych, studenci) polegało na możliwie jak najszerszym wspomaganiu młodzieży w procesie przechodzenia ze szkoły/uczelni do etapów dalszego kształcenia i podejmowania pracy. Wspólną płaszczyzną oddziaływania na klientów było wspieranie ich w indywidualnym podejmowaniu decyzji. Poradnictwo uzupełniane było poprzez udostępnianie klientom informacji zawodowej w obydwu formach (grupowej i indywidualnej). Stwarzano możliwość korzystania z: przewodników po zawodach, specjalistycznych filmów, serwisu HR, baz danych obejmujących możliwości kształcenia i doksztalcenia, adresów firm pośrednictwa pracy, prasy codziennej i specjalistycznych czasopism. Udostępniano również stanowiska komputerowe (z dostępem do Internetu, poczty elektronicznej) celem m.in. pisania dokumentów aplikacyjnych, poszukiwania na stronach internetowych informacji o: ofertach pracy w tym również zamieszczonych w Europejskim Portalu Mobilności Zawodowej EURES, firmach. Klienci korzystali z wydzielonych urządzeń techniki biurowej typu: telefon, fax, kserokopiarka, skaner) oraz ofert pracy pochodzących z różnych źródeł (PUP, pracodawcy, Internet, prasa), a zaewidencjonowanych i udostępnionych przez Centrum.

W ramach współpracy z partnerami rynku pracy CliPKZ w województwie kujawsko – pomorskim kontynuują działania na rzecz rozwoju współpracy w zakresie wymiany informacji o zawodach i możliwościach kształcenia oraz organizowania różnych form poradnictwa. W analizowanym okresie Centra współpracowały m.in. z Powiatowymi Urzędami Pracy, Ochotniczymi Hufcami Pracy, Szkolnymi Ośrodkami Kariery, Pomorskim Okręgiem Wojskowym – Ośrodkiem Aktywizacji Zawodowej, Akademickimi Biurami Karier, Gminnymi Centrami Informacji, ośrodkami pomocy rodzinie, zakładami karnymi, kuratorami sądowymi, instytucjami szkolącymi, szkołami ponadgimnazjalnymi i wyższymi, poradniami psychologiczno – pedagogicznymi oraz władzami i instytucjami samorządów powiatowych i gminnych. CliPKZ we Włocławku, w ramach porozumienia z Caritas Diecezji Włocławskiej zorganizowało 11 spotkań z osobami niepełnosprawnymi na temat aktywnego poszukiwania pracy. Na mocy porozumienia podpisanego z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych i Urzędem Skarbowym we Włocławku istnieje punkt informacyjno – doradczy, gdzie osoby korzystają z bezpłatnych porad w zakresie: bezrobocia, działalności gospodarczej, zasad ubezpieczeń społecznych i podatków.

Na prośbę Kuratora Okręgowego przeszkolono grupę aplikantów na kuratorów zawodowych.

W dalszym ciągu prowadzony jest rejestr instytucji szkoleniowych. W oparciu o wnioski będące podstawą dokonania wpisu opracowuje się i aktualizuje materiał zbiorczy ilustrujący ofertę szkoleniową na terenie województwa kujawsko – pomorskiego.

Pracownicy CliPKZ uczestniczyli również w wielu targach pracy, seminariach i konferencjach dotyczących problematyki rynku pracy, poradnictwa zawodowego i rozwoju zasobów ludzkich.

4.5. SŁUŻBA ZASTĘPCZA

Według stanu w końcu czerwca 2008 roku służbę zastępczą odbywało 178 poborowych w 120 podmiotach. Na skierowanie do służby oczekują 83 osoby.

W I półroczu 2008 roku do służby skierowano 58 poborowych. W tym samym czasie wpłynęło 10 wniosków o odroczenie odbycia służby zastępczej; 5 poborowym odroczono odbycie służby zastępczej, 4 wnioski pozostawiono bez rozpoznania, 1 wniosek czeka na rozpatrzenie

Komisja Wojewódzka ds. Służby Zastępczej wydała 87 orzeczeń, w tym 60 pozytywnych, od decyzji Komisji odwołało się 12 poborowych, żadna decyzja nie została zmieniona przez Komisję w Warszawie.

Do Centralnego Rejestru Podmiotów, w których może być odbywana służba zastępcza wpisane są 222 placówki.

4.6. ZATRUDNIENIE OBYWATELI POLSKICH ZA GRANICĄ

W styczniu 2008 roku zrealizowano ofertę pracy wakacyjnej dla studentów na terenie Niemiec. Zorganizowano i przeprowadzono nabór studentów zainteresowanych pracą wakacyjną w Niemczech w okresie przerwy letniej 2008. Ostatecznie wypełnione formularze złożyło 43 studentów, które zostały przekazane za pośrednictwem WUP w Opolu przekazano do ZAV w Bonn. Z uwagi na fakt, że podpisywanie umów o pracę odbywa się bez udziału Urzędów nie jest znana liczba faktycznie zatrudnionych studentów.

4.6.1. PRACA W HISZPANII

W I półroczu 2008 roku przeprowadzono 5 naborów do pracy sezonowej w Hiszpanii. Pracownicy sezonowi w Hiszpanii podjęli pracę głównie przy zbiorach truskawek, malin, borówek, oliwek, warzyw, cytrusów i owoców pestkowych (śliwki, brzoskwinie). Inne prace wykonywane przez polskich pracowników sezonowych to: sadzenie truskawek oraz sortowanie i magazynowanie owoców cytrusowych. Zatrudnienie obywateli polskich do prac sezonowych realizowane jest przede wszystkim w ramach bezpośrednich umów o współpracy z pracodawcami i stowarzyszeniami pracodawców zagranicznych. Pozostałe oferty Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu otrzymuje z Ambasady Hiszpańskiej w Polsce.

- a) Stowarzyszenie FRESHULVA – region Andaluzja, prowincja Huelva. W pierwszym kwartale 2008 roku zrealizowano dwa nabory (styczeń, marzec) dla Stowarzyszenia Pracodawców Hiszpańskich FRESHUELVA. Stowarzyszenie oferowało pracę przy zbiorach truskawek, malin i borówek. Okres pracy to minimum dwa miesiące, czas pracy 39 godzin tygodniowo (6,5 godzinny dziennie). Oferowano wynagrodzenie brutto 35,23 euro za dzień pracy. Współpraca ze Stowarzyszeniem odbywa się podobnie jak poprzednio na podstawie porozumienia o współpracy podpisanego bezpośrednio między WUP w Toruniu a Stowarzyszeniem Freshuelva. Ogólnie w wyniku naborów do pracy zakwalifikowało się 177 osób.
- b) Pracodawca DITTMAYER- region Andaluzja, prowincja Sewilla. W kwietniu 2008 odbył się nabór na ofertę otrzymaną bezpośrednio od hiszpańskiego pracodawcy – firmy Dittmeyer. Czas pracy wynosił 39 godzin tygodniowo (6,5 godziny dziennie) przez minimum 2 miesiące. Wynagrodzenie brutto 35,98 euro dziennie. Z pracodawcą tym zostało podpisane porozumienie dotyczące bezpośredniej współpracy i jej warunków. W bieżącym roku w porozumieniu wprowadzono nowy zapis gwarantujący pracownikom wynagrodzenie za min. 18 dni pracy w przypadku

wystąpienia postojów w pracy związanych z pogodą. Firma Dittmeyer zatrudniła 33 osoby do pracy przy zbiorze borówek i cytrusów.

- c) Stowarzyszenie ASOCIAFRUIT- region Andaluzja, prowincja Cadiz. Również w kwietniu 2008 r. przeprowadzono nabór dla nowego hiszpańskiego partnera - Stowarzyszenia pracodawców – ASOCIAFRUIT. Stowarzyszenie ASOCIAFRUIT oferowało pracę w firmach Five Senses Group A.I.E. i Complejo Agricola S.A. Oferowało pracę przy zbiorach warzyw i owoców pestkowych dla 80 kobiet i 30 mężczyzn. Łącznie do pracy zakwalifikowało się 110 osób. Do pracy wyjechało 96 osób. Z uwagi na to, że jeden z pracodawców - Complejo Agricola S.A. - zrezygnował z zatrudnienia 40 kobiet, zostały one zatrudnione u innego pracodawcy tj. Bionest (stowarzyszenie Freshuelva) przy zbiorach borówek. W ofercie oferowane pracę przez 39 godzin tygodniowo przez okres minimum 2 miesięcy. Proponowano wynagrodzenie 42,37 euro dziennie.
- d) Stowarzyszenie ACOSEPA – region Aragonia, prowincja Huesca. W maju 2008 r. za pośrednictwem Ambasady Hiszpanii w Polsce, otrzymano ofertę pracy od Stowarzyszenia ACOSEPA. Stowarzyszenie zamierzało zatrudnić 60 osób do pracy przy zbiorze owoców (czereśnie, jabłka, gruszki, brzoskwinie, nektarynki) W wyniku przeprowadzonych, 2 czerwca 2008 roku, rozmów kwalifikacyjnych ostatecznie do pracy u pracodawców hiszpańskich zrzeszonych w Stowarzyszeniu ACOSEPA zakwalifikowały się 52 osoby. Oferowano prace na okres 4 miesięcy. Określono wynagrodzenie godzinowe: 5,70 euro brutto/godzina. Czas pracy 10 godzin dziennie.

Z hiszpańską firmą Fontestad Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu współpracuje od 2006 r. W związku z pojawieniem się problemów organizacyjnych związanych z procesem rekrutacji w czerwcu 2008 r. odbyło się spotkanie w celu uzgodnienia zasad dalszej współpracy. W czasie spotkania poruszono kwestie dotyczące tegorocznej rekrutacji, zakresu ubezpieczenia pracowników, oferty pracy, porozumienia, a także kwestie problemów zgłaszanych przez pracowników zatrudnionych w sezonie 2007/2008. Firma Fontestad w sezonie październik 2008 marzec 2009 planuje zatrudnić 200 kobiet przy sortowaniu i magazynowaniu owoców cytrusowych. Obecnie trwają prace związane z podpisaniem porozumienia w celu sprawnego przeprowadzenia naboru.

W I półroczu 2008 r. pracownicy Wydziału Pośrednictwa Pracy i Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego wizytowali hiszpańskie plantacje, na których pracują mieszkańcy naszego województwa. W trakcie wizyty roboczej odwiedzono andaluzyjskie Zrzeszenie Przedsiębiorstw Produkcujących i Eksportujących Owoce i Warzywa „ASOCIAFRUIT” z siedzibą w Sewilli, pracodawcę FIVE SENSES GROUP A.I.E., pracodawcę BIONEST w Almonte-El Rocio należąca do Zrzeszenia FRESHUELVA, pracodawcę MOGUER, CUNA DE PLATERO, S.C.A. w Moguer (HUELVA) należącym do Zrzeszenia FRESHUELVA. Celem wyjazdu było:

- zapoznanie się z warunkami pracy i zamieszkania polskich pracowników sezonowych kierowanych za pośrednictwem Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu do prac sezonowych przy zbiorach warzyw i owoców,
- rozpoznanie możliwości oraz skali dalszej współpracy z pracodawcami hiszpańskimi stowarzyszonymi w Zrzeszeniu Przedsiębiorstw Produkcujących

i Eksportujących Owoce i Warzywa w Andaluzji „ASOCIAFRUIT” (Asociation de Empresas Productoras y Exportadoras de Frutas y Hortalizas de Andalucia y Extremadura),

- spotkania z pracodawcami, do których wyjeżdżają polscy pracownicy sezonowi w celu ustalenia płaszczyzny dalszej współpracy oraz rozpoznania możliwości nawiązania współpracy bezpośredniej w zakresie rekrutacji pracowników za pośrednictwem Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu,
- spotkania z potencjalnymi pracodawcami w celu nawiązania współpracy bezpośredniej w zakresie rekrutacji polskich pracowników sezonowych za pośrednictwem Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu,
- wyjaśnienie pojawiających się nielicznych kwestii spornych na linii pracodawca - pracownik.

Wizyta w Hiszpanii pozwoliła na sprawdzenie warunków zatrudnienia polskich pracowników u „nowych” pracodawców. Jednocześnie nawiązaliśmy nowe kontakty bezpośrednio z pracodawcami, z którymi chcemy współpracować bez udziału Stowarzyszenia. Taka forma współpraca pozwala nam na precyzyjne określanie warunków pracy i zamieszkania. Jest to również pomocne w rozwiązywaniu ewentualnych problemów.

4.6.2. ZATRUDNIENIE OBYWATELI POLSKICH W RAMACH EUROPEJSKICH SŁUŻB ZATRUDNIENIA EURES

Zainteresowanie usługami EURES jest duże, od stycznia do czerwca 2008 r. zanotowano 2.388 kontaktów z osobami bezrobotnymi i poszukującymi pracy za granicą (kontakty osobiste, telefoniczne i poprzez pocztę elektroniczną), 1.975 zapytań dotyczyło możliwości zatrudnienia w krajach UE i EOG, 259 – warunków życia i pracy za granicą, 154 kontakty obejmowały inne zagadnienia.

W pierwszym półroczu 2008 r. przyjęto do realizacji 340 ofert pracy za granicą, w ich ramach zgłoszono 5.927 wolnych miejsc pracy. Poszerzył się krąg krajów, z których napływały oferty pracy. Najwięcej propozycji zatrudnienia otrzymano z Wielkiej Brytanii, Hiszpanii, Irlandii, Czech, Cypru i Norwegii. Przeważały oferty zatrudnienia stałego, dla osób znających języki obce (gł. język angielski) i posiadających kwalifikacje zawodowe.

W marcu 2008 r. zorganizowano 2 rekrutacje dla pracodawców cyprijskich:

- 12.03.2008, firma Louis Hotels Group (branża hotelarsko-gastronomiczna), pracodawca ostatecznie zatrudnił 16 osób,
- 20.03.2008, firma SIGMA Bakery (poszukiwano piekarzy), pracodawca nie zatrudnił żadnego kandydata.

W dniu 10 czerwca 2008 r., we współpracy z WUP w Rzeszowie, zorganizowano nabór dla brytyjskiej firmy Select Service Partners dla pracowników punktów gastronomicznych na lotnisku (55 wolnych wakatów), ostatecznie pracodawca zatrudnił 16 osób.

Większość ofert EURES to oferty, na które osoby zainteresowane aplikują samodzielnie, przesyłając CV bezpośrednio do pracodawcy lub do doradcy EURES z innego Wojewódzkiego Urzędu Pracy, stąd trudność w ustaleniu dokładnej liczby

osób z województwa kujawsko-pomorskiego, zatrudnionych przez pracodawców zagranicznych.

Oferty EURES, otrzymane od zagranicznych doradców EURES i kadry EURES z innych WUP od stycznia do czerwca 2008 r.:

- **Austria:** specjalista ds. sprzedaży, kucharz, kelner, pokojówka;
- **Belgia:** monter, tłumacz, spawacz, elektromechanik;
- **Cypr:** konserwator techniczny, pokojówka, pracownik basenu, kucharz, kelner (3 oferty), elektromonter urządzeń dźwignicowych, animator czasu wolnego, ratownik, ogrodnik, pomoc kuchenna, cukiernik (2 oferty), piekarz (3 oferty), pracownik piekarni (2 oferty), technik systemów ochrony, glazurnik, masażysta, monter konstrukcji stalowych, spawacz, monter instalacji wentylacyjnych i klimatyzacyjnych, operator maszyn, operator offsetowej prasy drukarskiej, operator gilotyny, sprzątaczką, technik radiolog, wykonawca form, ślusarz narzędziowy, pracownicy lotniska;
- **Czechy:** górnik, pracownik budowlany, murarz (2 oferty), pomocnik murarza, programista, sadownik, operator urządzeń odlewniczych (2 oferty), piekarz, pracownik cukierni, operator ustawiacz maszyn CNC (2 oferty), spawacz (5 ofert), tokarz (3 oferty), frezer (2 oferty), pracownik pomocniczy w przemyśle budowy maszyn, inżynier ds. zaawansowanych innowacji, inżynier ds. realizacji projektów, inżynier ds. problematyki drgań akustycznych, inżynier ds. wprowadzania technologii Turbo, inżynier ds. analiz, kierownik zespołu ds. oprogramowania, inżynier APQP, kierownik ds. systemów jakości PEP, analityk procesu SAP, konsultant SAP, analityk ds. zarządzania oprogramowaniem, inżynier specjalista ds. niezawodności, mechanik, elektryk, technik produkcji, ślusarz narzędziowy, pracownik produkcji (3 oferty), przedstawiciel handlowy (2 oferty), pracownik obsługi klienta (2 oferty), krawcowa, młodszy księgowy, operator żurawia, pracownik działu sprzedaży;
- **Dania:** pracownicy sezonowi w rolnictwie, opiekun osób starszych, menedżer projektu, inżynier budowy, inżynier mechanik (2 oferty), konstruktor/mechanik;
- **Estonia:** asystent/profesor nadzwyczajny, garbarz;
- **Finlandia:** inżynier mechanik, pracownicy budowy, stolarz, operator CNC (2 oferty), spawacz MIG MAG (4 oferty), inżynier spawalnictwa, pracownik techniczny – obsługa łodzi, osoba do opieki nad dzieckiem, inżynier produkcji, operator tokarki (2 oferty), monter maszyn, spawacz TIG (2 oferty);
- **Francja:** pracownik do zbioru tytoniu, kucharz, pielęgniarz;
- **Grecja:** sprzedawca w sklepie jubilerskim;
- **Hiszpania:** elektryk (2 oferty), mechanik (2 oferty), metalurg, frezer CNC, wytaczarz, magazynier, monter, operator tokarki pionowej, pomocnik magazynowy, kierownik zespołu, mechanik – brygadzysta, technik maszyn typu Vending, malarz konstrukcji okrętowych, technik ortopeda, pracownicy sezonowi do zbioru truskawek, frezer, lakiernik samochodowy, blacharz samochodowy, mechanik samochodowy, pokojówka (2 oferty), personel sprzątający, animator czasu wolnego (2 oferty), instruktor fit&fun, osoby do obsługi baru, recepcjonista, pomocnik recepcjonisty, kucharz, personel kuchni oraz osoby do obsługi bufetu, programista maszyn CNC, animator kultury, pracownik supermarketu, nocny portier, specjalista ds. księgowości i finansów, pakowacz warzyw;

- **Holandia:** hydraulik (2 oferty), pracownik w ogrodnictwie, pracownik rolny – zbiór truskawek, opiekun;
- **Irlandia:** terapeuta SPA w hotelu, kelner, kierownik ds. sprzedaży i marketingu w hotelu, kierownik SPA, pracownik nadzoru restauracji w hotelu, pracownik obsługi SPA, pracownik zespołu ds. sprzedaży w hotelu, recepcjonista, kierowca autokaru (2 oferty), mechanik, spawacz MIG (2 oferty), pracownik obróbki metalu, spawacz, operator maszyn, technik/inżynier mechanik, technik/inżynier elektryk, technik CAD, monter linii elektrycznych, rzeźnik, rozbieracz/wykrawacz, pracownik ochrony, sprzedawca, asystent menadżera sklepu, kierownik sklepu;
- **Islandia:** lekarz internista, rzeźnik/wykrawacz;
- **Litwa:** inżynier budownictwa, technik/inżynier budowy dróg, pracownik budowy dróg (2 oferty), kierowca kat. C+E, ładowacz, krawiec;
- **Malta:** inżynier ds. rozwoju i badań, przedstawiciel handlowy, informatyk, kelner, geodeta lądowy;
- **Niemcy:** technik dentystyczny, kierownik budowy, inżynier planowania oraz projektu, inżynier elektroniki, kierowca zawodowy, spawacz, przedstawiciel handlowy, pracownik ds. wsparcia technicznego;
- **Norwegia:** kucharz (2 oferty), kierowca kat. C+E, mechanik samochodowy, stolarz, cieśla, spawacz TIG, technik/inżynier mechanik (5 ofert), technik/inżynier elektryk (2 oferty), inżynier elektroniki, sprzedawca, elektryk, inżynier hydraulik, hydraulik, mechanik konstrukcji podwodnych, mechanik, blacharz przemysłowy, mechanik przemysłowy, kierownik zmiany, zastępca kierownika zmiany;
- **Słowenia:** kucharz (2 oferty), pracownik do wyrobu pizzy, kelner, glazurnik;
- **Szwajcaria:** spawacz TIG;
- **Szwecja:** pracownicy leśni (4 oferty), spawacz (2 oferty), dentysta, pracownicy sezonowi do zbioru truskawek;
- **Wielka Brytania:** pracownik sezonowy w rolnictwie (6 ofert), pokojówka, technik mechanik samochodowy, opiekun osób starszych i niepełnosprawnych (6 ofert), opiekun (3 oferty), opiekun społeczny, steward/stewardessa (2 oferty), zastępca szefa kuchni, szef wydziału kuchni (2 oferty), kucharz (2 oferty), inżynier projektu, kapitan, pierwszy oficer (2 oferty), drugi oficer (2 oferty), marynarz (2 oferty), elektryk okrętowy, mechanik na statku, pracownik produkcji, administrator warsztatu, główny inżynier, starszy inżynier projektu (2 oferty), brygadzysta pokładowy, pracownik platformy wiertniczej (2 oferty), pomocnik inżyniera, koordynator bezpieczeństwa medycznego, spawacz (2 oferty), pomocnik spawacza, elektryk, pracownik restauracji, kierowca traktora (2 oferty), kierowca autobusu, kierowca furgonetki/dostawca, obsługa klienta na lotnisku (3 oferty), personel sprzątający, rzeźnik, kierowca kat. C+E (2 oferty), pokojówka, technik/inżynier mechanik, technik/inżynier elektryk, praca wakacyjna w Legolandzie, operator wózka widłowego, pracownicy pralni chemicznej (2 oferty), ustawiacz maszyn CNC (2 oferty), inżynier produkcji, menedżer produkcji, inspektor weterynaryjny, murarz, tynkarz, pracownik restauracji McDonald's;
- **Włochy:** opiekun osoby starszej (2 oferty), opiekunka do dziecka/pomoc domowa.

Zespół EURES zrealizował wiele zadań mających na celu promocję sieci wśród społeczeństwa, a także dostarczał wszelkich informacji dotyczących zadań i funkcjonowania EURES partnerom lokalnym zajmującym się rynkiem pracy.

Większość zadań wynikała z kontynuacji realizacji grantu EURES 2007/08. W I kwartale 2008 r. z ww. grantu EURES zrealizowano następujące działania:

- przeprowadzenie 5 wizyt doradców EURES u partnerów na lokalnym rynku pracy
 - zacieśnienie współpracy oraz przekazanie materiałów marketingowych EURES,
- aktualizacja i wydruk folderu dla pracodawców promującego usługi sieci EURES,
- przygotowanie i zakup materiałów marketingowych EURES – zamówienie kubków zawierających logo sieci EURES, WUP w Toruniu oraz adresy stron internetowych,
- zorganizowanie seminarium dla pracodawców, organizacji zrzeszających przedsiębiorców i lokalnych partnerów na temat europejskiego rynku pracy oraz usług EURES ze szczególnym uwzględnieniem możliwości rekrutacji pracowników z krajów UE/EOG (25.02.2008 r.), udział wzięło 37 osób,
- wyjazd doradcy EURES na seminarium na temat europejskiego rynku pracy do Bari we Włoszech (11-12.03.2008), spotkanie ze studentami i pracodawcami włoskimi, wygłoszenie prezentacji na temat warunków życia i pracy w Polsce,
- zorganizowanie konferencji „Praca w krajach UE/EOG” dla studentów, osób poszukujących pracy i bezrobotnych (13.03.2008, Toruń, UMK) - zaproszono doradców EURES ze Szwecji i z Cypru, którzy przedstawili prezentację na temat warunków życia i pracy w tych krajach, w spotkaniu wzięło udział 80 osób,
- udział doradców EURES w giełdzie pracy „Praca w Finlandii” (Poznań, 18.03.2008).

Ponadto doradcy EURES z WUP w Toruniu po raz pierwszy wzięli udział w Międzynarodowych Targach Pracy na Cyprze (6-7.03.2008). Udzielali informacji pracodawcom cypryjskim, zainteresowanym rekrutacją kandydatów z Polski na temat działania sieci EURES, sposobu rejestracji ofert zatrudnienia i sytuacji na polskim rynku pracy. W targach pracy uczestniczyło ok. 40 pracodawców cypryjskich, z tego 25 wyraziło chęć promocji ofert pracy na terenie Polski. Doradcy EURES przyjęli do realizacji 28 ofert pracy, głównie z branży hotelarsko-gastronomicznej, budowlanej i spożywczej.

Zrealizowano wszystkie działania zaplanowane w grantie EURES 2007/08. Z otrzymanej kwoty (39.533,49 zł) wydano 29.049,83 zł, natomiast pozostała suma 10.483,66 zł wraz z odsetkami została zwrócona do Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

W dniu 9 kwietnia 2008 r. została zawarta umowa nr VS/2008/003 o dofinansowanie realizacji działań EURES w Polsce w okresie od 1 kwietnia 2008 r. do 31 marca 2009 r., dla województwa kujawsko-pomorskiego przyznano kwotę 45.432,66 zł. Dodatkowo na wniosek WUP w działaniu nr 9 ww. umowy ujęto działanie pn. „Międzynarodowe Targi Pracy w Toruniu”. Kwota przyznana przez Komisję Europejską dla WUP w Toruniu na realizację ww. działania wynosi 49.235,96 zł. Działanie zostanie zrealizowane w I kwartale 2009 r., planuje się zorganizowanie jednodniowych targów pracy z udziałem pracodawców z krajów UE/EOG. W trakcie imprezy przewidziane są następujące wydarzenia: prezentacja stanowisk targowych pracodawców zagranicznych oraz zaproszonych instytucji, rozmowy kwalifikacyjne kandydatów do pracy za granicą, prezentacje multimedialne (warunki życia i pracy w krajach UE/EOG ze szczególnym uwzględnieniem spraw dotyczących: zabezpieczenia

społecznego, podatków). Zamierzonym wynikiem działania będzie przekazanie wskazanym beneficjentom wyczerpujących informacji na temat podjęcia legalnego zatrudnienia w krajach UE/EOG, ukazanie potencjalnych szans i zagrożeń wynikających z podjęcia pracy za granicą. Zaproszeni pracodawcy zostaną zobligowani do przekazania informacji na temat ilości zatrudnionych osób.

Doradcy EURES uczestniczyli w wielu targach pracy i warsztatach, w trakcie których przedstawiano informacje nt. możliwości podjęcia zatrudnienia w państwach Unii Europejskiej poprzez sieć EURES.

4.7. KRAJOWE POŚREDNICTWO PRACY

W I półroczu 2008 roku do WUP w Toruniu wpłynęły 193 oferty pracy od 88 pracodawców z terenu całego kraju. Najczęściej poszukiwano:

- pracowników budowlanych;
- agentów ds. sprzedaży;
- kierowców;
- operatorów maszyn.

Najwięcej krajowych ofert pracy wpłynęło z województwa kujawsko-pomorskiego, mazowieckiego oraz wielkopolskiego.

Oferty pracy z województw z podziałem na kwartały w I półroczu 2008 r.

Województwo	Oferty pracy		
	razem	I kwartał	II kwartał
ogółem	193	80	113
dolnośląskie	12	1	11
kujawsko-pomorskie	83	34	49
lubelskie	0	0	0
lubuskie	5	5	0
łódzkie	5	5	0
małopolskie	11	2	9
mazowieckie	24	9	15
opolskie	0	0	0
podkarpackie	0	0	0
podlaskie	0	0	0
pomorskie	16	7	9
śląskie	6	2	4
świętokrzyskie	0	0	0
warmińsko-mazurskie	1	0	1
wielkopolskie	21	8	13
zachodniopomorskie	9	7	2

Na podstawie dotychczasowej praktyki oraz standardów pośrednictwa pracy zostały wdrożone procedury krajowego pośrednictwa pracy, które są stosowane przez WUP w Toruniu m. in. poprzez tworzenie elektronicznych kart pracodawców, dalsze rozwijanie współpracy z pracodawcami w celu aktualizowania ofert pracy oraz uzyskiwania informacji zwrotnej dot. oceny świadczonych przez WUP w Toruniu usług w zakresie pośrednictwa pracy.

W ramach promocji zatrudnienia zarówno w kraju jak i za granicą, pośrednicy pracy uczestniczyli w spotkaniach, seminariach i imprezach okolicznościowych umożliwiających dotarcie do możliwie największej liczby potencjalnych odbiorców, m. in.:

- prezentacja dot. Rozpowszechniania Ofert Pracy w ramach Krajowego Pośrednictwa Pracy oraz Możliwość pozyskania pracowników za pośrednictwem Agencji Zatrudnienia dla pracodawców z regionu kujawsko-pomorskiego oraz powiatowych asystentów EURES – Toruń, luty 2008 r.
- Targi Pracy i Praktyk 2008 r. – UMK Toruń, marzec 2008 r.
- prezentacja dot. Stosowania procedur w krajowym pośrednictwie pracy na poziomie WUP – Pieczyska, czerwiec 2008 r.
- warsztaty poświęcone tematyce związanej z migracją zarobkową, różnicami międzykulturowymi i stresem akulturacyjnym – Warszawa, maj 2008 r.

4.8. AGENCJE ZATRUDNIENIA

W I półroczu 2008 roku do WUP w Toruniu wpłynęły 24 wnioski o wpisy do rejestru agencji zatrudnienia. Wydano ogółem 55 certyfikatów wstępnych 22 podmiotom, w tym:

- 15 dla agencji pośrednictwa pracy na terenie RP,
- 11 dla agencji pośrednictwa do pracy za granicą,
- 7 dla agencji doradztwa personalnego,
- 17 dla agencji pracy tymczasowej,
- 5 dla agencji poradnictwa zawodowego.

Na bieżąco udzielano informacji na temat warunków zakładania i prowadzenia agencji zatrudnienia oraz zasad korzystania z ich usług. Rozpowszechniano oferty pracy pochodzące od agencji zatrudnienia. Wpłynęło 60 ofert pracy.

Czynne agencje zatrudnienia na terenie województwa kujawsko-pomorskiego

Rodzaj agencji zatrudnienia	Liczba
Agencja pośrednictwa pracy na terenie Rzeczypospolitej Polskiej	48
Agencja pośrednictwa pracy za granicą u pracodawców zagranicznych	31
Agencja doradztwa personalnego	31
Agencja pracy tymczasowej	45
Agencja poradnictwa zawodowego	23
Liczba agencji ogółem	178
Liczba podmiotów ogółem	75

W I półroczu 2008 roku wszczęto postępowanie administracyjne wobec 24 podmiotów, które nie przedstawiły informacji o działalności agencji zatrudnienia za rok 2007 oraz wobec 13 podmiotów, które w przedstawionej informacji nie wykazały działalności. Wykreślono z rejestru 21 agencji zatrudnienia (w tym całkowicie 8 podmiotów) w związku z niewykazaniem działalności bądź nieprzedstawieniem informacji o działalności za rok 2007. Wykreślono 8 podmiotów na ich wniosek

4.9. KOORDYNACJA SYSTEMÓW ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO

W zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu współpracuje z Ministerstwem Pracy i Polityki Społecznej – polską instytucją łącznikową, instytucjami łącznikowymi i właściwymi w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego innych państw członkowskich UE, EOG i państwami, z którymi UE zawarła umowę o swobodzie przepływu osób, a także z powiatowymi urzędami pracy.

W I półroczu 2008 roku przyjęto 11 wniosków o wydanie formularzy E 303 od osób ubiegających się o transfer świadczeń dla bezrobotnych w związku z zamiarem podjęcia pracy za granicą.

W zakresie obsługi interesantów ubiegających się o sumowanie okresów zatrudnienia lub ubezpieczenia przyjęto 647 wniosków o wydawanie formularza E 301 przez instytucję innego państwa członkowskiego oraz 65 wniosków o wydanie formularza E 301 za okres pracy w Polsce.

W analizowanym okresie przyjęto 712 wniosków o przyznanie prawa do zasiłku dla bezrobotnych oraz 3 wnioski o wydanie formularza E 302 od osób ubiegających się o świadczenia rodzinne za granicą (zaświadczenia dotyczące członków rodziny osoby bezrobotnej)

W I półroczu 2008 roku wydano 175 decyzji o przyznaniu lub odmowie prawa do zasiłku osobom powracającym z krajów UE do Polski oraz 12 decyzji o wypłacie zasiłku na podstawie formularza E 302.

5. AKTYWIZACJA BEZROBOTNYCH W POWIATOWYCH URZĘDACH PRACY

5.1. OFERTY PRACY

W I półroczu 2008 roku urzędy pracy w województwie kujawsko – pomorskim pozyskały 37.096 ofert pracy*. Było to o 20,3% ofert mniej, niż w analogicznym okresie roku poprzedniego.

Oferty pracy zgłoszone w I półroczu 2008 roku według powiatów

Powiat	Oferty pracy zgłoszone w I półroczu			
	2007	2008		
		razem	zmiana	
	liczba	liczba	w %	
Województwo razem	46 549	37 096	-9 453	-20,3
Bydgoszcz – powiat grodzki	6 380	4 610	-1 770	-27,7
Bydgoszcz – powiat ziemski	2 457	1 835	-622	-25,3
Grudziądz – powiat grodzki	2 786	2 077	-709	-25,4
Grudziądz – powiat ziemski	996	896	-100	-10,0
Toruń – powiat grodzki	3 072	2 815	-257	-8,4
Toruń – powiat ziemski	3 260	1 354	-1 906	-58,5
Włocławek – powiat grodzki	3 781	2 567	-1 214	-32,1
Włocławek – powiat ziemski	2 654	1 867	-787	-29,7
Aleksandrów Kujawski	1 093	1 207	114	10,4
Brodnica	1 898	1 457	-441	-23,2
Chełmno	1 216	681	-535	-44,0
Golub – Dobrzyń	1 453	938	-515	-35,4
Inowrocław	3 153	2 971	-182	-5,8
Lipno	1 616	1 609	-7	-0,4
Mogilno	1 020	999	-21	-2,1
Nakło nad Notecią	1 348	1 505	157	11,6
Radziejów	761	948	187	24,6
Rypin	1 307	1 066	-241	-18,4
Sępólno Krajeńskie	1 149	1 015	-134	-11,7
Świecie	1 515	1 524	9	0,6
Tuchola	1 200	992	-208	-17,3
Wąbrzeźno	813	552	-261	-32,1
Żnin	1 621	1 611	-10	-0,6

* Do ofert pracy zalicza się również oferty na staż, przygotowanie zawodowe w miejscu pracy i prace społecznie użyteczne, które nie są formą zatrudnienia

Spadek ofert pracy odnotowano w 19 powiatach: od 0,4% w powiecie lipnowskim do 58,5% w powiecie toruńskim. W czterech powiatach wystąpił wzrost liczby pozyskanych ofert: w powiecie świeckim o 0,6%, aleksandrowskim – o 10,4%, nakielskim – o 11,6% i radziejowskim – o 24,6%.

Liczba ofert na zatrudnienie subsydiowane zmniejszyła się o 10,6%, natomiast na zatrudnienie niesubsydiowane – o 31,3%.

Oferty pracy zgłoszone w I półroczu 2007 i 2008 roku

Oferty pracy	Oferty pracy zgłoszone w I półroczu					
	2007			2008		
	razem	subsydiowane		razem	subsydiowane	
		liczba	%		liczba	%
ogółem	46 549	24 753	57,7	37 096	22 118	59,6
w tym:						
dla niepełnosprawnych	1 095	244	31,0	770	267	34,7
dla osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	281	214	68,1	268	220	82,1
staże	6 563	6 563	100,0	6 173	6 173	100,0
miejsca przygotowania zawodowego	4 003	4 003	100,0	3 729	3 729	100,0
prace społecznie użyteczne	5 141	5 141	100,0	4 227	4 227	100,0

W I półroczu 2008 roku do powiatowych urzędów pracy wpłynęło 770 ofert dla niepełnosprawnych. Stanowiły one 2,1% wszystkich ofert zgłoszonych w województwie (przed rokiem – 2,4%). W porównaniu z I półroczem 2007 r. liczba ofert pracy ogółem dla niepełnosprawnych zmniejszyła się o 29,7%, ale liczba ofert na zatrudnienie subsydiowane wzrosła o 9,4%.

Oferty pracy dla osób w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (268 ofert) stanowiły 0,7% wszystkich ofert zgłoszonych w I półroczu 2008 r. (w analogicznym okresie roku poprzedniego – 0,6%). W odniesieniu do I półrocza 2007 r. liczba tych ofert ogółem zmniejszyła się o 4,6%, ale liczba ofert na zatrudnienie subsydiowane wzrosła o 2,8%).

Wśród wszystkich ofert zgłoszonych w I półroczu 2008 roku 59,6% dotyczyło zatrudnienia subsydiowanego (w analogicznym okresie roku poprzedniego oferty takie stanowiły 53,2%). Udział ten w poszczególnych powiatach wyniósł od 29,3% w Toruniu do 90,8% w powiecie grudziądzkim. W czterech powiatach odnotowano wzrost liczby ofert na zatrudnienie subsydiowane: w Grudziądzu o 2,8%, powiecie aleksandrowskim – o 22,2%, radziejowskim – o 23,6% i w Toruniu – o 25,7%. W pozostałych powiatach wystąpił spadek liczby ofert na zatrudnienie subsydiowane: od 0,6% w powiecie lipnowskim do 46,3% w powiecie chełmińskim.

Oferty pracy subsydiowanej zgłoszone w I półroczu 2008 roku według powiatów

Powiat	Oferty pracy zgłoszone w I półroczu					
	2007			2008		
	razem	subsydiowane		razem	subsydiowane	
		liczba	%		liczba	%
Województwo razem	46 549	24 753	53,2	37 096	22 118	59,6
Bydgoszcz – powiat grodzki	6 380	1 815	28,4	4 610	1 564	33,9
Bydgoszcz – powiat ziemski	2 457	823	33,5	1 835	790	43,1
Grudziądz – powiat grodzki	2 786	1 358	48,7	2 077	1 396	67,2
Grudziądz – powiat ziemski	996	869	87,2	896	814	90,8
Toruń – powiat grodzki	3 072	648	21,1	2 815	826	29,3
Toruń – powiat ziemski	3 260	1 323	40,6	1 354	1 071	79,1
Włocławek – powiat grodzki	3 781	1 520	40,2	2 567	1 303	50,8
Włocławek – powiat ziemski	2 654	2 126	80,1	1 867	1 546	82,8
Aleksandrów Kujawski	1 093	686	62,8	1 207	838	69,4
Brodnica	1 898	919	48,4	1 457	602	41,3
Chełmno	1 216	866	71,2	681	465	68,3
Golub – Dobrzyń	1 453	798	54,9	938	780	83,2
Inowrocław	3 153	2 042	64,8	2 971	1 990	67,0
Lipno	1 616	1 408	87,1	1 609	1 400	87,0
Mogilno	1 020	742	72,7	999	633	63,4
Nakło nad Notecią	1 348	851	63,1	1 505	758	50,4
Radziejów	761	593	77,9	948	733	77,3
Rypin	1 307	748	57,2	1 066	664	62,3
Sępólno Krajeńskie	1 149	725	63,1	1 015	650	64,0
Świecie	1 515	1 045	69,0	1 524	977	64,1
Tuchola	1 200	850	70,8	992	681	68,6
Wąbrzeźno	813	573	70,5	552	455	82,4
Żnin	1 621	1 425	87,9	1 611	1 182	73,4

W końcu czerwca 2008 roku do dyspozycji klientów powiatowych urzędów pracy pozostawało 3.770 ofert. Na jedną ofertę przypadało 28 bezrobotnych (przed rokiem było to odpowiednio: 5.482 oferty i 24 osoby).

Analiza dziesięciu najczęściej zgłaszanych do powiatowych urzędów pracy grup elementarnych ofert wykazuje, że tendencja spadkowa wystąpiła wśród

większości z nich. Więcej, niż w analogicznym okresie roku poprzedniego, ofert zgłoszono jedynie dla *spawaczy i pokrewnych* (wzrost o 79,6%).

Oferty pracy najczęściej zgłaszane w I półroczu 2008 roku (grupy elementarne)

Grupa zawodów		oferty pracy zgłaszane w I półroczu			
		2007	2008		
			zmiana		
kod	nazwa	liczba		w %	
9141	Gospodarze budynków	8 055	7 217	-838	-10,4
5221	Sprzedawcy i demonstratorzy	3 188	3 037	-151	-4,7
4191	Pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani	2 648	2 481	-167	-6,3
9321	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	2 475	1 706	-769	-31,1
3431	Pracownicy administracyjni, sekretarze i pokrewni	1 626	1 548	-78	-4,8
9132	Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i podobne	1 299	1 060	-239	-18,4
7212	Spawacze i pokrewni	411	738	327	79,6
9313	Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	772	653	-119	-15,4
4131	Magazynierzy i pokrewni	892	621	-271	-30,4
7125	Robotnicy budownictwa wodnego i pokrewni	697	607	-90	-12,9

Analiza struktury ofert pracy według Polskiej Klasyfikacji Działalności wykazuje, że w dalszym ciągu najwięcej ofert pochodzi od pracodawców z sekcji *Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne* – 27,5% (wobec 28,0% w I półroczu roku poprzedniego), *Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego* – 16,1% (przed rokiem – 14,9%) oraz *Przetwórstwo przemysłowe* – 15,3% (wobec 22,2% w I półroczu 2007 roku). W 8 sekcjach odnotowano wzrost liczby ofert pracy (największy – o 361 ofert – w sekcji *Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej*), natomiast w 9 sekcjach wystąpił spadek liczby zgłoszonych ofert pracy (największy – o 4.185 ofert – w sekcji *Przetwórstwo przemysłowe*).

5.2. PODJĘCIA PRACY

W I półroczu 2008 roku w województwie kujawsko – pomorskim pracę podjęło 41.163 bezrobotnych. Było to o 19,2% (9.759 osób) mniej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego (w tym samym czasie w Polsce liczba podjęć pracy przez bezrobotnych zmniejszyła się o 17,6%). Podjęcia pracy stanowiły w I półroczu 2008 roku 44,1% ogółu wyłączeń z ewidencji bezrobotnych (w analogicznym okresie roku poprzedniego – 46,3%). Największy udział wyłączeń z powodu podjęcia pracy w odpływie bezrobotnych miał miejsce w powiecie chełmińskim (54,3%), najmniejszy – we Włocławku (35,4%).

W I półroczu 2008 roku spadek liczby bezrobotnych podejmujących pracę (w odniesieniu do analogicznego okresu roku poprzedniego) odnotowano w 22 powiatach: od 10,5% w powiecie lipnowskim do 39,0% w powiecie chełmińskim. Wzrost liczby bezrobotnych podejmujących pracę odnotowano jedynie w powiecie włocławskim (o 9,2%).

Podjęcia pracy przez bezrobotnych w I półroczu 2008 r. według powiatów

Powiat	Podjęcia pracy w I półroczu			
	2007	2008		
		zmiana		
	liczba			w %
Województwo razem	50 922	41 163	-9 759	-19,2
Bydgoszcz – powiat grodzki	4 234	3 368	-866	-20,5
Bydgoszcz – powiat ziemski	1 675	1 400	-275	-16,4
Grudziądz – powiat grodzki	3 344	2 664	-680	-20,3
Grudziądz – powiat ziemski	1 488	1 209	-279	-18,8
Toruń – powiat grodzki	2 876	2 562	-314	-10,9
Toruń – powiat ziemski	2 671	2 005	-666	-24,9
Włocławek – powiat grodzki	2 652	2 075	-577	-21,8
Włocławek – powiat ziemski	1 935	2 113	178	9,2
Aleksandrów Kujawski	1 675	1 485	-190	-11,3
Brodnica	1 940	1 539	-401	-20,7
Chełmno	2 137	1 304	-833	-39,0
Golub – Dobrzyń	1 435	974	-461	-32,1
Inowrocław	5 271	4 239	-1 032	-19,6
Lipno	1 686	1 509	-177	-10,5
Mogilno	1 244	1 101	-143	-11,5
Nakło nad Notecią	2 545	2 130	-415	-16,3
Radziejów	1 029	915	-114	-11,1
Rypin	1 605	1 219	-386	-24,0
Sępólno Krajeńskie	1 606	1 251	-355	-22,1
Świecie	2 478	2 128	-350	-14,1
Tuchola	1 549	1 148	-401	-25,9
Wąbrzeźno	1 335	889	-446	-33,4
Żnin	2 512	1 936	-576	-22,9

Większość podejmujących pracę w województwie kujawsko – pomorskim to mężczyźni (52,6%, wobec 55,4% w I półroczu roku poprzedniego). Z ogółu bezrobotnych podejmujących pracę 85,6% to osoby poprzednio pracujące (przed rokiem – 83,9%), 0,9% - zwolnieni z przyczyn zakładu pracy (przed rokiem – 1,0%). Mieszkańcy wsi stanowili 43,4% wszystkich podjęć pracy przez bezrobotnych w województwie (wobec 43,3% w I półroczu 2007 r.), bezrobotni do 25 roku życia – 26,7% (przed rokiem – 28,6%), bezrobotni powyżej 50 roku życia – 13,4% (przed rokiem – 11,5%), natomiast długotrwale bezrobotni – 40,6% (wobec 50,6% w I półroczu 2007 r.).

Struktura podjęć pracy w I półroczu 2008 roku

Wyszczególnienie	Podjęcia pracy w I półroczu					
	2007		2008			
	osoby	%	osoby	%	zmiana	
					w osobach	w %
podjęcia pracy	50 922	100,0	41 163	100,0	-9 759	-19,2
z tego:						
praca niesubsydiowana	41 453	81,4	32 771	79,6	-8 682	-20,9
w tym praca sezonowa	3 650	7,2	3 050	7,4	-600	-16,4
praca subsydiowana z tego	9 469	18,6	8 392	20,4	-1 077	-11,4
prace interwencyjne	2 379	4,7	1 667	4,0	-712	-29,9
roboty publiczne	4 728	9,3	4 446	10,8	-282	-6,0
podjęcie działalności gospodarczej	1 163	2,3	1 032	2,5	-131	-11,3
podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia	1 021	2,0	1 072	2,6	51	5,0
inne*	178	0,3	175	0,4	-3	-1,7

* w pozycji tej ujmowane jest m. in. zatrudnienie bezrobotnych niepełnosprawnych na miejscach pracy refundowanych z PFRON

Zatrudnienie niesubsydiowane (32.771 osób) stanowiło w I półroczu 2008 roku 79,6% wszystkich podjęć pracy przez bezrobotnych w województwie. Liczba podjęć pracy niesubsydiowanej zmniejszyła się w odniesieniu do I półrocza roku poprzedniego o 20,9% (w Polsce – o 20,4%). Spadek odnotowano we wszystkich powiatach, ale jego skala była bardzo zróżnicowana: od 4,0% w powiecie włocławskim do 36,9% w powiecie wąbrzeskim.

W I półroczu 2008 roku **zatrudnienie subsydiowane** (8.392 osoby) stanowiło 20,4% wszystkich podjęć pracy przez bezrobotnych w województwie. W porównaniu z I półroczem 2007 r. liczba osób podejmujących zatrudnienie subsydiowane zmniejszyła się o 11,4% (w Polsce w tym samym czasie odnotowano wzrost zatrudnienia subsydiowanego o 0,9%), ale ich udział w podjęciach pracy ogółem wzrósł o 1,8 pkt. proc.

Liczba bezrobotnych podejmujących prace interwencyjne zmniejszyła się w województwie o 29,9%, natomiast roboty publiczne – o 6,0%. O 11,3% zmniejszyła się liczba bezrobotnych, którzy podjęli działalność gospodarczą. W odniesieniu do I półrocza poprzedniego roku wzrosła jedynie liczba osób zatrudnionych dzięki refundacji pracodawcom kosztów zatrudnienia (o 5,0%).

W I półroczu 2008 roku spadek liczby bezrobotnych podejmujących zatrudnienie subsydiowane (w odniesieniu do analogicznego okresu roku poprzedniego) odnotowano w 16 powiatach. Skala tego spadku była bardzo zróżnicowana: od 2,4% w powiecie toruńskim, do 51,7% w powiecie chełmińskim.

W 7 powiatach wystąpił wzrost liczby bezrobotnych podejmujących zatrudnienie subsydiowane:

- powiat włocławski – o 63,8%,
- Toruń – o 53,1%,
- Włocławek – o 18,5%,
- Grudziądz – o 9,9%,
- powiat radziejowski – o 9,5%,
- powiat brodnicki – o 8,4%,
- powiat grudziądzki – o 7,5%.

Zatrudnienie subsydiowane w I półroczu 2008 r. według powiatów

Powiat	Podjęcia pracy w I półroczu					
	2007	2008				
	subsydio- wane	ogółem	subsydio- wane	udział w ogółem	zmiana podjęć pracy subsyd. do I półr. 2007	
	osoby			w %	osoby	w %
Województwo razem	9 469	41 163	8 392	20,4	-1 077	-11,4
Bydgoszcz – powiat grodzki	434	3 368	394	11,7	-40	-9,2
Bydgoszcz – powiat ziemski	281	1 400	262	18,7	-19	-6,8
Grudziądz – powiat grodzki	537	2 664	590	22,1	53	9,9
Grudziądz – powiat ziemski	428	1 209	460	38,0	32	7,5
Toruń – powiat grodzki	160	2 562	245	9,6	85	53,1
Toruń – powiat ziemski	291	2 005	284	14,2	-7	-2,4
Włocławek – powiat grodzki	211	2 075	250	12,0	39	18,5
Włocławek – powiat ziemski	378	2 113	619	29,3	241	63,8
Aleksandrów Kujawski	259	1 485	252	17,0	-7	-2,7
Brodnica	214	1 539	232	15,1	18	8,4
Chełmno	607	1 304	293	22,5	-314	-51,7
Golub – Dobrzyń	250	974	202	20,7	-48	-19,2
Inowrocław	1 528	4 239	1 153	27,2	-375	-24,5
Lipno	455	1 509	424	28,1	-31	-6,8
Mogilno	363	1 101	303	27,5	-60	-16,5
Nakło nad Notecią	436	2 130	346	16,2	-90	-20,6
Radziejów	168	915	184	20,1	16	9,5
Rypin	331	1 219	261	21,4	-70	-21,1
Sępólno Krajeńskie	336	1 251	262	20,9	-74	-22,0
Świecie	386	2 128	329	15,5	-57	-14,8
Tuchola	449	1 148	292	25,4	-157	-35,0
Wąbrzeźno	379	889	286	32,2	-93	-24,5
Żnin	588	1 936	469	24,2	-119	-20,2

Udział zatrudnienia subsydiowanego w podjęciach pracy w poszczególnych powiatach był bardzo zróżnicowany i wynosił od 9,6% w Toruniu do 38,0% w powiecie grudziądzkim.

Zatrudnienie subsydiowane najczęściej podejmowali mężczyźni (56,8%), długotrwale bezrobotni (57,3%) oraz mieszkańcy miast (51,9%). Osoby do 25 roku życia stanowiły 15,2% tej populacji, a powyżej 50 roku życia – 27,0%.

**Wybrane kategorie bezrobotnych podejmujących zatrudnienie subsydiowane
w I półroczu 2008 r.**

Wyszczególnienie	zatrudnienie subsydiowane w I półroczu					
	2007		2008			
	razem	% w razem	razem	% w razem	zmiana do I półrocza 2007 r.	
					w osobach	w %
ogółem bezrobotni	9 469	100,0	8 392	100,0	-1 077	-11,4
w tym:						
kobiety	3 821	40,4	3 625	43,2	-196	-5,1
zamieszkali na wsi	4 699	49,6	4 037	48,1	-662	-14,1
do 25 roku życia	1 723	18,2	1 279	15,2	-444	-25,8
powyżej 50 roku życia	2 343	24,7	2 269	27,0	-74	-3,2
długotrwale bezrobotni	6 877	72,6	4 808	57,3	-2 069	-30,1

5.3. SZKOLENIA BEZROBOTNYCH

W I półroczu 2008 roku w województwie kujawsko – pomorskim szkolenia rozpoczęło 4.942 bezrobotnych. Było to o 7,5% mniej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Spadek liczby bezrobotnych podejmujących szkolenia odnotowano w 13 powiatach. Sytuacja w tym zakresie była bardzo zróżnicowana, bo spadki wyniosły od 2,0% w powiecie radziejowskim, do 58,1% w powiecie sepeleńskim. W pozostałych powiatach wzrosła liczba bezrobotnych podejmujących szkolenia, ale tu również sytuacja była bardzo zróżnicowana: wzrost wyniósł od 0,8% w powiecie włocławskim, do 73,3% w powiecie rypińskim.

Wśród bezrobotnych podejmujących w I półroczu 2008 roku szkolenia dominowali mężczyźni (57,5%) oraz mieszkańcy miast (61,1%). Bezrobotni do 25 roku życia stanowili 27,8% ogółu bezrobotnych podejmujących szkolenia, bezrobotni powyżej 50 roku życia – 7,6%, a długotrwale bezrobotni – 33,7%.

Wybrane kategorie bezrobotnych podejmujących szkolenie w I półroczu 2008 r.

Wyszczególnienie	Szkolenia bezrobotnych w I półroczu					
	2007		2008			
	razem	% w razem	razem	% w razem	zmiana do I półrocza 2007	
					w osobach	w %
ogółem bezrobotni	5 341	100,0	4 942	100,0	-399	-7,5
w tym:						
kobiety	1 998	37,4	2 089	42,3	91	4,6
zamieszkali na wsi	1 954	36,6	1 924	38,9	-30	-1,5
do 25 roku życia	1 201	22,5	1 375	27,8	174	14,5
powyżej 50 roku życia	450	8,4	378	7,6	-72	-16,0
długotrwale bezrobotni	2 200	41,2	1 667	33,7	-533	-24,2

W I półroczu 2008 roku po zakończeniu szkolenia do rejestrów powiatowych urzędów pracy powróciło 3.840 bezrobotnych (o 0,9% więcej niż w I półroczu 2007 roku).

Bezrobotni podejmujący szkolenia w I półroczu 2008 r. według powiatów

Powiat	Bezrobotni, którzy rozpoczęli szkolenie w I półroczu			
	2007	2008		
		liczba	zmiana	w %
Województwo razem	5 341	4 942	-399	-7,5
Bydgoszcz – powiat grodzki	585	502	-83	-14,2
Bydgoszcz – powiat ziemski	164	166	2	1,2
Grudziądz – powiat grodzki	359	440	81	22,6
Grudziądz – powiat ziemski	101	118	17	16,8
Toruń – powiat grodzki	610	419	-191	-31,3
Toruń – powiat ziemski	323	487	164	50,8
Włocławek – powiat grodzki	424	432	8	1,9
Włocławek – powiat ziemski	258	260	2	0,8
Aleksandrów Kujawski	177	166	-11	-6,2
Brodnica	95	65	-30	-31,6
Chełmno	168	98	-70	-41,7
Golub – Dobrzyń	90	57	-33	-36,7
Inowrocław	396	348	-48	-12,1
Lipno	228	275	47	20,6
Mogilno	204	106	-98	-48,0
Nakło nad Notecią	334	237	-97	-29,0
Radziejów	51	50	-1	-2,0
Rypin	116	201	85	73,3
Sępólno Krajeńskie	93	39	-54	-58,1
Świecie	152	86	-66	-43,4
Tuchola	105	121	16	15,2
Wąbrzeźno	120	168	48	40,0
Żnin	188	101	-87	-46,3

5.4. STAŻ

W I półroczu 2008 roku staż podjęło 5.355 bezrobotnych z terenu województwa kujawsko – pomorskiego. Było to o 3.0% więcej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Również w tym przypadku sytuacja w poszczególnych powiatach była bardzo zróżnicowana: w 11 powiatach odnotowano wzrost liczby osób bezrobotnych

podejmujących staże (od 0,7% w powiecie toruńskim do 265,1% w powiecie świeckim), również w 11 powiatach odnotowano w tym zakresie spadki (od 2,2% w powiecie włocławskim do 23,8% w powiecie sępoleńskim), a w powiecie brodnickim liczba bezrobotnych podejmujących staże nie zmieniła się.

Bezrobotni podejmujący staże w I półroczu 2008 r. według powiatów

Powiat	bezrobotni, którzy rozpoczęli staż w I półroczu			
	2007	2008		
		liczba	zmiana	w %
Województwo razem	5 197	5 355	158	3,0
Bydgoszcz – powiat grodzki	317	329	12	3,8
Bydgoszcz – powiat ziemski	117	110	-7	-6,0
Grudziądz – powiat grodzki	316	304	-12	-3,8
Grudziądz – powiat ziemski	134	150	16	11,9
Toruń – powiat grodzki	294	211	-83	-28,2
Toruń – powiat ziemski	297	299	2	0,7
Włocławek – powiat grodzki	391	425	34	8,7
Włocławek – powiat ziemski	366	358	-8	-2,2
Aleksandrów Kujawski	150	180	30	20,0
Brodnica	425	425	0	0,0
Chełmno	192	197	5	2,6
Golub – Dobrzyń	124	140	16	12,9
Inowrocław	414	492	78	18,8
Lipno	169	210	41	24,3
Mogilno	244	184	-60	-24,6
Nakło nad Notecią	213	182	-31	-14,6
Radziejów	172	219	47	27,3
Rypin	108	103	-5	-4,6
Sępólno Krajeńskie	131	88	-43	-32,8
Świecie	86	314	228	265,1
Tuchola	127	106	-21	-16,5
Wąbrzeźno	122	95	-27	-22,1
Żnin	288	234	-54	-18,8

Osoby podejmujący staże to przede wszystkim ludzie młodzi (96,2% z nich nie ukończyło 25 roku życia), kobiety (72,4%) oraz mieszkańcy miast (54,0%). Osoby długotrwale bezrobotne stanowiły w I półroczu 2008 roku 15,4% ogółu bezrobotnych podejmujących staże.

Wybrane kategorie bezrobotnych podejmujących staże w I półroczu 2008 r.

Wyszczególnienie	Bezrobotni podejmujący staż w I półroczu 2008					
	2007		2008			
	razem	% w razem	razem	% w razem	zmiana do I półrocza 2007	
					w osobach	w %
ogółem bezrobotni	5 197	100,0	5 355	100,0	158	3,0
w tym:						
kobiety	3 607	69,4	3 876	72,4	269	7,5
zamieszkali na wsi	2 180	41,9	2 462	46,0	282	12,9
do 25 roku życia	4 926	94,8	5 150	96,2	224	4,5
długotrwale bezrobotni	1 098	21,1	824	15,4	-274	-25,0

W I półroczu 2008 roku po zakończeniu stażu do rejestrów powiatowych urzędów pracy powróciło 5.006 bezrobotnych (o 12,6% mniej niż w I półroczu 2007 roku).

5.5. PRZYGOTOWANIE ZAWODOWE W MIEJSCU PRACY

W I półroczu 2008 roku w województwie kujawsko – pomorskim przygotowanie zawodowe w miejscu pracy podjęło 3.256 bezrobotnych. Było to o 3,6% mniej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Spadek odnotowano w 11 powiatach (od 9,1% w powiecie sepołęńskim do 83,3% w powiecie chełmińskim, w 12 powiatach wystąpił w tym zakresie wzrost: od 5,2% w powiecie tucholskim do 109,9% w powiecie radziejowskim.

**Wybrane kategorie bezrobotnych podejmujących
przygotowanie zawodowe w miejscu pracy w I półroczu 2008 r.**

Wyszczególnienie	Bezrobotni podejmujący przygotowanie zawodowe w miejscu pracy w I półroczu					
	2007		2008			
	razem	% w razem	razem	% w razem	zmiana do I półrocza 2007	
					w osobach	w %
ogółem bezrobotni	3 377	100,0	3 256	100,0	-121	-3,6
w tym:						
kobiety	2 210	65,4	2 281	70,1	71	3,2
zamieszkali na wsi	1 517	44,9	1 589	48,8	72	4,7
do 25 roku życia	403	11,9	902	27,7	499	123,8
powyżej 50 roku życia	366	10,8	320	9,8	-46	-12,6
długotrwale bezrobotni	2 755	81,6	1 900	58,4	-855	-31,0

Osoby podejmujący przygotowanie zawodowe w miejscu pracy to przede wszystkim kobiety (70,1%) oraz mieszkańcy miast (51,2%). Osoby długotrwale bezrobotne stanowiły w I półroczu 2008 roku 58,4% ogółu bezrobotnych podejmujących tę formę aktywizacji, osoby młode – 27,7%, a osoby powyżej 50 roku życia – 9,8%.

W I półroczu 2008 roku po zakończeniu przygotowania zawodowego w miejscu pracy do rejestrów powiatowych urzędów pracy powróciło 1.664 bezrobotnych (o 34,4% mniej niż w I półroczu 2007 roku).

**Bezrobotni podejmujący przygotowanie zawodowe w miejscu pracy
w I półroczu 2008 r. według powiatów**

Powiat	Bezrobotni, którzy rozpoczęli przygotowanie zawodowe w miejscu pracy w I półroczu			
	2007	2008		
		liczba	zmiana	w %
Województwo razem	3 377	3 256	-121	-3,6
Bydgoszcz – powiat grodzki	130	84	-46	-35,4
Bydgoszcz – powiat ziemski	53	41	-12	-22,6
Grudziądz – powiat grodzki	175	213	38	21,7
Grudziądz – powiat ziemski	40	54	14	35,0
Toruń – powiat grodzki	122	90	-32	-26,2
Toruń – powiat ziemski	283	240	-43	-15,2
Włocławek – powiat grodzki	152	104	-48	-31,6
Włocławek – powiat ziemski	122	130	8	6,6
Aleksandrów Kujawski	79	123	44	55,7
Brodnica	334	252	-82	-24,6
Chełmno	66	11	-55	-83,3
Golub – Dobrzyń	173	129	-44	-25,4
Inowrocław	137	150	13	9,5
Lipno	428	473	45	10,5
Mogilno	79	95	16	20,3
Nakło nad Notecią	74	96	22	29,7
Radziejów	101	212	111	109,9
Rypin	91	108	17	18,7
Sępólno Krajeńskie	187	170	-17	-9,1
Świecie	111	100	-11	-9,9
Tuchola	115	121	6	5,2
Wąbrzeźno	10	12	2	20,0
Żnin	315	248	-67	-21,3

5.6. PRACE SPOŁECZNIE UŻYTECZNE

W I półroczu 2008 roku w województwie kujawsko – pomorskim prace społecznie użyteczne rozpoczęło 4.014 bezrobotnych. Było to o 18,2% mniej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Spadek odnotowano w 14 powiatach (od 1,1% w powiecie wąbrzeskim do 72,9% w powiecie toruńskim. W pozostałych

powiatach wystąpił wzrost osób podejmujących tę formę aktywizacji: od 0,5% w powiecie nakielskim do 63,4% w powiecie inowrocławskim.

**Bezrobotni podejmujący prace społecznie użyteczne
w I półroczu 2007 r. według powiatów**

Powiat	bezrobotni, którzy rozpoczęli prace społecznie użyteczne w I półroczu			
	2007	2008		
	liczba		zmiana	w %
Województwo razem	4 910	4 014	-896	-18,2
Bydgoszcz – powiat grodzki	549	620	71	12,9
Bydgoszcz – powiat ziemski	323	343	20	6,2
Grudziądz – powiat grodzki	155	137	-18	-11,6
Grudziądz – powiat ziemski	269	215	-54	-20,1
Toruń – powiat grodzki	48	58	10	20,8
Toruń – powiat ziemski	203	55	-148	-72,9
Włocławek – powiat grodzki	224	61	-163	-72,8
Włocławek – powiat ziemski	778	534	-244	-31,4
Aleksandrów Kujawski	152	187	35	23,0
Brodnica	168	137	-31	-18,5
Chełmno	0	1	1	x
Golub – Dobrzyń	251	234	-17	-6,8
Inowrocław	41	67	26	63,4
Lipno	96	110	14	14,6
Mogilno	38	37	-1	-2,6
Nakło nad Notecią	183	184	1	0,5
Radziejów	110	88	-22	-20,0
Rypin	186	135	-51	-27,4
Sępólno Krajeńskie	114	104	-10	-8,8
Świecie	364	180	-184	-50,5
Tuchola	114	126	12	10,5
Wąbrzeźno	95	94	-1	-1,1
Żnin	449	307	-142	-31,6

Wśród bezrobotnych podejmujących w I półroczu 2008 roku prace społecznie użyteczne przeważały kobiety (65,5%) oraz osoby długotrwale bezrobotne (83,6%). Mieszkańcy wsi stanowili 50,2% tej populacji, bezrobotni do 25 roku życia – 5,6%, natomiast powyżej 50 roku życia – 28,2%.

**Wybrane kategorie bezrobotnych podejmujących
prace społecznie użyteczne w I półroczu 2008 r.**

Wyszczególnienie	Bezrobotni podejmujący prace społecznie użyteczne w I półroczu					
	2007		2008			
	razem	% w razem	razem	% w razem	zmiana do I półrocza 2007	
					w osobach	w %
ogółem bezrobotni	4 910	100,0	4 014	100,0	-896	-18,2
w tym:						
kobiety	2 797	57,0	2 631	65,5	-166	-5,9
zamieszkali na wsi	2 601	53,0	2 016	50,2	-585	-22,5
do 25 roku życia	314	6,4	225	5,6	-89	-28,3
powyżej 50 roku życia	1 222	24,9	1 133	28,2	-89	-7,3
długotrwale bezrobotni	4 211	85,8	3 357	83,6	-854	-20,3

W I półroczu 2008 roku po zakończeniu prac społecznie użytecznych do rejestrów pup powróciło 1.528 bezrobotnych (o 26,9% mniej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego).

6. STRUKTURA I BILANS BEZROBOTNYCH W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO – POMORSKIM

6.1. BEZROBOTNE KOBIETY

Według stanu w dniu 30 czerwca 2008 roku w województwie kujawsko – pomorskim zarejestrowanych pozostawało 67.318 bezrobotnych kobiet, które stanowiły 62,9% ogółu bezrobotnych. W porównaniu z końcem czerwca 2007 r. liczba bezrobotnych kobiet zmniejszyła się o 17,1% (w tym samym czasie liczba bezrobotnych mężczyzn zmniejszyła się o 19,5%), ale ich udział w liczbie bezrobotnych ogółem wzrósł o 0,7 pkt. proc. Spadek liczby bezrobotnych kobiet odnotowano we wszystkich powiatach: największy względny spadek wystąpił w powiecie bydgoskim (o 32,7%), najmniejszy zaś – w powiecie mogileńskim (o 5,6%).

Bezrobotne kobiety według powiatów. Stan w końcu okresu

Powiat	Bezrobotne kobiety			
	I półrocze 2007	I półrocze 2008		
		liczba	zmiana	w %
Województwo razem	81 245	67 318	-13 927	-17,1
Bydgoszcz – powiat grodzki	6 720	5 127	-1 593	-23,7
Bydgoszcz – powiat ziemski	2 696	1 814	-882	-32,7
Grudziądz – powiat grodzki	4 953	4 011	-942	-19,0
Grudziądz – powiat ziemski	2 352	2 048	-304	-12,9
Toruń – powiat grodzki	4 239	3 338	-901	-21,3
Toruń – powiat ziemski	3 474	2 848	-626	-18,0
Włocławek – powiat grodzki	4 949	4 328	-621	-12,5
Włocławek – powiat ziemski	3 957	3 456	-501	-12,7
Aleksandrów Kujawski	2 504	2 067	-437	-17,5
Brodnica	3 015	2 787	-228	-7,6
Chełmno	2 085	1 679	-406	-19,5
Golub – Dobrzyń	1 843	1 669	-174	-9,4
Inowrocław	9 877	7 629	-2 248	-22,8
Lipno	3 409	3 117	-292	-8,6
Mogilno	2 575	2 430	-145	-5,6
Nakło nad Notecią	4 321	3 694	-627	-14,5
Radziejów	1 866	1 661	-205	-11,0
Rypin	2 368	1 983	-385	-16,3
Sępólno Krajeńskie	2 139	1 861	-278	-13,0
Świecie	4 320	3 415	-905	-20,9
Tuchola	2 270	1 607	-663	-29,2
Wąbrzeźno	1 650	1 472	-178	-10,8
Żnin	3 663	3 277	-386	-10,5

Udział kobiet wśród bezrobotnych w poszczególnych powiatach wyniósł od 55,7% w powiecie radziejowskim do 70,9% w powiecie brodnickim.

Sytuacja kobiet na rynku pracy jest coraz bardziej skomplikowana: osoby pozostające bez pracy nieprzerwanie dłużej niż 12 miesięcy stanowiły wśród nich 50,2% (wśród mężczyzn wskaźnik ten wynosi 32,5%). Zasiłek pobierało 14,0% bezrobotnych kobiet i 23,6% bezrobotnych mężczyzn. Kobiety stanowiły większość wśród prawie wszystkich kategorii bezrobotnych, zwłaszcza wśród osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Udział kobiet w wybranych kategoriach bezrobotnych. Stan w dniu 30 czerwca 2008 r.

Wyszczególnienie	Bezrobotni		
	ogółem	w tym kobiety	
	osoby		% w ogółem
Ogółem bezrobotni	106 952	67 318	62,9
Poprzednio pracujący	84 931	51 282	60,4
w tym zwolnieni z przyczyn zakładu pracy	1 707	1 187	69,5
Dotychczas niepracujący	22 021	16 036	72,8
Zamieszkali na wsi	48 510	31 302	64,5
Osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	3 216	2 266	70,5
Cudzoziemcy	22	15	68,2
Do 25 roku życia	21 650	13 647	63,0
Osoby, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia	657	457	69,6
Długotrwale bezrobotni	66 803	45 854	68,6
Powyżej 50 roku życia	22 344	11 408	51,1
Bez kwalifikacji zawodowych	36 915	24 719	67,0
Bez doświadczenia zawodowego	28 067	19 872	70,8
Bez wykształcenia średniego	71 150	41 456	58,3
Osoby samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	9 332	8 561	91,7
Osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	1 400	77	5,5
Niepełnosprawni	3 881	2 133	55,0

Ponad połowa bezrobotnych kobiet nie ukończyła 34 roku życia: 20,3% z nich znajdowała się w przedziale 18 – 24 lata, a 31,5% w przedziale wiekowym 25 – 34 lat (wśród mężczyzn udziały te wyniosły odpowiednio: 20,2% i 23,8%). Największą grupą wśród bezrobotnych kobiet były osoby, które nie legitymowały się żadnym stażem pracy – 23,8% (wśród mężczyzn udział takich osób wyniósł 15,1%). Kobiety są lepiej niż mężczyźni wykształcone (33,6% z nich posiadało wykształcenie średnie, a 4,8% - wyższe, podczas gdy wśród mężczyzn jest to odpowiednio: 21,1% i 4,0%). W dalszym ciągu jednak największe grupy pod względem poziomu wykształcenia stanowią osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 28,8% oraz gimnazjalnym i poniżej – 32,8% (wśród mężczyzn odpowiednio: 35,5% i 39,4%). Najczęściej występujące zawody, jakimi legitymują się bezrobotne kobiety to:

- sprzedawca – 9.866 osób (14,7%),
- asystent ekonomiczny (technik ekonomista) – 3.293 osoby (4,9%),
- krawiec – 2.653 osoby (3,9%),
- kucharz – 2.130 osób (3,2%).

Jednakże największą grupę wśród bezrobotnych kobiet stanowiły osoby, które nie legitymowały się żadnym zawodem (21,9%, czyli 14.740 osób).

W I półroczu 2008 roku w powiatowych urzędach pracy zarejestrowało się 38.451 bezrobotnych kobiet. Stanowiły one 49,9% całego napływu do bezrobocia

w województwie. W odniesieniu do analogicznego okresu roku poprzedniego liczba nowozarejestrowanych kobiet zmniejszyła się o 0,8% (311 osób), ale ich udział w napływie ogółem wzrósł o 1,6 pkt. proc.

Bilans bezrobotnych kobiet w I półroczu 2008 roku

L.p.	Wyszczególnienie	Bezrobotni		
		ogółem	w tym kobiety	
		osoby		% w ogółem
1.	Bezrobotni według stanu w końcu 2007 r.	123 243	76 067	61,7
2.	Bezrobotni zarejestrowani w I półroczu 2008 r.	77 048	38 451	49,9
	po raz pierwszy	12 928	6 900	53,4
	po raz kolejny (od 1990 r.)	64 120	31 551	49,2
	po pracach interwencyjnych	734	422	57,5
	po robotach publicznych	1 422	757	53,2
	po stażu	5 006	3 712	74,2
	po odbyciu przygotowania zawodowego w miejscu pracy	1 664	1 176	70,7
	po szkoleniu	3 840	1 613	42,0
	po pracach społecznie użytecznych	1 528	902	59,0
3.	Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w I półroczu 2008 r.	93 339	47 200	50,6
3a.	podjęcia pracy	41 163	19 514	47,4
	1) niesubsydiowanej	32 771	15 889	48,5
	w tym pracy sezonowej	3 050	1 585	52,0
	2) subsydiowanej	8 392	3 625	43,2
	- prac interwencyjnych	1 667	1 030	61,8
	- robót publicznych	4 446	1 666	37,5
	- podjęcia działalności gospodarczej	1 032	390	37,8
	- podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia	1 072	445	41,5
	- inne	175	94	53,7
3b.	rozpoczęcia szkolenia	4 942	2 089	42,3
3c.	rozpoczęcia stażu	5 355	3 876	72,4
3d.	rozpoczęcia przygotowania zawodowego w miejscu pracy	3 256	2 281	70,1
3e.	rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej	4 014	2 631	65,5
3f.	niepotwierdzenia gotowości do pracy	25 219	11 157	44,2
3g.	dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	3 620	2 692	74,4
3h.	podjęcia nauki	26	18	69,2
3i.	ukończenia 60/65 lat	173	131	75,7
3j.	nabycia praw emerytalnych lub rentowych	510	266	52,2
3k.	nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego	269	127	47,2
3l.	innych	4 792	2 418	50,5
4.	Bezrobotni według stanu w końcu I półrocza 2008 r.	106 952	67 318	62,9
	- w tym zarejestrowani po raz pierwszy	20 861	14 550	69,7

W I półroczu 2008 roku kobiety stanowiły 47,7% ogółu bezrobotnych podejmujących zatrudnienie (w I półroczu 2007 r. – 44,6%). W omawianym okresie pracę podjęło 19.514 bezrobotnych kobiet (o 3.210 osób, czyli 14,1% mniej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego). W tym samym czasie liczba bezrobotnych mężczyzn podejmujących pracę zmniejszyła się o 23,2% (6.549 osób).

Podjęcia pracy przez bezrobotne kobiety w I półroczu 2008 r.

Wyszczególnienie	Podjęcia pracy przez bezrobotne kobiety w I półroczu			
	2007	2008		
		zmiana		
	osoby			w %
Ogółem	22 724	19 514	-3 210	-14,1
praca niesubsydiowana	18 903	15 889	-3 014	-15,9
% w ogółem	83,2	81,4	x	x
praca subsydiowana	3 821	3 625	-196	-5,1
prace interwencyjne	1 315	1 030	-285	-21,7
roboty publiczne	1 543	1 666	123	8,0
podjęcie działalności gospodarczej	448	390	-58	-12,9
podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia	415	445	30	7,2
inne	100	94	-6	-6,0

Zatrudnienie subsydiowane podjęło 3,625 bezrobotnych kobiet (o 5,1% mniej niż w I półroczu 2007 r.). Spadek dotyczył zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych (o 21,7%) i podjęcia działalności gospodarczej (o 12,9%). Wzrost odnotowano wśród kobiet podejmujących roboty publiczne (o 8,0%) oraz zatrudnionych w ramach refundacji pracodawcom kosztów zatrudnienia bezrobotnego (o 7,2%).

W I półroczu 2008 roku kobiety, w liczbie 2.089 osób, stanowiły 42,3% wszystkich bezrobotnych podejmujących szkolenia. W porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego liczba bezrobotnych kobiet podejmujących szkolenia wzrosła o 4,6% (podczas gdy liczba bezrobotnych mężczyzn podejmujących tę formę aktywizacji zmniejszyła się o 14,7%).

Kobiety stanowiły większość bezrobotnych podejmujących staże (72,4% ogółu, wobec 69,4% w I półroczu 2007 r.), przygotowanie zawodowe w miejscu pracy (70,1%, wobec 65,4% przed rokiem) oraz prace społecznie użyteczne (65,5%; przed rokiem – 57,0%).

Aktywizacja bezrobotnych kobiet w wybranych formach w I półroczu 2008 r.

Wyszczególnienie	Aktywizacja bezrobotnych kobiet w I półroczu			
	2007	2008		
		zmiana		
	osoby			w %
zatrudnienie subsydiowane	3 821	3 625	-196	-5,1
szkolenia	1 998	2 089	91	4,6
staże	3 607	3 876	269	7,5
przygotowanie zawodowe w miejscu pracy	2 210	2 281	71	3,2
prace społecznie użyteczne	2 797	2 631	-166	-5,9

6.2. BEZROBOCIE NA WSI*

W końcu czerwca 2008 roku w powiatowych urzędach pracy w województwie kujawsko – pomorskim zarejestrowanych pozostawało 48.510 bezrobotnych zamieszkałych na wsi. W porównaniu z końcem czerwca roku poprzedniego populacja ta zmniejszyła się o 10.089 osób (17,2%, przy ogólnym spadku liczby bezrobotnych o 18,0%). Spadek liczby bezrobotnych zamieszkałych na wsi odnotowano we wszystkich powiatach: od 7,4% w powiecie mogileńskim do 29,6% w powiecie bydgoskim.

Bezrobotni zamieszkali na wsi według powiatów. Stan w końcu okresu

Powiat	Bezrobotni zamieszkali na wsi			
	I półrocze 2007	I półrocze 2008		
			zmiana	
		osoby		w %
Województwo razem	58 599	48 510	-10 089	-17,2
Bydgoszcz – powiat ziemski	2 899	2 041	-858	-29,6
Grudziądz – powiat ziemski	3 015	2 531	-484	-16,1
Toruń – powiat ziemski	4 580	3 819	-761	-16,6
Włocławek – powiat ziemski	5 058	4 287	-771	-15,2
Aleksandrów Kujawski	2 463	2 051	-412	-16,7
Brodnica	2 614	2 177	-437	-16,7
Chełmno	1 854	1 487	-367	-19,8
Golub – Dobrzyń	1 741	1 600	-141	-8,1
Inowrocław	5 923	4 393	-1 530	-25,8
Lipno	4 244	3 710	-534	-12,6
Mogilno	2 276	2 108	-168	-7,4
Nakło nad Notecią	3 763	3 146	-617	-16,4
Radziejów	2 565	2 187	-378	-14,7
Rypin	2 010	1 753	-257	-12,8
Sępólno Krajeńskie	1 860	1 705	-155	-8,3
Świecie	4 426	3 527	-899	-20,3
Tuchola	2 424	1 765	-659	-27,2
Wąbrzeźno	1 566	1 428	-138	-8,8
Żnin	3 318	2 795	-523	-15,8

Bezrobotni zamieszkali na wsi stanowili w końcu I półrocza 2008 r. 45,5% ogółu bezrobotnych (przed rokiem – 44,9%). W poszczególnych powiatach udział ten wyniósł: od 35,4% w powiecie inowrocławskim do 84,0% w powiecie grudziądzkim.

* Rozdział dotyczy tylko powiatów „ziemskich”, tzn. z wyłączeniem miast na prawach powiatu: Bydgoszczy, Grudziądza, Torunia i Włocławka

Wśród bezrobotnych zamieszkałych na wsi dominują kobiety, które w liczbie 31.302 osoby stanowią 64,5% tej populacji (przed rokiem – 63,2%). W porównaniu z końcem czerwca 2007 r. liczba bezrobotnych kobiet zamieszkałych na wsi zmniejszyła się o 15,4%, podczas gdy mężczyzn o 20,3%.

Prawo do pobierania zasiłku posiadało 8.149 bezrobotnych zamieszkałych na wsi. Stanowiło to 16,8% tej kategorii bezrobotnych (dla ogółu bezrobotnych w województwie wskaźnik ten wyniósł 17,5%). Prawo do zasiłku posiadało 11,7% bezrobotnych kobiet i 26,0% bezrobotnych mężczyzn zamieszkałych na wsi.

Nowe rejestracje (napływ) bezrobotnych zamieszkałych na wsi (31.548 osób) stanowiły w I półroczu 2008 roku 40,9% wszystkich rejestracji dokonanych w województwie. W porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego wielkość napływu bezrobotnych zamieszkałych na wsi zmniejszyła się o 0,7% (podczas gdy liczba nowych rejestracji bezrobotnych zamieszkałych w miastach zmniejszyła się o 6,1%).

Napływ i odpływ bezrobotnych w I półroczu 2008 roku według miejsca zamieszkania

Wyszczególnienie	I półrocze 2007			I półrocze 2008		
	ogółem	miasto	wieś	ogółem	miasto	wieś
napływ	80 265	48 479	31 786	77 048	45 500	31 548
odpływ	109 872	64 013	45 859	93 339	53 716	39 623
w tym podjęcia pracy	50 922	28 894	22 028	41 163	23 286	17 877
wskaźnik płynności rynku pracy (w %)	63,4	59,6	69,3	53,4	51,2	56,7

Wśród wyłączeń (odpływu) z ewidencji bezrobotnych w I półroczu 2008 roku w województwie kujawsko – pomorskim mieszkańcy wsi stanowili 42,5% (rok wcześniej – 41,7%). W porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego wielkość odpływu bezrobotnych zamieszkałych na wsi zmniejszyła się o 13,6% (w miastach wartość ta zmniejszyła się o 16,1%). Najważniejszą przyczyną odpływu bezrobotnych zamieszkałych na wsi w I półroczu 2008 roku było podjęcie pracy (45,1%, w roku poprzednim – 48,0%).

Bilans bezrobotnych zamieszkałych na wsi w I półroczu 2008 r.

L.p.	Wyszczególnienie	Bezrobotni		
		ogółem	w tym zamieszkali na wsi	
		osoby		% w ogółem
1.	Bezrobotni według stanu w końcu 2007 r.	123 243	56 585	45,9
2.	Bezrobotni zarejestrowani w I półroczu 2008 r.	77 048	31 548	40,9
	po raz pierwszy	12 928	5 850	45,3
	po raz kolejny (od 1990 r.)	64 120	25 698	40,1
	po pracach interwencyjnych	734	358	48,8
	po robotach publicznych	1 422	798	56,1
	po stażu	5 006	2 537	50,7
	po odbyciu przygotowania zawodowego w miejscu pracy	1 664	824	49,5
	po szkoleniu	3 840	1 516	39,5
	po pracach społecznie użytecznych	1 528	776	50,8
3.	Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w I półroczu 2008 r.	93 339	39 623	42,5
3a.	podjęcia pracy	41 163	17 877	43,4
	1) niesubsydiowanej	32 771	13 840	42,2
	w tym pracy sezonowej	3 050	1 658	54,4
	2) subsydiowanej	8 392	4 037	48,1
	- prac interwencyjnych	1 667	719	43,1
	- robót publicznych	4 446	2 548	57,3
	- podjęcia działalności gospodarczej	1 032	371	35,9
	- podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia	1 072	383	35,7
	- inne	175	16	9,1
3b.	rozpoczęcia szkolenia	4 942	1 924	38,9
3c.	rozpoczęcia stażu	5 355	2 462	46,0
3d.	rozpoczęcia przygotowania zawodowego w miejscu pracy	3 256	1 589	48,8
3e.	rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej	4 014	2 016	50,2
3f.	niepotwierdzenia gotowości do pracy	25 219	9 796	38,8
3g.	dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	3 620	1 592	44,0
3h.	podjęcia nauki	26	12	46,2
3i.	ukończenia 60/65 lat	173	55	31,8
3j.	nabycia praw emerytalnych lub rentowych	510	161	31,6
3k.	nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego	269	66	24,5
3l.	innych	4 792	2 073	43,3
4.	Bezrobotni według stanu w końcu I półrocza 2008 r.	106 952	48 510	45,4
	- w tym zarejestrowani po raz pierwszy	20 861	10 980	52,6

Osoby zamieszkałe na wsi stanowiły w I półroczu 2008 roku 43,4% ogółu bezrobotnych w województwie podejmujących pracę (w analogicznym okresie roku poprzedniego – 43,3%). W analizowanym okresie pracę podjęło 17.877 bezrobotnych

zamieszkałych na wsi. Było to o 18,8% mniej niż w I półroczu 2007 roku. Spadek dotyczył zarówno zatrudnienia niesubsydiowanego (o 20,1%), jak i subsydiowanego (o 14,1%).

Podjęcia pracy przez bezrobotnych zamieszkałych na wsi w I półroczu 2007 i 2008 roku

podjęcia pracy	Podjęcia pracy w I półroczu			
	2007	2008		
		zmiana		
	osoby		w %	
ogółem	22 028	17 877	-4 151	-18,8
praca niesubsydiowana	17 329	13 840	-3 489	-20,1
% w ogółem	78,7	77,4	x	x
praca subsydiowana	4 699	4 037	-662	-14,1
prace interwencyjne	1 158	719	-439	-37,9
roboty publiczne	2 689	2 548	-141	-5,2
podjęcie działalności gospodarczej	432	371	-61	-14,1
podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia	402	383	-19	-4,7
inne	18	16	-2	-11,1

Zatrudnienie subsydiowane podjęło w I półroczu 2007 roku 4.037 bezrobotnych zamieszkałych na wsi. Było to o 14,1% mniej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Spadek dotyczył wszystkich form zatrudnienia subsydiowanego: największy – o 37,9% prac interwencyjnych, najmniejszy – o 4,7% podjęcia pracy w ramach refundacji pracodawcom kosztów zatrudnienia bezrobotnego.

**Aktywizacja bezrobotnych zamieszkałych na wsi w wybranych formach
w I półroczu 2008 roku**

Wyszczególnienie	Aktywizacja bezrobotnych zamieszkałych na wsi w I półroczu			
	2007	2008		
		zmiana		
	osoby		w %	
zatrudnienie subsydiowane	4 699	4 037	-662	-14,1
szkolenia	1 954	1 924	-30	-1,5
staże	2 180	2 462	282	12,9
przygotowanie zawodowe w miejscu pracy	1 517	1 589	72	4,7
prace społecznie użyteczne	2 601	2 016	-585	-22,5

W I półroczu 2008 roku bezrobotni zamieszkali na wsi (1.924 osoby) stanowili 38,9% ogółu bezrobotnych podejmujących szkolenia (przed rokiem było to odpowiednio: 1.954 osoby i 36,6%). Staż podjęło 2.462 bezrobotnych zamieszkałych na wsi, co stanowiło 46,0% ogółu bezrobotnych aktywizowanych w tej formie (przed rokiem: 2.180 osób i 41,9%).

Udział bezrobotnych zamieszkałych na wsi w rozpoczęciu przygotowania zawodowego w miejscu pracy (1.589 osób) wyniósł 48,8% (w analogicznym okresie roku poprzedniego odpowiednio: 1.517 osób i 44,9%), natomiast wśród bezrobotnych

podejmujących prace społecznie użyteczne (2.016 osób) – 50,2% (przed rokiem odpowiednio: 2,601 osób i 53,0%).

Łącznie w I półroczu 2008 roku z różnych form aktywizacji zawodowej (zatrudnienie subsydiowane, szkolenia, staże, przygotowane zawodowe w miejscu pracy i prace społecznie użyteczne) skorzystało 12.028 bezrobotnych zamieszkałych na wsi (o 7,1% mniej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego), co stanowiło 46,3% wszystkich bezrobotnych, którzy korzystali z tych form pomocy (w roku poprzednim odpowiednio: 12.951 osób i 45,8%).

6.3. BEZROBOTNI ZWOLNIENI Z PRZYCZYN ZAKŁADU PRACY

Według stanu w dniu 30 czerwca 2008 roku w powiatowych urzędach pracy w województwie kujawsko – pomorskim zarejestrowanych było 1.707 bezrobotnych zwolnionych z przyczyn zakładu pracy. Stanowili oni 1,6% ogółu bezrobotnych (przed rokiem – 1,8%). W porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego populacja ta zmniejszyła się o 23,7% (640 osób). Spadek odnotowano w 20 powiatach: największy (o 55,6%) w powiecie tucholskim, najmniejszy (o 17,6% w powiecie mogileńskim. W trzech powiatach wystąpił wzrost w tej grupie bezrobotnych: w powiecie toruńskim o 6,5% (6 osób), nakielskim o 89,0% (65 osób) i brodnickim o 103,3% (31 osób).

Osoby zwolnione z przyczyn zakładu pracy zatrudnione były przed rejestracją w PUP głównie w firmach działających (według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności) w *Przetwórstwie przemysłowym* (774 osoby, czyli 45,3%) oraz w sekcjach: *Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego* (294 osoby, czyli 17,2%), *Ochrona zdrowia i pomoc społeczna* (99 osób, czyli 5,8%), *Transport, gospodarka magazynowa i łączność* (90 osób, czyli 5,3%) oraz *Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała* (86 osób, czyli 5,0%).

Największy udział osób zwolnionych z przyczyn zakładu pracy wśród bezrobotnych ogółem występuje w Toruniu (5,2%), najmniejszy – w powiecie chełmińskim (0,3%).

Wśród bezrobotnych zwolnionych z przyczyn zakładu pracy dominują kobiety (69,5%, wobec 68,8% w końcu czerwca 2007 r.). Prawo do zasiłku dla bezrobotnych posiada 32,8% (przed rokiem – 23,9%).

W I półroczu 2008 roku w powiatowych urzędach pracy zarejestrowało się 689 osób zwolnionych z przyczyn zakładu pracy (o 9,4% więcej niż w I półroczu roku poprzedniego. Stanowiło to 0,9% całego napływu do bezrobocia (przed rokiem – 0,8%). Ponad połowa (57,8%, czyli 398 osób) zwolnionych z przyczyn zakładu pracy w I półroczu 2008 r. pracowała wcześniej w sekcji *Przetwórstwo przemysłowe*, a 14,2% (98 osób) w sekcji *Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego*.

W tym samym czasie pracę podjęło 389 osób z tej grupy bezrobotnych (o 27,7% mniej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego), co stanowiło 0,9% wszystkich podjęć pracy przez bezrobotnych w województwie (przed rokiem – 1,0%).

Bezrobotni zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy.

Stan w końcu okresu

Powiat	Bezrobotni zwolnieni z przyczyn zakładu pracy			
	I półrocze 2007	I półrocze 2008		
		liczba	zmiana	w %
Województwo razem	2 347	1 707	-640	-27,3
Bydgoszcz – powiat grodzki	380	213	-167	-43,9
Bydgoszcz – powiat ziemski	76	45	-31	-40,8
Grudziądz – powiat grodzki	127	88	-39	-30,7
Grudziądz – powiat ziemski	30	23	-7	-23,3
Toruń – powiat grodzki	444	286	-158	-35,6
Toruń – powiat ziemski	92	98	6	6,5
Włocławek – powiat grodzki	74	55	-19	-25,7
Włocławek – powiat ziemski	54	44	-10	-18,5
Aleksandrów Kujawski	36	19	-17	-47,2
Brodnica	30	61	31	103,3
Chełmno	10	7	-3	-30,0
Golub – Dobrzyń	34	22	-12	-35,3
Inowrocław	206	118	-88	-42,7
Lipno	107	83	-24	-22,4
Mogilno	102	84	-18	-17,6
Nakło nad Notecią	73	138	65	89,0
Radziejów	25	19	-6	-24,0
Rypin	23	16	-7	-30,4
Sępólno Krajeńskie	59	35	-24	-40,7
Świecie	183	148	-35	-19,1
Tuchola	36	16	-20	-55,6
Wąbrzeźno	38	20	-18	-47,4
Żnin	108	69	-39	-36,1

W I półroczu 2008 roku w województwie kujawsko – pomorskim 18 razy pracodawcy (15 zakładów pracy) zgłaszali do powiatowych urzędów pracy zamiar zwolnienia łącznie 1.246 pracowników (w I półroczu 2007 r. było to odpowiednio: 14 zgłoszeń i 559 osób). Największe zgłoszenia pochodziły od firm działających na terenie Torunia (424 osoby), Włocławka (300 osób) oraz powiatu świeckiego (212 osób). Jeśli chodzi o sekcje Polskiej Klasyfikacji Działalności, w jakich działają przedsiębiorstwa zgłaszające zamiar dokonania zwolnień pracowników, to przede wszystkim jest to *Przetwórstwo przemysłowe* (10 zakładów, które zamierzają zwolnić

łącznie 1.198 osób). Dwa zakłady pracy działają w sekcji *Pośrednictwo finansowe*, oraz po jednym w sekcji *Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne i Ochrona zdrowia i pomoc społeczna*.

6.4. BEZROBOTNI Z PRAWEM DO ZASIŁKU

Prawo do pobierania zasiłku posiadało w końcu czerwca 2008 roku 18.753 osób, co stanowiło 17,5% ogółu bezrobotnych (przed rokiem odpowiednio: 21.081 osób i 16,2%). Spadek liczby bezrobotnych pobierających zasiłki odnotowano w 20 powiatach: od 1,5% w powiecie lipnowskim do 22,2% w Bydgoszczy. W trzech powiatach wystąpił wzrost w tej grupie bezrobotnych: w powiecie mogileńskim o 1,7%, sępoleńskim o 3,3% oraz w Toruniu o 4,5%.

**Bezrobotni z prawem do zasiłku według powiatów.
Stan w dniu 30 czerwca 2008 r.**

Powiat	Bezrobotni		
	ogółem	z prawem do zasiłku	
	osoby		%
Województwo razem	106 952	18 753	17,5
Bydgoszcz – powiat grodzki	8 650	1 313	15,2
Bydgoszcz – powiat ziemski	2 905	482	16,6
Grudziądz – powiat grodzki	6 332	1 054	16,6
Grudziądz – powiat ziemski	3 014	508	16,9
Toruń – powiat grodzki	5 519	955	17,3
Toruń – powiat ziemski	4 814	1 008	20,9
Włocławek – powiat grodzki	7 212	1 049	14,5
Włocławek – powiat ziemski	5 585	834	14,9
Aleksandrów Kujawski	3 520	531	15,1
Brodnica	3 933	687	17,5
Chełmno	2 729	530	19,4
Golub – Dobrzyń	2 623	489	18,6
Inowrocław	12 422	2 448	19,7
Lipno	5 289	917	17,3
Mogilno	3 445	712	20,7
Nakło nad Notecią	5 552	1 080	19,5
Radziejów	2 982	425	14,3
Rypin	2 907	436	15,0
Sępólno Krajeńskie	2 838	539	19,0
Świecie	5 032	835	16,6
Tuchola	2 385	534	22,4
Wąbrzeźno	2 441	430	17,6
Żnin	4 823	957	19,8

Udział osób uprawnionych do pobierania zasiłku dla bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych zawierał się w przedziale od 14,3% w powiecie radziejowskim do 22,4% w powiecie tucholskim.

Zasiłek pobiera 14,0% bezrobotnych kobiet i 23,6% bezrobotnych mężczyzn (w końcu I półrocza 2007 r. było to odpowiednio: 12,5% dla kobiet i 22,3% dla mężczyzn. Niskie są udziały osób pobierających zasiłek wśród bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Jedynie wśród osób niepełnosprawnych oraz w wieku 50 lat i więcej udział bezrobotnych pobierających zasiłek jest większy niż średnia wojewódzka.

Uprawnieni do zasiłku wśród wybranych kategorii bezrobotnych. Stan w dniu 30 czerwca 2008 r.

Wybrane kategorie bezrobotnych	Bezrobotni		
	razem	w tym z prawem do zasiłku	
		osoby	%
Ogółem bezrobotni	106 952	18 753	17,5
Poprzednio pracujący	84 931	18 064	21,3
w tym zwolnieni z przyczyn zakładu pracy	1 707	560	32,8
Dotychczas niepracujący	22 021	689	3,1
Zamieszkali na wsi	48 510	8 149	16,8
Osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	3 216	147	4,6
Cudzoziemcy	22	1	4,5
Do 25 roku życia	21 650	2 936	13,6
Osoby, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia	657	80	12,2
Długotrwale bezrobotni	66 803	1 145	1,7
Powyżej 50 roku życia	22 344	3 994	17,9
Bez kwalifikacji zawodowych	36 915	4 266	11,6
Bez doświadczenia zawodowego	28 067	849	3,0
Bez wykształcenia średniego	71 150	11 643	16,4
Osoby samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	9 332	1 034	11,1
Osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	1 400	67	4,8
Niepełnosprawni	3 881	870	22,4

6.5. BEZROBOTNI DO 25 ROKU ŻYCIA

Według stanu w dniu 30 czerwca 2008 roku w województwie kujawsko – pomorskim zarejestrowanych pozostawało 21.650 bezrobotnych do 25 roku życia. Stanowili oni 20,2% ogółu bezrobotnych w województwie. W poszczególnych powiatach udział ten wyniósł od 10,6% we Włocławku do 28,0% w Toruniu.

W porównaniu z końcem czerwca 2006 roku liczba bezrobotnych do 25 roku życia w województwie zmniejszyła się o 21,1% (przy ogólnym spadku liczby bezrobotnych o 18,0%), a ich udział w bezrobotnych ogółem zmniejszył się o 0,9 pkt. proc.

**Bezrobotni do 25 roku życia według powiatów.
Stan w końcu koniec okresu**

Powiat	Bezrobotni do 25 roku życia			
	I półrocze 2007	I półrocze 2008		
	liczba	zmiana	w %	
Województwo razem	27 464	21 650	-5 814	-21,2
Bydgoszcz – powiat grodzki	1 612	1 136	-476	-29,5
Bydgoszcz – powiat ziemski	860	588	-272	-31,6
Grudziądz – powiat grodzki	1 432	1 086	-346	-24,2
Grudziądz – powiat ziemski	891	680	-211	-23,7
Toruń – powiat grodzki	1 680	1 548	-132	-7,9
Toruń – powiat ziemski	1 237	1 025	-212	-17,1
Włocławek – powiat grodzki	939	763	-176	-18,7
Włocławek – powiat ziemski	1 279	1 081	-198	-15,5
Aleksandrów Kujawski	907	652	-255	-28,1
Brodnica	1 026	1 069	43	4,2
Chełmno	756	547	-209	-27,6
Golub – Dobrzyń	780	656	-124	-15,9
Inowrocław	3 516	2 491	-1 025	-29,2
Lipno	1 510	1 249	-261	-17,3
Mogilno	848	789	-59	-7,0
Nakło nad Notecią	1 379	1 141	-238	-17,3
Radziejów	866	715	-151	-17,4
Rypin	915	767	-148	-16,2
Sępólno Krajeńskie	698	602	-96	-13,8
Świecie	1 541	988	-553	-35,9
Tuchola	908	598	-310	-34,1
Wąbrzeźno	621	542	-79	-12,7
Żnin	1 263	937	-326	-25,8

Spadek liczby bezrobotnych do 25 roku życia wystąpił w 22 powiatach i był bardzo zróżnicowany: od 7,0% w powiecie mogileńskim do 35,9% w powiecie świeckim. W powiecie brodnickim odnotowano wzrost w tej populacji bezrobotnych o 4,2%.

Większość bezrobotnych do 25 roku życia to kobiety (63,0%, wobec 61,9% przed rokiem), a prawo do zasiłku posiada 13,6% tej populacji (przed rokiem – 13,4%).

Połowa (50,8%; przed rokiem – 52,3%) bezrobotnych do 25 roku życia nie legitymuje się żadnym stażem pracy (wśród bezrobotnych ogółem – 20,6%). Najliczniejsze grupy pod względem poziomu wykształcenia stanowią osoby, które ukończyły szkoły policealne i średnie zawodowe (26,2%, wobec 26,8% przed rokiem) oraz szkoły gimnazjalne i poniżej (24,9%; przed rokiem – 24,3%). Osoby pozostające w rejestrach powiatowych urzędów pracy nieprzerwanie dłużej niż 12 miesięcy (od dnia ostatniej rejestracji) to 21,0% populacji bezrobotnych do 25 roku życia (przed rokiem – 29,1%).

Cechy społeczno - demograficzne bezrobotnych do 25 roku życia. Stan w końcu okresu

Wyszczególnienie	I półrocze 2007		I półrocze 2008			
	osoby	%	osoby	%	zmiana	
					w osobach	w %
Ogółem	27 464	100,0	21 650	100,0	-5 814	-21,2
czas pozostawania bez pracy						
do 1 miesiąca	3 974	14,5	4 181	19,3	207	5,2
1 - 3 miesiące	5 073	18,5	4 834	22,3	-239	-4,7
3 - 6 miesięcy	4 546	16,6	3 755	17,3	-791	-17,4
6 - 12 miesięcy	5 874	21,4	4 329	20,0	-1 545	-26,3
12 - 24 miesiące	4 211	15,3	2 614	12,1	-1 597	-37,9
powyżej 24 miesięcy	3 786	13,8	1 937	8,9	-1 849	-48,8
wykształcenie						
wyższe	810	2,9	725	3,3	-85	-10,5
policealne i średnie zawodowe	7 352	26,8	5 680	26,2	-1 672	-22,7
średnie ogólnokształcące	5 689	20,7	5 015	23,2	-674	-11,8
zasadnicze zawodowe	6 941	25,3	4 846	22,4	-2 095	-30,2
gimnazjalne i poniżej	6 672	24,3	5 384	24,9	-1 288	-19,3
staż pracy						
do 1 roku	4 774	17,4	4 234	19,6	-540	-11,3
1 - 5 lat	7 646	27,8	5 959	27,5	-1 687	-22,1
5 - 10 lat	683	2,5	468	2,2	-215	-31,5
bez stażu	14 361	52,3	10 989	50,8	-3 372	-23,5

W I półroczu 2008 roku w powiatowych urzędach pracy zarejestrowało się 27.941 bezrobotnych do 25 roku życia. Stanowili oni 36,3% całego napływu do bezrobocia w województwie. W odniesieniu do analogicznego okresu roku poprzedniego liczba noworejestrowanych bezrobotnych w tej kategorii zmniejszyła się o 4,8%, a ich udział w napływie ogółem zmalał o 0,3 pkt. proc.

Zmiany w poziomie bezrobocia wśród osób do 25 roku życia

Bezrobotni do 25 roku życia	I półrocze 2007	I półrocze 2008	zmiana	
	osoby		w %	
stan w końcu czerwca				
razem	27 464	21 650	-5 814	-21,2
kobiety	16 993	13 647	-3 346	-19,7
z prawem do zasiłku	3 683	2 936	-747	-20,3
nowe rejestracje w I półroczu				
razem	29 360	27 941	-1 419	-4,8
kobiety	15 240	15 026	-214	-1,4
podjęcia pracy w I półroczu				
razem	14 571	10 982	-3 589	-24,6
kobiety	6 815	5 391	-1 424	-20,9

Osoby do 25 roku życia stanowiły w I półroczu 2008 roku 26,7% wszystkich bezrobotnych podejmujących pracę (w I półroczu 2007 roku – 28,6%). W omawianym okresie pracę podjęło 10.982 bezrobotnych do 25 roku życia. Było to o 24,6% mniej niż w analogicznym okresie roku 2007. Spadek dotyczył zarówno zatrudnienia niesubsydiowanego (o 24,5%) jak i pracy subsydiowanej (o 25,8%).

Podjęcia pracy przez bezrobotnych do 25 roku życia w I półroczu 2007 i 2008 roku

Podjęcia pracy	podjęcia pracy w I półroczu			
	2007	2008		
			zmiana	
		osoby		
Ogółem	14 571	10 982	-3 589	-24,6
praca niesubsydiowana	12 848	9 703	-3 145	-24,5
% w ogółem	88,2	88,4	x	x
praca subsydiowana	1 723	1 279	-444	-25,8
prace interwencyjne	815	490	-325	-39,9
roboty publiczne	316	311	-5	-1,6
podjęcie działalności gospodarczej	212	171	-41	-19,3
podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia	367	292	-75	-20,4
inne	13	15	2	15,4

Bezrobotni do 25 roku życia stanowili w I półroczu 2008 roku 15,2% ogółu bezrobotnych podejmujących zatrudnienie subsydiowane (w analogicznym okresie roku poprzedniego – 18,2%), 27,8% – rozpoczynających szkolenia (wobec 22,5% w I półroczu 2007 r.), 96,2% – podejmujących staże (przed rokiem – 84,8%), a także 27,7% – rozpoczynających przygotowanie zawodowe w miejscu pracy (przed rokiem – 11,9%) oraz 5,6% - podejmujących prace społecznie użyteczne (w I półroczu 2007 r. – 6,4%).

Bilans bezrobotnych do 25 roku życia w I półroczu 2008 roku

L.p.	Wyszczególnienie	Bezrobotni		
		Ogółem	w tym do 25 roku życia	
		osoby		% w ogółem
1.	Bezrobotni według stanu w końcu 2007 r.	123 243	24 340	19,7
2.	Bezrobotni zarejestrowani w I półroczu 2008 r.	77 048	27 941	36,3
	po raz pierwszy	12 928	8 719	67,4
	po raz kolejny (od 1990 r.)	64 120	19 222	30,0
	po pracach interwencyjnych	734	201	27,4
	po robotach publicznych	1 422	101	7,1
	po stażu	5 006	4 643	92,7
	po odbyciu przygotowania zawodowego w miejscu pracy	1 664	389	23,4
	po szkoleniu	3 840	1 018	26,5
	po pracach społecznie użytecznych	1 528	104	6,8
3.	Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w I półroczu 2008 r.	93 339	28 580	30,6
3a.	podjęcia pracy	41 163	10 982	26,7
	1) niesubsydiowanej	32 771	9 703	29,6
	w tym pracy sezonowej	3 050	1 048	34,4
	2) subsydiowanej	8 392	1 279	15,2
	- prac interwencyjnych	1 667	490	29,4
	- robót publicznych	4 446	311	7,0
	- podjęcia działalności gospodarczej	1 032	171	16,6
	- podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia	1 072	292	27,2
	- inne	175	15	8,6
3b.	rozpoczęcia szkolenia	4 942	1 375	27,8
3c.	rozpoczęcia stażu	5 355	5 150	96,2
3d.	rozpoczęcia przygotowania zawodowego w miejscu pracy	3 256	902	27,7
3e.	rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej	4 014	225	5,6
3f.	niepotwierdzenia gotowości do pracy	25 219	7 789	30,9
3g.	dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	3 620	731	20,2
3h.	podjęcia nauki	26	23	88,5
3i.	ukończenia 60/65 lat	173	x	x
3j.	nabycia praw emerytalnych lub rentowych	510	17	3,3
3k.	nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego	269	x	x
3l.	innych	4 792	1 386	28,9
3m.	Bezrobotni, którzy w I półroczu utracili status osoby będącej w szczególnej sytuacji na rynku pracy	x	2 051	x
4.	Bezrobotni według stanu w końcu I półrocza 2008 r.	106 952	21 650	20,2
	- w tym zarejestrowani po raz pierwszy	20 861	7 477	35,8

Łącznie w I półroczu 2008 roku z różnych form aktywizacji (zatrudnienie subsydiowane, szkolenia, staże przygotowanie zawodowe w miejscu pracy i prace społecznie użyteczne) skorzystało 8.931 bezrobotnych do 25 roku życia (o 4,2% więcej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego). Stanowiło to 34,4% wszystkich bezrobotnych korzystających z tych form pomocy (w I półroczu roku poprzedniego było to 30,3%).

**Aktywizacja bezrobotnych do 25 roku życia w wybranych formach
w I półroczu 2008 roku**

Wyszczególnienie	Aktywizacja bezrobotnych do 25 roku życia w I półroczu			
	2007	2008		
		zmiana		
	osoby			w %
zatrudnienie subsydiowane	1 723	1 279	-444	-25,8
szkolenia	1 201	1 375	174	14,5
staże	4 926	5 150	224	4,5
przygotowanie zawodowe w miejscu pracy	403	902	499	123,8
prace społecznie użyteczne	314	225	-89	-28,3

W I półroczu 2008 roku na finansowanie programów przeciwdziałania bezrobociu dla bezrobotnych do 25 roku życia wydano w województwie kujawsko – pomorskim 31.317,2 tys. zł (o 0,6% mniej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego). Stanowiło to 42,2% wydatków na programy na rzecz przeciwdziałania bezrobociu ogółem w województwie (w I półroczu 2007 r. – 42,9%).

6.5.1. OSOBY W OKRESIE DO 12 MIESIĘCY OD DNIA UKOŃCZENIA NAUKI

Według stanu w dniu 30 czerwca 2008 roku w powiatowych urzędach pracy w województwie kujawsko – pomorskim zarejestrowanych pozostawało 3.216 bezrobotnych będących w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki*.

W porównaniu z końcem I półrocza poprzedniego roku liczba bezrobotnych będących w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki zmniejszyła się o 7,7% (przy ogólnym spadku liczby bezrobotnych w województwie o 18,0%). Spadek odnotowano w 12 powiatach, największy (o 36,8%) w powiecie świeckim, najmniejszy (o 5,8% we Włocławku. W pozostałych 11 powiatach wystąpił wzrost liczby bezrobotnych będących w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki: od 0,3% w powiecie inowrocławskim do 29,5% w powiecie brodnickim.

Osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki stanowią 3,0% ogółu bezrobotnych w województwie (przed rokiem – 2,7%). W poszczególnych powiatach udział ten wynosi: od 1,6% we Włocławku do 5,1% w powiecie rypińskim.

* są to najczęściej osoby do 25 roku życia, ale w tej kategorii mieszczą się również osoby, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia

Bezrobotni w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki według powiatów. Stan w końcu okresu

Powiat	Bezrobotni w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki			
	I półrocze 2007	I półrocze 2008		
		liczba	zmiana	w %
Województwo razem	3 484	3 216	-268	-7,7
Bydgoszcz – powiat grodzki	258	182	-76	-29,5
Bydgoszcz – powiat ziemski	97	85	-12	-12,4
Grudziądz – powiat grodzki	190	154	-36	-18,9
Grudziądz – powiat ziemski	88	67	-21	-23,9
Toruń – powiat grodzki	165	169	4	2,4
Toruń – powiat ziemski	168	183	15	8,9
Włocławek – powiat grodzki	121	114	-7	-5,8
Włocławek – powiat ziemski	128	116	-12	-9,4
Aleksandrów Kujawski	95	101	6	6,3
Brodnica	149	193	44	29,5
Chełmno	115	90	-25	-21,7
Golub – Dobrzyń	141	119	-22	-15,6
Inowrocław	371	372	1	0,3
Lipno	153	154	1	0,7
Mogilno	146	153	7	4,8
Nakło nad Notecią	174	143	-31	-17,8
Radziejów	125	134	9	7,2
Rypin	128	147	19	14,8
Sępólno Krajeńskie	93	103	10	10,8
Świecie	204	129	-75	-36,8
Tuchola	87	80	-7	-8,0
Wąbrzeźno	71	76	5	7,0
Żnin	217	152	-65	-30,0

Zdecydowana większość bezrobotnych będących w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki to kobiety (70,5%, o 0,1 pkt. proc. więcej niż przed rokiem), a prawo do zasiłku posiada 4,6% tej populacji (przed rokiem – 4,2%).

W I półroczu 2008 roku w powiatowych urzędach pracy zarejestrowało się 10.368 osób będących w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (o 11,6% mniej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego). W tym samym czasie pracę podjęło 3.119 osób z tej grupy bezrobotnych (o 22,6% mniej).

**Zmiany w poziomie bezrobocia wśród osób
w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki**

Wyszczególnienie	I półrocze 2007	I półrocze 2008	zmiana	
	osoby		w %	
<i>Bezrobotne osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki</i>				
<i>stan w końcu czerwca</i>				
razem	3 484	3 216	-268	-7,7
kobiety	2 453	2 266	-187	-7,6
z prawem do zasiłku	145	147	2	1,4
<i>nowe rejestracje w I półroczu</i>				
razem	11 735	10 368	-1 367	-11,6
kobiety	7 512	6 940	-572	-7,6
<i>podjęcia pracy w I półroczu</i>				
razem	4 029	3 119	-910	-22,6
kobiety	2 452	1 977	-475	-19,4
<i>Bezrobotne osoby, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia</i>				
<i>stan w końcu czerwca</i>				
razem	644	657	13	2,0
kobiety	462	457	-5	-1,1
z prawem do zasiłku	53	80	27	50,9
<i>nowe rejestracje w I półroczu</i>				
razem	2 280	2 038	-242	-10,6
kobiety	1 605	1 459	-146	-9,1
<i>podjęcia pracy w I półroczu</i>				
razem	1 127	1 006	-121	-10,7
kobiety	775	729	-46	-5,9

Analiza zawodów, jakimi legitymują się osoby będące w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki wykazuje, że w dalszym ciągu największą grupę stanowią tu osoby bez zawodu (49,7% tej populacji, wobec 44,9% przed rokiem), a w dalszej kolejności, w czołówce, znajdują się technicy ekonomiści (5,7%, wobec 6,6% przed rokiem), pedagodzy (2,4%, przed rokiem – 2,2%), i sprzedawcy (2,4%, wobec 3,4% przed rokiem).

6.6. BEZROBOTNI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA

Według stanu w dniu 30 czerwca 2008 roku w województwie kujawsko – pomorskim zarejestrowanych pozostawało 22.344 bezrobotnych powyżej 50 roku życia. W porównaniu z końcem I półrocza roku poprzedniego populacja ta zmniejszyła się o 1.911 osób, czyli 7,9% (przy ogólnym spadku liczby bezrobotnych o 18,0%).

**Bezrobotni powyżej 50 roku życia według powiatów.
Stan w końcu okresu**

Powiat	Bezrobotni powyżej 50 roku życia			
	I półrocze 2007	I półrocze 2008		
		liczba	zmiana	w %
Województwo razem	24 255	22 344	-1 911	-7,9
Bydgoszcz – powiat grodzki	2 946	2 496	-450	-15,3
Bydgoszcz – powiat ziemski	776	615	-161	-20,7
Grudziądz – powiat grodzki	1 831	1 620	-211	-11,5
Grudziądz – powiat ziemski	506	497	-9	-1,8
Toruń – powiat grodzki	2 186	2 130	-56	-2,6
Toruń – powiat ziemski	980	885	-95	-9,7
Włocławek – powiat grodzki	1 969	1 900	-69	-3,5
Włocławek – powiat ziemski	1 018	931	-87	-8,5
Aleksandrów Kujawski	832	752	-80	-9,6
Brodnica	679	647	-32	-4,7
Chełmno	601	545	-56	-9,3
Golub – Dobrzyń	412	396	-16	-3,9
Inowrocław	2 609	2 208	-401	-15,4
Lipno	773	744	-29	-3,8
Mogilno	554	575	21	3,8
Nakło nad Notecią	1 168	1 140	-28	-2,4
Radziejów	459	435	-24	-5,2
Rypin	547	550	3	0,5
Sępólno Krajeńskie	531	570	39	7,3
Świecie	1 005	981	-24	-2,4
Tuchola	478	379	-99	-20,7
Wąbrzeźno	443	415	-28	-6,3
Żnin	952	933	-19	-2,0

Spadek liczby bezrobotnych powyżej 50 roku życia wystąpił w 20 powiatach: od 1,8% w powiecie grudziądzkim do 20,7% w powiecie bydgoskim. W trzech

powiatach odnotowano wzrost tej populacji: w powiecie rypińskim o 0,5%, mogileńskim o 3,8% oraz sepołeńskim o 7,3%.

Bezrobotni powyżej 50 roku życia stanowili w końcu I półrocza 2008 roku 20,9% ogółu bezrobotnych w województwie (przed rokiem – 18,6%). W poszczególnych powiatach udział ten wyniósł od 14,1% w powiecie lipnowskim do 38,6% w Toruniu.

Większość bezrobotnych powyżej 50 roku życia to kobiety (51,1%, tak samo jak przed rokiem), a prawo do zasiłku posiada 17,9% tej populacji (przed rokiem – 16,6%).

Cechy społeczno - demograficzne bezrobotnych powyżej 50 roku życia.

Stan w końcu okresu

Wyszczególnienie	I półrocze 2007		I półrocze 2008			
	osoby	%	osoby	%	zmiana	
					w osobach	w %
Ogółem	24 255	100,0	22 344	100,0	-1 911	-7,9
czas pozostawania bez pracy						
do 1 miesiąca	1 047	4,3	1 330	6,0	283	27,0
1 - 3 miesiące	1 715	7,1	1 883	8,4	168	9,8
3 - 6 miesięcy	2 186	9,0	2 521	11,3	335	15,3
6 - 12 miesięcy	3 510	14,5	3 817	17,1	307	8,7
12 - 24 miesiące	3 301	13,6	2 808	12,6	-493	-14,9
powyżej 24 miesięcy	12 496	51,5	9 985	44,7	-2 511	-20,1
wykształcenie						
wyższe	525	2,2	449	2,0	-76	-14,5
policealne i średnie zawodowe	3 458	14,3	3 285	14,7	-173	-5,0
średnie ogólnokształcące	1 168	4,8	1 055	4,7	-113	-9,7
zasadnicze zawodowe	6 945	28,6	6 692	29,9	-253	-3,6
gimnazjalne i poniżej	12 159	50,1	10 863	48,6	-1 296	-10,7
staż pracy						
do 1 roku	2 308	9,5	2 137	9,6	-171	-7,4
1 - 5 lat	1 953	8,1	1 750	7,8	-203	-10,4
5 - 10 lat	2 247	9,3	2 073	9,3	-174	-7,7
10 - 20 lat	5 528	22,8	5 329	23,8	-199	-3,6
20 - 30 lat	8 073	33,3	7 209	32,3	-864	-10,7
30 lat i więcej	2 349	9,7	2 251	10,1	-98	-4,2
bez stażu	1 797	7,4	1 595	7,1	-202	-11,2

Znaczna część populacji bezrobotnych powyżej 50 roku życia (42,3% wobec 43,0% przed rokiem) legitymuje się bardzo długim, ponad 20-letnim stażem pracy. Najliczniejszą grupę pod względem wykształcenia stanowią osoby, które ukończyły zaledwie szkoły gimnazjalne i poniżej (48,6%, wobec 50,1% przed rokiem), Osoby pozostające w rejestrach pup nieprzerwanie dłużej niż 12 miesięcy (od dnia ostatniej

rejestracji) stanowią 57,3% populacji bezrobotnych powyżej 50 roku życia (przed rokiem – 65,1%).

Zmiany w poziomie bezrobocia wśród osób powyżej 50 roku życia

Bezrobotni powyżej 50 roku życia	I półrocze 2007 r.	I półrocze 2008 r.	zmiana	
	osoby		w %	
stan w końcu czerwca				
razem	24 255	22 344	-1 911	-7,9
kobiety	12 394	11 408	-986	-7,96
z prawem do zasiłku	4 019	3 994	-25	-0,6
nowe rejestracje w I półroczu				
razem	9 937	10 347	410	4,1
kobiety	3 989	4 358	369	9,3
podjęcia pracy w I półroczu				
razem	5 831	5 505	-326	-5,6
kobiety	1 684	1 813	129	7,7

W I półroczu 2008 roku w powiatowych urzędach pracy zarejestrowało się 10.347 osób powyżej 50 roku życia. Stanowili oni 13,4% całego napływu do bezrobocia w analizowanym okresie. W odniesieniu do analogicznego okresu roku poprzedniego liczba nowozarejestrowanych bezrobotnych powyżej 50 roku życia zwiększyła się o 4,1%, a ich udział w napływie ogółem wzrósł o 1,0 pkt. proc.

Bezrobotni powyżej 50 roku życia stanowili w I półroczu 2008 roku, tak samo jak przed rokiem, 13,4% ogółu bezrobotnych podejmujących pracę. W analizowanym okresie pracę podjęło 5.505 bezrobotnych powyżej 50 roku życia. Było to o 5,6% mniej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Spadek dotyczył zarówno zatrudnienia niesubsydiowanego (o 7,2%), jak i subsydiowanego (o 3,2%).

Podjęcia pracy przez bezrobotnych powyżej 50 roku życia w I półroczu 2007 i 2008 roku

Podjęcia pracy	Podjęcia pracy w I półroczu			
	2007	2008		
			zmiana	
	osoby			w %
Ogółem	5 831	5 505	-326	-5,6
praca niesubsydiowana	3 488	3 236	-252	-7,2
% w ogółem	59,8	58,8	x	x
praca subsydiowana	2 343	2 269	-74	-3,2
prace interwencyjne	404	377	-27	-6,7
roboty publiczne	1 695	1 591	-104	-6,1
podjęcie działalności gospodarczej	71	67	-4	-5,6
podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia	115	163	48	41,7
inne	58	71	13	22,4

Osoby powyżej 50 roku życia stanowiły w I półroczu 2008 roku 7,6% ogółu bezrobotnych podejmujących szkolenia (przed rokiem – 8,4%), 9,8% - podejmujących przygotowanie zawodowe w miejscu pracy (przed rokiem – 10,8%) oraz 28,2% – rozpoczynających prace społecznie użyteczne (wobec 24,9% w I półroczu 2007 r.).

Bilans bezrobotnych powyżej 50 roku życia w I półroczu 2008 roku

Wyszczególnienie	Bezrobotni		
	Ogółem	w tym powyżej 50 roku życia	
	osoby		% w ogółem
Bezrobotni według stanu w końcu 2007 r.	123 243	24 738	20,1
Bezrobotni zarejestrowani w I półroczu 2008 r.	77 048	10 347	13,4
po raz pierwszy	12 928	942	7,3
po raz kolejny (od 1990 r.)	64 120	9 405	14,7
po pracach interwencyjnych	734	165	22,5
po robotach publicznych	1 422	579	40,7
po odbyciu przygotowania zawodowego w miejscu pracy	1 664	163	9,8
po szkoleniu	3 840	301	7,8
po pracach społecznie użytecznych	1 528	403	26,4
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w I półroczu 2008 r.	93 339	12 741	13,7
podjęcia pracy	41 163	5 505	13,4
1) niesubsydiowanej	32 771	3 236	9,9
w tym pracy sezonowej	3 050	284	9,3
2) subsydiowanej	8 392	2 269	27,0
- prac interwencyjnych	1 667	377	22,6
- robót publicznych	4 446	1 591	35,8
- podjęcia działalności gospodarczej	1 032	67	6,5
- podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia	1 072	163	15,2
- inne	175	71	40,6
rozpoczęcia szkolenia	4 942	378	7,6
rozpoczęcia przygotowania zawodowego w miejscu pracy	3 256	320	9,8
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej	4 014	1 133	28,2
niepotwierdzenia gotowości do pracy	25 219	3 249	12,9
dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	3 620	646	17,8
podjęcia nauki	26	0	0,0
ukończenia 60/65 lat	173	173	100,0
nabycia praw emerytalnych lub rentowych	510	376	73,7
nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego	269	269	100,0
innych	4 792	692	14,4
Bezrobotni według stanu w końcu I półrocza 2008 r.	106 952	22 344	20,9
- w tym zarejestrowani po raz pierwszy	20 861	4 146	19,9

Łącznie w I półroczu 2008 roku z różnych form aktywizacji (zatrudnienie subsydiowane, szkolenia przygotowanie zawodowe w miejscu pracy oraz prace społecznie użyteczne) skorzystało 4.100 bezrobotnych powyżej 50 roku życia, co stanowiło 19,9% ogółu bezrobotnych korzystających z tych form pomocy (w I półroczu 2007 roku było to odpowiednio: 4.381 osób i 19,0%).

**Aktywizacja bezrobotnych powyżej 50 roku życia w wybranych formach
w I półroczu 2008 roku**

Wyszczególnienie	Aktywizacja bezrobotnych powyżej 50 roku życia w I półroczu			
	2007	2008		
		zmiana		
	osoby			w %
zatrudnienie subsydiowane	2 343	2 269	-74	-3,2
szkolenia	450	378	-72	-16,0
przygotowanie zawodowe w miejscu pracy	366	320	-46	-12,6
prace społecznie użyteczne	1 222	1 133	-89	-7,3

W I półroczu 2008 roku na finansowanie programów przeciwdziałania bezrobociu dla bezrobotnych powyżej 50 roku życia wydano w województwie kujawsko – pomorskim z Funduszu Pracy 7.107,5 tys. zł. Stanowiło to 9,6% wydatków na programy na rzecz przeciwdziałania bezrobociu ogółem w województwie (w I półroczu 2007 roku było to odpowiednio: 5.998,5 tys. zł i 8,2%).

6.7. DŁUGOTRWALE BEZROBOTNI*

Według stanu w dniu 30 czerwca 2008 roku w województwie kujawsko – pomorskim zarejestrowanych pozostawało 66.803 długotrwale bezrobotnych. Stanowili oni 62,5% ogółu bezrobotnych w województwie (o 4,9 pkt. proc. mniej niż w końcu I półrocza 2007 roku). W poszczególnych powiatach udział ten wyniósł od 53,8% w Bydgoszczy do 71,2% w Toruniu.

W porównaniu z końcem czerwca roku poprzedniego populacja długotrwale bezrobotnych zmniejszyła się o 21.160 osób, czyli 24,1% (przy ogólnym spadku liczby bezrobotnych w województwie o 18,0%). Spadek odnotowano we wszystkich powiatach: najmniejszy – o 13,0% – w powiecie sępoleńskim, największy – o 38,5% – w powiecie bydgoskim.

* Długotrwale bezrobotny to osoba pozostająca w rejestrach pup łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat (z wyłączeniem okresu stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy); nie jest to tożsame z sytuacją, gdy bezrobotny w rejestrach pup pozostaje nieprzerwanie dłużej niż 12 miesięcy (od dnia ostatniej rejestracji)

Długotrwale bezrobotni według powiatów. Stan w końcu okresu

Powiat	Długotrwale bezrobotni			
	I półrocze 2007	I półrocze 2008		
		liczba	zmiana	w %
Województwo razem	87 963	66 803	-21 160	-24,1
Bydgoszcz – powiat grodzki	6 402	4 657	-1 745	-27,3
Bydgoszcz – powiat ziemski	2 571	1 581	-990	-38,5
Grudziądz – powiat grodzki	5 298	4 021	-1 277	-24,1
Grudziądz – powiat ziemski	2 447	1 967	-480	-19,6
Toruń – powiat grodzki	5 239	3 928	-1 311	-25,0
Toruń – powiat ziemski	3 769	2 669	-1 100	-29,2
Włocławek – powiat grodzki	5 653	4 895	-758	-13,4
Włocławek – powiat ziemski	4 853	3 822	-1 031	-21,2
Aleksandrów Kujawski	3 080	2 301	-779	-25,3
Brodnica	2 864	2 183	-681	-23,8
Chełmno	2 235	1 669	-566	-25,3
Golub – Dobrzyń	1 923	1 583	-340	-17,7
Inowrocław	11 653	7 985	-3 668	-31,5
Lipno	4 106	3 402	-704	-17,1
Mogilno	2 548	2 144	-404	-15,9
Nakło nad Notecią	4 326	3 333	-993	-23,0
Radziejów	2 434	1 977	-457	-18,8
Rypin	2 400	1 877	-523	-21,8
Sępólno Krajeńskie	2 016	1 753	-263	-13,0
Świecie	4 302	3 191	-1 111	-25,8
Tuchola	2 203	1 393	-810	-36,8
Wąbrzeźno	1 882	1 507	-375	-19,9
Żnin	3 759	2 965	-794	-21,1

Większość długotrwale bezrobotnych to kobiety (68,9% wobec 66,7% przed rokiem), prawo do zasiłku posiada 1,7% tej populacji (przed rokiem – 1,8%). Najliczniejszą grupą pod względem wieku są wśród nich osoby, które znajdują się w przedziale 45 – 54 lata (28,6%, wobec 27,5% przed rokiem), natomiast pod względem stażu pracy – osoby, które pracowały od roku do 5 lat (20,5%, tak samo jak przed rokiem) oraz osoby, które w ogóle nie pracowały (19,9%, przed rokiem – 20,6%).

Długotrwale bezrobotni legitymują się niskim poziomem wykształcenia: 39,9% ukończyło zaledwie szkoły gimnazjalne i poniżej (przed rokiem – 39,8%), a dalsze 32,4% - zasadnicze szkoły zawodowe (przed rokiem – 33,8%).

Osoby pozostające w rejestrach powiatowych urzędów pracy nieprzerwanie dłużej niż 12 miesięcy (od dnia ostatniej rejestracji) stanowią 68,9% populacji długotrwale bezrobotnych (przed rokiem – 74,0%). Blisko połowa długotrwale bezrobotnych (47,8% wobec 52,7% w końcu czerwca 2007 r.) to osoby, które bez pracy pozostają dłużej niż 24 miesiące.

Cechy społeczno - demograficzne długotrwale bezrobotnych. Stan w końcu okresu

Wyszczególnienie	I półrocze 2007		I półrocze 2008			
	osoby	%	osoby	%	zmiana	
					w osobach	w %
Ogółem	87 963	100,0	66 803	100,0	-21 160	-24,1
wiek						
18 - 24 lata	12 955	14,7	8 132	12,2	-4 823	-37,2
25 - 34 lata	24 697	28,1	18 614	27,9	-6 083	-24,6
35 - 44 lata	19 303	21,9	14 610	21,9	-4 693	-24,3
45 - 54 lata	24 191	27,5	19 076	28,6	-5 115	-21,1
55 - 59 lat	5 957	6,8	5 474	8,2	-483	-8,1
60 -64 lata	860	1,0	897	1,3	37	4,3
czas pozostawania bez pracy						
do 1 miesiąca	2 993	3,4	2 165	3,2	-828	-27,7
1 - 3 miesiące	3 873	4,4	3 608	5,4	-265	-6,8
3 - 6 miesięcy	5 445	6,2	4 976	7,4	-469	-8,6
6 - 12 miesięcy	10 562	12,0	9 998	15,0	-564	-5,3
12 - 24 miesiące	18 697	21,3	14 151	21,2	-4 546	-24,3
powyżej 24 miesięcy	46 393	52,7	31 905	47,8	-14 488	-31,2
wykształcenie						
wyższe	2 254	2,6	1 904	2,9	-350	-15,5
policealne i średnie zawodowe	15 193	17,3	12 066	18,1	-3 127	-20,6
średnie ogólnokształcące	5 727	6,5	4 539	6,8	-1 188	-20,7
zasadnicze zawodowe	29 751	33,8	21 651	32,4	-8 100	-27,2
gimnazjalne i poniżej	35 038	39,8	26 643	39,9	-8 395	-24,0
staż pracy						
do 1 roku	13 967	15,9	10 679	16,0	-3 288	-23,5
1 - 5 lat	18 044	20,5	13 711	20,5	-4 333	-24,0
5 - 10 lat	12 562	14,3	9 687	14,5	-2 875	-22,9
10 - 20 lat	15 285	17,4	11 521	17,2	-3 764	-24,6
20 - 30 lat	8 984	10,2	7 004	10,5	-1 980	-22,0
30 lat i więcej	1 028	1,2	920	1,4	-108	-10,5
bez stażu	18 093	20,6	13 281	19,9	-4 812	-26,6

W I półroczu 2008 roku w powiatowych urzędach pracy w województwie kujawsko – pomorskim zarejestrowało się 29.701 długotrwale bezrobotnych. Stanowili oni 38,5% całego napływu do bezrobocia w województwie. W odniesieniu do analogicznego okresu roku poprzedniego liczba nowozarejestrowanych długotrwale bezrobotnych zmniejszyła się o 23,0%, a ich udział w napływie ogółem zmalał o 9,6 pkt. proc.

Zmiany w poziomie bezrobocia wśród osób długotrwale bezrobotnych

Długotrwale bezrobotni	I półrocze 2007	I półrocze 2008	zmiana	
	osoby		w %	
stan w końcu czerwca				
razem	87 963	66 803	-21 160	-24,1
kobiety	58 672	45 854	-12 818	-21,8
z prawem do zasiłku	1 612	1 145	-467	-29,0
nowe rejestracje w I półroczu				
razem	38 581	29 701	-8 880	-23,0
kobiety	19 989	16 752	-3 237	-16,2
podjęcia pracy w I półroczu				
razem	25 742	16 712	-9 030	-35,1
kobiety	12 467	9 039	-3 428	-27,5

Długotrwale bezrobotni stanowili w I półroczu 2008 roku 40,6% wszystkich bezrobotnych podejmujących pracę. Było to o 1,0 pkt. proc. mniej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. W omawianym okresie pracę podjęło 16.712 osób z tej kategorii bezrobotnych (o 35,1% mniej niż w I półroczu 2007 r.). Spadek dotyczył zarówno zatrudnienia niesubsydiowanego (o 36,9%), jak i subsydiowanego (o 30,1%).

Podjęcia pracy przez długotrwale bezrobotnych w I półroczu 2007 i 2008 roku

Wyszczególnienie	Podjęcia pracy w I półroczu			
	2007	2008		
		zmiana		
		osoby		w %
ogółem	25 742	16 712	-9 030	-35,1
praca niesubsydiowana	18 865	11 904	-6 961	-36,9
% w ogółem	73,3	71,2	x	x
praca subsydiowana	6 877	4 808	-2 069	-30,1
prace interwencyjne	1 576	911	-665	-42,2
roboty publiczne	4 331	3 207	-1 124	-26,0
podjęcie działalności gospodarczej	500	334	-166	-33,2
podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia	405	312	-93	-23,0
inne	65	44	-21	-32,3

Osoby długotrwale bezrobotne stanowiły w I półroczu 2008 roku 33,7% ogółu bezrobotnych podejmujących szkolenia (o 7,5 pkt. proc. mniej niż przed rokiem),

15,4% - staże (o 5,7 pkt. proc. mniej), 83,6% - podejmujących przygotowanie zawodowe w miejscu pracy (o 23,2 pkt. proc. mniej) i 83,6% - podejmujących prace społecznie użyteczne (o 2,2 pkt. proc. mniej).

Bilans długotrwale bezrobotnych w I półroczu 2008 roku

Wyszczególnienie	Bezrobotni		
	ogółem	w tym długotrwale bezrobotni	
	osoby		% w ogółem
Bezrobotni według stanu w końcu 2007 r.	123 243	80 955	65,7
Bezrobotni zarejestrowani w I półroczu 2008 roku	77 048	29 701	38,5
po raz pierwszy	12 928	x	x
po raz kolejny (od 1990 r.)	64 120	29 701	46,3
po pracach interwencyjnych	734	213	29,0
po robotach publicznych	1 422	900	63,3
po stażu	5 006	657	13,1
po odbyciu przygotowania zawodowego w miejscu pracy	1 664	1 007	60,5
po szkoleniu	3 840	1 560	40,6
po pracach społecznie użytecznych	1 528	1 328	86,9
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w I półroczu 2008 r.	93 339	43 853	47,0
podjęcia pracy	41 163	16 712	40,6
1) niesubsydiowanej	32 771	11 904	36,3
w tym pracy sezonowej	3 050	1 195	39,2
2) subsydiowanej	8 392	4 808	57,3
- prac interwencyjnych	1 667	911	54,6
- robót publicznych	4 446	3 207	72,1
- podjęcia działalności gospodarczej	1 032	334	32,4
- podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia	1 072	312	29,1
- inne	175	44	25,1
rozpoczęcia szkolenia	4 942	1 667	33,7
rozpoczęcia stażu	5 355	824	15,4
rozpoczęcia przygotowania zawodowego w miejscu pracy	3 256	1 900	58,4
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej	4 014	3 357	83,6
niepotwierdzenia gotowości do pracy	25 219	13 664	54,2
dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	3 620	2 514	69,4
podjęcia nauki	26	7	26,9
ukończenia 60/65 lat	173	152	87,9
nabycia praw emerytalnych lub rentowych	510	209	41,0
nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego	269	3	1,1
innych	4 792	2 844	59,3
Bezrobotni według stanu w końcu I półrocza 2008 r.	106 952	66 803	62,5
- w tym zarejestrowani po raz pierwszy	20 861	11 148	53,4

Łącznie w I półroczu 2008 roku z różnych form aktywizacji (zatrudnienie subsydiowane, szkolenia, staże, przygotowanie zawodowe w miejscu pracy oraz prace społecznie użyteczne) skorzystało 12.556 długotrwale bezrobotnych, co stanowiło 48,4% ogółu bezrobotnych korzystających z tych form (przed rokiem było to odpowiednio: 17.141 osób i 60,6%).

**Aktywizacja długotrwale bezrobotnych w wybranych formach
w I półroczu 2008 roku**

Wyszczególnienie	Aktywizacja długotrwale bezrobotnych w I półroczu			
	2007	2008		
			zmiana	
	osoby			w %
zatrudnienie subsydiowane	6 877	4 808	-2 069	-30,1
szkolenia	2 200	1 667	-533	-24,2
staż	1 098	824	-274	-25,0
przygotowanie zawodowe w miejscu pracy	2 755	1 900	-855	-31,0
prace społecznie użyteczne	4 211	3 357	-854	-20,3

6.8. BEZROBOTNI BEZ KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH

Według stanu w dniu 30 czerwca 2008 roku w województwie kujawsko – pomorskim zarejestrowanych pozostawało 36.915 bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych*. Stanowili oni 34,5% ogółu bezrobotnych (o 0,8 pkt. proc. więcej niż w końcu I półrocza 2007 roku). W poszczególnych powiatach udział ten wyniósł od 23,0% w Toruniu do 45,2% w powiecie lipnowskim.

W porównaniu z końcem czerwca poprzedniego roku liczba bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych zmniejszyła się o 7.070 osób czyli 16,1% (przy ogólnym spadku liczby bezrobotnych w województwie o 18,0%). Spadek populacji bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych odnotowano w 21 powiatach: największy (o 34,5%) w powiecie tucholskim, najmniejszy (o 2,9%) w powiecie golubsko – dobrzyńskim. W dwóch powiatach odnotowano w tym względzie wzrosty: w powiecie świeckim o 0,7% i w powiecie brodnickim o 10,2%.

* zgodnie z definicją zawartą w Ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy bezrobotny bez kwalifikacji zawodowych, to bezrobotny nieposiadający kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu poświadczonych dyplomem, świadectwem, zaświadczeniem instytucji szkoleniowej lub innym dokumentem uprawniającym do wykonywania zawodu

**Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych według powiatów.
Stan w końcu okresu**

Powiat	Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych			
	I półrocze 2007	I półrocze 2008		
		liczba	zmiana	w %
Województwo razem	43 985	36 915	-7 070	-16,1
Bydgoszcz – powiat grodzki	3 246	2 453	-793	-24,4
Bydgoszcz – powiat ziemski	1 286	971	-315	-24,5
Grudziądz – powiat grodzki	2 638	2 150	-488	-18,5
Grudziądz – powiat ziemski	1 370	1 121	-249	-18,2
Toruń – powiat grodzki	1 693	1 270	-423	-25,0
Toruń – powiat ziemski	1 952	1 549	-403	-20,6
Włocławek – powiat grodzki	3 195	2 874	-321	-10,0
Włocławek – powiat ziemski	2 751	2 391	-360	-13,1
Aleksandrów Kujawski	1 514	1 210	-304	-20,1
Brodnica	1 065	1 174	109	10,2
Chełmno	1 130	933	-197	-17,4
Golub – Dobrzyń	825	801	-24	-2,9
Inowrocław	5 893	4 512	-1 381	-23,4
Lipno	2 712	2 391	-321	-11,8
Mogilno	1 164	1 092	-72	-6,2
Nakło nad Notecią	2 588	2 056	-532	-20,6
Radziejów	1 026	935	-91	-8,9
Rypin	1 500	1 311	-189	-12,6
Sępólno Krajeńskie	929	856	-73	-7,9
Świecie	1 883	1 897	14	0,7
Tuchola	1 031	675	-356	-34,5
Wąbrzeźno	974	895	-79	-8,1
Żnin	1 620	1 398	-222	-13,7

Większość bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych to kobiety (67,0% wobec 65,8% przed rokiem), a prawo do zasiłku posiada 11,6% tej populacji (przed rokiem – 10,0%).

Nie zmienia się w istotny sposób struktura bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych pod względem cech społeczno – demograficznych: w dalszym ciągu największą grupę pod względem wieku stanowią osoby znajdujące się w przedziale 45 – 54 lata (27,2%, wobec 27,6% w końcu I półrocza roku poprzedniego), pod

względem czasu stażu pracy – osoby dotychczas niepracujące (30,5%, przed rokiem – 31,1%) oraz pracujące nie dłużej niż 5 lat (34,8%, wobec 33,5% przed rokiem), natomiast pod względem czasu pozostawania bez pracy – osoby pozostające w rejestrach pup nieprzerwanie dłużej niż 12 miesięcy od czasu ostatniej rejestracji (49,1%, przed rokiem – 56,3%). Osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym stanowią 17,2% tej populacji (przed rokiem – 16,0%), natomiast w wykształceniu gimnazjalnym i poniżej – 82,8% (przed rokiem – 84,0%).

Cechy społeczno - demograficzne bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych.

Stan w końcu okresu

Wyszczególnienie	I półrocze 2007		I półrocze 2008			
	osoby	%	osoby	%	zmiana	
					w osobach	w %
Ogółem	43 985	100,0	36 915	100,0	-7 070	-16,1
wiek						
18 - 24 lata	9 429	21,4	8 067	21,9	-1 362	-14,4
25 - 34 lata	9 518	21,6	7 507	20,3	-2 011	-21,1
35 - 44 lata	8 875	20,2	7 299	19,8	-1 576	-17,8
45 - 54 lata	12 145	27,6	10 044	27,2	-2 101	-17,3
55 - 59 lat	3 507	8,0	3 485	9,4	-22	-0,6
60 -64 lata	511	1,2	513	1,4	2	0,4
czas pozostawania bez pracy						
do 1 miesiąca	3 218	7,3	3 072	8,3	-146	-4,5
1 - 3 miesiące	4 107	9,3	4 334	11,7	227	5,5
3 - 6 miesięcy	4 880	11,1	4 740	12,8	-140	-2,9
6 - 12 miesięcy	7 016	16,0	6 650	18,0	-366	-5,2
12 - 24 miesiące	6 240	14,2	4 565	12,4	-1 675	-26,8
powyżej 24 miesięcy	18 524	42,1	13 554	36,7	-4 970	-26,8
wykształcenie						
wyższe	x	x	x	x	x	x
policealne i średnie zawodowe	x	x	x	x	x	x
średnie ogólnokształcące	7 018	16,0	6 362	17,2	-656	-9,3
zasadnicze zawodowe	x	x	x	x	x	x
gimnazjalne i poniżej	36 967	84,0	30 553	82,8	-6 414	-17,4
staż pracy						
do 1 roku	7 188	16,3	6 423	17,4	-765	-10,6
1 - 5 lat	7 549	17,2	6 419	17,4	-1 130	-15,0
5 - 10 lat	5 286	12,0	4 277	11,6	-1 009	-19,1
10 - 20 lat	6 161	14,0	5 062	13,7	-1 099	-17,8
20 - 30 lat	3 550	8,1	2 964	8,0	-586	-16,5
30 lat i więcej	551	1,3	520	1,4	-31	-5,6
bez stażu	13 700	31,1	11 250	30,5	-2 450	-17,9

W I półroczu 2008 roku w powiatowych urzędach pracy zarejestrowało się 23.437 bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych. Stanowili oni 30,4% całego napływu do bezrobocia w województwie. W odniesieniu do analogicznego okresu roku poprzedniego liczba noworejestrowanych bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych zwiększyła się o 1,5%, a ich udział w napływie ogółem wzrósł o 1,6 pkt. proc.

Zmiany w poziomie bezrobocia wśród osób bez kwalifikacji zawodowych

Wyszczególnienie	I półrocze 2007	I półrocze 2008	zmiana	
	osoby		w %	
stan w końcu czerwca				
razem	43 985	36 915	-7 070	-16,1
kobiety	28 951	24 719	-4 232	-14,6
z prawem do zasiłku	4 406	4 266	-140	-3,2
nowe rejestracje w I półroczu				
razem	23 094	23 437	343	1,5
kobiety	11 883	12 632	749	6,3
podjęcia pracy w I półroczu				
razem	12 458	10 260	-2 198	-17,6
kobiety	5 664	5 023	-641	-11,3

Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych stanowili w I półroczu 2008 roku 24,9% ogółu bezrobotnych podejmujących pracę. (w I półroczu 2007 r. – 24,5%). W omawianym okresie pracę podjęło 10.260 bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych. Było to o 17,6% mniej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego.

6.9. BEZROBOTNI BEZ DOŚWIADCZENIA ZAWODOWEGO

Nowelizacja Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wprowadziła od 25 października 2007 roku nową kategorię bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy – *bezrobotny bez doświadczenia zawodowego**. W końcu I półrocza 2008 roku w województwie kujawsko – pomorskim zarejestrowanych pozostawało 28.067 takich osób, które stanowiły 26,2% ogółu bezrobotnych. Największy udział bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego występuje w powiecie lipnowskim (40,0%), najmniejszy – w Toruniu (16,1%).

Większość bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego to kobiety (70,8%), a prawo do zasiłku posiada 3,0% tej populacji.

Analiza struktury bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego według cech społeczno demograficznych wykazuje, że pod względem wieku są to przede wszystkim osoby młode (47,2% znajduje się w przedziale 18 – 24 lata), pod względem

* oznacza to bezrobotnego, który wykonywał zatrudnienie oraz inną pracę zarobkową przez łączny okres poniżej 6 miesięcy

wykształcenia – osoby, które ukończyły szkoły gimnazjalne i poniżej (39,8%), natomiast pod względem czasu pozostawania bez pracy dominują tu osoby przebywające w rejestrach pup nieprzerwanie dłużej niż 12 miesięcy (43,4%).

Cechy społeczno - demograficzne bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego. Stan w końcu I półrocza 2008 r.

Wyszczególnienie	osoby	%
Ogółem	28 067	100,0
wiek		
18 - 24 lata	13 234	47,2
25 - 34 lata	8 751	31,2
35 - 44 lata	2 671	9,5
45 - 54 lata	2 557	9,1
55 - 59 lat	731	2,6
60 -64 lata	123	0,4
czas pozostawania bez pracy		
do 1 miesiąca	3 436	12,2
1 - 3 miesiące	4 139	14,7
3 - 6 miesięcy	3 455	12,3
6 - 12 miesięcy	4 846	17,3
12 - 24 miesiące	3 407	12,1
powyżej 24 miesięcy	8 784	31,3
wykształcenie		
wyższe	1 616	5,8
policealne i średnie zawodowe	5 884	21,0
średnie ogólnokształcące	4 632	16,5
zasadnicze zawodowe	4 768	17,0
gimnazjalne i poniżej	11 167	39,8
staż pracy		
do 1 roku	6 046	21,5
bez stażu	22 021	78,5

W I półroczu 2008 roku w powiatowych urzędach pracy zarejestrowało się 25.643 bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego. Stanowili oni 33,3% całego napływu do bezrobocia w województwie.

Bezrobotni bez doświadczenia zawodowego stanowili w I półroczu 2008 roku 22,7% ogółu bezrobotnych podejmujących pracę. W omawianym okresie pracę podjęło 9.329 bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego.

6.10. BEZROBOTNI BEZ WYKSZTAŁCENIA ŚREDNIEGO

Nowelizacja Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wprowadziła od 25 października 2007 roku nową kategorię bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy – *bezrobotny bez wykształcenia średniego* *.

Bezrobotni bez wykształcenia średniego według powiatów.

Stan w końcu okresu

Powiat	Bezrobotni bez wykształcenia średniego			
	I półrocze 2007	I półrocze 2008		
		liczba	zmiana	w %
Województwo razem	88 937	71 150	-17 787	-20,0
Bydgoszcz – powiat grodzki	6 765	4 959	-1 806	-26,7
Bydgoszcz – powiat ziemski	2 992	1 964	-1 028	-34,4
Grudziądz – powiat grodzki	5 321	4 231	-1 090	-20,5
Grudziądz – powiat ziemski	2 697	2 290	-407	-15,1
Toruń – powiat grodzki	4 149	3 130	-1 019	-24,6
Toruń – powiat ziemski	4 191	3 347	-844	-20,1
Włocławek – powiat grodzki	5 494	4 863	-631	-11,5
Włocławek – powiat ziemski	4 910	3 921	-989	-20,1
Aleksandrów Kujawski	3 065	2 457	-608	-19,8
Brodnica	3 028	2 364	-664	-21,9
Chełmno	2 430	1 956	-474	-19,5
Golub – Dobrzyń	1 953	1 720	-233	-11,9
Inowrocław	11 054	8 131	-2 923	-26,4
Lipno	4 351	3 772	-579	-13,3
Mogilno	2 474	2 212	-262	-10,6
Nakło nad Notecią	4 852	3 982	-870	-17,9
Radziejów	2 215	1 892	-323	-14,6
Rypin	2 193	1 873	-320	-14,6
Sępólno Krajeńskie	2 117	1 930	-187	-8,8
Świecie	4 587	3 574	-1 013	-22,1
Tuchola	2 359	1 637	-722	-30,6
Wąbrzeźno	1 881	1 761	-120	-6,4
Żnin	3 859	3 184	-675	-17,5

W końcu I półrocza 2008 roku w województwie kujawsko – pomorskim zarejestrowanych pozostawało 71.150 takich osób, które stanowiły 66,5% ogółu

* jest to osoba, która legitymuje się wykształceniem zasadniczym zawodowym bądź gimnazjalnym i poniżej

bezrobotnych. Największy udział bezrobotnych bez wykształcenia średniego występuje w powiecie grudziądzkim (76,0%), najmniejszy – w Toruniu (56,7%).

W porównaniu z końcem czerwca poprzedniego roku liczba bezrobotnych bez wykształcenia średniego zmniejszyła się o 17.787 osób czyli 20,0% (przy ogólnym spadku liczby bezrobotnych w województwie o 18,0%). Spadek populacji bezrobotnych bez wykształcenia średniego odnotowano we wszystkich powiatach: największy (o 34,4%) w powiecie bydgoskim, najmniejszy (o 6,4%) w powiecie wąbrzeskim.

**Cechy społeczno - demograficzne bezrobotnych bez
wykształcenia średniego. Stan w końcu I półrocza 2008 r.**

Wyszczególnienie	osoby	%
Ogółem	71 150	100,0
wiek		
18 - 24 lata	9 730	13,7
25 - 34 lata	18 351	25,8
35 - 44 lata	16 325	22,9
45 - 54 lata	19 968	28,1
55 - 59 lat	5 863	8,2
60 -64 lata	913	1,3
czas pozostawania bez pracy		
do 1 miesiąca	5 731	8,1
1 - 3 miesiące	7 957	11,2
3 - 6 miesięcy	9 928	14,0
6 - 12 miesięcy	13 465	18,9
12 - 24 miesiące	9 496	13,3
powyżej 24 miesięcy	24 573	34,5
wykształcenie		
zasadnicze zawodowe	33 453	47,0
gimnazjalne i poniżej	37 697	53,0
staż pracy		
do 1 roku	9 899	13,9
1 - 5 lat	15 421	21,7
5 - 10 lat	11 058	15,5
10 - 20 lat	12 687	17,8
20 - 30 lat	7 990	11,2
30 lat i więcej	1 804	2,5
bez stażu	12 291	17,3

Większość bezrobotnych bez wykształcenia średniego to kobiety (58,3%), a prawo do zasiłku posiada 16,4% tej populacji.

Analiza struktury bezrobotnych bez wykształcenia średniego według cech społeczno demograficznych wykazuje, że największe grupy pod względem wieku to osoby w przedziale 45 – 54 lata (28,1%) oraz 25 – 34 lata (25,8%), pod względem wykształcenia – osoby, które ukończyły szkoły gimnazjalne i poniżej (53,0%), pod względem stażu pracy – osoby, które pracowały od 1 do 5 lat (21,7%), natomiast pod względem czasu pozostawania bez pracy dominują tu osoby przebywające w rejestrach pup nieprzerwanie dłużej niż 12 miesięcy (47,9%).

W I półroczu 2008 roku w powiatowych urzędach pracy zarejestrowało się 44.468 bezrobotnych bez wykształcenia średniego. Stanowili oni 57,7% całego napływu do bezrobocia w województwie.

Bezrobotni bez wykształcenia średniego stanowili w I półroczu 2008 roku 58,2% ogółu bezrobotnych podejmujących pracę. W omawianym okresie pracę podjęło 23.939 bezrobotnych bez wykształcenia średniego.

6.11. KOBIETY, KTÓRE NIE PODJĘŁY ZATRUDNIENIA PO URODZENIU DZIECKA

Nowelizacja Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wprowadziła od 25 października 2007 roku nową kategorię bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy – *kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka*. W końcu I półrocza 2008 roku w województwie kujawsko – pomorskim zarejestrowane pozostawały 13.934 takie osoby, które stanowiły 13,0% ogółu bezrobotnych oraz 20,7% ogółu bezrobotnych kobiet. Największy udział bezrobotnych kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka w liczbie bezrobotnych kobiet ogółem występuje w powiecie grudziądzkim (33,3%), najmniejszy – w powiecie inowrocławskim (15,8%).

Analiza struktury bezrobotnych kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka według cech społeczno demograficznych wykazuje, że pod względem wieku są to przede wszystkim osoby młode (46,6% znajduje się w przedziale 25 – 34 lata), pod względem wykształcenia – osoby, które ukończyły szkoły gimnazjalne i poniżej (46,8%), pod względem stażu pracy – osoby, które nie pracowały przed rejestracją w PUP (42,0%), natomiast pod względem czasu pozostawania bez pracy dominują tu osoby przebywające w rejestrach pup nieprzerwanie dłużej niż 12 miesięcy (67,5%).

**Cechy społeczno - demograficzne bezrobotnych kobiet, które
nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka.**

Stan w końcu I półrocza 2008 r.

Wyszczególnienie	osoby	%
Ogółem	13 934	100,0
wiek		
18 - 24 lata	2 251	16,2
25 - 34 lata	6 497	46,6
35 - 44 lata	3 374	24,2
45 - 54 lata	1 627	11,7
55 - 59 lat	185	1,3
czas pozostawania bez pracy		
do 1 miesiąca	496	3,6
1 - 3 miesiące	819	5,9
3 - 6 miesięcy	1 097	7,9
6 - 12 miesięcy	2 118	15,2
12 - 24 miesiące	2 136	15,3
powyżej 24 miesięcy	7 268	52,2
wykształcenie		
wyższe	277	2,0
policealne i średnie zawodowe	1 913	13,7
średnie ogólnokształcące	876	6,3
zasadnicze zawodowe	4 349	31,2
gimnazjalne i poniżej	6 519	46,8
staż pracy		
do 1 roku	2 862	20,5
1 - 5 lat	3 167	22,7
5 - 10 lat	1 292	9,3
10 - 20 lat	709	5,1
20 - 30 lat	52	0,4
30 lat i więcej	1	0,01
bez stażu	5 851	42,0

W I półroczu 2008 roku w powiatowych urzędach pracy zarejestrowało się 4.417 bezrobotnych kobiet z tej kategorii. Stanowiły one 10,7% całego napływu kobiet do bezrobocia w województwie.

Kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka stanowiły w I półroczu 2008 roku 9,2% ogółu bezrobotnych kobiet podejmujących pracę. W omawianym okresie pracę podjęło 1.792 bezrobotnych kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka.

6.12. BEZROBOTNI SAMOTNIE WYCHOWUJĄCY CO NAJMNIEJ JEDNO DZIECKO DO 18 ROKU ŻYCIA

Nowelizacja Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wprowadziła od 25 października 2007 roku nową kategorię bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy – *osoby samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia*^{*}.

W końcu I półrocza 2008 roku w województwie kujawsko – pomorskim zarejestrowanych pozostawało 9.332 bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia, którzy stanowili 8,7% ogółu bezrobotnych. Największy udział bezrobotnych z tej kategorii występuje w Grudziądzu (14,0%), najmniejszy – w powiecie radziejowskim (3,2%).

Większość bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia to kobiety (91,7%), a prawo do zasiłku posiada 11,1% tej populacji.

Analiza struktury bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia według cech społeczno demograficznych wykazuje, że pod względem wieku są to przede wszystkim osoby w przedziale 25 – 34 lata (43,8%), pod względem wykształcenia – osoby, które ukończyły szkoły gimnazjalne i poniżej (44,6%), pod względem stażu pracy – osoby pracujące wcześniej od 1 do 5 lat (26,8%) oraz osoby bez stażu pracy (22,3%) natomiast pod względem czasu pozostawania bez pracy dominują tu osoby przebywające w rejestrach pup nieprzerwanie dłużej niż 12 miesięcy (47,0%).

W I półroczu 2008 roku w powiatowych urzędach pracy zarejestrowało się 5.244 bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia. Stanowili oni 6,8% całego napływu do bezrobocia w województwie.

Bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia stanowili w I półroczu 2008 roku 6,0% ogółu bezrobotnych podejmujących pracę. W omawianym okresie pracę podjęło 2.477 bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia.

^{*} wcześniej występowała kategoria bezrobotnych osób samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 7 roku życia

**Cechy społeczno - demograficzne bezrobotnych samotnie
wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia.
Stan w końcu I półrocza 2008 r.**

Wyszczególnienie	osoby	%
Ogółem	9 332	100,0
wiek		
18 - 24 lata	1 756	18,8
25 - 34 lata	4 085	43,8
35 - 44 lata	2 289	24,5
45 - 54 lata	1 115	11,9
55 - 59 lat	82	0,9
60 -64 lata	5	0,1
czas pozostawania bez pracy		
do 1 miesiąca	730	7,8
1 - 3 miesiące	1 031	11,0
3 - 6 miesięcy	1 277	13,7
6 - 12 miesięcy	1 912	20,5
12 - 24 miesiące	1 587	17,0
powyżej 24 miesięcy	2 795	30,0
wykształcenie		
wyższe	230	2,5
policealne i średnie zawodowe	1 406	15,1
średnie ogólnokształcące	723	7,7
zasadnicze zawodowe	2 812	30,1
gimnazjalne i poniżej	4 161	44,6
staż pracy		
do 1 roku	1 726	18,5
1 - 5 lat	2 504	26,8
5 - 10 lat	1 517	16,3
10 - 20 lat	1 159	12,4
20 - 30 lat	330	3,5
30 lat i więcej	14	0,2
bez stażu	2 082	22,3

6.13. BEZROBOTNI, KTÓRZY PO ODBYCIU KARY POZBAWIENIA WOLNOŚCI NIE PODJĘLI ZATRUDNIENIA

Nowelizacja Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wprowadziła od 25 października 2007 roku nową kategorię bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy – *osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia*.

Cechy społeczno - demograficzne bezrobotnych, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia.

Stan w końcu I półrocza 2008 r.

Wyszczególnienie	osoby	%
Ogółem	1 400	100,0
wiek		
18 - 24 lata	94	6,7
25 - 34 lata	339	24,2
35 - 44 lata	341	24,4
45 - 54 lata	460	32,9
55 - 59 lat	126	9,0
60 -64 lata	40	2,9
czas pozostawania bez pracy		
do 1 miesiąca	187	13,4
1 - 3 miesiące	234	16,7
3 - 6 miesięcy	252	18,0
6 - 12 miesięcy	286	20,4
12 - 24 miesiące	177	12,6
powyżej 24 miesięcy	264	18,9
wykształcenie		
wyższe	10	0,7
policealne i średnie zawodowe	56	4,0
średnie ogólnokształcące	24	1,7
zasadnicze zawodowe	420	30,0
gimnazjalne i poniżej	890	63,6
staż pracy		
do 1 roku	350	25,0
1 - 5 lat	450	32,1
5 - 10 lat	186	13,3
10 - 20 lat	150	10,7
20 - 30 lat	66	4,7
30 lat i więcej	7	0,5
bez stażu	191	13,6

W końcu I półrocza 2008 roku w województwie kujawsko – pomorskim zarejestrowanych pozostawało 1.400 bezrobotnych, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia, którzy stanowili 1,3% ogółu bezrobotnych. Największy udział bezrobotnych z tej kategorii występuje w Toruniu (2,8%), najmniejszy – w powiecie radziejowskim (0,2%).

Większość bezrobotnych, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia to mężczyźni (94,5%), a prawo do zasiłku posiada 4,8% tej populacji.

Analiza struktury bezrobotnych, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia według cech społeczno demograficznych wykazuje, że pod względem wieku są to przede wszystkim osoby w przedziale 45 - 54 lata (32,9%), pod względem wykształcenia – osoby, które ukończyły szkoły gimnazjalne i poniżej (63,6%), pod względem stażu pracy – osoby pracujące wcześniej od 1 do 5 lat (32,1%), natomiast pod względem czasu pozostawania bez pracy – osoby przebywające w rejestrach pup od 6 do 12 miesięcy (20,4%).

W I półroczu 2008 roku w powiatowych urzędach pracy zarejestrowało się 1.290 bezrobotnych, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia. Stanowili oni 1,7% całego napływu do bezrobocia w województwie.

Bezrobotni, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia stanowili w I półroczu 2008 roku 0,8% ogółu bezrobotnych podejmujących pracę. W omawianym okresie pracę podjęło 346 bezrobotnych z tej kategorii.

6.14. BEZROBOTNI NIEPEŁNOSPRAWNI

Według stanu w dniu 30 czerwca 2008 roku w województwie kujawsko – pomorskim zarejestrowanych było 3.881 bezrobotnych niepełnosprawnych.

Osoby niepełnosprawne stanowiły w końcu czerwca 2008 roku 3,6% ogółu bezrobotnych w województwie (przed rokiem – 3,0%). W poszczególnych powiatach udział ten wyniósł od 0,9% w powiecie włocławskim do 8,1% w Bydgoszczy.

W odniesieniu do końca I półrocza 2007 roku liczba bezrobotnych niepełnosprawnych zmniejszyła się o 15 osób (0,4%). Spadek liczby bezrobotnych niepełnosprawnych wystąpił w 9 powiatach: najmniejszy (o 0,9%) we Włocławku, największy – o 37,5% w powiecie mogileńskim. W 14 powiatach odnotowano wzrost tej populacji bezrobotnych: od 3,9% w powiecie w powiecie włocławskim do 42,9% w powiecie sępoleńskim.

Bezrobotni niepełnosprawni. Stan w końcu okresu

Powiat	Bezrobotni niepełnosprawni			
	I półrocze 2007	I półrocze 2008		
		liczba	zmiana	w %
Województwo razem	3 896	3 881	-15	-0,4
Bydgoszcz – powiat grodzki	788	703	-85	-10,8
Bydgoszcz – powiat ziemski	206	183	-23	-11,2
Grudziądz – powiat grodzki	192	202	10	5,2
Grudziądz – powiat ziemski	51	46	-5	-9,8
Toruń – powiat grodzki	394	345	-49	-12,4
Toruń – powiat ziemski	116	111	-5	-4,3
Włocławek – powiat grodzki	220	218	-2	-0,9
Włocławek – powiat ziemski	51	53	2	3,9
Aleksandrów Kujawski	121	137	16	13,2
Brodnica	93	120	27	29,0
Chełmno	88	93	5	5,7
Golub – Dobrzyń	62	71	9	14,5
Inowrocław	402	426	24	6,0
Lipno	69	53	-16	-23,2
Mogilno	80	50	-30	-37,5
Nakło nad Notecią	192	208	16	8,3
Radziejów	59	63	4	6,8
Rypin	102	109	7	6,9
Sępólno Krajeńskie	84	120	36	42,9
Świecie	153	164	11	7,2
Tuchola	155	179	24	15,5
Wąbrzeźno	142	133	-9	-6,3
Żnin	76	94	18	23,7

Udział kobiet w populacji bezrobotnych niepełnosprawnych wyniósł 55,0% (o 1,1 pkt. proc. więcej niż przed rokiem), a prawo do zasiłku posiadało 22,4% tej populacji (o 1,3 pkt. proc. więcej niż przed rokiem).

Największą grupę wśród bezrobotnych niepełnosprawnych pod względem wieku stanowią osoby znajdujące się w przedziale 45 – 54 lata (38,3%, wobec 39,3% przed rokiem).

Cechy społeczno - demograficzne bezrobotnych niepełnosprawnych. Stan na koniec okresu.

Wyszczególnienie	I półrocze 2007		I półrocze 2008			
	osoby	%	osoby	%	zmiana	
					w osobach	w %
Ogółem	3 896	100,0	3 881	100,0	-15	-0,4
wiek						
18 - 24 lata	450	11,6	410	10,6	-40	-8,9
25 - 34 lata	708	18,2	687	17,7	-21	-3,0
35 - 44 lata	639	16,4	651	16,8	12	1,9
45 - 54 lata	1 532	39,3	1 485	38,3	-47	-3,1
55 - 59 lat	510	13,1	575	14,8	65	12,7
60 -64 lata	57	1,5	73	1,9	16	28,1
czas pozostawania bez pracy						
do 1 miesiąca	342	8,8	403	10,4	61	17,8
1 - 3 miesiące	529	13,6	547	14,1	18	3,4
3 - 6 miesięcy	558	14,3	637	16,4	79	14,2
6 - 12 miesięcy	782	20,1	771	19,9	-11	-1,4
12 - 24 miesiące	598	15,3	558	14,4	-40	-6,7
powyżej 24 miesięcy	1 087	27,9	965	24,9	-122	-11,2
wykształcenie						
wyższe	97	2,5	85	2,2	-12	-12,4
policealne i średnie zawodowe	664	17,0	684	17,6	20	3,0
średnie ogólnokształcące	246	6,3	295	7,6	49	19,9
zasadnicze zawodowe	1 398	35,9	1 332	34,3	-66	-4,7
gimnazjalne i poniżej	1 491	38,3	1 485	38,3	-6	-0,4
staż pracy						
do 1 roku	471	12,1	471	12,1	0	0,0
1 - 5 lat	591	15,2	657	16,9	66	11,2
5 - 10 lat	517	13,3	549	14,1	32	6,2
10 - 20 lat	814	20,9	788	20,3	-26	-3,2
20 - 30 lat	807	20,7	767	19,8	-40	-5,0
30 lat i więcej	170	4,4	171	4,4	1	0,6
bez stażu	526	13,5	478	12,3	-48	-9,1

Pod względem stażu pracy wśród bezrobotnych niepełnosprawnych dominują osoby pracujące poprzednio od 10 do 20 i od 20 do 30 lat. Łącznie stanowią one 40,1% tej populacji (przed rokiem – 41,6%).

Wśród bezrobotnych niepełnosprawnych najwięcej jest osób, które ukończyły zaledwie szkoły gimnazjalne i poniżej (38,3%, tak samo jak przed rokiem) oraz zasadnicze szkoły zawodowe (34,35, przed rokiem – 35,9%).

Osoby pozostające w rejestrach pup nieprzerwanie dłużej niż 12 miesięcy (od dnia ostatniej rejestracji) stanowią 39,2% populacji bezrobotnych niepełnosprawnych (przed rokiem – 43,2%).

W I półroczu 2008 roku w powiatowych urzędach pracy zarejestrowały się 3.522 osoby niepełnosprawne. Stanowiło to 4,6% całego napływu do bezrobocia w województwie (w analogicznym okresie roku poprzedniego było to odpowiednio: 2.982 osoby i 3,7%). W tym samym czasie pracę podjęły 1.494 osoby z tej grupy bezrobotnych, co stanowiło 3,6% wszystkich podjęć pracy przez bezrobotnych w województwie (wobec 1.681 osób i 3,3% w I półroczu 2007 r.)

Zmiany w poziomie bezrobocia wśród osób niepełnosprawnych

Wyszczególnienie	I półrocze 2007	I półrocze 2008	zmiana	
	osoby		w %	
stan w końcu czerwca				
razem	3 896	3 881	-15	-0,4
kobiety	2 099	2 133	34	1,6
z prawem do zasiłku	823	870	47	5,7
nowe rejestracje w I półroczu				
razem	2 982	3 522	540	18,1
kobiety	1 381	1 772	391	28,3
podjęcia pracy w I półroczu				
razem	1 681	1 494	-187	-11,1
kobiety	753	720	-33	-4,4

Poza niepełnosprawnymi bezrobotnymi w rejestrach powiatowych urzędów pracy znajduje się również 1.713 osób niepełnosprawnych poszukujących pracy (nie mają statusu bezrobotnych). W porównaniu z końcem I półrocza 2007 roku populacja ta zmniejszyła się o 14,9%.

6.15. BEZROBOTNI WEDŁUG WIEKU I WYKSZTAŁCENIA

Wśród bezrobotnych w województwie kujawsko – pomorskim w dalszym ciągu dominują ludzie młodzi: 48,6% nie ukończyło 35 roku życia (od 38,4% we Włocławku do 56,3% w powiecie golubsko – dobrzyńskim). W porównaniu z końcem I półrocza roku poprzedniego odnotowano niewielki spadek udziału grup młodszych bezrobotnych, natomiast wzrósł udział osób w wieku 45 lat i więcej.

Bezrobotni według wieku. Stan w końcu okresu

Wyszczególnienie	I półrocze 2007		I półrocze 2008			
	osoby	%	osoby	%	zmiana	w %
Ogółem	130 454	100,0	106 952	100,0	-23 502	-18,0
z tego w grupach wieku:						
18 - 24 lata	27 464	21,1	21 650	20,2	-5 814	-21,2
25 - 34 lata	37 276	28,6	30 348	28,4	-6 928	-18,6
35 - 44 lata	26 107	20,0	21 067	19,7	-5 040	-19,3
45 - 54 lata	31 036	23,8	25 635	24,0	-5 401	-17,4
55 - 59 lat	7 463	5,7	7 137	6,7	-326	-4,4
60 lat i więcej	1 108	0,8	1 115	1,0	7	0,6

Analiza struktury bezrobotnych pod względem wykształcenia wykazuje, że w dalszym ciągu najbardziej liczne są grupy osób z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej oraz zasadniczym zawodowym. Łącznie stanowią one 66,5% ogółu bezrobotnych (wobec 68,1% przed rokiem). W poszczególnych powiatach udział ten wynosi od 56,7% w Toruniu do 76,0% w powiecie grudziądzkim. W porównaniu z końcem I półrocza roku poprzedniego odnotowano spadek udziału grup bezrobotnych z niższym poziomem wykształcenia, natomiast wzrosły nieznacznie udziały osób z wykształceniem średnim i wyższym.

Bezrobotni według wykształcenia. Stan w końcu okresu

Wyszczególnienie	I półrocze 2007		I półrocze 2008			
	osoby	%	osoby	%	zmiana	w %
Ogółem	130 454	100,0	106 952	100,0	-23 502	-18,0
z tego z wykształceniem:						
wyższym	5 214	4,0	4 818	4,5	-396	-7,6
policealnym i średnim zawodowym	25 267	19,4	21 021	19,7	-4 246	-16,8
średnim ogólnokształcącym	11 036	8,5	9 963	9,3	-1 073	-9,7
zasadniczym zawodowym	42 588	32,6	33 453	31,3	-9 135	-21,4
gimnazjalnym i poniżej	46 349	35,5	37 697	35,2	-8 652	-18,7

6.16. BEZROBOTNI WEDŁUG STAŻU PRACY I CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY

W dalszym ciągu najbardziej liczną grupą bezrobotnych pod względem stażu pracy jest grupa osób, które pracowały od 1 roku do 5 lat (21,6%, wobec 21,1% przed rokiem), natomiast najmniej liczną jest grupa osób, które pracowały 30 lat i więcej (2,2%, wobec 2,0% przed rokiem).

Osoby dotychczas niepracujące stanowią 20,6% ogółu bezrobotnych (przed rokiem – 21,4%). Wskaźnik ten waha się w poszczególnych powiatach od 11,2% w Toruniu do 34,9% w powiecie lipnowskim.

W porównaniu z końcem czerwca 2007 roku struktura bezrobotnych według stażu pracy nie uległa istotnym zmianom: nieznacznie spadły udziały osób dotychczas niepracujących oraz ze stażem pracy od 5 do 20 lat, natomiast wzrosły udziały osób o stażu pracy do 5 lat oraz powyżej 30 lat.

Bezrobotni według stażu pracy. Stan w końcu okresu

Wyszczególnienie	I półrocze 2007		I półrocze 2008			
	osoby	%	osoby	%	zmiana	w %
Ogółem	130 454	100,0	106 952	100,0	-23 502	-18,0
z tego ze stażem pracy:						
do 1 roku	18 379	14,1	15 614	14,6	-2 765	-15,0
1 - 5 lat	27 477	21,1	23 084	21,6	-4 393	-16,0
5 - 10 lat	19 311	14,8	15 646	14,6	-3 665	-19,0
10 - 20 lat	21 339	16,4	17 144	16,0	-4 195	-19,7
20 - 30 lat	13 519	10,4	11 038	10,3	-2 481	-18,4
30 i więcej	2 550	2,0	2 405	2,2	-145	-5,7
bez stażu	27 879	21,4	22 021	20,6	-5 858	-21,0

Wśród bezrobotnych w województwie kujawsko – pomorskim wciąż dominują osoby, które w rejestrach powiatowych urzędów pracy pozostają dłużej niż 12 miesięcy (nieprzerwanie od dnia ostatniej rejestracji). Takie osoby stanowią 43,6% ogółu (od 33,5% w Toruniu do 52,4% w powiecie radziejowskim. Jednakże, w odniesieniu do końca czerwca 2007 roku udział tej grupy zmniejszył się (o 6,7 pkt. proc.), natomiast udziały grup bezrobotnych krócej oczekujących na pracę wzrosły (najbardziej – o 2,2 pkt. proc. wzrósł udział osób oczekujących na pracę od 1 do 3 miesięcy; udziały pozostałych grup wzrosły o 1,5 pkt. proc.).

Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy. Stan w końcu okresu

Wyszczególnienie	I półrocze 2007		I półrocze 2008			
	osoby	%	osoby	%	zmiana	w %
Ogółem	130 454	100,0	106 952	100,0	-23 502	-18,0
z tego						
do 1 miesiąca	10 960	8,4	10 635	9,9	-325	-3,0
1 - 3 miesiące	14 209	10,9	14 008	13,1	-201	-1,4
3 - 6 miesięcy	16 500	12,6	15 094	14,1	-1 406	-8,5
6 - 12 miesięcy	23 166	17,8	20 546	19,2	-2 620	-11,3
12 - 24 miesięcy	18 796	14,4	14 266	13,3	-4 530	-24,1
powyżej 24 miesięcy	46 823	35,9	32 403	30,3	-14 420	-30,8

6.17. BEZROBOTNI WEDŁUG RODZAJU DZIAŁALNOŚCI OSTATNIEGO MIEJSCA PRACY

Podobnie jak w latach poprzednich wśród bezrobotnych dominują osoby, które poprzednio pracowały (według Polskiej Klasyfikacji Działalności) w *Przetwórstwie przemysłowym* – 20,5% ogółu (przed rokiem stanowiły one 20,7% ogółu) oraz w *Handlu hurtowym i detalicznym; naprawie pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku domowego i osobistego* – 15,9% ogółu (przed rokiem – 16,1%). Dla 5,3% ogółu bezrobotnych powiatowe urzędy pracy nie mogły zidentyfikować rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy (w końcu czerwca'07 było to 4,2%).

W porównaniu z końcem czerwca 2007 r. spadek liczby bezrobotnych odnotowano w 16 sekcjach. Największy względny spadek wystąpił w sekcji *Rybacktwo* (o 47,8%), najmniejszy (o 11,6%) w sekcji *Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników*. Wzrosła liczba bezrobotnych zatrudnionych wcześniej w firmach z sekcji *Organizacje i zespoły eksterytorialne* oraz osób, dla których pup nie mogą określić rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy.

Wśród osób bezrobotnych, które w I połowie 2008 roku zarejestrowały się w powiatowych urzędach pracy jako bezrobotne (napływ), dominowali pracownicy wywodzący się z następujących sekcji PKD:

– przetwórstwo przemysłowe	– 19,4% (przed rokiem – 19,0%),
– handel i naprawy ...	– 14,6% (przed rokiem – 14,8%),
– działalność usługowa ...	– 8,6% (przed rokiem – 8,1%)
– administracja publiczna ...	– 7,3% (przed rokiem – 7,4%)
– budownictwo	– 6,5 % (przed rokiem – 7,3%).

Dla 6,2% osób zgłaszających się do PUP nie można było określić rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy (przed rokiem – 4,4%).

6.18. BEZROBOTNI WEDŁUG ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI

Analiza struktury bezrobotnych pod względem zawodów, jakimi dysponują wykazuje, że w dalszym ciągu największą grupę stanowią osoby, które nie legitymują się żadnym zawodem – 22.133 osoby (20,7% ogółu bezrobotnych). W porównaniu z końcem I półrocza 2007 roku grupa ta zmniejszyła się o 3,1%, ale jej udział w liczbie bezrobotnych ogółem wzrósł o 3,2 pkt. proc.

Spośród najliczniejszych grup bezrobotnych, w odniesieniu do analogicznego okresu roku poprzedniego, wzrosła liczebność grupy *kucharze* (o 5,5%), w pozostałych grupach odnotowano spadki.

Zawody najczęściej występujące wśród bezrobotnych (grupy elementarne).
Stan w końcu okresu

Grupa zawodów		I półrocze 2007		I półrocze 2008	
kod	nazwa	osoby	%	osoby	%
9999	Razem	130 454	100,0	106 952	100,0
0000	Bez zawodu	22 832	17,5	22 133	20,7
5221	Sprzedawcy i demonstratorzy	13 818	10,6	10 511	9,8
3419	Pracownicy do spraw finansowych i handlowych gdzie indziej niesklasyfikowani	4 654	3,6	3 957	3,7
5122	Kucharze	3 751	2,9	3 957	3,7
9132	Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i podobne	3 894	3,0	2 748	2,6
7433	Krawcy, kapelusznicy i pokrewni	3 462	2,7	2 748	2,6
7222	Ślusarze i pokrewni	3 309	2,5	2 748	2,6
9321	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	3 355	2,6	2 224	2,1
9141	Gospodarze budynków	3 045	2,3	2 224	2,1

Wśród osób, które w I półroczu 2008 roku zarejestrowały się w powiatowych urzędach pracy jako bezrobotne najwięcej było osób bez zawodu (25,3% całego napływu). W porównaniu z I półroczem 2007 roku populacja ta wzrosła o 19,8%, a jej udział w napływie ogółem wzrósł o 5,0 pkt. proc.

Zawody najczęściej występujące wśród noworejestrowanych bezrobotnych
w I półroczu 2008 roku (grupy elementarne)

Grupa zawodów		I półrocze 2007		I półrocze 2008	
kod	nazwa	osoby	%	osoby	%
9999	Razem	80 265	100,0	77 048	100,0
0000	Bez zawodu	16 293	20,3	19 516	25,3
5221	Sprzedawcy i demonstratorzy	6 263	7,8	5 824	7,6
3419	Pracownicy do spraw finansowych i handlowych gdzie indziej niesklasyfikowani	3 250	4,0	2 833	3,7
7222	Ślusarze i pokrewni	2 517	3,1	2 208	2,9
5122	Kucharze	1 936	2,4	2 208	2,9
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	2 049	2,6	1 418	1,8
7412	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	1 556	1,9	1 887	2,4
3115	Technicy mechanicy	1 718	2,1	1 373	1,8
7422	Stolarze i pokrewni	1 511	1,9	1 373	1,8

7. PODSUMOWANIE

1. Według stanu w dniu 30 czerwca 2008 r. w województwie kujawsko – pomorskim zarejestrowanych pozostawało 106.952 bezrobotnych. Było to o 18,0% (23.502 osoby) mniej niż w końcu czerwca roku poprzedniego. W tym samym okresie w Polsce liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 23,2%. Tempo spadku liczby bezrobotnych było słabsze niż w latach poprzednich.
2. Wskaźnik stopy bezrobocia (charakteryzujący udział bezrobotnych w liczbie osób aktywnych zawodowo) dla województwa kujawsko – pomorskiego wyniósł w czerwcu 2008 r. 13,3% (w Polsce – 9,6%). W porównaniu z czerwcem roku poprzedniego stopa bezrobocia w województwie zmniejszyła się o 2,7 pkt. proc. (tak samo jak w Polsce).
3. Utrwała się struktura bezrobotnych pod względem cech społeczno – demograficznych: większość bezrobotnych to kobiety (62,9% wobec 62,3% przed rokiem), długotrwale bezrobotni (62,5% wobec 67,4% przed rokiem) i osoby legitymujące się wykształceniem nie wyższym niż zasadnicze zawodowe (66,5% wobec 68,1% przed rokiem).
4. W I półroczu 2008 roku do powiatowych urzędów pracy wpłynęło 37.096 ofert pracy. Było to o 20,3% ofert mniej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego.
5. W I półroczu 2008 roku pracę podjęło 41.163 bezrobotnych (o 9.759 osób, czyli 19,2% mniej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego).
6. Z innych niż zatrudnienie form aktywizacji skorzystało w I półroczu 2008 roku 17.567 bezrobotnych (o 1.258 osób, czyli 6,7% mniej niż w I półroczu 2007 r.).
7. Powiatowe urzędy pracy w województwie kujawsko – pomorskim odnotowały znaczny wzrost zgłoszeń od pracodawców zamiaru zwolnień pracowników z przyczyn dotyczących zakładu pracy: w I półroczu 2008 roku taki zamiar zgłoszono 18 razy i dotyczyło to łącznie 1.246 osób (w I półroczu roku poprzedniego było to odpowiednio: 14 zgłoszeń i 559 osób).
8. W I półroczu 2008 roku wydatki z Funduszu Pracy w województwie kujawsko – pomorskim wyniosły 162.991,4 tys. zł. Było to o 10,1% mniej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Spadek dotyczył jedynie kwot przeznaczonych na wypłatę zasiłków dla bezrobotnych (o 21,0%). Wzrosły natomiast wydatki na dodatki aktywizacyjne (o 49,1%), świadczenia integracyjne (o 23,6%) oraz na programy na rzecz promocji zatrudnienia (o 0,9%).
9. Środki Funduszu Pracy przyznane dla województwa kujawsko – pomorskiego na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej przeznaczone zostały głównie na:
 - realizację projektów systemowych Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (PO KL) w ramach Działania 6.1 „Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie” – Poddziałanie 6.1.3 „Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych” realizowanych przez powiatowe urzędy pracy
 - program „45/50 PLUS”
 - na programy lokalne realizowane przez powiatowe urzędy pracy

10. Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu pełni w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki funkcję Instytucji Pośredniczącej II Stopnia dla działań w Priorytecie VI *Rynek pracy otwarty dla wszystkich*. W I półroczu 2008 roku podpisano pierwsze umowy na realizację projektów systemowych (z powiatowymi urzędami pracy) i konkursowych.

TABELA 1. STAN I STRUKTURA BEZROBOCIA
Stan w końcu okresu

WYSZCZEGÓLNIENIE	I półrocze 2007 rok	I półrocze 2008 rok	wzrost/spadek	
	w liczbach		I półrocze 2007 r. = 100%	
Ogółem	130 454	106 952	-23 502	82,0
z tego:				
- osoby poprzednio pracujące	102 575	84 931	-17 644	82,8
w tym				
zwolnione z przyczyn dot. zakładu pracy	2 347	1 707	-640	72,7
- osoby dotychczas niepracujące	27 879	22 021	-5 858	79,0
Mężczyźni	49 209	39 634	-9 575	80,5
z tego:				
- osoby poprzednio pracujące	41 009	33 649	-7 360	82,1
w tym				
zwolnione z przyczyn dot. zakładu pracy	738	520	-218	70,5
- osoby dotychczas nie pracujące	8 200	5 985	-2 215	73,0
Kobiety	81 245	67 318	-13 927	82,9
z tego:				
- osoby poprzednio pracujące	61 566	51 282	-10 284	83,3
w tym				
zwolnione z przyczyn dot. zakładu pracy	1 609	1 187	-422	73,8
- osoby dotychczas niepracujące	19 679	16 036	-3 643	81,5

TABELA 3. BEZROBOTNI POSIADAJĄCY PRAWO DO ZASIŁKU

Stan w końcu okresu

POWIAT	I półrocze 2007 rok	I półrocze 2008 rok	
			zmiana
	w liczbach bezwzględnych		
Województwo razem	21 081	18 753	-2 328
Bydgoszcz – powiat grodzki	1 687	1 313	-374
Bydgoszcz – powiat ziemski	544	482	-62
Grudziądz – powiat grodzki	1 248	1 054	-194
Grudziądz – powiat ziemski	563	508	-55
Toruń – powiat grodzki	914	955	41
Toruń – powiat ziemski	1 178	1 008	-170
Włocławek – powiat grodzki	1 326	1 049	-277
Włocławek – powiat ziemski	930	834	-96
Aleksandrów Kujawski	623	531	-92
Brodnica	786	687	-99
Chełmno	589	530	-59
Golub – Dobrzyń	540	489	-51
Inowrocław	2 711	2 448	-263
Lipno	931	917	-14
Mogilno	700	712	12
Nakło nad Notecią	1 227	1 080	-147
Radziejów	529	425	-104
Rypin	480	436	-44
Sępólno Krajeńskie	522	539	17
Świecie	953	835	-118
Tuchola	566	534	-32
Wąbrzeźno	461	430	-31
Żnin	1 073	957	-116

TABELA 4. BEZROBOTNI ZWOLNIENI Z PRZYZYNY ZAKŁADU PRACY I ZAPOWIEDZI ZWOLNIEŃ ORAZ ZWOLNIENIA MONITOROWANE W I PÓŁROCZU 2008 R.

Wyszczególnienie	Powiat														WOJEWÓDZTWO RAZEM										
	BYDGOSZCZ - powiat grodzki	BYDGOSZCZ - powiat ziemski	GRUDZIĄDZ - powiat grodzki	GRUDZIĄDZ - powiat ziemski	TORUŃ - powiat grodzki	TORUŃ - powiat ziemski	WŁOCŁAWEK - powiat grodzki	WŁOCŁAWEK - powiat ziemski	ALEKSANDRÓW KUJAWSKI	BRODNICA	CHELMNO	GOLUB-DOBRYŃ	INOWROCŁAW	LIPNO		MOGIŁNO	NAKŁO NAD NOTECIĄ	RADZIEJÓW	RYPIN	SĘPÓLNO KRAJEŃSKIE	ŚWIECIE	TUCHOLA	WĄBRZEŻNO	ZNIN	
Bezrobotni zwolnieni z przyczyn zakładu pracy:																									
zarejestrowani w I półroczu 2008 r.																									
- w tym kobiety																									
osoby, które podjęły pracę w I półroczu 2008 r.																									
- w tym kobiety																									
stan w dniu 30.06.2008 r.																									
- w tym kobiety																									
posiadający prawo do zasiłku																									
- w tym kobiety																									
Zgłoszenia zamiaru zwolnień z przyczyn dotyczących zakładu pracy w I półroczu 2008 r.:																									
zakłady pracy																									
osoby																									
Zwolnienia monitorowane w I półroczu 2008 r.:																									
zakłady pracy																									
osoby																									

**TABELA 5. WYKAZ ZAKŁADÓW PRACY,
KTÓRE ZGŁOSIŁY DO PUP ZAMIAR ZWOLNIENIA PRACOWNIKÓW
Z PRZYCZYŃ DOTYCZĄCYCH ZAKŁADU PRACY
W I PÓŁROCZU 2008 ROKU**

		Liczba osób	Sekcja PKD
I	PUP Bydgoszcz - powiat grodzki		
1.	PKO BP S.A., Oddział I Bydgoszcz (3 zgłoszenia)	12 osób	J
2.	Zakład Produkcyjny "SOPEL" Genowefa Sobieska, Bydgoszcz (2 zgłoszenia)	17 osób	D
3.	Jednostka Wojskowa Nr 5501, Bydgoszcz	20 osób	L
	razem	49 osób	
II	PUP Grudziądz - powiat grodzki		
1.	PKO BP SA, Grudziądz	2 osoby	J
	razem	2 osoby	
III	PUP dla Miasta Torunia		
1.	Drosed S.A., Toruń	424 osoby	D
	razem	424 osoby	
IV	PUP Toruń dla Powiatu Toruńskiego		
1.	HAY -Tec Vision Sp. z o.o., Rozgarty	47 osób	D
	razem	47 osób	
V	PUP Włocławek - powiat grodzki		
1.	PAGED MEBLE S.A., Zakład nr 3 we Włocławku	300 osób	D
	razem	300 osób	
VI	PUP Włocławek- powiat ziemski		
1.	COGNIS POLSKA Sp. z o.o., Brześć Kujawski	21 osób	D
2.	Krajowa Spółka Cukrowa S.A. w Toruniu Oddział "Cukrownia Brześć Kujawski"	58 osób	D
	razem	79 osób	
VII	PUP Inowrocław		
1.	PRP Sp. z o.o., Wrocław	3 osoby	I
	razem	3 osoby	
VIII	PUP Mogilno		
1.	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej, Mogilno	11 osób	N
	razem	11 osób	
IX	PUP Rypin		
1.	SugarPol Sp. z o.o., Cukrownia w Ostrowitem	47 osób	D
	razem	47 osób	
X	PUP Sępólno Krajeńskie		
1.	Przedsiębiorstwo Handlowo-Produkcyjno-Usługowe "WAL-TOM", Sępólno Krajeńskie	72 osoby	D
	razem	72 osoby	
XI	PUP Świecie		
1.	Zakłady Mięsne MAT w Czerniewicach Sp. z o.o., Zakład Produkcyjny MAT Świecie	114 osób	D
2.	KLOSE Pomorska Fabryka Mebli Sp. z o.o., Nowe	98 osób	D
	razem	212 osób	
RAZEM:	15 ZAKŁADÓW PRACY (18 ZGŁOSZEŃ)	1 246 osób	

TABELA 6. BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI ORAZ STOPA BEZROBOCIA
Stan w końcu okresu

Powiaty	Bezrobotni zarejestrowani			Stopa bezrobocia		
	czerwiec 2007	czerwiec 2008	wzrost/ spadek	czerwiec 2007	czerwiec 2008	wzrost/ spadek
Województwo razem	130 454	106 952	-23 502	16,0	13,3	-2,7
Bydgoszcz – powiat grodzki	11 160	8 650	-2 510	6,9	5,3	-1,6
Bydgoszcz – powiat ziemski	4 158	2 905	-1 253	12,7	9,1	-3,6
Grudziądz – powiat grodzki	7 929	6 332	-1 597	22,0	18,0	-4,0
Grudziądz – powiat ziemski	3 546	3 014	-532	24,5	21,4	-3,1
Toruń – powiat grodzki	6 911	5 519	-1 392	7,6	6,0	-1,6
Toruń – powiat ziemski	5 825	4 814	-1 011	21,1	17,9	-3,2
Włocławek – powiat grodzki	8 144	7 212	-932	14,9	13,2	-1,7
Włocławek – powiat ziemski	6 681	5 585	-1 096	21,4	18,4	-3,0
Aleksandrów Kujawski	4 399	3 520	-879	20,2	16,7	-3,5
Brodnica	4 452	3 933	-519	15,1	13,4	-1,7
Chełmno	3 381	2 729	-652	18,9	15,7	-3,2
Golub – Dobrzyń	2 964	2 623	-341	18,3	16,3	-2,0
Inowrocław	16 508	12 422	-4 086	24,2	19,1	-5,1
Lipno	5 967	5 289	-678	23,7	21,4	-2,3
Mogilno	3 737	3 445	-292	20,9	19,3	-1,6
Nakło nad Notecią	6 597	5 552	-1 045	23,3	20,1	-3,2
Radziejów	3 489	2 982	-507	20,5	17,9	-2,6
Rypin	3 411	2 907	-504	18,8	16,3	-2,5
Sępólno Krajeńskie	3 078	2 838	-240	21,5	19,9	-1,6
Świecie	6 414	5 032	-1 382	17,5	14,0	-3,5
Tuchola	3 362	2 385	-977	20,1	14,9	-5,2
Wąbrzeźno	2 655	2 441	-214	20,5	19,0	-1,5
Żnin	5 686	4 823	-863	22,9	19,8	-3,1

TABELA 7. BEZROBOTNI ZAMIESZKALI NA WSI

Stan w końcu okresu

POWIATY	I półrocze 2007	I półrocze 2008	wzrost/spadek	
			w osobach	w %
Województwo razem	58 599	48 510	-10 089	-17,2
Bydgoszcz – powiat grodzki	0	0	x	x
Bydgoszcz – powiat ziemski	2 899	2 041	-858	-29,6
Grudziądz – powiat grodzki	0	0	x	x
Grudziądz – powiat ziemski	3 015	2 531	-484	-16,1
Toruń – powiat grodzki	0	0	x	x
Toruń – powiat ziemski	4 580	3 819	-761	-16,6
Włocławek – powiat grodzki	0	0	x	x
Włocławek – powiat ziemski	5 058	4 287	-771	-15,2
Aleksandrów Kujawski	2 463	2 051	-412	-16,7
Brodnica	2 614	2 177	-437	-16,7
Chełmno	1 854	1 487	-367	-19,8
Golub – Dobrzyń	1 741	1 600	-141	-8,1
Inowrocław	5 923	4 393	-1 530	-25,8
Lipno	4 244	3 710	-534	-12,6
Mogilno	2 276	2 108	-168	-7,4
Nakło nad Notecią	3 763	3 146	-617	-16,4
Radziejów	2 565	2 187	-378	-14,7
Rypin	2 010	1 753	-257	-12,8
Sępólno Krajeńskie	1 860	1 705	-155	-8,3
Świecie	4 426	3 527	-899	-20,3
Tuchola	2 424	1 765	-659	-27,2
Wąbrzeźno	1 566	1 428	-138	-8,8
Żnin	3 318	2 795	-523	-15,8

TABELA 8. BEZROBOTNI ZAMIESZKAŁI NA WSI WEDŁUG PLCI

Wyszczególnienie	Powiat																							Województwo razem
	BYDGOSZCZ - powiat grodzki	BYDGOSZCZ - powiat ziemski	GRUDZIĄDZ - powiat grodzki	GRUDZIĄDZ - powiat ziemski	TORUŃ - powiat grodzki	TORUŃ - powiat ziemski	WŁOCŁAWEK - powiat grodzki	WŁOCŁAWEK - powiat ziemski	ALEKSANDRÓW KLIWAWSKI	BRODNICA	CHELMNO	GOLUB-DOBRZYŃ	INOWROCŁAW	LIPNO	MOGIŁNO	NAKŁO NAD NOTECIĄ	RADZIEJÓW	RYPIN	SĘPOLNO KRAJEŃSKIE	ŚWIECIE	TUCHOLA	WĄBRZEŻNO	ZNIN	
	30 czerwca 2007 r.																							
ogółem bezrobotni	11 160	4 158	7 929	3 546	6 911	5 825	8 144	6 681	4 399	4 452	3 381	2 964	16 508	5 967	3 737	6 597	3 489	3 411	3 078	6 414	3 362	2 655	5 686	
w tym:																								
zamieszkał na wsi	0	2 899	0	3 015	0	4 580	0	5 058	2 463	2 614	1 854	1 741	5 923	4 244	2 276	3 763	2 565	2 010	1 860	4 426	2 424	1 566	3 318	
% w ogółem	0,0	69,7	0,0	85,0	0,0	78,6	0,0	75,7	56,0	58,7	54,8	58,7	35,9	71,1	60,9	57,0	73,5	58,9	60,4	69,0	72,1	59,0	58,4	
z tego:																								
mężczyźni	0	1 033	0	1 001	0	1 845	0	2 028	1 036	883	679	658	2 448	1 766	692	1 258	1 158	625	556	1 418	740	588	1 167	
% w zamiesz. na wsi	x	35,6	x	33,2	x	40,3	x	40,1	42,1	33,8	36,6	37,8	41,3	41,6	30,4	33,4	45,1	31,1	29,9	32,0	30,5	37,5	35,2	
kobiety	0	1 866	0	2 014	0	2 735	0	3 030	1 427	1 731	1 175	1 083	3 475	2 478	1 584	2 505	1 407	1 385	1 304	3 008	1 684	978	2 151	
% w zamiesz. na wsi	x	64,4	x	66,8	x	59,7	x	59,9	57,9	66,2	63,4	62,2	58,7	58,4	69,6	66,6	54,9	68,9	70,1	68,0	69,5	62,5	64,8	
30 czerwca 2008 r.																								
ogółem bezrobotni	8 650	2 905	6 332	3 014	5 519	4 814	7 212	5 585	3 520	3 933	2 729	2 623	12 422	5 289	3 445	5 552	2 982	2 907	2 838	5 032	2 385	2 441	4 823	
w tym:																								
zamieszkał na wsi	0	2 041	0	2 531	0	3 819	0	4 287	2 051	2 177	1 487	1 600	4 393	3 710	2 108	3 146	2 187	1 753	1 705	3 527	1 765	1 428	2 795	
% w ogółem	0,0	70,3	0,0	84,0	0,0	79,3	0,0	76,8	58,3	55,4	54,5	61,0	35,4	70,1	61,2	56,7	73,3	60,3	60,1	70,1	74,0	58,5	58,0	
z tego:																								
mężczyźni	0	756	0	800	0	1 557	0	1 583	812	635	561	591	1 698	1 468	629	992	941	548	557	1 122	572	558	828	
% w zamiesz. na wsi	x	37,0	x	31,6	x	40,8	x	36,9	39,6	29,2	37,7	36,9	38,7	39,6	29,8	31,5	43,0	31,3	32,7	31,8	32,4	39,1	29,6	
kobiety	0	1 285	0	1 731	0	2 262	0	2 704	1 239	1 542	926	1 009	2 695	2 242	1 479	2 154	1 246	1 205	1 148	2 405	1 193	870	1 967	
% w zamiesz. na wsi	x	63,0	x	68,4	x	59,2	x	63,1	60,4	70,8	62,3	63,1	61,3	60,4	70,2	68,5	57,0	68,7	67,3	68,2	67,6	60,9	70,4	

TABELA 9. BILANS BEZROBOTNYCH ZAMIESZKAŁYCH NA WSI W I PÓŁROCZU 2008 R. WEDŁUG POWIATÓW - cz. 1.

Wyszczególnienie	WOJEWÓDZTWO RAZEM	Powiat										BRODNICA	CHELMNO
		BYDGOSZCZ - powiat grodzki	BYDGOSZCZ - powiat ziemski	GRUDZIĄDZ - powiat grodzki	GRUDZIĄDZ - powiat ziemski	TORUŃ - powiat grodzki	TORUŃ - powiat ziemski	WŁOCŁAWEK - powiat grodzki	WŁOCŁAWEK - powiat ziemski	ALEKSANDRÓW KUJAWSKI			
Bezrobotni zamieszkałi na wsi według stanu w dniu 31.12.2007 r.	56 585	0	2 655	0	2 961	0	3 875	0	5 450	2 387	2 589	1 576	
Bezrobotni zamieszkałi na wsi zarejestrowani w I półroczu 2008 r.	31 548	0	1 701	0	1 755	0	3 192	0	2 607	1 158	1 884	1 231	
o tego	5 850	0	329	0	229	0	750	0	434	158	332	240	
z tego	25 698	0	1 372	0	1 526	0	2 442	0	2 173	1 000	1 552	991	
po pracach interwencyjnych	358	0	0	0	8	0	42	0	0	0	0	23	
po robotach publicznych	798	0	42	0	170	0	221	0	8	18	2	52	
po stażu	2 537	0	43	0	116	0	227	0	233	136	225	47	
po odbyciu przygotowania zawodowego w miejscu pracy	824	0	7	0	48	0	70	0	28	31	142	2	
po szkoleniu	1 516	0	86	0	81	0	267	0	148	36	37	20	
po pracach społecznie użytecznych	776	0	21	0	74	0	25	0	135	39	30	0	
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w I półroczu 2008 r.	39 623	0	2 315	0	2 185	0	3 248	0	3 770	1 494	2 296	1 320	
podjęcia pracy	17 877	0	944	0	998	0	1 439	0	1 555	728	934	745	
z tego	13 840	0	779	0	632	0	1 239	0	1 141	628	780	529	
niesubsydiowanej	1 658	0	0	0	49	0	0	0	0	0	4	0	
w tym pracy sezonowej	4 037	0	165	0	366	0	200	0	414	100	154	216	
subsydiowanej	719	0	19	0	18	0	31	0	24	0	1	49	
z tego	2 548	0	96	0	282	0	132	0	335	47	128	140	
prac interwencyjnych	371	0	21	0	22	0	34	0	19	6	16	25	
robot publicznych	383	0	19	0	44	0	3	0	36	47	9	2	
podjęcia działalności gospodarczej	16	0	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudn.	1 924	0	112	0	95	0	399	0	201	83	43	60	
inne	2 462	0	75	0	123	0	237	0	258	105	215	101	
rozpoczęcia szkolenia	1 589	0	27	0	40	0	147	0	97	60	131	2	
rozpoczęcia stażu	2 016	0	193	0	197	0	53	0	337	39	112	1	
rozpoczęcia przygotowania zawodowego w miejscu pracy	9 796	0	717	0	575	0	767	0	948	312	560	340	
rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	1 592	0	146	0	54	0	125	0	112	101	61	42	
niepotwierdzenia gotowości do pracy	12	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	
dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	55	0	1	0	6	0	9	0	2	2	1	2	
podjęcia nauki	161	0	8	0	10	0	3	0	13	6	10	0	
ukończenia 60/65 lat	66	0	8	0	4	0	2	0	1	3	2	1	
nabycia praw emerytalnych lub rentowych	2 073	0	84	0	83	0	67	0	246	54	227	25	
nabycia uprawnień do świadczenia przedemerytalnego	48 510	0	2 041	0	2 531	0	3 819	0	4 287	2 051	2 177	1 487	
innych	10 980	0	529	0	504	0	1 074	0	922	348	429	274	
Bezrobotni zamieszkałi na wsi według stanu w dniu 30.06.2008 r.													
w tym zarejestrowani po raz pierwszy													

TABELA 9. BILANS BEZROBOTNYCH ZAMIESZKAŁYCH NA WSI W I PÓŁROCZU 2008 R. WEDŁUG POWIATÓW - cz. 2.

Wyszczególnienie	Powiaty										ZNIN
	GOLUB-DOKCZYŃ	INOWROCŁAW	LIPNO	MOGIŁNO	NAKŁO NAD NOTECIĄ	RADZIEJÓW	KYPIŃ	SĘPOLNO KRAJEŃSKIE	ŚWIECIE	TUCHOLA	WĄBRZEŻNO
Bezrobotni zamieszkałi na wsi według stanu w dniu 31.12.2007 r.	1 798	5 554	4 013	2 255	3 603	2 509	2 172	1 922	4 211	2 376	1 477
Bezrobotni zamieszkałi na wsi zarejestrowani w I półroczu 2008 r.	947	1 922	2 286	1 008	1 999	1 194	1 113	1 182	2 145	1 363	940
o tego z tego	188	403	491	214	371	231	227	166	413	213	168
o raz pierwszy	759	1 519	1 795	794	1 628	963	886	1 016	1 732	1 150	772
o raz kolejny (od 1990 r.)	56	24	69	22	1	12	17	11	1	6	43
po pracach interwencyjnych	1	56	7	22	10	1	6	51	18	13	0
po robotach publicznych	15	94	217	63	209	150	69	51	348	90	48
po stażu	15	1	222	21	33	76	22	56	13	22	2
po odbyciu przygotowania zawodowego w miejscu pracy	30	120	159	43	106	33	106	25	29	62	80
po szkoleniu	163	16	16	7	33	4	19	37	20	80	7
po pracach społecznie użytecznych	1 145	3 083	2 589	1 155	2 456	1 516	1 532	1 399	2 829	1 974	989
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w I półroczu 2008 r.	523	1 466	1 033	639	1 139	622	670	715	1 383	787	459
o tego z tego	416	1 067	742	458	961	498	518	564	1 150	586	322
o niesubsydiowanej	0	121	0	430	1	0	0	0	829	223	1
o w tym pracy sezonowej	107	399	291	181	178	124	152	151	233	201	137
o subsydiowanej	41	114	90	61	7	21	69	27	0	38	69
o prac interwencyjnych	50	269	155	89	100	81	60	103	151	85	49
o robót publicznych	8	14	20	22	29	14	12	18	20	29	12
o z tego z tego	8	2	26	9	42	8	11	3	62	43	7
o podjęcia działalności gospodarczej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
o podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudn.	32	102	145	52	137	36	120	19	49	91	97
o inne	77	182	132	102	108	163	60	42	219	73	48
o rozpoczęcia szkolenia	51	48	303	57	50	133	54	96	57	80	5
o rozpoczęcia stażu	91	38	70	30	70	67	107	91	140	108	61
o rozpoczęcia przygotowania zawodowego w miejscu pracy	243	838	718	186	673	286	329	297	689	609	255
o rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	58	280	65	50	75	76	91	46	64	68	46
o niepotwierdzenia gotowości do pracy	0	3	0	0	0	0	2	1	1	2	0
o dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	1	3	4	2	4	4	5	0	8	0	0
o podjęcia nauki	6	24	7	2	16	6	6	12	16	7	1
o ukończenia 60/65 lat	3	4	10	3	7	0	4	1	7	2	1
o nabycia praw emerytalnych lub rentowych	60	95	102	32	177	123	84	79	196	147	16
o nabycia uprawnień do świadczenia przedemerytalnego	1 600	4 393	3 710	2 108	3 146	2 187	1 753	1 705	3 527	1 765	1 428
o innych	407	1 035	926	578	727	525	407	319	795	368	289
Bezrobotni zamieszkałi na wsi według stanu w dniu 30.06.2008 r.											
o w tym zarejestrowani po raz pierwszy											

TABELA 10. WYBRANE KATEGORIE BEZROBOTNYCH

Stan w końcu okresu

WYSZCZEGÓLNIENIE	I półrocze 2007 r.		I półrocze 2008 r.			
	ogółem	kobiety	I kwartał		II kwartał	
			ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
Bezrobotni ogółem w tym: - zamieszkali na wsi w tym posiadający gospodarstwo rolne - osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki - cudzoziemcy	130 454	81 245	123 306	74 817	106 952	67 318
	w liczbach bezwzględnych					
	58 599	37 020	56 483	34 722	48 510	31 302
	647	153	705	378	577	332
	3 484	2 453	4 756	3 196	3 216	2 266
Bezrobotni ogółem w tym: - zamieszkali na wsi w tym posiadający gospodarstwo rolne - osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki - cudzoziemcy	30	15	39	19	22	15
	w odsetkach					
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
	44,9	45,6	45,8	46,4	45,4	46,5
	0,5	0,2	0,6	0,5	0,5	0,5
Bezrobotni ogółem w tym: - zamieszkali na wsi w tym posiadający gospodarstwo rolne - osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki - cudzoziemcy	2,7	3,0	3,9	4,3	3,0	3,4
	0,02	0,02	0,0	0,0	0,02	0,02
	w odsetkach					
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
	44,9	45,6	45,8	46,4	45,4	46,5

TABELA 11. OSOBY W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY
Stan w końcu okresu

WYSZCZEGÓLNIENIE	I półrocze 2007 r.		I półrocze 2008 r.			
	ogółem	kobiety	I kwartał		II kwartał	
			ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
Bezrobotni ogółem w tym: - do 25 roku życia - które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia - długotrwale bezrobotni - kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka - powyżej 50 roku życia - bez kwalifikacji zawodowych - bez doświadczenia zawodowego - bez wykształcenia średniego - samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia - osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia - niepełnosprawni	130 454	81 245	123 306	74 817	106 952	67 318
	27 464	16 993	24 068	14 539	21 650	13 647
	644	462	943	653	657	457
	87 963	58 672	78 612	52 624	66 803	45 854
	x	x	16 707	16 707	13 934	13 934
	24 255	12 394	25 139	12 286	22 344	11 408
	43 985	28 951	42 821	27 416	36 915	24 719
	x	x	31 515	21 645	28 067	19 872
	x	x	84 717	47 308	71 150	41 456
	x	x	10 325	9 333	9 332	8 561
	x	x	1 615	86	1 400	77
	3 896	2 099	4 130	2 217	3 881	2 133
	w odsetkach					
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
	Bezrobotni ogółem w tym: - do 25 roku życia - które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia - długotrwale bezrobotni - kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka - powyżej 50 roku życia - bez kwalifikacji zawodowych - bez doświadczenia zawodowego - bez wykształcenia średniego - samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia - osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia - niepełnosprawni	21,1	20,9	19,5	19,4	20,2
0,5		0,6	0,8	0,9	0,6	0,7
67,4		72,2	63,8	70,3	62,5	68,1
x		x	13,5	22,3	13,0	20,7
18,6		15,3	20,4	16,4	20,9	16,9
33,7		35,6	34,7	36,6	34,5	36,7
x		x	25,6	28,9	26,2	29,5
x		x	68,7	63,2	66,5	61,6
x		x	8,4	12,5	8,7	12,7
x		x	1,3	0,1	1,3	0,1
3,0		2,6	3,3	3,0	3,6	3,2

**TABELA 12. BEZROBOTNI DO 25 ROKU ŻYCIA WEDŁUG POWIATÓW.
Stan w dniu 30 czerwca 2008 r.**

Powiat	Bezrobotni		
	ogółem	do 25 roku życia	
	osoby		%
Województwo razem	106 952	21 650	20,2
Bydgoszcz – powiat grodzki	8 650	1 136	13,1
Bydgoszcz – powiat ziemski	2 905	588	20,2
Grudziądz – powiat grodzki	6 332	1 086	17,2
Grudziądz – powiat ziemski	3 014	680	22,6
Toruń – powiat grodzki	5 519	1 548	28,0
Toruń – powiat ziemski	4 814	1 025	21,3
Włocławek – powiat grodzki	7 212	763	10,6
Włocławek – powiat ziemski	5 585	1 081	19,4
Aleksandrów Kujawski	3 520	652	18,5
Brodnica	3 933	1 069	27,2
Chełmno	2 729	547	20,0
Golub – Dobrzyń	2 623	656	25,0
Inowrocław	12 422	2 491	20,1
Lipno	5 289	1 249	23,6
Mogilno	3 445	789	22,9
Nakło nad Notecią	5 552	1 141	20,6
Radziejów	2 982	715	24,0
Rypin	2 907	767	26,4
Sępólno Krajeńskie	2 838	602	21,2
Świecie	5 032	988	19,6
Tuchola	2 385	598	25,1
Wąbrzeźno	2 441	542	22,2
Żnin	4 823	937	19,4

TABELA 13. BILANS BEZROBOTNYCH DO 25 ROKU ŻYCIA W I PÓŁROCZU 2008 R. WEDŁUG POWIATÓW - cz. 1

Wyszczególnienie	WOJEWÓDZTWO RAZEM	Powiat											
		BYDGOSZCZ - powiat grodzki	BYDGOSZCZ - powiat ziemski	GRUDZIĄDZ - powiat grodzki	GRUDZIĄDZ - powiat ziemski	TORUŃ - powiat grodzki	TORUŃ - powiat ziemski	WŁOCŁAWEK - powiat grodzki	WŁOCŁAWEK - powiat ziemski	ALEKSANDRÓW KUJAWSKI	BRODNICA	CHELMNO	
Wyszczególnienie	Bezrobotni według stanu w dniu 31.12.2007 r.	24 340	1 399	715	1 207	812	1 584	1 067	935	1 291	753	1 089	653
	Bezrobotni zarejestrowani w I półroczu 2008 r.	27 941	1 937	835	1 776	764	1 559	1 603	1 527	1 403	856	1 476	819
	z tego	8 719	741	295	437	194	539	532	433	441	217	397	290
	po raz pierwszy	19 222	1 196	540	1 339	570	1 020	1 071	1 094	962	639	1 079	529
	po raz kolejny (od 1990 r.)	201	0	0	8	9	0	12	2	0	0	1	14
	po pracach interwencyjnych	101	0	2	8	8	0	15	1	0	3	0	4
	po robotach publicznych	4 643	123	53	261	134	171	274	253	263	230	412	67
	po stażu	389	0	0	44	11	0	22	4	9	1	45	0
	po odbyciu przygotowania zawodowego w miejscu pracy	1 018	63	38	46	32	43	95	59	59	24	10	12
	po szkoleniu	104	1	4	5	8	0	0	0	17	5	0	0
	po pracach społecznie użytecznych	28 580	2 048	894	1 799	828	1 496	1 549	1 596	1 504	891	1 423	870
	Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w I półroczu 2008 r.	10 982	746	401	646	297	571	639	400	484	392	419	377
	podjęcia pracy	9 703	711	378	546	239	546	595	365	425	365	398	318
	niesubsydiowanej	1 048	0	0	80	25	1	0	0	0	0	1	0
	w tym pracy sezonowej	1 279	35	23	100	58	25	44	35	59	27	21	59
	subsydiowanej	490	2	12	8	8	2	17	9	11	0	0	38
	z tego	311	4	4	16	25	9	15	4	18	5	6	14
prac interwencyjnych	171	11	3	18	11	7	9	4	6	3	8	7	
robot publicznych	292	11	3	58	14	6	3	18	24	19	7	0	
podjęcia działalności gospodarczej	15	7	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	
podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia	1 375	102	48	73	41	108	177	74	75	42	18	47	
inne	5 150	289	98	295	149	175	290	407	350	175	414	191	
rozpoczęcia szkolenia	902	0	0	89	24	8	50	30	31	5	39	0	
rozpoczęcia stażu	225	32	13	4	20	1	0	0	39	6	1	0	
rozpoczęcia przygotowania zawodowego w miejscu pracy	7 789	809	275	493	240	582	315	486	351	207	358	221	
rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	731	21	29	50	22	26	45	39	41	29	21	18	
niepotwierdzenia gotowości do pracy	23	1	2	0	0	1	0	2	0	1	0	1	
dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
podjęcia nauki	17	0	0	2	0	0	0	0	2	1	0	0	
ukończenia 60/65 lat	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
nabycia praw emerytalnych lub rentowych	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
nabycia uprawnień do świadczenia przedemerytalnego	1 386	48	28	147	35	24	33	158	131	33	153	15	
innych	2 051	152	68	98	68	99	96	103	109	66	73	55	
Bezrobotni, którzy w okresie sprawozdawczym utracili status osoby będącej w szczególnej sytuacji na rynku pracy	21 650	1 136	588	1 086	680	1 548	1 025	763	1 081	652	1 069	547	
Bezrobotni według stanu w dniu 30.06.2008 r.	7 477	492	258	329	253	294	395	202	359	228	281	204	
w tym zarejestrowani po raz pierwszy													

TABELA 13. BILANS BEZROBOTNYCH DO 25 ROKU ŻYCIA W I PÓŁROCZU 2008 R.WEDŁUG POWIATÓW - cz. 2

Wyszczególnienie	Powiat											ZNIN
	GOŁUB-DOKRZYŃ	INOWROCŁAW	LIPNO	MOGIŁNO	NAKŁO NAD NOTECIĄ	RADZIEJÓW	RYPIN	SĘPOLNO KRAJEŃSKIE	ŚWIECIE	TUCHOLA	WĄBRZEŻNO	
Bezrobotni według stanu w dniu 31.12.2007 r.	827	3 039	1 270	826	1 227	775	832	690	1 009	803	525	1 012
Bezrobotni zarejestrowani w I półroczu 2008 r.	645	2 257	1 521	729	1 435	822	882	754	1 641	800	665	1 235
z tego												
po raz pierwszy	232	791	449	266	433	259	276	209	482	233	205	368
po raz kolejny (od 1990 r.)	413	1 466	1 072	463	1 002	563	606	545	1 159	567	460	867
po pracach interwencyjnych	35	33	16	14	1	6	3	11	2	3	15	16
po robotach publicznych	0	36	0	3	1	0	2	3	1	2	0	12
po stażu	32	235	301	108	358	208	123	86	525	115	80	231
po odbyciu przygotowania zawodowego w miejscu pracy	5	0	133	26	0	20	10	44	2	11	0	2
po szkoleniu	18	131	105	24	43	16	73	15	13	27	59	13
po pracach społecznie użytecznych	23	1	9	2	13	0	1	4	0	3	1	7
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w I półroczu 2008 r.	752	2 537	1 417	705	1 420	816	887	793	1 577	953	609	1 216
podjęcia pracy	274	1 159	452	287	617	294	372	330	706	375	246	498
niesubsydiowanej	231	947	379	225	569	266	318	277	661	305	204	435
w tym pracy sezonowej	0	137	0	208	0	0	0	0	484	112	0	0
subsydiowanej	43	212	73	62	48	28	54	53	45	70	42	63
z tego												
prac interwencyjnych	28	111	41	36	5	13	39	21	1	28	28	32
robot publicznych	0	90	21	6	8	7	3	17	7	5	5	22
podjęcia działalności gospodarczej	2	11	5	13	5	2	5	11	10	9	3	8
podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia	13	0	6	7	30	6	7	3	27	23	6	1
inne	0	0	0	0	0	0	0	1	0	5	0	0
rozpoczęcia szkolenia	19	81	94	31	65	17	91	15	28	43	68	18
rozpoczęcia stażu	135	484	206	178	179	207	102	88	311	104	93	230
rozpoczęcia przygotowania zawodowego w miejscu pracy	70	0	233	43	0	64	27	73	10	51	0	55
rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	14	2	15	3	13	6	6	5	9	8	5	23
niepotwierdzenia gotowości do pracy	181	681	334	133	402	163	216	212	386	314	155	275
dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	29	81	31	14	51	27	39	27	27	19	28	17
podjęcia nauki	0	5	0	0	1	0	2	3	1	2	0	1
ukończenia 60/65 lat	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
nabycia praw emerytalnych lub rentowych	1	3	1	1	3	0	1	0	2	0	0	0
nabycia uprawnień do świadczenia przedemerytalnego	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
innych	29	41	51	15	89	38	31	40	97	37	14	99
Bezrobotni, którzy w okresie sprawozdawczym utracili status osoby będącej w szczególnej sytuacji na rynku pracy	64	268	125	61	101	66	60	49	85	52	39	94
Bezrobotni według stanu w dniu 30.06.2008 r.	656	2 491	1 249	789	1 141	715	767	602	988	598	542	937
w tym zarejestrowani po raz pierwszy	267	1 022	462	324	371	301	267	211	276	204	168	309

TABELA 14. OSOBY W OKRESIE DO 12 MIESIĘCY OD DNIA UKOŃCZENIA NAUKI W I PÓŁROCZU 2008 ROKU WEDŁUG POWIATÓW- cz.1.

Wyszczególnienie	Powiat									RAZEM WOJEWÓDZTWO	
	BYDGOSZCZ - powiat grodzki	BYDGOSZCZ - powiat ziemski	GRUDZIĄDZ - powiat grodzki	GRUDZIĄDZ - powiat ziemski	TORUŃ - powiat grodzki	TORUŃ - powiat ziemski	WŁOCŁAWEK - powiat grodzki	WŁOCŁAWEK - powiat ziemski	ALEKSANDRÓW KUIAWSKI	BRODNICA	CHELMNO
Bezrobotni zarejestrowani w I półroczu 2008 r.	864	339	487	212	632	579	539	465	282	552	276
- w tym kobiety	579	234	304	149	392	397	343	300	177	384	189
Bezrobotni, którzy podjęli pracę w I półroczu 2008 r.	406	149	149	44	269	111	143	114	86	126	84
- w tym kobiety	286	106	93	23	163	69	100	60	58	72	51
Bezrobotni według stanu w dniu 30 czerwca 2008 r.	182	85	154	67	169	183	114	116	101	193	90
- w tym kobiety	114	61	99	49	112	133	67	83	67	144	67
z prawem do zasiłku	13	6	11	2	10	6	9	4	4	6	3
- w tym kobiety	9	3	7	2	8	5	8	2	4	5	1

TABELA 14. OSOBY W OKRESIE DO 12 MIESIĘCY OD DNIA UKOŃCZENIA NAUKI W I PÓŁROCZU 2008 ROKU WEDŁUG POWIATÓW- cz.2.

Wyszczególnienie	Powiat											
	GOLUB-DOBRYŃ	INOWROCŁAW	LIPNO	MOGILNO	NAKŁO NAD NOTECIĄ	RADZIEJÓW	RYPIN	SĘPOLNO KRAJEŃSKIE	ŚWIECIE	TUCHOLA	WĄBRZEŻNO	ŻNIN
Bezrobotni zarejestrowani w I półroczu 2008 r.	263	867	531	354	517	348	379	270	615	276	215	506
- w tym kobiety	180	586	372	248	353	215	237	183	442	191	147	338
Bezrobotni, którzy podjęli pracę w I półroczu 2008 r.	74	275	99	75	153	75	99	92	199	92	48	157
- w tym kobiety	48	176	57	50	90	48	46	65	130	58	31	97
Bezrobotni według stanu w dniu 30 czerwca 2008 r.	119	372	154	153	143	134	147	103	129	80	76	152
- w tym kobiety	91	264	115	111	104	90	108	79	87	54	52	115
z prawem do zasiłku	3	26	5	6	3	12	3	4	6	1	0	4
- w tym kobiety	3	15	4	6	1	11	1	3	1	0	0	4

TABELA 15. BEZROBOTNI, KTÓRZY UKOŃCZYLI SZKOŁĘ WYŻSZĄ, DO 27 ROKU ŻYCIA W I PÓŁROCZU 2008 ROKU WEDŁUG POWIATÓW- cz.1.

Wyszczególnienie	Powiat									RAZEM	WOJEWÓDZTWO
	BYDGOSZCZ - powiat grodzki	BYDGOSZCZ - powiat ziemski	GRUDZIĄDZ - powiat grodzki	GRUDZIĄDZ - powiat ziemski	TORUŃ - powiat grodzki	TORUŃ - powiat ziemski	WŁOCŁAWEK - powiat grodzki	WŁOCŁAWEK - powiat ziemski	ALEKSANDRÓW Kujawski	BRODNICA	CHELMNO
Bezrobotni zarejestrowani w I półroczu 2008 r.	396	98	77	18	270	88	162	93	49	81	39
- w tym kobiety	285	71	51	12	183	64	118	76	27	57	28
Bezrobotni, którzy podjęli pracę w I półroczu 2008 r.	229	51	36	6	142	35	61	40	18	33	16
- w tym kobiety	172	40	20	2	96	24	48	33	15	21	12
Bezrobotni według stanu w dniu 30 czerwca 2008 r.	87	27	27	8	63	27	45	25	28	44	14
- w tym kobiety	54	19	21	5	43	15	30	19	16	32	10
z prawem do zasiłku	6	2	6	1	4	1	5	3	3	5	2
- w tym kobiety	3	2	5	1	3	1	5	2	3	4	1

TABELA 15. BEZROBOTNI, KTÓRZY UKOŃCZYLI SZKOŁĘ WYŻSZĄ, DO 27 ROKU ŻYCIA W I PÓŁROCZU 2008 ROKU WEDŁUG POWIATÓW- cz.2.

Wyszczególnienie	Powiat											
	GOLUB-DOBRYŃ	INOWROCŁAW	LIPNO	MOGIŁNO	NAKŁO NAD NOTECIĄ	RADZIEJÓW	RYPIN	SĘPOLNO KRAJEŃSKIE	ŚWIECIE	TUCHOLA	WĄBRZEŻNO	ŻNIN
Bezrobotni zarejestrowani w I półroczu 2008 r.	23	117	74	33	97	44	43	41	77	41	19	58
- w tym kobiety	18	81	58	27	69	30	25	37	54	30	11	47
Bezrobotni, którzy podjęli pracę w I półroczu 2008 r.	9	71	24	15	47	17	23	22	41	20	13	37
- w tym kobiety	7	46	17	11	34	13	16	19	31	15	8	29
Bezrobotni według stanu w dniu 30 czerwca 2008 r.	11	59	26	16	33	25	17	13	23	7	7	25
- w tym kobiety	10	42	23	14	23	18	10	13	14	3	3	20
z prawem do zasiłku	1	15	4	4	1	7	3	1	3	0	0	3
- w tym kobiety	1	10	4	4	0	6	1	1	1	0	0	3

**TABELA 16. BEZROBOTNI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA WEDŁUG
POWIATÓW. Stan w dniu 30 czerwca 2008 r.**

Powiat	Bezrobotni		
	ogółem	powyżej 50 roku życia	
	osoby		%
Województwo razem	106 952	22 344	20,9
Bydgoszcz – powiat grodzki	8 650	2 496	28,9
Bydgoszcz – powiat ziemski	2 905	615	21,2
Grudziądz – powiat grodzki	6 332	1 620	25,6
Grudziądz – powiat ziemski	3 014	497	16,5
Toruń – powiat grodzki	5 519	2 130	38,6
Toruń – powiat ziemski	4 814	885	18,4
Włocławek – powiat grodzki	7 212	1 900	26,3
Włocławek – powiat ziemski	5 585	931	16,7
Aleksandrów Kujawski	3 520	752	21,4
Brodnica	3 933	647	16,5
Chełmno	2 729	545	20,0
Golub – Dobrzyń	2 623	396	15,1
Inowrocław	12 422	2 208	17,8
Lipno	5 289	744	14,1
Mogilno	3 445	575	16,7
Nakło nad Notecią	5 552	1 140	20,5
Radziejów	2 982	435	14,6
Rypin	2 907	550	18,9
Sępólno Krajeńskie	2 838	570	20,1
Świecie	5 032	981	19,5
Tuchola	2 385	379	15,9
Wąbrzeźno	2 441	415	17,0
Żnin	4 823	933	19,3

TABELA 17. BILANS BEZROBOTNYCH POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA W I PÓŁROCZU 2008 R. WEDŁUG POWIATÓW - cz. 1

Tabela 17. Działy bezrobotnych w I półroczu 2008 w województwie łódzkim - 02.1												
Wyszczególnienie	WOJEWÓDZTWO RAZEM	Powiat										CHELMNO
		BYDGOSZCZ - powiat grodzki	BYDGOSZCZ - powiat ziemski	GRUDZIĄDZ - powiat grodzki	GRUDZIĄDZ - powiat ziemski	TORUŃ - powiat grodzki	TORUŃ - powiat ziemski	WŁOCŁAWEK - powiat grodzki	WŁOCŁAWEK - powiat ziemski	ALEKSANDRÓW KULAWSKI	BRODNICA	
Wyszczególnienie	24 738	2 881	729	1 769	541	2 066	864	1 996	1 183	863	744	581
Bezrobotni według stanu w dniu 31.12.2007 r.	10 347	1 207	403	784	295	978	510	721	432	329	361	289
Bezrobotni zarejestrowani w I półroczu 2008 r.	942	139	38	28	12	133	73	43	20	21	57	13
z tego	9 405	1 068	365	756	283	845	437	678	412	308	304	276
po raz pierwszy	165	3	0	2	0	0	14	0	0	0	0	5
po raz kolejny (od 1990 r.)	579	11	13	96	91	4	99	12	5	20	4	39
po pracach interwencyjnych	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
po robotach publicznych	163	4	0	8	2	4	22	4	5	7	33	0
po stażu	301	35	3	44	6	30	12	39	8	7	7	1
po odbyciu przygotowania zawodowego w miejscu pracy	403	15	19	37	16	17	10	7	52	62	10	0
po szkoleniu	12 741	1 592	517	933	339	914	489	817	684	440	458	325
po pracach społecznie użytecznych	5 505	516	188	344	164	357	276	276	324	180	185	191
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w I półroczu 2008 r.	3 236	328	87	243	53	295	220	227	137	117	120	109
podjęcia pracy	niesubsydiowanej	284	0	38	6	0	0	0	0	0	0	0
	w tym pracy sezonowej	2 269	188	101	101	111	62	56	49	187	63	82
	subsydiowanej	377	45	19	10	1	2	9	3	3	0	1
z tego	prac interwencyjnych	1 591	27	43	54	107	46	42	40	174	54	61
	robot publicznych	67	7	1	10	2	6	3	3	4	2	1
	podjęcia działalności gospodarczej	163	59	32	27	1	4	2	3	6	7	0
	podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia	71	50	6	0	0	4	0	0	0	1	0
	inne	378	64	9	44	4	53	20	46	9	12	4
	rozpoczęcia szkolenia	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
	rozpoczęcia stażu	320	15	2	19	3	22	37	6	16	17	31
	rozpoczęcia przygotowania zawodowego w miejscu pracy	1 133	250	81	63	50	25	12	34	135	60	52
	rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	3 249	494	127	264	73	343	101	328	131	80	105
	niepotwierdzenia gotowości do pracy	646	40	41	70	7	56	20	36	9	42	13
	dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	podjęcia nauki	173	20	3	14	6	10	11	25	3	7	4
	ukończenia 60/65 lat	376	57	8	41	10	9	3	27	10	12	17
	nabycia praw emerytalnych lub rentowych	269	50	15	14	5	19	3	10	2	14	13
	nabycia uprawnień do świadczenia przedemerytalnego	692	86	43	60	17	20	6	29	45	16	34
	innych	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
	Bezrobotni, którzy w okresie sprawozdawczym utracili status osoby będącej w szczególnej sytuacji na rynku pracy	22 344	2 496	615	1 620	497	2 130	885	1 900	931	752	647
	Bezrobotni według stanu w dniu 30.06.2008 r.	4 146	523	138	225	65	316	222	287	192	123	144
	w tym zarejestrowani po raz pierwszy											

TABELA 17. BILANS BEZROBOTNYCH POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA W I PÓŁROCZU 2008 R. WEDŁUG POWIATÓW - cz. 2

Wyszczególnienie	Powiat										ZNIN
	GOLUB- DOBRZYŃ	INOWROCŁAW	LIPNO	MOGIŁNO	NAKŁO NAD NOTECIĄ	RADZIEJÓW	RYPIN	SĘPOLNO KRAJEŃSKIE	ŚWIECIE	TUCHOLA	WĄBRZEŃNO
Bezrobotni według stanu w dniu 31.12.2007 r.	428	2 617	812	590	1 288	467	626	597	1 145	495	430
Bezrobotni zarejestrowani w I półroczu 2008 r.	207	839	332	245	483	170	255	292	343	251	189
z tego											
po raz pierwszy	30	61	31	28	57	10	28	9	42	25	13
po raz kolejny (od 1990 r.)	177	778	301	217	426	160	227	283	301	226	176
po pracach interwencyjnych	19	34	25	5	0	4	13	4	0	3	19
po robotach publicznych	1	71	3	5	6	1	3	37	7	5	0
po stażu	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
po odbyciu przygotowania zawodowego w miejscu pracy	1	0	25	1	9	11	4	17	2	4	0
po szkoleniu	3	36	17	7	13	0	7	9	0	7	4
po pracach społecznie użytecznych	63	5	6	0	31	1	8	10	7	21	2
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w I półroczu 2008 r.	239	1 248	400	260	631	202	331	319	507	367	204
z tego											
podjęcia pracy	89	609	192	154	280	96	147	187	236	135	112
niesubsydiowanej	52	269	87	84	178	53	72	98	146	77	43
w tym pracy sezonowej	0	24	0	80	0	0	0	0	109	27	0
subsydiowanej	37	340	105	70	102	43	75	89	90	58	69
z tego											
prac interwencyjnych	7	98	32	29	0	6	29	11	0	5	50
robot publicznych	29	236	69	38	94	34	44	75	83	38	17
podjęcia działalności gospodarczej	1	5	2	2	4	3	1	3	0	0	2
podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia	0	1	2	0	4	0	1	0	7	6	0
inne	0	0	0	1	0	0	0	0	0	9	0
rozpoczęcia szkolenia	3	28	21	7	15	0	8	2	1	8	10
rozpoczęcia stażu	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
rozpoczęcia przygotowania zawodowego w miejscu pracy	10	18	25	3	18	13	15	13	10	4	1
rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	50	13	26	4	51	16	30	26	53	28	22
niepotwierdzenia gotowości do pracy	45	293	80	50	126	31	54	53	113	110	49
dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	5	150	7	18	29	11	30	6	10	27	4
podjęcia nauki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ukończenia 60/65 lat	3	14	5	5	9	8	7	0	13	0	0
nabycia praw emerytalnych lub rentowych	9	56	13	3	36	7	7	10	20	9	2
nabycia uprawnień do świadczenia przedemerytalnego	6	19	16	8	19	0	12	1	17	4	1
innych	19	48	15	8	48	20	21	21	34	42	3
Bezrobotni, którzy w okresie sprawozdawczym utracili status osoby będącej w szczególnej sytuacji na rynku pracy	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bezrobotni według stanu w dniu 30.06.2008 r.	396	2 208	744	575	1 140	435	550	570	981	379	415
w tym zarejestrowani po raz pierwszy	73	421	133	134	250	90	107	71	235	74	82
											175

TABELA 18. DŁUGOTRWALE BEZROBOTNI WEDŁUG POWIATÓW.
Stan w dniu 30 czerwca 2008 r.

Powiat	Bezrobotni		
	ogółem	długotrwale bezrobotni	
	osoby		%
Województwo razem	106 952	66 803	62,5
Bydgoszcz – powiat grodzki	8 650	4 657	53,8
Bydgoszcz – powiat ziemski	2 905	1 581	54,4
Grudziądz – powiat grodzki	6 332	4 021	63,5
Grudziądz – powiat ziemski	3 014	1 967	65,3
Toruń – powiat grodzki	5 519	3 928	71,2
Toruń – powiat ziemski	4 814	2 669	55,4
Włocławek – powiat grodzki	7 212	4 895	67,9
Włocławek – powiat ziemski	5 585	3 822	68,4
Aleksandrów Kujawski	3 520	2 301	65,4
Brodnica	3 933	2 183	55,5
Chełmno	2 729	1 669	61,2
Golub – Dobrzyń	2 623	1 583	60,4
Inowrocław	12 422	7 985	64,3
Lipno	5 289	3 402	64,3
Mogilno	3 445	2 144	62,2
Nakło nad Notecią	5 552	3 333	60,0
Radziejów	2 982	1 977	66,3
Rypin	2 907	1 877	64,6
Sępólno Krajeńskie	2 838	1 753	61,8
Świecie	5 032	3 191	63,4
Tuchola	2 385	1 393	58,4
Wąbrzeźno	2 441	1 507	61,7
Żnin	4 823	2 965	61,5

TABELA 19. BILANS DŁUGOTRWALE BEZROBOTNYCH W I PÓŁROCZU 2008 R. WEDŁUG POWIATÓW - cz. 1

Wyszczególnienie	Powiat								RAZEM	CHELMNO
	BYDGOSZCZ - powiat grodzki	BYDGOSZCZ - powiat ziemski	GRUDZIĄDZ - powiat grodzki	GRUDZIĄDZ - powiat ziemski	TORUŃ - powiat grodzki	TORUŃ - powiat ziemski	WŁOCŁAWEK - powiat grodzki	WŁOCŁAWEK - powiat ziemski	ALEKSANDRÓW KULAWSKI	BRODNICA
Bezrobotni według stanu w dniu 31.12.2007 r.	5 873	2 230	4 731	2 270	4 525	3 011	5 529	5 081	2 767	2 712
Bezrobotni zarejestrowani w I półroczu 2008 r.	1 962	910	2 059	1 024	1 355	1 545	1 997	1 686	1 137	1 154
z tego:	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
po raz pierwszy	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
po raz kolejny (od 1990 r.)	1 962	910	2 059	1 024	1 355	1 545	1 997	1 686	1 137	1 154
po pracach interwencyjnych	213	1	5	0	0	12	2	0	0	0
po robotach publicznych	900	10	27	140	7	174	11	9	33	3
po stażu	657	5	4	26	5	16	31	47	50	97
po odbyciu przygotowania zawodowego w miejscu pracy	1 007	12	5	76	39	92	35	26	50	148
po szkoleniu	1 560	78	20	211	44	105	158	88	37	16
po pracach społecznie użytecznych	1 328	31	54	84	70	23	12	225	176	28
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w I półroczu 2008 r.	43 853	3 178	1 559	2 769	1 327	1 952	2 631	2 945	1 603	1 683
z tego:	16 712	998	504	943	593	870	773	1 161	635	542
podjęcia pracy	11 904	861	389	690	291	549	642	659	467	430
niesubsydiowanej	1 195	0	0	123	26	0	0	0	0	3
w tym pracy sezonowej	4 808	137	115	253	302	94	131	502	168	112
subsydiowanej	911	23	12	24	15	7	19	23	0	2
prac interwencyjnych	3 207	45	87	107	268	61	53	442	136	98
z tego:	334	16	4	46	5	17	29	7	5	11
robot publicznych	312	29	10	76	14	4	30	30	27	1
podjęcia działalności gospodarczej	44	24	2	0	0	5	0	0	0	0
inne	1 667	91	29	227	47	104	187	119	74	13
rozpoczęcia szkolenia	824	11	7	51	38	7	62	57	44	86
rozpoczęcia stażu	1 900	31	25	117	37	48	56	85	89	149
rozpoczęcia przygotowania zawodowego w miejscu pracy	3 357	347	250	132	187	53	59	507	175	124
rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	13 664	1 407	508	858	311	868	1 135	690	360	443
niepotwierdzenia gotowości do pracy	2 514	83	149	182	33	176	111	95	125	77
dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0
podjęcia nauki	152	19	3	14	6	9	23	3	6	3
ukończenia 60/65 lat	209	27	3	21	7	1	17	11	6	12
nabycia praw emerytalnych lub rentowych	3	1	0	0	0	0	0	0	1	0
nabycia uprawnień do świadczenia przedemerytalnego	2 844	163	81	224	68	43	208	217	88	234
innych	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bezrobotni, którzy w okresie sprawozdawczym utracili status osoby będącej w szczególnej sytuacji na rynku pracy	66 803	4 657	1 581	4 021	3 928	2 669	4 895	3 822	2 301	2 183
Bezrobotni według stanu w dniu 30.06.2008 r.	11 148	874	394	453	319	395	550	745	303	342
w tym zarejestrowani po raz pierwszy										

TABELA 19. BILANS DŁUGOTRWALE BEZROBOTNYCH W I PÓŁROCZU 2008 R. WEDŁUG POWIATÓW - cz. 2

Wyszczególnienie	Powiat										ZNIN
	GOLUB- DOBRZYŃ	INOWROCŁAW	LIPNO	MOGIŁNO	NAKŁO NAD NOTECIĄ	RADZIEJÓW	RYPIN	SĘPOLNO KRAJEŃSKIE	ŚWIECIE	TUCHOLA	WĄBRZEŻNO
Bezrobotni według stanu w dniu 31.12.2007 r.	1 827	10 085	3 996	2 464	3 877	2 359	2 428	2 011	3 982	2 067	1 702
Bezrobotni zarejestrowani w I półroczu 2008 r.	795	3 028	1 462	719	1 522	732	863	810	1 219	855	600
z tego:	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
po raz pierwszy	795	3 028	1 462	719	1 522	732	863	810	1 219	855	600
po raz kolejny (od 1990 r.)	41	35	28	9	0	7	16	9	1	5	29
po pracach interwencyjnych	2	88	8	26	19	1	7	40	22	13	0
po robotach publicznych	4	39	32	17	32	29	7	12	93	19	19
po stażu	21	1	161	22	53	83	42	54	19	30	3
po odbyciu przygotowania zawodowego w miejscu pracy	19	186	151	53	54	23	78	30	27	38	56
po szkoleniu	196	19	29	6	99	3	26	36	22	82	15
po pracach społecznie użytecznych	1 039	5 128	2 056	1 039	2 066	1 114	1 414	1 068	2 010	1 529	795
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w I półroczu 2008 r.	361	2 167	715	514	821	409	526	467	826	482	380
z tego:	267	1 400	458	321	608	290	359	317	657	338	215
podjęcia pracy	0	164	0	307	1	0	0	0	431	140	0
niesubsydiowanej	94	767	257	193	213	119	167	150	169	144	165
w tym pracy sezonowej	27	227	90	81	8	18	75	22	0	33	114
subsydiowanej	53	494	145	92	174	87	81	116	146	71	39
prac interwencyjnych	9	42	11	17	12	11	7	10	5	12	6
robot publicznych	5	4	11	3	19	3	4	2	18	17	4
podjęcia działalności gospodarczej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
inne	19	113	106	57	68	21	89	10	33	47	68
rozpoczęcia szkolenia	5	90	22	42	24	42	15	13	59	30	12
rozpoczęcia stażu	75	119	204	47	69	132	90	92	83	76	8
rozpoczęcia przygotowania zawodowego w miejscu pracy	197	61	92	34	166	76	124	93	168	104	84
rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	243	1 768	732	232	618	234	330	254	553	538	184
niepotwierdzenia gotowości do pracy	56	574	57	66	100	61	141	42	76	86	37
dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	0	2	0	0	0	0	1	0	0	4	0
podjęcia nauki	3	13	5	5	7	4	5	0	10	0	0
ukończenia 60/65 lat	6	28	6	2	16	5	4	6	12	7	2
nabycia praw emerytalnych lub rentowych	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
nabycia uprawnień do świadczenia przedemerytalnego	74	193	117	40	177	130	89	91	190	155	20
innych	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bezrobotni, którzy w okresie sprawozdawczym utracili status osoby będącej w szczególnej sytuacji na rynku pracy	1 583	7 985	3 402	2 144	3 333	1 977	1 877	1 753	3 191	1 393	1 507
Bezrobotni według stanu w dniu 30.06.2008 r.	275	1 452	608	518	637	384	313	242	683	228	250
w tym zarejestrowani po raz pierwszy											

**TABELA 20. BEZROBOTNI BEZ KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH
WEDŁUG POWIATÓW. Stan w dniu 30 czerwca 2008 r.**

Powiat	Bezrobotni		
	ogółem	bez kwalifikacji zawodowych	
	osoby		%
Województwo razem	106 952	36 915	34,5
Bydgoszcz – powiat grodzki	8 650	2 453	28,4
Bydgoszcz – powiat ziemski	2 905	971	33,4
Grudziądz – powiat grodzki	6 332	2 150	34,0
Grudziądz – powiat ziemski	3 014	1 121	37,2
Toruń – powiat grodzki	5 519	1 270	23,0
Toruń – powiat ziemski	4 814	1 549	32,2
Włocławek – powiat grodzki	7 212	2 874	39,9
Włocławek – powiat ziemski	5 585	2 391	42,8
Aleksandrów Kujawski	3 520	1 210	34,4
Brodnica	3 933	1 174	29,8
Chełmno	2 729	933	34,2
Golub – Dobrzyń	2 623	801	30,5
Inowrocław	12 422	4 512	36,3
Lipno	5 289	2 391	45,2
Mogilno	3 445	1 092	31,7
Nakło nad Notecią	5 552	2 056	37,0
Radziejów	2 982	935	31,4
Rypin	2 907	1 311	45,1
Sępólno Krajeńskie	2 838	856	30,2
Świecie	5 032	1 897	37,7
Tuchola	2 385	675	28,3
Wąbrzeźno	2 441	895	36,7
Żnin	4 823	1 398	29,0

TABELA 21. DYNAMIKA ZMIAN WŚRÓD BEZROBOTNYCH BEZ KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH W I PÓŁROCZU 2008 ROKU WEDŁUG POWIATÓW - cz.1

Wyszczególnienie	Powiat									WOJEWÓDZTWO RAZEM	Wyszczególnienie
	BYDGOSZCZ - powiat grodzki	BYDGOSZCZ - powiat ziemski	GRUDZIĄDZ - powiat grodzki	GRUDZIĄDZ - powiat ziemski	TORUŃ - powiat grodzki	TORUŃ - powiat ziemski	WŁOCŁAWEK - powiat grodzki	WŁOCŁAWEK - powiat ziemski	ALEKSANDRÓW Kujawski	BRODNICA	CHELMNO
Bezrobotni zarejestrowani w I półroczu 2008 r.	1 976	790	1 465	699	1 298	1 185	1 667	1 368	743	863	696
- w tym kobiety	1 047	430	841	436	756	736	814	613	360	436	403
Bezrobotni, którzy podjęli pracę w I półroczu 2008 r.	668	369	561	404	449	332	510	771	376	303	368
- w tym kobiety	380	224	298	209	277	199	260	271	172	152	200
Bezrobotni według stanu w dniu 30 czerwca 2008 r.	2 453	971	2 150	1 121	1 270	1 549	2 874	2 391	1 210	1 174	933
- w tym kobiety	1 598	645	1 491	827	910	1 000	1 834	1 507	771	912	628
z prawem do zasiłku	261	111	190	101	137	195	289	261	108	105	116
- w tym kobiety	161	50	107	51	96	96	175	94	38	70	74

TABELA 21. DYNAMIKA ZMIAN WŚRÓD BEZROBOTNYCH BEZ KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH W I PÓŁROCZU 2008 ROKU WEDŁUG POWIATÓW - cz.2

Wyszczególnienie	Powiat									WOJEWÓDZTWO RAZEM	Wyszczególnienie
	INOWROCŁAW	LIPNO	MOGIŁNO	NAKŁO NAD NOTECIĄ	RADZIEJÓW	RYPIN	SĘPOLNO KRAJEŃSKIE	ŚWIECIE	TUCHOLA	WĄBRZEŻNO	ZNIN
Bezrobotni zarejestrowani w I półroczu 2008 r.	2 070	1 511	530	1 236	369	773	500	1 019	618	597	905
- w tym kobiety	1 058	804	351	677	206	411	267	572	315	289	481
Bezrobotni, którzy podjęli pracę w I półroczu 2008 r.	1 237	550	249	576	170	418	238	560	250	279	418
- w tym kobiety	614	238	131	250	56	188	128	248	131	115	179
Bezrobotni według stanu w dniu 30 czerwca 2008 r.	4 512	2 391	1 092	2 056	935	1 311	856	1 897	675	895	1 398
- w tym kobiety	2 723	1 414	845	1 455	609	953	633	1 332	479	551	1 029
z prawem do zasiłku	627	301	149	291	83	137	83	187	115	136	198
- w tym kobiety	298	128	88	130	42	65	29	72	47	70	105

**TABELA 22. BEZROBOTNI BEZ DOŚWIADCZENIA ZAWODOWEGO
WEDŁUG POWIATÓW. Stan w dniu 30 czerwca 2008 r.**

Powiat	Bezrobotni		
	ogółem	bez doświadczenia zawodowego	
	osoby		%
Województwo razem	106 952	28 067	26,2
Bydgoszcz – powiat grodzki	8 650	1 479	17,1
Bydgoszcz – powiat ziemski	2 905	692	23,8
Grudziądz – powiat grodzki	6 332	1 194	18,9
Grudziądz – powiat ziemski	3 014	825	27,4
Toruń – powiat grodzki	5 519	886	16,1
Toruń – powiat ziemski	4 814	1 175	24,4
Włocławek – powiat grodzki	7 212	1 686	23,4
Włocławek – powiat ziemski	5 585	2 056	36,8
Aleksandrów Kujawski	3 520	984	28,0
Brodnica	3 933	1 136	28,9
Chełmno	2 729	700	25,7
Golub – Dobrzyń	2 623	815	31,1
Inowrocław	12 422	2 890	23,3
Lipno	5 289	2 118	40,0
Mogilno	3 445	1 005	29,2
Nakło nad Notecią	5 552	1 513	27,3
Radziejów	2 982	1 184	39,7
Rypin	2 907	1 002	34,5
Sępólno Krajeńskie	2 838	730	25,7
Świecie	5 032	1 378	27,4
Tuchola	2 385	649	27,2
Wąbrzeźno	2 441	663	27,2
Żnin	4 823	1 307	27,1

TABELA 23. DYNAMIKA ZMIAN WŚRÓD BEZROBOTNYCH BEZ DOŚWIADCZENIA ZAWODOWEGO W I PÓŁROCZU 2008 ROKU WEDŁUG POWIATÓW - cz.1

Wyszczególnienie	Powiat									WOJEWÓDZTWO RAZEM	
	BYDGOSZCZ - powiat grodzki	BYDGOSZCZ - powiat ziemski	GRUDZIĄDZ - powiat grodzki	GRUDZIĄDZ - powiat ziemski	TORUŃ - powiat grodzki	TORUŃ - powiat ziemski	WŁOCŁAWEK - powiat grodzki	WŁOCŁAWEK - powiat ziemski	ALEKSANDRÓW Kujawski	BRODNICA	CHELMNO
Bezrobotni zarejestrowani w I półroczu 2008 r.	1 902	743	1 527	673	1 525	1 389	1 665	1 474	846	1 176	744
- w tym kobiety	1 044	456	850	422	818	824	834	792	448	705	401
Bezrobotni, którzy podjęli pracę w I półroczu 2008 r.	796	327	509	231	564	347	432	556	339	311	302
- w tym kobiety	458	221	258	126	322	195	226	276	180	180	157
Bezrobotni według stanu w dniu 30 czerwca 2008 r.	1 479	692	1 194	825	886	1 175	1 686	2 056	984	1 136	700
- w tym kobiety	952	502	840	636	570	779	1 092	1 470	637	893	477
z prawem do zasiłku	26	17	47	23	18	57	29	69	44	22	27
- w tym kobiety	0	0	1	3	0	1	3	2	0	3	0

TABELA 23. DYNAMIKA ZMIAN WŚRÓD BEZROBOTNYCH BEZ DOŚWIADCZENIA ZAWODOWEGO W I PÓŁROCZU 2008 ROKU WEDŁUG POWIATÓW - cz.2.

Wyszczególnienie	Powiat											
	GOLUB-DOBRZYŃ	INOWROCŁAW	LIPNO	MOGIŁNO	NAKŁO NAD NOTECIĄ	RADZIEJÓW	RYPIN	SĘPOLNO KRAJEŃSKIE	ŚWIECIE	TUCHOLA	WĄBRZEŻNO	ŻNIN
Bezrobotni zarejestrowani w I półroczu 2008 r.	674	1 775	1 620	639	1 282	800	794	637	1 383	693	599	1 083
- w tym kobiety	395	1 019	910	429	747	419	444	379	923	419	329	623
Bezrobotni, którzy podjęli pracę w I półroczu 2008 r.	246	857	483	241	508	311	297	229	556	279	223	385
- w tym kobiety	132	484	237	156	255	143	152	140	358	154	109	211
Bezrobotni według stanu w dniu 30 czerwca 2008 r.	815	2 890	2 118	1 005	1 513	1 184	1 002	730	1 378	649	663	1 307
- w tym kobiety	583	1 965	1 378	800	1 132	722	788	583	1 098	512	450	1 013
z prawem do zasiłku	25	84	75	29	34	52	20	33	35	20	20	43
- w tym kobiety	0	1	0	2	1	4	1	0	3	1	0	0

TABELA 24. BEZROBOTNI BEZ WYKSZTAŁCENIA ŚREDNIEGO WEDŁUG POWIATÓW. Stan w dniu 30 czerwca 2008 r.

Powiat	Bezrobotni		
	ogółem	bez wykształcenia średniego	
	osoby		%
Województwo razem	106 952	71 150	66,5
Bydgoszcz – powiat grodzki	8 650	4 959	57,3
Bydgoszcz – powiat ziemski	2 905	1 964	67,6
Grudziądz – powiat grodzki	6 332	4 231	66,8
Grudziądz – powiat ziemski	3 014	2 290	76,0
Toruń – powiat grodzki	5 519	3 130	56,7
Toruń – powiat ziemski	4 814	3 347	69,5
Włocławek – powiat grodzki	7 212	4 863	67,4
Włocławek – powiat ziemski	5 585	3 921	70,2
Aleksandrów Kujawski	3 520	2 457	69,8
Brodnica	3 933	2 364	60,1
Chełmno	2 729	1 956	71,7
Golub – Dobrzyń	2 623	1 720	65,6
Inowrocław	12 422	8 131	65,5
Lipno	5 289	3 772	71,3
Mogilno	3 445	2 212	64,2
Nakło nad Notecią	5 552	3 982	71,7
Radziejów	2 982	1 892	63,4
Rypin	2 907	1 873	64,4
Sępólno Krajeńskie	2 838	1 930	68,0
Świecie	5 032	3 574	71,0
Tuchola	2 385	1 637	68,6
Wąbrzeźno	2 441	1 761	72,1
Żnin	4 823	3 184	66,0

TABELA 25. DYNAMIKA ZMIAN WŚRÓD BEZROBOTNYCH BEZ WYKSZTAŁCENIA ŚREDNIEGO W I PÓŁROCZU 2008 ROKU WEDŁUG POWIATÓW - cz.1

Wyszczególnienie	Powiat										CHELMNO
	WOJEWÓDZTWO RAZEM	BYDGOSZCZ - powiat grodzki	BYDGOSZCZ - powiat ziemski	GRUDZIĄDZ - powiat grodzki	GRUDZIĄDZ - powiat ziemski	TORUŃ - powiat grodzki	TORUŃ - powiat ziemski	WŁOCŁAWEK - powiat grodzki	WŁOCŁAWEK - powiat ziemski	ALEKSANDRÓW KUJAWSKI	BRODNICA
Bezrobotni zarejestrowani w I półroczu 2008 r.	44 468	3 541	1 578	3 146	1 440	3 072	2 414	2 806	2 210	1 465	1 998
- w tym kobiety	17 965	1 444	745	1 324	659	1 265	1 089	1 041	734	543	771
Bezrobotni, którzy podjęli pracę w I półroczu 2008 r.	23 939	1 381	804	1 552	876	1 177	974	1 094	1 472	933	969
- w tym kobiety	9 033	607	414	599	322	502	432	427	419	301	327
Bezrobotni według stanu na 30 czerwca 2008 r.	71 150	4 959	1 964	4 231	2 290	3 130	3 347	4 863	3 921	2 457	2 364
- w tym kobiety	41 456	2 629	1 149	2 497	1 475	1 764	1 821	2 679	2 210	1 301	1 582
z prawem do zasiłku	11 643	695	312	583	358	545	670	597	529	327	391
- w tym kobiety	4 833	329	145	274	139	279	302	268	150	108	179

TABELA 25. DYNAMIKA ZMIAN WŚRÓD BEZROBOTNYCH BEZ WYKSZTAŁCENIA ŚREDNIEGO W I PÓŁROCZU 2008 ROKU WEDŁUG POWIATÓW - cz.2.

Wyszczególnienie	Powiat										ZNIN
	GOLUB- DOBRZYŃ	INOWROCŁAW	LIPNO	MOGIŁNO	NAKŁO NAD NOTECIĄ	RADZIEJÓW	RYPIN	SĘPÓLNO KRAJEŃSKIE	ŚWIECIE	TUCHOLA	WĄBRZEŻNO
Bezrobotni zarejestrowani w I półroczu 2008 r.	1 186	3 305	1 905	956	2 441	779	1 183	1 282	1 908	1 357	1 071
- w tym kobiety	472	1 394	738	418	1 011	258	470	451	794	529	428
Bezrobotni, którzy podjęli pracę w I półroczu 2008 r.	548	2 453	953	644	1 358	472	759	772	1 322	734	599
- w tym kobiety	178	1 065	309	244	492	92	256	276	477	290	206
Bezrobotni według stanu na 30 czerwca 2008 r.	1 720	8 131	3 772	2 212	3 982	1 892	1 873	1 930	3 574	1 637	1 761
- w tym kobiety	995	4 578	2 053	1 472	2 502	932	1 212	1 170	2 290	1 040	971
z prawem do zasiłku	317	1 450	610	437	765	233	269	339	560	359	304
- w tym kobiety	123	642	225	195	304	61	98	82	223	139	127

**TABELA 26. KOBIETY, KTÓRE NIE PODJĘŁY ZATRUDNIENIA PO
URODZENIU DZIECKA WEDŁUG POWIATÓW. Stan w dniu 30 czerwca 2008**

Powiat	Bezrobotne kobiety		
	razem	które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	
		osoby	%
Województwo razem	67 318	13 934	20,7
Bydgoszcz – powiat grodzki	5 127	892	17,4
Bydgoszcz – powiat ziemski	1 814	426	23,5
Grudziądz – powiat grodzki	4 011	1 132	28,2
Grudziądz – powiat ziemski	2 048	681	33,3
Toruń – powiat grodzki	3 338	567	17,0
Toruń – powiat ziemski	2 848	476	16,7
Włocławek – powiat grodzki	4 328	880	20,3
Włocławek – powiat ziemski	3 456	821	23,8
Aleksandrów Kujawski	2 067	402	19,4
Brodnica	2 787	468	16,8
Chełmno	1 679	299	17,8
Golub – Dobrzyń	1 669	346	20,7
Inowrocław	7 629	1 202	15,8
Lipno	3 117	818	26,2
Mogilno	2 430	518	21,3
Nakło nad Notecią	3 694	783	21,2
Radziejów	1 661	323	19,4
Rypin	1 983	468	23,6
Sępólno Krajeńskie	1 861	418	22,5
Świecie	3 415	748	21,9
Tuchola	1 607	298	18,5
Wąbrzeźno	1 472	275	18,7
Żnin	3 277	693	21,1

**TABELA 27. DYNAMIKA ZMIAN WŚRÓD BEZROBOTNYCH KOBIET, KTÓRE NIE PODJĘŁY ZATRUDNIENIA PO URODZENIU DZIECKA
W I PÓŁROCZU 2008 ROKU WEDŁUG POWIATÓW - cz.1**

Wyszczególnienie	WOJEWÓDZTWO RAZEM	Powiat									BRODNICA	CHELMNO
		BYDGOSZCZ - powiat grodzki	BYDGOSZCZ - powiat ziemski	GRUDZIĄDZ - powiat grodzki	GRUDZIĄDZ - powiat ziemski	TORUŃ - powiat grodzki	TORUŃ - powiat ziemski	WŁOCŁAWEK - powiat grodzki	WŁOCŁAWEK - powiat ziemski	ALEKSANDRÓW KUJAWSKI		
Bezrobotne zarejestrowani w I półroczu 2008 r.	4 417	494	202	457	181	326	159	262	176	123	191	89
Bezrobotne, które podjęły pracę w I półroczu 2008 r.	1 792	194	99	141	77	107	51	98	91	46	70	64
Bezrobotne według stanu w dniu 30 czerwca 2008 r.	13 934	892	426	1 132	681	567	476	880	821	402	468	299
z prawem do zasiłku	171	29	5	25	5	6	5	10	11	5	5	5

**TABELA 27. DYNAMIKA ZMIAN WŚRÓD BEZROBOTNYCH KOBIET, KTÓRE NIE PODJĘŁY ZATRUDNIENIA PO URODZENIU DZIECKA
W I PÓŁROCZU 2008 ROKU WEDŁUG POWIATÓW - cz.2**

Wyszczególnienie	GOLUB-DOBRZYŃ	Powiat									WĄBRZEŻNO	ŻNIN
		INOWROCŁAW	LIPNO	MOGIŁNO	NAKŁO NAD NOTECIĄ	RADZIEJÓW	RYPIN	SĘPÓLNO KRAJEŃSKIE	ŚWIECIE	TUCHOLA		
Bezrobotne zarejestrowani w I półroczu 2008 r.	113	215	202	82	255	92	126	114	188	128	74	168
Bezrobotne, które podjęły pracę w I półroczu 2008 r.	36	134	74	29	87	23	58	57	118	53	37	48
Bezrobotne według stanu w dniu 30 czerwca 2008 r.	346	1 202	818	518	783	323	468	418	748	298	275	693
z prawem do zasiłku	2	8	7	4	5	4	5	3	8	2	1	11

TABELA 28. BEZROBOTNI SAMOTNIE WYCHOWUJĄCY CO NAJMNIEJ JEDNO DZIECKO DO 18 ROKU ŻYCIA. Stan w dniu 30 czerwca 2008 r.

Powiat	Bezrobotni		
	ogółem	samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko	
		osoby	%
Województwo razem	106 952	9 332	8,7
Bydgoszcz – powiat grodzki	8 650	1 132	13,1
Bydgoszcz – powiat ziemski	2 905	343	11,8
Grudziądz – powiat grodzki	6 332	889	14,0
Grudziądz – powiat ziemski	3 014	232	7,7
Toruń – powiat grodzki	5 519	675	12,2
Toruń – powiat ziemski	4 814	367	7,6
Włocławek – powiat grodzki	7 212	871	12,1
Włocławek – powiat ziemski	5 585	324	5,8
Aleksandrów Kujawski	3 520	310	8,8
Brodnica	3 933	255	6,5
Chełmno	2 729	260	9,5
Golub – Dobrzyń	2 623	156	5,9
Inowrocław	12 422	982	7,9
Lipno	5 289	378	7,1
Mogilno	3 445	235	6,8
Nakło nad Notecią	5 552	438	7,9
Radziejów	2 982	96	3,2
Rypin	2 907	205	7,1
Sępólno Krajeńskie	2 838	193	6,8
Świecie	5 032	335	6,7
Tuchola	2 385	193	8,1
Wąbrzeźno	2 441	199	8,2
Żnin	4 823	264	5,5

TABELA 29. DYNAMIKA ZMIAN WŚRÓD BEZROBOTNYCH SAMOTNIE WYCHOWUJĄCYCH CO NAJMNIEJ JEDNO DZIECKO DO 18 ROKU ŻYCIA W I PÓŁROCZU 2008 ROKU WEDŁUG POWIATÓW - cz.1.

Wyszczególnienie	WOJEWÓDZTWO RAZEM	Powiat										
		BYDGOSZCZ - powiat grodzki	BYDGOSZCZ - powiat ziemski	GRUDZIĄDZ - powiat grodzki	GRUDZIĄDZ - powiat ziemski	TORUŃ - powiat grodzki	TORUŃ - powiat ziemski	WŁOCŁAWEK - powiat grodzki	WŁOCŁAWEK - powiat ziemski	ALEKSANDRÓW KŁYAWSKI	BRODNICA	CHELMNO
Bezrobotni zarejestrowani w I półroczu 2008 r.	5 244	759	207	562	120	558	288	399	142	163	147	143
- w tym kobiety	4 393	619	177	455	104	464	257	337	117	136	133	125
Bezrobotni, którzy podjęli pracę w I półroczu 2008 r.	2 477	319	130	270	68	226	71	179	88	84	61	95
- w tym kobiety	2 099	276	112	221	56	190	64	164	70	68	53	86
Bezrobotni według stanu w dniu 30 czerwca 2008 r.	9 332	1 132	343	889	232	675	367	871	324	310	255	260
- w tym kobiety	8 561	1 024	317	788	214	603	343	810	303	278	242	244
z prawem do zasiłku	1 034	123	33	93	22	65	40	69	29	29	24	40
- w tym kobiety	901	106	29	80	18	59	36	60	27	26	22	35

TABELA 29. DYNAMIKA ZMIAN WŚRÓD BEZROBOTNYCH SAMOTNIE WYCHOWUJĄCYCH CO NAJMNIEJ JEDNO DZIECKO DO 18 ROKU ŻYCIA W I PÓŁROCZU 2008 ROKU WEDŁUG POWIATÓW - cz.2.

Wyszczególnienie	Powiat											
	GOLUB- DOBRZYŃ	INOWROCŁAW	LIPNO	MOGILNO	NAKŁO NAD NOTECIĄ	RADZIEJÓW	RYPIN	SĘPÓLNO KRAJEŃSKIE	ŚWIECIE	TUCHOLA	WĄBRZEŻNO	ŻNIN
Bezrobotni zarejestrowani w I półroczu 2008 r.	91	359	181	87	231	51	108	106	173	130	103	136
- w tym kobiety	76	315	160	77	195	43	88	83	143	99	81	109
Bezrobotni, którzy podjęli pracę w I półroczu 2008 r.	32	218	65	48	104	21	45	56	99	65	59	74
- w tym kobiety	26	197	55	39	88	13	38	46	77	58	44	58
Bezrobotni według stanu w dniu 30 czerwca 2008 r.	156	982	378	235	438	96	205	193	335	193	199	264
- w tym kobiety	146	908	356	220	413	78	186	176	311	180	178	243
z prawem do zasiłku	15	148	38	32	48	6	19	27	38	25	38	33
- w tym kobiety	14	133	35	27	39	5	16	23	30	20	33	28

TABELA 30. BEZROBOTNI, KTÓRZY PO ODBYCIU KARY POZBAWIENIA WOLNOŚCI NIE PODJĘLI ZATRUDNIENIA. Stan w dniu 30 czerwca 2008 r.

Powiat	Bezrobotni		
	ogółem	którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia	
		osoby	%
Województwo razem	106 952	1 400	1,3
Bydgoszcz – powiat grodzki	8 650	132	1,5
Bydgoszcz – powiat ziemski	2 905	30	1,0
Grudziądz – powiat grodzki	6 332	175	2,8
Grudziądz – powiat ziemski	3 014	24	0,8
Toruń – powiat grodzki	5 519	153	2,8
Toruń – powiat ziemski	4 814	77	1,6
Włocławek – powiat grodzki	7 212	163	2,3
Włocławek – powiat ziemski	5 585	43	0,8
Aleksandrów Kujawski	3 520	52	1,5
Brodnica	3 933	18	0,5
Chełmno	2 729	46	1,7
Golub – Dobrzyń	2 623	28	1,1
Inowrocław	12 422	158	1,3
Lipno	5 289	30	0,6
Mogilno	3 445	37	1,1
Nakło nad Notecią	5 552	55	1,0
Radziejów	2 982	5	0,2
Rypin	2 907	14	0,5
Sępólno Krajeńskie	2 838	25	0,9
Świecie	5 032	36	0,7
Tuchola	2 385	11	0,5
Wąbrzeźno	2 441	51	2,1
Żnin	4 823	37	0,8

**TABELA 32. BEZROBOTNI NIEPEŁOSPRAWNI
WEDŁUG POWIATÓW. Stan w dniu 30 czerwca 2008 r.**

Powiat	bezrobotni		
	ogółem	bezrobotni niepełnosprawni	
	osoby		%
Województwo razem	106 952	3 881	3,6
Bydgoszcz – powiat grodzki	8 650	703	8,1
Bydgoszcz – powiat ziemski	2 905	183	6,3
Grudziądz – powiat grodzki	6 332	202	3,2
Grudziądz – powiat ziemski	3 014	46	1,5
Toruń – powiat grodzki	5 519	345	6,3
Toruń – powiat ziemski	4 814	111	2,3
Włocławek – powiat grodzki	7 212	218	3,0
Włocławek – powiat ziemski	5 585	53	0,9
Aleksandrów Kujawski	3 520	137	3,9
Brodnica	3 933	120	3,1
Chełmno	2 729	93	3,4
Golub – Dobrzyń	2 623	71	2,7
Inowrocław	12 422	426	3,4
Lipno	5 289	53	1,0
Mogilno	3 445	50	1,5
Nakło nad Notecią	5 552	208	3,7
Radziejów	2 982	63	2,1
Rypin	2 907	109	3,7
Sępólno Krajeńskie	2 838	120	4,2
Świecie	5 032	164	3,3
Tuchola	2 385	179	7,5
Wąbrzeźno	2 441	133	5,4
Żnin	4 823	94	1,9

TABELA 33. NIEPEŁNOSPRAWNI BEZROBOTNI I POSZUKUJĄCY PRACY W I PÓŁROCZU 2008 R. WEDŁUG POWIATÓW

Wyszczególnienie	Powiat																							
	WOJEWÓDZTWO RAZEM	BYDGOSZCZ - powiat grodzki	BYDGOSZCZ - powiat ziemski	GRUDZIĄDZ - powiat grodzki	GRUDZIĄDZ - powiat ziemski	TORUŃ - powiat grodzki	TORUŃ - powiat ziemski	WŁOCŁAWEK - powiat grodzki	WŁOCŁAWEK - powiat ziemski	ALEKSANDRÓW KUJAWSKI	BRODNICA	CHELMNO	GOLUB-DOBRZYŃ	INOWROCŁAW	LIPNO	MOGILNO	NAKŁO NAD NOTECIĄ	RADZIEJÓW	RYPIN	SĘPOLNO KRAJEŃSKIE	ŚWIECIE	TUCHOLA	WĄBRZEŻNO	ŻNIN
Liczba niepełnosprawnych ogółem zarejestrowanych w PUP wg stanu na 30.06.2008 r. z tego	5 594	886	230	276	62	708	165	392	83	193	172	126	90	531	173	68	232	109	188	153	219	229	166	143
Liczba niepełnosprawnych poszukujących pracy	1 713	183	47	74	16	363	54	174	30	56	52	33	19	105	120	18	24	46	79	33	55	50	33	49
- w tym niepozostający w zatrudnieniu	1 651	167	43	74	16	363	28	174	30	56	48	33	17	105	120	17	24	44	73	33	55	50	32	49
Liczba niepełnosprawnych bezrobotnych	3 881	703	183	202	46	345	111	218	53	137	120	93	71	426	53	50	208	63	109	120	164	179	133	94
- w tym kobiety	2 133	383	97	118	29	172	71	109	30	75	57	55	36	253	21	37	108	36	57	64	100	104	70	51
Bezrobotni niepełnosprawni z prawem do zasiłku	870	154	32	35	11	65	27	30	11	16	28	19	16	131	11	16	63	10	21	26	40	48	38	22
- w tym kobiety	504	88	15	23	6	30	18	17	4	11	18	11	8	87	3	14	31	8	9	14	25	30	21	13
Bezrobotni niepełnosprawni nowo rejestrowani w I półroczu 2008 roku	610	94	21	30	7	68	24	26	15	14	27	7	10	58	10	5	36	10	12	25	17	51	29	14
w tym kobiety	315	46	8	15	5	30	15	12	8	10	14	4	4	29	2	4	19	4	6	13	12	30	15	10
Bezrobotni niepełnosprawni, którzy podjęli pracę w I półroczu 2008 r.	240	25	13	13	5	31	5	9	5	12	6	5	3	22	3	6	16	6	5	6	9	19	13	3
w tym kobiety	116	15	9	6	3	16	5	3	3	2	5	1	3	9	2	3	4	1	1	5	4	10	6	0
Oferty pracy dla niepełnosprawnych																								
Zgłoszone w I półroczu 2008 r.	770	221	41	29	3	153	3	64	5	23	19	0	2	42	5	7	27	8	13	5	2	31	55	12
- w tym pracy subsydiowanej	267	39	9	12	2	24	0	48	3	8	17	0	1	14	0	3	1	8	9	1	0	31	33	4
- w tym z sektora publicznego	76	14	0	2	0	10	0	1	0	3	2	0	0	4	0	0	1	2	8	0	0	2	26	1
Aktualne na koniec I półroczu 2008 r.	62	11	3	5	1	6	0	10	0	2	1	1	0	20	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0
- w tym niewykorzystane dłużej niż 1 miesiąc	12	3	2	2	0	0	0	2	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

TABELA 34. BEZROBOTNI CUDZOZIEMCY W I PÓŁROCZU 2008 ROKU WEDŁUG POWIATÓW- cz.1.

Wyszczególnienie	WOJEWÓDZTWO RAZEM	Powiat									BRODNICA	ALEKSANDRÓW KUJAWSKI	WŁOCŁAWEK - powiat ziemski	WŁOCŁAWEK - powiat grodzki	TORUŃ - powiat ziemski	TORUŃ - powiat grodzki	GRUDZIĄDZ - powiat ziemski	GRUDZIĄDZ - powiat grodzki	BYDGOSZCZ - powiat ziemski	BYDGOSZCZ - powiat grodzki	CHELMNO
		10	5	0	0	0	4	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bezrobotni zarejestrowani w I półroczu 2008 r.	23																				
- w tym kobiety	7	3	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bezrobotni, którzy podjęli pracę w I półroczu 2008 r.	13	5	3	1	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- w tym kobiety	2	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bezrobotni według stanu w dniu 30 czerwca 2008 r.	22	9	1	1	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- w tym kobiety	15	4	1	1	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
z prawem do zasiłku	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- w tym kobiety	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

TABELA 34. BEZROBOTNI CUDZOZIEMCY W I PÓŁROCZU 2008 ROKU WEDŁUG POWIATÓW- cz.2.

Wyszczególnienie	Powiat													
	GOLUB- DOBRZYŃ	INOWROCŁAW	LIPNO	MOGIŁNO	NAKŁO NAD NOTECIĄ	RADZIEJÓW	RYPIN	SĘPÓLNO KRAJEŃSKIE	ŚWIECIE	TUCHOLA	WĄBRZEŻNO	ŻNIN		
Bezrobotni zarejestrowani w I półroczu 2008 r.	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0		
- w tym kobiety	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0		
Bezrobotni, którzy podjęli pracę w I półroczu 2008 r.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0		
- w tym kobiety	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Bezrobotni według stanu w dniu 30 czerwca 2008 r.	0	3	0	0	3	0	0	0	0	0	1	1		
- w tym kobiety	0	3	0	0	3	0	0	0	0	0	1	0		
z prawem do zasiłku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
- w tym kobiety	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		

TABELA 35. BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI "NAPLYW" I WYREJESTROWANI "ODPLYW"
W I PÓŁROCZU 2008 ROKU

Wyszczególnienie	I półrocze 2007 r.	I półrocze 2008 r.			
		Ogółem	z tego:		W odset- kach
			mężczyźni	kobiety	
		w liczbach bezwzględnych			
Nowo zarejestrowani bezrobotni "napływ"	80 265	77 048	38 597	38 451	100,0
z tego rejestrowani:					
- po raz pierwszy	12 680	12 928	6 028	6 900	16,8
- po raz kolejny (od 1990 r.)	67 585	64 120	32 569	31 551	83,2
w tym powracający do rejestracji:					
- po pracach interwencyjnych	960	734	312	422	1,0
- po robotach publicznych	1 279	1 422	665	757	1,8
- po stażu	5 730	5 006	1 294	3 712	6,5
- po odbyciu przygotowania zawodowego w miejscu pracy	2 535	1 664	488	1 176	2,2
- po szkoleniu	3 805	3 840	2 227	1 613	5,0
- po pracach społecznie użytecznych	2 091	1 528	626	902	2,0
Wyrejestrowani bezrobotni "odpływ"	109 872	93 339	46 139	47 200	100,0
w tym z powodu:					
- podjęcia pracy	50 922	41 163	21 649	19 514	44,1
niesubsydiowanej	41 453	32 771	16 882	15 889	35,1
w tym pracy sezonowej	3 650	3 050	1 465	1 585	3,3
subsydiowanej	9 469	8 392	4 767	3 625	9,0
w tym:					
prac interwencyjnych	2 379	1 667	637	1 030	1,8
robót publicznych	4 728	4 446	2 780	1 666	4,8
podjęcia działalności gospodarczej	1 163	1 032	642	390	1,1
podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia	1 021	1 072	627	445	1,1
inne	178	175	81	94	0,2
- rozpoczęcia szkolenia	5 341	4 942	2 853	2 089	5,3
- rozpoczęcia stażu	5 197	5 355	1 479	3 876	5,7
- rozpoczęcia przygotowania zawodowego w miejscu pracy	3 377	3 256	975	2 281	3,5
- rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	4 910	4 014	1 383	2 631	4,3
- niepotwierdzenia gotowości do pracy	29 258	25 219	14 062	11 157	27,0
- dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	4 066	3 620	928	2 692	3,9
- podjęcia nauki	40	26	8	18	0,0
- ukończenia 60/65 lat	160	173	42	131	0,2
- nabycia praw emerytalnych lub rentowych	494	510	244	266	0,5
- nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego	246	269	142	127	0,3
- innych	5 861	4 792	2 374	2 418	5,1

TABELA 36. BILANS BEZROBOTNYCH W KOLEJNYCH MIESIĄCACH I PÓŁROCZA 2008 ROKU

L.p	WYSZCZEGÓLNIENIE	MIESIĄC						I półrocze 2008 r.	
		I	II	III	IV	V	VI	razem	udział w %
1.	Bezrobotni według stanu w końcu poprzedniego miesiąca	123 243	128 010	126 571	123 306	117 203	111 155	123 243	x
2.	Bezrobotni zarejestrowani w miesiącu	15 484	12 507	11 650	12 695	12 189	12 523	77 048	100,0
	po raz pierwszy	2 128	1 973	1 453	2 010	2 688	2 676	12 928	16,8
	po raz kolejny (od 1990 r.)	13 356	10 534	10 197	10 685	9 501	9 847	64 120	83,2
	po pracach interwencyjnych	107	92	179	144	122	90	734	1,0
	po robotach publicznych	642	148	133	172	178	149	1 422	1,8
	po stażu	582	793	1 028	1 195	707	701	5 006	6,5
	po odbyciu przygotowania zawodowego w miejscu pracy	184	206	384	337	291	262	1 664	2,2
	po szkoleniu	148	251	613	726	950	1 152	3 840	5,0
	po pracach społecznie użytecznych	189	244	93	236	364	402	1 528	2,0
3.	Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w miesiącu	10 717	13 946	14 915	18 798	18 237	16 726	93 339	100,0
3a.	podjęcia pracy	5 494	6 137	6 711	8 416	7 754	6 651	41 163	44,1
	1) niesubsydowanej	5 074	5 453	5 567	6 441	5 104	5 132	32 771	35,1
	w tym pracy sezonowej	462	545	476	605	473	489	3 050	3,3
	2) subsydiowanej	420	684	1 144	1 975	2 650	1 519	8 392	9,0
	- prace interwencyjne	170	248	354	466	198	231	1 667	1,8
	- robot publicznych	95	215	464	1 020	1 862	790	4 446	4,8
	- podjęcia działalności gospodarczej	26	72	157	216	315	246	1 032	1,1
	- podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia	101	123	139	247	244	218	1 072	1,1
	- inne	28	26	30	26	31	34	175	0,2
3b.	rozpoczęcia szkolenia	144	539	803	1 071	1 259	1 126	4 942	5,3
3c.	rozpoczęcia stażu	311	705	947	1 138	1 011	1 243	5 355	5,7
3d.	rozpoczęcia przygotowania zawodowego w miejscu pracy	161	450	526	790	690	639	3 256	3,5
3e.	rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	194	801	853	971	611	584	4 014	4,3
3f.	niepotwierdzenia gotowości do pracy	3 137	4 192	3 774	4 556	4 843	4 717	25 219	27,0
3g.	dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	457	428	482	786	882	585	3 620	3,9
3h.	podjęcia nauki	3	5	5	5	4	4	26	0,0
3i.	ukończenia 60/65 lat	30	26	35	25	31	26	173	0,2
3j.	nabycia praw emerytalnych lub rentowych	83	83	60	95	90	99	510	0,5
3k.	nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego	78	46	41	43	26	35	269	0,3
3l.	innych	625	534	678	902	1 036	1 017	4 792	5,1
4.	Bezrobotni według stanu w końcu miesiąca	128 010	126 571	123 306	117 203	111 155	106 952	106 952	x
	Wskaźnik napływu do bezrobocia (w %)	12,6	9,8	9,2	10,3	10,4	11,3	62,5	x
	Wskaźnik odpływu z bezrobocia (w %)	8,7	10,9	11,8	15,2	15,6	15,0	75,7	x
	Wskaźnik płynności rynku pracy (w %)	35,5	49,1	57,6	66,3	63,6	53,1	53,4	x

TABELA 37. BILANS BEZROBOTNYCH W I PÓŁROCZU 2008 R. WE DŁUG POWIATÓW - cz. 1

Wyszczególnienie	WOJEWÓDZTWO RAZEM	Powiat										BRODNICA	CHELMNO
		BYDGOSZCZ - powiat grodzki	BYDGOSZCZ - powiat ziemski	GRUDZIĄDZ - powiat grodzki	GRUDZIĄDZ - powiat ziemski	TORUŃ - powiat grodzki	TORUŃ - powiat ziemski	WŁOCŁAWEK - powiat grodzki	WŁOCŁAWEK - powiat ziemski	ALEKSANDRÓ W KULAWSKI			
Bezrobotni według stanu w dniu 31.12.2007 r.	123 243	10 318	3 753	7 205	3 489	5 802	4 989	8 191	7 101	4 249	4 383	3 005	
Bezrobotni zarejestrowani w I półroczu 2008 r.	77 048	6 961	2 595	5 345	2 121	5 859	4 137	4 878	3 602	2 367	3 441	2 125	
z tego:													
po raz pierwszy	12 928	1 345	479	626	262	1 068	898	612	579	319	598	374	
po raz kolejny (od 1 990 r.)	64 120	5 616	2 116	4 719	1 859	4 791	3 239	4 266	3 023	2 048	2 843	1 751	
po pracach interwencyjnych	734	3	0	16	13	1	56	3	0	0	1	33	
po robotach publicznych	1 422	17	42	190	206	9	248	21	10	49	4	62	
po stażu	5 006	145	59	279	139	217	292	292	283	251	429	79	
po odbyciu przygotowania zawodowego w miejscu pracy	1 664	20	10	127	55	30	136	49	39	77	268	6	
po szkoleniu	3 840	331	121	382	98	216	322	349	194	82	49	38	
po pracach społecznie użytecznych	1 528	41	77	85	81	38	27	15	240	188	34	0	
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w I półroczu 2008 r.	93 339	8 629	3 443	6 218	2 596	6 142	4 312	5 857	5 118	3 096	3 891	2 401	
podjęcia pracy	41 163	3 368	1 400	2 664	1 209	2 562	2 005	2 075	2 113	1 485	1 539	1 304	
niesubsydiowanej	32 771	2 974	1 138	2 074	749	2 317	1 721	1 825	1 494	1 233	1 307	1 011	
w tym pracy sezonowej	3 050	0	0	284	59	1	0	0	0	0	6	0	
subsydiowanej	8 392	394	262	590	460	245	284	250	619	252	232	293	
prac interwencyjnych	1 667	55	46	39	20	11	43	31	39	0	4	82	
robót publicznych	4 446	75	142	159	359	127	188	80	504	160	155	170	
z tego:													
podjęcia działalności gospodarczej	1 032	78	28	131	30	64	48	57	23	18	47	36	
podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia	1 072	75	36	261	51	27	5	82	53	74	23	5	
inne	175	111	10	0	0	16	0	0	0	0	3	0	
rozpoczęcia szkolenia	4 942	502	166	440	118	419	487	432	260	166	65	98	
rozpoczęcia stażu	5 355	329	110	304	150	211	299	425	358	180	425	197	
rozpoczęcia przygotowania zawodowego w miejscu pracy	3 256	84	41	213	54	90	240	104	130	123	252	11	
rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	4 014	620	343	137	215	58	55	61	534	187	137	1	
niepotwierdzenia gotowości do pracy	25 219	3 137	976	1 707	665	2 105	969	2 102	1 229	626	950	657	
dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	3 620	165	220	285	61	264	155	209	152	176	102	63	
podjęcia nauki	26	1	2	0	0	1	0	2	0	1	0	1	
ukończenia 60/65 lat	173	20	3	14	6	10	11	25	3	7	4	4	
nabycia praw emerytalnych lub rentowych	510	69	11	53	13	9	3	35	20	15	27	2	
nabycia uprawnień do świadczenia przedemerytalnego	269	50	15	14	5	19	3	10	2	14	13	8	
innych	4 792	284	156	387	100	394	85	377	317	116	377	55	
Bezrobotni według stanu w dniu 30.06.2008 r.	106 952	8 650	2 905	6 332	3 014	5 519	4 814	7 212	5 585	3 520	3 933	2 729	
w tym zarejestrowani po raz pierwszy	20 861	1 805	738	887	564	1 049	1 255	906	1 160	584	736	453	
Wskaźnik napływu do bezrobocia (w %)	62,5	67,5	69,1	74,2	60,8	101,0	82,9	59,6	50,7	55,7	78,5	70,7	
Wskaźnik odpływu z bezrobocia (w %)	75,7	83,6	91,7	86,3	74,4	105,9	86,4	71,5	72,1	72,9	88,8	79,9	
Wskaźnik płynności rynku pracy (w %)	53,4	48,4	53,9	49,8	57,0	43,7	48,5	42,5	58,7	62,7	44,7	61,4	

TABELA 37. BILANS BEZROBOTNYCH W I PÓŁROCZU 2008 R. WEDŁUG POWIATÓW - cz. 2

Wyszczególnienie	Powiat											ZNIN
	GOLUB-DOKCZYŃ	INOWROCŁAW	LIPNO	MOGIŁNO	NAKŁO NAD NOTECIĄ	RADZIEJÓW	RYPIN	SĘPÓŁNO KRAJEŃSKIE	ŚWIECIE	TUCHOLA	WĄBRZEŻNO	
Bezrobotni według stanu w dniu 31.12.2007 r.	2 971	14 992	5 661	3 665	6 311	3 414	3 533	3 191	5 914	3 188	2 521	5 397
Bezrobotni zarejestrowani w I półroczu 2008 r.	1 896	6 072	3 450	1 882	3 833	1 723	2 044	2 078	3 460	2 074	1 693	3 412
z tego:												
- po raz pierwszy	317	1 049	613	391	658	316	357	285	649	321	285	527
- po raz kolejny (od 1990 r.)	1 579	5 023	2 837	1 491	3 175	1 407	1 687	1 793	2 811	1 753	1 408	2 885
po pracach interwencyjnych	110	131	104	33	1	26	30	24	3	10	90	46
po robotach publicznych	2	207	10	31	25	2	8	76	26	16	0	161
po stażu	35	248	319	114	376	226	126	92	552	123	83	247
po odbyciu przygotowania zawodowego w miejscu pracy	36	1	338	52	70	111	52	102	26	36	5	18
po szkoleniu	54	414	266	92	181	48	175	53	53	87	143	92
po pracach społecznie użytecznych	264	19	30	7	111	5	29	42	23	91	16	65
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w I półroczu 2008 r.	2 244	8 642	3 822	2 102	4 592	2 155	2 670	2 431	4 342	2 877	1 773	3 986
z tego:												
- podjęcia pracy	974	4 239	1 509	1 101	2 130	915	1 219	1 251	2 128	1 148	889	1 936
- niesubsydiowanej	772	3 086	1 085	798	1 784	731	958	989	1 799	856	603	1 467
- w tym pracy sezonowej	0	338	0	747	1	0	0	0	1 283	330	1	0
- subsydiowanej	202	1 153	424	303	346	184	261	262	329	292	286	469
- prac interwencyjnych	76	402	160	128	12	37	119	51	1	58	179	74
- robót publicznych	85	675	199	121	202	108	95	165	190	100	60	327
- podjęcia działalności gospodarczej	21	70	33	37	51	29	26	40	33	44	27	61
- podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia	20	6	32	16	81	10	21	5	105	59	18	7
- inne	0	0	0	1	0	0	0	1	0	31	2	0
z tego z powodu:												
- rozpoczęcia szkolenia	57	348	275	106	237	50	201	39	86	121	168	101
- rozpoczęcia stażu	140	492	210	184	182	219	103	88	314	106	95	234
- rozpoczęcia przygotowania zawodowego w miejscu pracy	129	150	473	95	96	212	108	170	100	121	12	248
- rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	234	67	110	37	184	88	135	104	180	126	94	307
- niepotwierdzenia gotowości do pracy	487	2 302	978	402	1 203	386	582	542	1 066	935	416	797
- dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	83	672	89	96	159	97	165	72	104	101	67	63
- podjęcia nauki	0	6	0	0	1	0	2	3	1	4	0	1
- ukończenia 60/65 lat	3	14	5	5	9	8	7	0	13	0	0	2
- nabycia praw emerytalnych lub rentowych	12	76	15	5	47	10	10	20	28	13	3	14
- nabycia uprawnień do świadczenia przedemerytalnego	6	19	16	8	19	0	12	1	17	4	1	13
- innych	119	257	142	63	325	170	126	141	305	198	28	270
Bezrobotni według stanu w dniu 30.06.2008 r.	2 623	12 422	5 289	3 445	5 552	2 982	2 907	2 838	5 032	2 385	2 441	4 823
z tego:												
- w tym zarejestrowani po raz pierwszy	561	2 473	1 111	877	1 156	665	582	480	1 065	458	448	848
- Wskaźnik napływu do bezrobocia (w %)	63,8	40,5	60,9	51,4	60,7	50,5	57,9	65,1	58,5	65,1	67,2	63,2
- Wskaźnik odpływu z bezrobocia (w %)	75,5	57,6	67,5	57,4	72,8	63,1	75,6	76,2	73,4	90,2	70,3	73,9
- Wskaźnik płynności rynku pracy (w %)	51,4	69,8	43,7	58,5	55,6	53,1	59,6	60,2	61,5	55,4	52,5	56,7

TABELA 38. WYBRANE KATEGORIE BEZROBOTNYCH, KTÓRZY PODJĘLI PRACĘ W I PÓŁROCZU 2008 ROKU

Wyszczególnienie	Bezrobotni					
	ogółem		kwartał			
			I		II	
	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety
	w liczbach					
Ogółem	41 163	19 514	18 342	9 182	22 821	10 332
w tym:						
- osoby poprzednio pracujące	35 219	16 157	15 364	7 467	19 855	8 690
w tym:						
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	389	211	173	102	216	109
- osoby dotychczas niepracujące	5 944	3 357	2 978	1 715	2 966	1 642
- osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	3 119	1 977	1 736	1 099	1 383	878
- cudzoziemcy	13	2	3	0	10	2
- osoby, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia	1 006	729	529	384	477	345
- osoby bez kwalifikacji zawodowych	10 260	5 023	4 305	2 280	5 955	2 743
- osoby bez doświadczenia zawodowego	9 329	5 130	4 974	2 741	4 355	2 389
- osoby bez wykształcenia średniego	23 939	9 033	10 003	3 992	13 936	5 041
- kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	X	1 792	X	982	X	810
- osoby samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 7 roku życia	2 477	2 099	1 128	983	1 349	1 116
- osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	346	12	147	5	199	7
	w odsetkach					
Ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
w tym:						
- osoby poprzednio pracujące	85,6	82,8	83,8	81,3	87,0	84,1
w tym:						
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	0,9	1,1	0,9	1,1	0,9	1,1
- osoby dotychczas niepracujące	14,4	17,2	16,2	18,7	13,0	15,9
- osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	7,6	10,1	9,5	12,0	6,1	8,5
- cudzoziemcy	0,03	0,01	0,02	0,00	0,04	0,02
- osoby, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia	2,4	3,7	2,9	4,2	2,1	3,3
- osoby bez kwalifikacji zawodowych	24,9	25,7	23,5	24,8	26,1	26,5
- osoby bez doświadczenia zawodowego	22,7	26,3	27,1	29,9	19,1	23,1
- osoby bez wykształcenia średniego	58,2	46,3	54,5	43,5	61,1	48,8
- kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	X	9,2	X	10,7	X	7,8
- osoby samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 7 roku życia	6,0	10,8	6,1	10,7	5,9	10,8
- osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	0,8	0,1	0,8	0,1	0,9	0,1

TABELA 39. OFERTY PRACY ZGŁOSZONE W I PÓŁROCZU 2008 ROKU WEDŁUG POWIATÓW - cz.1.

Wyszczególnienie	WOJEWÓDZTWO RAZEM	Powiat										BRODNICA	CHELMNO
		BYDGOSZCZ - powiat grodzki	BYDGOSZCZ - powiat ziemski	GRUDZIĄDZ - powiat grodzki	GRUDZIĄDZ - powiat ziemski	TORUŃ - powiat grodzki	TORUŃ - powiat ziemski	WŁOCŁAWEK - powiat grodzki	WŁOCŁAWEK - powiat ziemski	ALEKSANDRÓW KUJAWSKI			
Ogółem	37 096	4 610	1 835	2 077	896	2 815	1 354	2 567	1 867	1 207	1 457	681	
na prace subsydiowane	22 118	1 564	790	1 396	814	826	1 071	1 303	1 546	838	602	465	
z sektora publicznego	13 952	1 396	636	450	688	503	757	412	1 106	520	331	350	
na staże	6 173	257	113	431	87	316	390	825	317	229	181	262	
na miejsca przygotowania zawodowego	3 729	47	43	333	47	137	262	163	140	148	172	6	
na prace społecznie użyteczne	4 227	798	346	142	215	70	69	62	559	214	90	1	
dla niepełnosprawnych	770	221	41	29	3	153	3	64	5	23	19	0	
dla osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	268	0	0	0	0	1	51	0	0	0	0	0	

TABELA 39. OFERTY PRACY ZGŁOSZONE W I PÓŁROCZU 2008 ROKU WEDŁUG POWIATÓW - cz.2.

Wyszczególnienie	Powiat											
	GOLUB- DOBRZYŃ	INOWROCŁAW	LIPNO	MOGIŁNO	NAKŁO NAD NOTECIĄ	RADZIEJÓW	RYPIŃ	SĘPOLNO KRAJEŃSKIE	ŚWIECIE	TUCHOLA	WĄBRZEŻNO	ŻNIN
Ogółem	938	2 971	1 609	999	1 505	948	1 066	1 015	1 524	992	552	1 611
na prace subsydiowane	780	1 990	1 400	633	758	733	664	650	977	681	455	1 182
z sektora publicznego	589	1 251	930	431	519	404	478	383	425	342	310	741
na staże	171	592	277	220	182	231	124	136	356	123	95	258
na miejsca przygotowania zawodowego	209	162	552	101	96	219	128	177	111	158	12	306
na prace społecznie użyteczne	208	73	160	37	184	86	146	107	138	127	88	307
dla niepełnosprawnych	2	42	5	7	27	8	13	5	2	31	55	12
dla osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	0	6	0	6	2	0	128	1	0	2	69	2

TABELA 40. OFERTY PRACY NAJCZĘŚCIEJ ZGŁASZANE DO PUP W I PÓŁROCZU 2008 R.

grupy elementarne

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Oferty
9141	Gospodarze budynków	7 217
5221	Sprzedawcy i demonstratorzy	3 037
4191	Pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani	2 481
9321	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	1 706
3431	Pracownicy administracyjni, sekretarze i pokrewni	1 548
9132	Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i podobne	1 060
7212	Spawacze i pokrewni	738
9313	Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	653
4131	Magazynierzy i pokrewni	621
7125	Robotnicy budownictwa wodnego i pokrewni	607
9211	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie i pokrewni	584
7121	Murarze i pokrewni	574
7436	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	557
5122	Kucharze	487
7222	Ślusarze i pokrewni	457
5123	Kelnerzy i pokrewni	418
3461	Pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej	416
7122	Betoniarze	391
8323	Kierowcy samochodów ciężarowych	391
3415	Agenci do spraw sprzedaży (handlowcy)	372
5141	Fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni	343
7422	Stolarze i pokrewni	332
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych* (zawód szkolny: Mechanik pojazdów samochodowych - obejmuje grupę elementarną 7231)	288
7123	Cieśle, stolarze budowlani i pokrewni	281
9312	Robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	263
4211	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	257
7223	Ustawiacze-operatorzy obrabiarek skrawających do metali* (zawód szkolny: Operator obrabiarek skrawających - obejmuje grupę elementarną 7223)	254
2419	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	229
5159	Pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani	228
3432	Księgowi	226
9152	Portierzy, woźni i pokrewni	225
8291	Operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani	217
7412	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	212
9162	Zamiatacze i pokrewni	211
7141	Malarze budowlani i pokrewni	209
8321	Kierowcy samochodów osobowych	191
4111	Sekretarki	189
7136	Monterzy instalacji i urządzeń sanitarnych* (zawód szkolny: Monter instalacji i urządzeń sanitarnych - obejmuje grupę elementarną 7136)	175
5131	Opiekunki dziecięce	173
7243	Elektrycy budowlani i pokrewni	164
7233	Mechanicy-monterzy maszyn i urządzeń* (zawód szkolny: Mechanik-monter maszyn i urządzeń - obejmuje grupę elementarną 7233)	159
9331	Robotnicy pomocniczy transportu i tragarze	136

**TABELA 41. SZKOLENIA BEZROBOTNYCH WEDŁUG POWIATÓW
W I PÓŁROCZU 2008 ROKU**

Powiaty	Bezrobotni, którzy rozpoczęli szkolenie		
	ogółem	kobiety	
	osoby		% w ogółem
Województwo razem	4 942	2 089	42,3
Bydgoszcz – powiat grodzki	502	182	36,3
Bydgoszcz – powiat ziemski	166	69	41,6
Grudziądz – powiat grodzki	440	258	58,6
Grudziądz – powiat ziemski	118	55	46,6
Toruń – powiat grodzki	419	166	39,6
Toruń – powiat ziemski	487	191	39,2
Włocławek – powiat grodzki	432	231	53,5
Włocławek – powiat ziemski	260	112	43,1
Aleksandrów Kujawski	166	58	34,9
Brodnica	65	11	16,9
Chełmno	98	41	41,8
Golub – Dobrzyń	57	11	19,3
Inowrocław	348	118	33,9
Lipno	275	160	58,2
Mogilno	106	64	60,4
Nakło nad Notecią	237	66	27,8
Radziejów	50	6	12,0
Rypin	201	106	52,7
Sępólno Krajeńskie	39	7	17,9
Świecie	86	44	51,2
Tuchola	121	39	32,2
Wąbrzeźno	168	72	42,9
Żnin	101	22	21,8

**TABELA 42. STAŻE BEZROBOTNYCH WEDŁUG POWIATÓW
W I PÓŁROCZU 2008 ROKU**

Powiaty	Bezrobotni, którzy rozpoczęli staż		
	ogółem	kobiety	
	osoby		% w ogółem
Województwo razem	5 355	3 876	72,4
Bydgoszcz – powiat grodzki	329	234	71,1
Bydgoszcz – powiat ziemski	110	89	80,9
Grudziądz – powiat grodzki	304	197	64,8
Grudziądz – powiat ziemski	150	117	78,0
Toruń – powiat grodzki	211	144	68,2
Toruń – powiat ziemski	299	238	79,6
Włocławek – powiat grodzki	425	293	68,9
Włocławek – powiat ziemski	358	254	70,9
Aleksandrów Kujawski	180	114	63,3
Brodnica	425	317	74,6
Chełmno	197	148	75,1
Golub – Dobrzyń	140	112	80,0
Inowrocław	492	389	79,1
Lipno	210	134	63,8
Mogilno	184	145	78,8
Nakło nad Notecią	182	131	72,0
Radziejów	219	149	68,0
Rypin	103	66	64,1
Sępólno Krajeńskie	88	57	64,8
Świecie	314	238	75,8
Tuchola	106	83	78,3
Wąbrzeźno	95	67	70,5
Żnin	234	160	68,4

**TABELA 43. PRZYGOTOWANIE ZAWODOWE W MIEJSCU PRACY
WEDŁUG POWIATÓW W I PÓŁROCZU 2008 ROKU**

Powiaty	Bezrobotni, którzy rozpoczęli przygotowanie zawodowe w miejscu pracy		
	ogółem	kobiety	
	osoby		% w ogółem
Województwo razem	3 256	2 281	70,1
Bydgoszcz – powiat grodzki	84	64	76,2
Bydgoszcz – powiat ziemski	41	32	78,0
Grudziądz – powiat grodzki	213	162	76,1
Grudziądz – powiat ziemski	54	40	74,1
Toruń – powiat grodzki	90	75	83,3
Toruń – powiat ziemski	240	176	73,3
Włocławek – powiat grodzki	104	37	35,6
Włocławek – powiat ziemski	130	86	66,2
Aleksandrów Kujawski	123	64	52,0
Brodnica	252	154	61,1
Chełmno	11	7	63,6
Golub – Dobrzyń	129	94	72,9
Inowrocław	150	117	78,0
Lipno	473	345	72,9
Mogilno	95	71	74,7
Nakło nad Notecią	96	75	78,1
Radziejów	212	139	65,6
Rypin	108	73	67,6
Sępólno Krajeńskie	170	109	64,1
Świecie	100	90	90,0
Tuchola	121	96	79,3
Wąbrzeźno	12	10	83,3
Żnin	248	165	66,5

**TABELA 44. PRACE SPOŁECZNIE UŻYTECZNE
WEDŁUG POWIATÓW W I PÓŁROCZU 2008 ROKU**

Powiaty	Bezrobotni, którzy rozpoczęli prace społecznie użyteczne		
	ogółem	kobiety	
	osoby		% w ogółem
Województwo razem	4 014	2 631	65,5
Bydgoszcz – powiat grodzki	620	388	62,6
Bydgoszcz – powiat ziemski	343	223	65,0
Grudziądz – powiat grodzki	137	84	61,3
Grudziądz – powiat ziemski	215	159	74,0
Toruń – powiat grodzki	58	25	43,1
Toruń – powiat ziemski	55	48	87,3
Włocławek – powiat grodzki	61	1	1,6
Włocławek – powiat ziemski	534	259	48,5
Aleksandrów Kujawski	187	131	70,1
Brodnica	137	72	52,6
Chelmno	1	1	100,0
Golub – Dobrzyń	234	159	67,9
Inowrocław	67	61	91,0
Lipno	110	63	57,3
Mogilno	37	28	75,7
Nakło nad Notecią	184	147	79,9
Radziejów	88	51	58,0
Rypin	135	103	76,3
Sępólno Krajeńskie	104	81	77,9
Świecie	180	134	74,4
Tuchola	126	81	64,3
Wąbrzeźno	94	76	80,9
Żnin	307	256	83,4

TABELA 45. BEZROBOTNI WEDŁUG WIEKU

Stan w końcu okresu

Wyszczególnienie	I półrocze 2007 r.		I półrocze 2008 r.	
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach
Ogółem	130 454	100,0	106 952	100,0
z tego w grupach wieku:				
18 - 24 lata	27 464	21,1	21 650	20,2
25 - 34 lata	37 276	28,6	30 348	28,4
35 - 44 lata	26 107	20,0	21 067	19,7
45 - 54 lata	31 036	23,8	25 635	24,0
55 - 59 lat	7 463	5,7	7 137	6,7
60-64 lata	1 108	0,8	1 115	1,0

TABELA 46. BEZROBOTNI W POWIATACH WEDŁUG WIEKU
Stan w dniu 30.06.2008 r.

Wyszczególnienie		Powiat																								WOJEWÓDZTWO RAZEM	
		BYDGOSZCZ - powiat grodzki	BYDGOSZCZ - powiat ziemski	GRUDZIĄDZ - powiat grodzki	GRUDZIĄDZ - powiat ziemski	TORUŃ - powiat grodzki	TORUŃ - powiat ziemski	WŁOCŁAWEK - powiat grodzki	WŁOCŁAWEK - powiat ziemski	ALEKSANDRÓW KUJAWSKI	BRODNICA	CHELMNO	GOLUB-DOBRZYŃ	INOWROCŁAW	LIPNO	MOGIŁNO	NAKŁO NAD NOTECIĄ	RADZIEJÓW	RYPIN	SĘPÓLNO KRAJEŃSKIE	ŚWIECIE	TUCHOLA	WĄBRZEŻNO	ŻNIN			
ogółem		8 650	2 905	6 332	3 014	5 519	4 814	7 212	5 585	3 520	3 933	2 729	2 623	12 422	5 289	3 445	5 552	2 982	2 907	2 838	5 032	2 385	2 441	4 823			
z tego w grupach wieku:																											
18 - 24 lata		1 136	588	1 086	680	1 548	1 025	763	1 081	652	1 069	547	656	2 491	1 249	789	1 141	715	767	602	988	598	542	937			
25 - 34 lata		2 368	856	1 626	909	1 215	1 461	2 004	1 709	1 039	1 099	765	821	3 617	1 691	999	1 508	856	778	797	1 429	677	721	1 403			
35 - 44 lata		1 630	556	1 130	618	792	963	1 598	1 248	673	694	555	489	2 649	1 075	724	1 076	607	513	517	995	478	497	990			
45 - 54 lata		2 504	650	1 883	611	1 362	1 027	2 087	1 180	863	841	663	508	2 836	984	746	1 404	664	635	709	1 257	495	551	1 175			
55 - 59 lat		861	213	514	177	518	277	634	322	252	211	174	133	716	249	165	384	114	188	195	321	122	114	283			
60 - 64 lata		151	42	93	19	84	61	126	45	41	19	25	16	113	41	22	39	26	26	18	42	15	16	35			
kobiety		5 127	1 814	4 011	2 048	3 338	2 848	4 328	3 456	2 067	2 787	1 679	1 669	7 629	3 117	2 430	3 694	1 661	1 983	1 861	3 415	1 607	1 472	3 277			
z tego w grupach wieku:																											
18 - 24 lata		718	382	703	479	787	631	464	675	391	751	327	415	1 502	727	542	755	391	522	409	688	418	332	638			
25 - 34 lata		1 573	610	1 149	653	800	970	1 325	1 169	686	824	553	568	2 402	1 107	756	1 065	491	569	594	1 067	497	498	1 003			
35 - 44 lata		1 030	367	734	442	514	575	1 012	799	414	526	344	319	1 724	634	538	750	354	366	355	697	337	307	702			
45 - 54 lata		1 492	371	1 175	376	1 014	564	1 229	663	491	592	377	319	1 703	556	513	932	379	429	420	815	312	291	791			
55 - 59 lat		314	84	250	98	223	108	298	150	85	94	78	48	298	93	81	192	46	97	83	148	43	44	143			

TABELA 47. BEZROBOTNI WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA

Stan w końcu okresu

Wyszczególnienie	I półrocze 2007 r.		I półrocze 2008 r.	
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach
Ogółem	130 454	100,0	106 952	100,0
z tego z wykształceniem:				
- wyższym	5 214	4,0	4 818	4,5
- policealnym i średnim zawodowym	25 267	19,4	21 021	19,7
- średnim ogólnokształcącym	11 036	8,5	9 963	9,3
- zasadniczym zawodowym	42 588	32,6	33 453	31,3
- gimnazjalnym i poniżej	46 349	35,5	37 697	35,2

TABELA 48. BEZROBOTNI W POWIATACH WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA
Stan w dniu 30.06.2008 r.

Wyszczególnienie		Powiat																							
		WOJEWÓDZTWO RAZEM		BYDGOSZCZ - powiat grodzki	BYDGOSZCZ - powiat ziemski	GRUDZIĄDZ - powiat grodzki	GRUDZIĄDZ - powiat ziemski	TORUŃ - powiat grodzki	TORUŃ - powiat ziemski	WŁOCŁAWEK - powiat grodzki	WŁOCŁAWEK - powiat ziemski	ALEKSANDRÓW KULAWSKI	BRODNICA	CHELMNO	GOLUB-DOBRZYŃ	INOWROCŁAW	LIPNO	MOGILNO	NAKŁO NAD NOTECIĄ	RADZIEJÓW	KYPIN	SĘPÓLNO KRAJEŃSKIE	ŚWIECIE	TUCHOLA	WĄBRZEZO
Wyszczególnienie	ogółem	106 952	8 650	2 905	6 332	3 014	5 519	4 814	7 212	5 585	3 520	3 933	2 729	2 623	12 422	5 289	3 445	5 552	2 982	2 907	2 838	5 032	2 385	2 441	4 823
	wyższym	4 818	858	154	255	56	565	160	469	205	136	188	92	72	487	153	80	175	117	112	81	155	52	48	148
	- policealnym i średnim zaw.	21 021	2 048	545	1 117	405	1 309	879	1 269	1 012	580	889	453	462	2 715	850	716	930	735	626	553	831	522	457	1 118
	- średnim ogólnokształcącym	9 963	785	242	729	263	515	428	611	447	347	492	228	369	1 089	514	437	465	238	296	274	472	174	175	373
	- zasadniczym zawodowym	33 453	2 607	955	1 769	967	1 441	1 447	1 976	1 691	1 278	1 095	912	815	4 071	1 487	1 235	1 973	927	603	995	1 514	878	856	1 961
gimnazjalnym i poniżej	37 697	2 352	1 009	2 462	1 323	1 689	1 900	2 887	2 230	1 179	1 269	1 044	905	4 060	2 285	977	2 009	965	1 270	935	2 060	759	905	1 223	
kobiety	67 318	5 127	1 814	4 011	2 048	3 338	2 848	4 328	3 456	2 067	2 787	1 679	1 669	7 629	3 117	2 430	3 694	1 661	1 983	1 861	3 415	1 607	1 472	3 277	
wyższym	3 243	545	104	174	44	350	105	324	161	92	127	67	54	326	108	66	114	73	75	54	110	36	34	100	
- policealnym i średnim zaw.	15 125	1 385	373	793	316	873	614	869	737	415	700	330	351	1 944	579	543	706	485	473	425	637	392	332	853	
- średnim ogólnokształcącym	7 494	568	188	547	213	351	308	456	348	259	378	180	269	781	377	349	372	171	223	212	378	139	135	292	
- zasadniczym zawodowym	19 388	1 322	568	1 033	647	788	836	1 058	948	698	714	515	481	2 311	811	806	1 198	424	389	566	1 038	566	461	1 210	
gimnazjalnym i poniżej	22 068	1 307	581	1 464	828	976	985	1 621	1 262	603	868	587	514	2 267	1 242	666	1 304	508	823	604	1 252	474	510	822	

TABELA 49. BEZROBOTNI WEDŁUG STAŻU PRACY

Stan w końcu okresu

Wyszczególnienie	I półrocze 2007 r.		I półrocze 2008 r.	
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach
Ogółem	130 454	100,0	106 952	100,0
z tego ze stażem pracy				
do 1 roku	18 379	14,1	15 614	14,6
1 - 5 lat	27 477	21,1	23 084	21,6
5 - 10 lat	19 311	14,8	15 646	14,6
10 - 20 lat	21 339	16,4	17 144	16,0
20 - 30 lat	13 519	10,4	11 038	10,3
30 lat i więcej	2 550	2,0	2 405	2,2
bez stażu	27 879	21,4	22 021	20,6

TABELA 50. BEZROBOTNI W POWIATACH WEDŁUG STAZU PRACY
Stan w dniu 30.06.2008 r.

Wyszczególnienie	Powiat																					WOJEWÓDZTWO RAZEM	
	BYDGOSZCZ - powiat grodzki	BYDGOSZCZ - powiat ziemski	GRUDZIĄDZ - powiat grodzki	GRUDZIĄDZ - powiat ziemski	TORUŃ - powiat grodzki	TORUŃ - powiat ziemski	WŁOCŁAWEK - powiat grodzki	WŁOCŁAWEK - powiat ziemski	ALEKSANDRÓW KUJAWSKI	BRODNICA	CHELMNO	GOLUB-DOBRZYŃ	INOWROCLAW	LIPNO	MOGILNO	NAKŁO NAD NOTECIĄ	RADZIEJÓW	RYPIN	SĘPÓLNO KRAJEŃSKIE	ŚWIECIE	TUCHOLA		WĄBRZEŻNO
ogółem	8 650	2 905	6 332	3 014	5 519	4 814	7 212	5 585	3 520	3 933	2 729	2 623	#####	5 289	3 445	5 552	2 982	2 907	2 838	5 032	2 385	2 441	4 823
z tego o stażu pracy																							
do 1 roku	1 260	395	868	483	728	644	1 211	908	596	715	352	524	2 039	691	496	638	460	436	322	613	263	381	591
1 - 5 lat	1 650	610	1 502	800	1 036	1 002	1 301	1 071	790	884	644	604	2 892	1 113	813	1 148	560	705	680	1 088	551	604	1 036
5 - 10 lat	1 222	438	909	420	842	786	1 213	818	521	532	417	331	1 803	712	475	852	394	373	389	692	391	410	706
10 - 20 lat	1 650	508	1 207	438	1 136	846	1 385	689	510	486	450	304	1 998	597	491	941	320	349	473	839	386	326	815
20 - 30 lat	1 464	319	874	208	906	498	876	352	306	308	273	161	1 271	292	294	567	175	181	298	523	214	184	494
30 lat i więcej	406	98	150	39	255	126	117	39	63	86	68	40	276	39	58	131	14	44	64	109	51	28	104
bez stażu	998	537	822	626	616	912	1 109	1 708	734	922	525	659	2 143	1 845	818	1 275	1 059	819	612	1 168	529	508	1 077
kobiety																							
z tego o stażu pracy																							
	5 127	1 814	4 011	2 048	3 338	2 848	4 328	3 456	2 067	2 787	1 679	1 669	7 629	3 117	2 430	3 694	1 661	1 983	1 861	3 415	1 607	1 472	3 277
do 1 roku	778	280	603	386	465	423	735	630	381	555	258	392	1 380	445	409	478	285	343	258	480	202	244	454
1 - 5 lat	990	385	933	565	614	631	775	592	434	627	404	355	1 763	606	572	764	279	434	488	741	386	362	700
5 - 10 lat	773	304	572	251	533	454	740	462	309	373	251	195	1 118	394	314	552	206	236	239	437	271	244	461
10 - 20 lat	1 032	300	788	270	714	494	828	385	309	316	276	180	1 244	336	334	620	171	214	268	546	230	184	549
20 - 30 lat	760	130	472	77	505	208	431	120	124	155	106	63	580	104	128	263	61	85	106	237	87	71	229
30 lat i więcej	126	21	41	6	92	27	40	6	18	26	20	9	56	8	17	36	1	11	8	34	9	6	21
bez stażu	668	394	602	493	415	611	779	1 261	492	735	364	475	1 488	1 224	656	981	658	660	494	940	422	361	863

TABELA 51. BEZROBOTNI WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY

Stan w końcu okresu

Wyszczególnienie	I półrocze 2007 r.		I półrocze 2008 r.	
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach
ogółem	130 454	100,0	106 952	100,0
z tego:				
do 1 miesiąca	10 960	8,4	10 635	9,9
1 - 3 miesiące	14 209	10,9	14 008	13,1
3 - 6 miesięcy	16 500	12,6	15 094	14,1
6 -12 miesięcy	23 166	17,8	20 546	19,2
12 - 24 miesiące	18 796	14,4	14 266	13,3
powyżej 24 miesiące	46 823	35,9	32 403	30,3

TABELA 52. BEZROBOTNI W POWIATACH WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY
Stan w dniu 30.06.2008 r.

Powiat																								
Wyszczególnienie	WOJEWÓDZTWO RAZEM												Powiat											
	BYDGOSZCZ - powiat grodzki	BYDGOSZCZ - powiat ziemski	GRUDZIĄDZ - powiat grodzki	GRUDZIĄDZ - powiat ziemski	TORUŃ - powiat grodzki	TORUŃ - powiat ziemski	WŁOCŁAWEK - powiat grodzki	WŁOCŁAWEK - powiat ziemski	ALEKSANDRÓW KUJAWSKI	BRODNICA	CHELMNO	GOLUB-DOBRZYŃ	INOWROCŁAW	LIPNO	MOGILNO	NAKŁO NAD NOTECIĄ	RADZIEJÓW	RYPIN	SĘPÓLNO KRAJEŃSKIE	ŚWIECIE	TUCHOLA	WĄBRZEŻNO	ZNIN	
ogółem	8 650	2 905	6 332	3 014	5 519	4 814	7 212	5 585	3 520	3 933	2 729	2 623	12 422	5 289	3 445	5 552	2 982	2 907	2 838	5 032	2 385	2 441	4 823	
z tego:																								
do 1 miesiąca	983	346	674	238	758	581	668	487	245	551	279	288	930	492	274	585	236	287	326	433	291	276	407	
1 - 3 miesiące	1 136	441	876	333	910	851	878	596	475	699	433	366	1 263	710	446	732	341	386	343	581	306	323	583	
3 - 6 miesięcy	1 363	488	973	454	977	756	865	643	499	594	380	342	1 604	722	416	770	316	358	409	711	370	351	733	
6 - 12 miesięcy	1 622	539	1 118	581	1 027	864	1 462	1 069	765	665	559	562	2 295	953	573	1 197	527	638	552	901	473	448	1 156	
12 - 24 miesiące	1 085	327	926	426	622	657	957	774	496	462	373	394	1 745	728	508	672	451	363	361	667	374	277	621	
pow. 24 miesięcy	2 461	764	1 765	982	1 225	1 105	2 382	2 016	1 040	962	705	671	4 585	1 684	1 228	1 596	1 111	875	847	1 739	571	766	1 323	
kobiety	5 127	1 814	4 011	2 048	3 338	2 848	4 328	3 456	2 067	2 787	1 679	1 669	7 629	3 117	2 430	3 694	1 661	1 983	1 861	3 415	1 607	1 472	3 277	
z tego:																								
do 1 miesiąca	501	190	371	120	398	298	328	225	126	303	152	156	455	257	149	341	121	154	174	245	145	170	199	
1 - 3 miesiące	603	238	483	186	490	487	445	285	256	433	241	199	716	358	293	418	155	211	164	350	160	165	324	
3 - 6 miesięcy	748	278	575	290	530	418	422	320	223	376	204	181	860	360	230	428	143	198	204	407	210	172	410	
6 - 12 miesięcy	974	330	675	347	640	498	790	565	430	469	325	339	1 340	530	361	716	257	391	311	539	313	230	751	
12 - 24 miesiące	676	204	626	298	424	407	616	499	309	340	244	267	1 077	417	364	461	250	287	268	434	289	174	429	
pow. 24 miesięcy	1 625	574	1 281	807	856	740	1 727	1 562	723	866	513	527	3 181	1 195	1 033	1 330	735	742	740	1 440	490	561	1 164	

**TABELA 53. BEZROBOTNI WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY, WIEKU, POZIOMU
WYKSZTAŁCENIA I STAŻU PRACY.
STAN W DNIU 30.06.2008 R.**

Wyszczególnienie			Liczba bezrobotnych razem	z tego według czasu pozostawania bez pracy w miesiącach						Liczba bezrobotnych kobiet razem	z tego według czasu pozostawania bez pracy w miesiącach					
				do 1	1 - 3	3 - 6	6 - 12	12 - 24	pow. 24		do 1	1 - 3	3 - 6	6 - 12	12 - 24	pow. 24
0			1	2	3	4	5	6	7		8	9	10	11	12	13
Czas pozostawania bez pracy w mies.	do 1	01	10 635	10 635	x	x	x	x	x	5 578	5 578	x	x	x	x	x
	1 - 3	02	14 008	x	14 008	x	x	x	x	7 660	x	7 660	x	x	x	x
	3 - 6	03	15 094	x	x	15 094	x	x	x	8 187	x	x	8 187	x	x	x
	6 - 12	04	20 546	x	x	x	20 546	x	x	12 121	x	x	x	12 121	x	x
	12 - 24	05	14 266	x	x	x	x	14 266	x	9 360	x	x	x	x	9 360	x
	pow. 24	06	32 403	x	x	x	x	x	32 403	24 412	x	x	x	x	x	24 412
Wiek	18 - 24	07	21 650	4 152	4 805	3 731	4 300	2 585	2 077	13 647	2 371	2 745	2 130	2 775	1 933	1 693
	25 - 34	08	30 348	2 860	3 920	4 579	6 166	4 514	8 309	20 929	1 474	2 230	2 649	4 067	3 408	7 101
	35 - 44	09	21 067	1 657	2 344	2 861	4 136	2 871	7 198	13 840	818	1 245	1 619	2 494	1 857	5 807
	45 - 54	10	25 635	1 581	2 350	3 090	4 620	3 284	10 710	15 804	836	1 275	1 579	2 460	1 884	7 770
	55 - 59	11	7 137	355	537	738	1 124	851	3 532	3 098	79	165	210	325	278	2 041
	60 - 64 lata	12	1 115	30	52	95	200	161	577	x	x	x	x	x	x	x
Wykształcenie	wyższe	13	4 818	819	874	788	1 013	582	742	3 243	543	562	524	722	402	490
	policealne i średnie zaw.	14	21 021	2 447	3 135	2 921	4 154	2 983	5 381	15 125	1 493	1 937	1 980	2 990	2 314	4 411
	średnie ogólnokształcące	15	9 963	1 636	2 043	1 456	1 913	1 206	1 709	7 494	1 119	1 436	1 040	1 451	964	1 484
	zasadnicze zawodowe	16	33 453	2 885	3 896	4 840	6 403	4 707	10 722	19 388	1 240	1 844	2 277	3 348	2 892	7 787
	gimnazjalne i poniżej	17	37 697	2 848	4 060	5 089	7 063	4 788	13 849	22 068	1 183	1 881	2 366	3 610	2 788	10 240
Staż pracy ogółem	do 1 roku	18	15 614	1 569	2 094	2 122	2 877	1 895	5 057	10 864	886	1 306	1 297	1 978	1 411	3 986
	1 - 5	19	23 084	2 437	3 246	3 733	4 725	3 178	5 765	14 400	1 160	1 683	1 985	2 870	2 217	4 485
	5 - 10	20	15 646	1 355	1 959	2 377	3 244	2 242	4 469	9 689	622	1 001	1 289	1 844	1 481	3 452
	10 - 20	21	17 144	1 380	1 893	2 297	3 295	2 352	5 927	10 588	700	996	1 258	1 850	1 439	4 345
	20 - 30	22	11 038	860	1 244	1 580	2 250	1 591	3 513	5 102	366	526	663	923	723	1 901
	30 lat i więcej	23	2 405	280	349	504	549	315	408	639	91	107	160	151	61	69
	bez stażu	24	22 021	2 754	3 223	2 481	3 606	2 693	7 264	16 036	1 753	2 041	1 535	2 505	2 028	6 174
Ogółem			25	106 952	10 635	14 008	15 094	20 546	14 266	32 403	67 318	5 578	7 660	8 187	12 121	24 412

**TABELA 54. BEZROBOTNI BĘDĄCY W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY OGÓŁEM
WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY, WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I STAŻU
PRACY.STAN W DNIU 30.06.2008 R.**

Wyszczególnienie			Liczba bezrobotnych razem	Będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy (z rubryki 1)								
				do 25 roku życia	długotrwale	powyżej 50 roku życia	bez kwalifikacji zawodowych	bez doświadczenia zawodowego	bez wykształcenia średniego	samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia	niepełnosprawni
0			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Czas pozostawania bez pracy w miesiącach	do 1	01	10 635	4 181	2 165	1 330	3 072	3 436	5 731	730	187	403
	1 - 3	02	14 008	4 834	3 608	1 883	4 334	4 139	7 957	1 031	234	547
	3 - 6	03	15 094	3 755	4 976	2 521	4 740	3 455	9 928	1 277	252	637
	6 - 12	04	20 546	4 329	9 998	3 817	6 650	4 846	13 465	1 912	286	771
	12 - 24	05	14 266	2 614	14 151	2 808	4 565	3 407	9 496	1 587	177	558
	pow. 24	06	32 403	1 937	31 905	9 985	13 554	8 784	24 573	2 795	264	965
Wiek w latach	18 - 24	07	21 650	21 650	8 132	x	8 067	13 234	9 730	1 756	94	410
	25 - 34	08	30 348	x	18 614	x	7 507	8 751	18 351	4 085	339	687
	35 - 44	09	21 067	x	14 610	x	7 299	2 671	16 325	2 289	341	651
	45 - 54	10	25 635	x	19 076	x	10 044	2 557	19 968	1 115	460	1 485
	55 - 59	11	7 137	x	5 474	x	3 485	731	5 863	82	126	575
	60 - 64 lata	12	1 115	x	897	x	513	123	913	5	40	73
Wykształcenie	wyższe	13	4 818	725	1 904	449	x	1 616	x	230	10	85
	policealne i średnie zaw.	14	21 021	5 680	12 066	3 285	x	5 884	x	1 406	56	684
	średnie ogólnokształcące	15	9 963	5 015	4 539	1 055	6 362	4 632	x	723	24	295
	zasadnicze zawodowe	16	33 453	4 846	21 651	6 692	x	4 768	33 453	2 812	420	1 332
	gimnazjalne i poniżej	17	37 697	5 384	26 643	10 863	30 553	11 167	37 697	4 161	890	1 485
Staż pracy ogółem w latach	do 1 roku	18	15 614	4 234	10 679	2 137	6 423	6 046	9 899	1 726	350	471
	1 - 5	19	23 084	5 959	13 711	1 750	6 419	x	15 421	2 504	450	657
	5 - 10	20	15 646	468	9 687	2 073	4 277	x	11 058	1 517	186	549
	10 - 20	21	17 144	0	11 521	5 329	5 062	x	12 687	1 159	150	788
	20 - 30	22	11 038	0	7 004	7 209	2 964	x	7 990	330	66	767
	30 lat i więcej	23	2 405	0	920	2 251	520	x	1 804	14	7	171
	bez stażu	24	22 021	10 989	13 281	1 595	11 250	22 021	12 291	2 082	191	478
Ogółem		25	106 952	21 650	66 803	22 344	36 915	28 067	71 150	9 332	1 400	3 881

TABELA 55. BEZROBOTNE KOBIETY BĘDĄCE W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY, WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I STAŻU PRACY. STAN W DNIU 30.06.2008 R.

Wyszczególnienie			Liczba bezrobotnych kobiet razem	Będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy (z rubryki 1)									
				do 25 roku życia	długotrwale	powyżej 50 roku życia	bez kwalifikacji zawodowych	bez doświadczenia zawodowego	bez wykształcenia średniego	samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	którze po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	niepełnosprawne	które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka
0			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Czas pozostawiania bez pracy w mies.	do 1	01	5 578	2 391	1 258	538	1 751	2 093	2 421	629	6	215	496
	1 - 3	02	7 660	2 765	2 171	814	2 592	2 553	3 726	895	14	287	819
	3 - 6	03	8 187	2 122	2 892	1 061	2 688	2 065	4 643	1 122	9	323	1097
	6 - 12	04	12 121	2 775	6 019	1 599	4 056	3 292	6 956	1 719	15	416	2118
	12 - 24	05	9 360	1 946	9 313	1 242	3 043	2 542	5 680	1 505	5	301	2136
	pow. 24	06	24 412	1 648	24 201	6 154	10 589	7 327	18 030	2 691	28	591	7268
Wiek w latach	18 - 24	07	13 647	13 647	5 865	x	5 352	8 678	5 588	1 694	6	219	2251
	25 - 34	08	20 929	x	14 383	x	5 311	6 682	11 782	3 843	17	371	6497
	35 - 44	09	13 840	x	10 497	x	5 131	2 154	10 067	2 039	25	381	3374
	45 - 54	10	15 804	x	12 473	x	6 934	1 896	11 522	932	23	921	1627
	55 - 59	11	3 098	x	2 636	x	1 991	462	2 497	53	6	241	185
Wykształcenie	wyższe	12	3 243	536	1 298	154	x	1 115	x	227	2	46	277
	policealne i średnie zaw.	13	15 125	3 705	9 262	1 981	x	4 135	x	1 328	4	453	1913
	średnie ogólnokształcące	14	7 494	3 650	3 683	812	5 109	3 463	x	697	2	186	876
	zasadnicze zawodowe	15	19 388	2 788	14 164	2 796	x	3 263	19 388	2 515	21	677	4349
	gimnazjalne i poniżej	16	22 068	2 968	17 447	5 665	19 610	7 896	22 068	3 794	48	771	6519
Staż pracy ogółem w latach	do 1 roku	17	10 864	2 714	7 966	1 197	4 464	3 836	6 548	1 615	22	255	2862
	1 - 5	18	14 400	3 374	9 510	970	3 865	x	8 938	2 294	23	358	3167
	5 - 10	19	9 689	184	6 607	1 221	2 783	x	6 182	1 324	5	328	1292
	10 - 20	20	10 588	0	7 586	3 186	3 348	x	7 252	1 020	12	484	709
	20 - 30	21	5 102	0	3 374	3 150	1 496	x	3 120	260	4	373	52
	30 lat i więcej	22	639	0	173	560	174	x	429	5	0	49	1
	bez stażu	23	16 036	7 375	10 638	1 124	8 589	16 036	8 987	2 043	11	286	5851
Ogółem		24	67 318	13 647	45 854	11 408	24 719	19 872	41 456	8 561	77	2 133	13934

**TABELA 56. BEZROBOTNI WEDŁUG RODZAJU DZIAŁALNOŚCI
OSTATNIEGO MIEJSCA PRACY**

Stan w końcu okresu okresu

Sekcja Polskiej Klasyfikacji Działalności		I półrocze 2007 r.	I półrocze 2008 r.		
				zmiana	
				osoby	w %
Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo	A	5 487	4 192	-1 295	-23,6
Rybacktwo	B	23	12	-11	-47,8
Górnictwo	C	98	71	-27	-27,6
Przetwórstwo przemysłowe	D	27 004	21 893	-5 111	-18,9
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	E	500	384	-116	-23,2
Budownictwo	F	7 516	6 013	-1 503	-20,0
Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów mechanicznych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	G	21 028	16 682	-4 346	-20,7
Hotele i restauracje	H	2 420	1 867	-553	-22,9
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	I	2 245	1 896	-349	-15,5
Pośrednictwo finansowe	J	869	750	-119	-13,7
Obsługa nieruchomości, wynajem, nauka i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	K	4 623	3 923	-700	-15,1
Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne	L	9 377	7 911	-1 466	-15,6
Edukacja	M	2 090	1 759	-331	-15,8
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	N	3 167	2 590	-577	-18,2
Działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	O	10 283	8 979	-1 304	-12,7
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	P	372	329	-43	-11,6
Organizacje i zespoły eksterytorialne	Q	8	19	11	137,5
Działalność niezidentyfikowana	R	5 465	5 661	196	3,6
Razem poprzednio pracujący		102 575	84 931	-17 644	-17,2
Dotychczas niepracujący		27 879	22 021	-5 858	-21,0
Ogółem		130 454	106 952	-23 502	-18,0

TABELA 57. BEZROBOTNI W POWIATACH WG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI - cz. 1
stan w dniu 30.06.2008 r.

	WOJEWÓDZTWO RAZEM		Powiaty								BRODNICA	CHELMNO
			BYDGOSZCZ - powiat grodzki	BYDGOSZCZ - powiat ziemski	GRUDZIĄDZ - powiat grodzki	GRUDZIĄDZ - powiat ziemski	TORUŃ - powiat grodzki	TORUŃ - powiat ziemski	WŁOCŁAWEK - powiat grodzki	WŁOCŁAWEK - powiat ziemski	ALEKSANDRÓW KUJAWSKI	
Wyszczególnienie r - razem bezrobotni k - bezrobotne kobiety	r	4 192	53	101	94	197	89	174	87	296	231	60
	k	2 427	27	43	58	130	58	84	54	156	149	34
Rolnictwo, leśnictwo	r	12	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0
	k	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rybacko	r	71	3	5	2	1	2	0	2	1	1	0
	k	29	2	2	0	0	0	0	1	1	0	0
Górnictwo	r	21 893	2 049	665	1 472	552	1 360	1 104	1 611	920	611	438
	k	13 821	1 195	406	941	374	861	691	1 044	568	345	253
Przetwórstwo przemysłowe	r	384	32	15	21	4	42	18	19	17	19	5
	k	102	10	3	4	3	12	6	6	0	2	3
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	r	6 013	643	201	380	122	437	279	694	316	255	67
	k	924	145	49	51	12	70	21	100	42	25	11
Budownictwo	r	16 682	1 664	507	1 166	419	1 217	574	1 087	648	516	192
	k	12 362	1 150	380	876	326	841	415	802	487	379	148
Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów mechanicznych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	r	1 867	171	62	141	50	141	74	88	48	126	16
	k	1 549	139	51	121	47	115	57	72	40	101	15
Hotele i restauracje	r	1 896	233	56	135	30	133	89	154	67	61	16
	k	854	91	27	68	10	58	30	81	33	30	10
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	r	750	139	15	66	12	90	19	66	20	30	6
	k	600	114	11	51	10	57	14	52	16	21	6
Pośrednictwo finansowe	r	3 923	653	100	457	63	360	135	349	121	74	10
	k	2 291	405	75	246	38	205	51	220	73	38	7
Obsługa nieruchomości, wynajem, nauka i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	r	7 911	341	156	171	479	245	429	457	490	379	445
	k	3 752	112	87	100	275	90	225	200	208	150	228
Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne	r	1 759	167	58	136	43	140	75	96	52	35	29
	k	1 350	133	37	98	33	113	47	77	34	31	22
Edukacja	r	2 590	259	63	204	45	163	121	183	119	216	63
	k	2 166	215	53	161	40	131	102	154	102	151	52
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	r	8 979	959	244	664	224	350	810	484	122	81	854
	k	5 523	571	138	373	146	227	494	285	81	58	521
Działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	r	329	0	0	89	39	7	0	4	14	12	15
	k	276	0	0	65	29	6	0	3	11	12	8
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	r	19	0	0	0	0	2	0	0	1	0	0
	k	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Organizacje i zespoły eksterytorialne	r	5 661	286	120	312	107	125	0	722	625	138	0
	k	3 241	150	58	196	82	78	0	398	342	83	0
Działalność niezidentyfikowana	r	84 931	7 652	2 368	5 510	2 388	4 903	3 902	6 103	3 877	2 786	2 204
	k	51 282	4 459	1 420	3 409	1 555	2 923	2 237	3 549	2 195	1 575	1 315
Razem dotyczących pracujących	r	22 021	998	537	822	626	616	912	1 109	1 708	734	525
	k	16 036	668	394	602	493	415	611	779	1 261	492	364
Dotyczących niepracujących	r	106 952	8 650	2 905	6 332	3 014	5 519	4 814	7 212	5 585	3 520	2 729
	k	67 318	5 127	1 814	4 011	2 048	3 338	2 848	4 328	3 456	2 067	1 679

TABELA 58. BEZROBOTNI WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO - POMORSKIEGO WEDŁUG WIELKICH GRUP ZAWODÓW

stan w dniu 30.06.2008 r.

Nr	Nazwa grupy	ogółem		w tym		
		osoby	%	kobiety	poprzednio pracujący	
					pozostający bez pracy w m-cach	
					do 1	1 - 12
						pow. 12
	bez zawodu	22 133	20,7	14 740	1 114	4 974
1	przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy, kierownicy	339	0,3	190	33	144
2	specjaliści	4 803	4,5	3 427	539	1 188
3	technicy i inny średni personel	14 883	13,9	10 468	1 211	4 584
4	pracownicy biurowi	3 286	3,1	2 637	217	1 601
5	pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	16 876	15,8	15 379	1 147	7 424
6	rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	3 987	3,7	2 818	185	1 882
7	robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	24 237	22,7	8 488	2 243	9 088
8	operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	4 516	4,2	2 057	418	1 905
9	pracownicy przy pracach prostych	11 883	11,1	7 114	772	6 236
0	siły zbrojne	9	0,01	0	2	2
	Razem	106 952	100,0	67 318	7 881	40 338
						36 712

TABELA 59. ZAWODY NAJCZĘŚCIEJ SPOTYKANE WŚRÓD BEZROBOTNYCH - grupy elementarne
stan w dniu 30.06.2008 r.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni
5221	Sprzedawcy i demonstratorzy	10 511
3419	Pracownicy do spraw finansowych i handlowych gdzie indziej niesklasyfikowani	3 957
5122	Kucharze	2 957
9132	Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i podobne	2 917
7433	Krawcy, kapelusznicy i pokrewni	2 748
7222	Ślusarze i pokrewni	2 689
9321	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	2 669
9141	Gospodarze budynków	2 224
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych* (zawód szkolny: Mechanik pojazdów samochodowych - obejmuje grupę elementarną 7231)	1 814
7436	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	1 694
7412	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	1 657
3212	Technicy rolnicy, leśnicy i pokrewni	1 515
7121	Murarze i pokrewni	1 513
4191	Pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani	1 396
3115	Technicy mechanicy	1 334
6111	Rolnicy produkcji roślinnej	1 277
9313	Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	1 268
7422	Stolarze i pokrewni	1 255
7141	Malarze budowlani i pokrewni	1 131
5141	Fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni	1 097
6131	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	1 047
3415	Agenci do spraw sprzedaży (handlowcy)	1 011
7223	Ustawiacze-operatorzy obrabiarek skrawających do metali* (zawód szkolny: Operator obrabiarek skrawających - obejmuje grupę elementarną 7223)	990
7233	Mechanicy-monterzy maszyn i urządzeń* (zawód szkolny: Mechanik-monter maszyn i urządzeń - obejmuje grupę elementarną 7233)	956
5123	Kelnerzy i pokrewni	926
7411	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	813
3213	Technicy technologii żywności* (zawód szkolny: Technik technologii żywności - obejmuje grupę elementarną 3213)	800
3112	Technicy budownictwa, ochrony środowiska i pokrewni	765
3214	Dietetycy i żywieniowcy	739
3119	Technicy gdzie indziej niesklasyfikowani	716
4131	Magazynierzy i pokrewni	648
7136	Monterzy instalacji i urządzeń sanitarnych* (zawód szkolny: Monter instalacji i urządzeń sanitarnych - obejmuje grupę elementarną 7136)	647
6211	Ogrodnicy producenci warzyw, kwiatów i pokrewni	640
9152	Portierzy, woźni i pokrewni	604
7242	Elektromonterzy	549
2419	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	525
3431	Pracownicy administracyjni, sekretarze i pokrewni	524
9312	Robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	524

**TABELA 60. POSZUKUJĄCY PRACY ORAZ CUDZOZIEMCY Z KRAJÓW UE Z PRAWEM DO ZASIŁKU
W POWIATACH**

stan w dniu 30.06.2008 r.

Powiaty	Poszukujący pracy		Cudzoziemcy z krajów UE z prawem do zasiłku	
	razem	kobiety	razem	kobiety
Województwo razem	3 240	1 620	1	1
Bydgoszcz – powiat grodzki	279	145	0	0
Bydgoszcz – powiat ziemski	112	56	0	0
Grudziądz – powiat grodzki	128	60	0	0
Grudziądz – powiat ziemski	35	14	0	0
Toruń – powiat grodzki	553	261	0	0
Toruń – powiat ziemski	61	32	0	0
Włocławek – powiat grodzki	397	215	0	0
Włocławek – powiat ziemski	88	46	0	0
Aleksandrów Kujawski	116	44	0	0
Brodnica	87	40	1	1
Chełmno	55	28	0	0
Golub – Dobrzyń	33	18	0	0
Inowrocław	164	89	0	0
Lipno	260	121	0	0
Mogilno	39	23	0	0
Nakło nad Notecią	83	50	0	0
Radziejów	93	45	0	0
Rypin	130	70	0	0
Sępólno Krajeńskie	62	30	0	0
Świecie	149	81	0	0
Tuchola	82	34	0	0
Wąbrzeźno	70	35	0	0
Żnin	164	83	0	0

**TABELA 61. OSOBY, KTÓRE NABYŁY UPRAWNIENIA DO DODATKU AKTYWIZACYJNEGO
w I półroczu 2008 r.**

Wyszczególnienie		WOJEWÓDZTWO RAZEM		Powiat																					
				BYDGOSZCZ - powiat grodzki	BYDGOSZCZ - powiat ziemski	GRUDZIĄDZ - powiat grodzki	GRUDZIĄDZ - powiat ziemski	TORUŃ - powiat grodzki	TORUŃ - powiat ziemski	WŁOCŁAWEK - powiat grodzki	WŁOCŁAWEK - powiat ziemski	ALEKSANDRÓW KUJAWSKI	BRODNICA	CHELMNO	GOLUB-DOBRZYŃ	INOWROCŁAW	LIPNO	MOGIŁNO	NAKŁO NAD NOTECIĄ	RADZIEJÓW	RYPIN	SĘPOLNO KRAJEŃSKIE	ŚWIECIE	TUCHOLA	WĄBRZEŻNO
osoby, które podjęły zatrudnienie ogółem:																									
razem		4 208	309	96	100	38	293	270	334	184	177	273	167	33	434	125	119	430	91	114	118	148	81	94	180
kobiety		1 604	158	38	40	11	144	116	154	53	59	91	54	9	184	29	51	153	17	22	53	55	26	29	58
- w wyniku skierowania przez powiatowy urząd pracy																									
razem		7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	3	0	0	1	0
kobiety		5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	0	0	1	0
- z własnej inicjatywy																									
razem		4 201	309	96	100	38	293	270	334	184	177	273	167	33	434	125	119	430	91	111	115	148	81	93	180
kobiety		1 599	158	38	40	11	144	116	154	53	59	91	54	9	184	29	51	153	17	20	51	55	26	28	58
osoby uprawnione w końcu I półrocza 2008 roku do otrzymywania dodatku aktywizacyjnego																									
razem		2 267	80	25	154	45	134	178	140	116	112	108	104	0	261	76	36	183	58	84	60	116	50	42	105
kobiety		800	38	10	56	11	63	79	60	34	37	34	31	0	110	16	13	60	14	14	22	38	16	15	29

TABELA 62. PODZIAŁ ŚRODKÓW FUNDUSZU PRACY W 2008 ROKU WEDŁUG STANU NA 30.06.2008 R. (w tysiącach złotych)

Lp.	Województwo Powiatowy Urząd Pracy	Kwota podziału wg algorytmu (50%)	Fundusz Pracy w dyspozycji samorządu województwa (50%)										Zwiększenia z 10% "rezerwy" Ministra				Ogółem do dyspozycji
			Razem (5+6+7+8+9)	z tego					Razem (11+12)	z tego							
				PO KL Działanie 6.1.3.	Praca i Środowisko 2008	Lokalne zasoby kulturowe	RPO	Restrukturyzacja		Programy z zakresu aktywizacji zawodowej	Programy dla bezrobotnych z terenów wiejskich						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13					
	Kujawsko-Pomorskie	97 157,2	97 157,2	71 097,4	17 672,4	1 085,3	4 487,7	2 814,4	20 790,0	15 280,0	5 510,0	215 104,4					
1	Aleksandrowski	3 316,3	3 316,3	2 429,2	887,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6 632,6					
2	Brodnicki	3 456,6	3 419,2	2 531,9	887,3	0,0	0,0	0,0	700,0	700,0	0,0	7 575,8					
3	Bydgoski z m. Bydgoszcz	7 714,2	7 714,2	5 650,7	940,3	469,7	653,5	0,0	2 900,0	2 900,0	0,0	18 328,4					
4	Chełmiński	2 389,9	3 181,2	1 750,6	639,3	260,0	531,3	0,0	1 300,0	1 300,0	0,0	6 871,1					
5	Golubsko-Dobrzyński	2 200,2	2 200,2	1 611,7	588,5	0,0	0,0	0,0	1 520,0	950,0	570,0	5 920,4					
6	Grudziądzki z m. Grudziądz	9 046,9	10 069,0	6 556,2	1 440,0	0,0	0,0	2 072,8	2 200,0	2 200,0	0,0	21 315,9					
7	Inowrocławski	14 466,5	11 999,5	10 596,8	1 402,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	26 466,0					
8	Lipnowski	5 415,1	5 415,1	3 966,6	1 448,5	0,0	0,0	0,0	2 000,0	500,0	1 500,0	12 830,2					
9	Mogileński	3 137,1	3 137,2	2 298,0	839,2	0,0	0,0	0,0	250,0	250,0	0,0	6 524,3					
10	Nakielski	4 951,9	4 789,7	3 627,3	867,5	209,2	85,7	0,0	250,0	250,0	0,0	9 991,6					
11	Radziejowski	2 923,7	2 923,7	2 141,6	782,1	0,0	0,0	0,0	1 280,0	640,0	640,0	7 127,4					
12	Rypiński	2 444,4	2 444,4	1 790,5	585,5	0,0	68,4	0,0	810,0	450,0	360,0	5 698,8					
13	Sępoleński	2 580,8	2 580,9	1 890,5	489,0	146,4	55,0	0,0	440,0	0,0	440,0	5 601,7					
14	Świecki	4 552,9	4 812,9	3 335,0	1 087,9	0,0	0,0	390,0	0,0	0,0	0,0	9 365,8					
15	Toruński ziemski	3 526,2	3 526,2	2 583,0	943,2	0,0	0,0	0,0	650,0	650,0	0,0	7 702,4					
16	Toruński grodzki	4 887,7	4 887,7	3 580,3	1 307,4	0,0	0,0	0,0	3 450,0	1 450,0	2 000,0	13 225,4					
17	Tucholski	2 692,5	2 987,8	1 972,3	592,9	0,0	422,6	0,0	340,0	340,0	0,0	6 020,3					
18	Wąbrzeski	2 010,3	2 010,2	1 472,5	396,0	0,0	141,7	0,0	500,0	500,0	0,0	4 520,5					
19	Włocławski z m. Włocławek	11 167,7	11 167,5	8 180,3	600,0	0,0	2 035,6	351,6	0,0	0,0	0,0	22 335,2					
20	Żniński	4 276,3	4 574,3	3 132,4	948,0	0,0	493,9	0,0	2 200,0	2 200,0	0,0	11 050,6					

TABELA 63. STRUKTURA WYDATKÓW FUNDUSZU PRACY OGÓŁEM W I PÓŁROCZU 2008 ROKU WEDŁUG POWIATÓW (w tys. zł) - cz. 1.

Wyszczególnienie	Województwo razem	POWIATOWE URZĘDY PRACY										Inowrocław
		Bydgoszcz	Grudziądz	Dla Miasta Torunia	Dla Powiatu Toruńskiego	Włocławek	Aleksandrów Kujawski	Brodnica	Chełmno	Golub-Dobrzyń		
Wydatki ogółem	162 991,4	15 750,0	16 274,0	6 505,7	10 365,3	16 565,7	5 813,6	5 927,4	4 720,2	4 129,1	17 510,7	
Zasiłki dla bezrobotnych łącznie ze składkami	79 442,2	7 655,8	6 524,7	3 724,0	4 290,7	7 862,4	2 845,0	2 999,7	2 203,3	2 016,3	10 397,1	
Dodatki aktywizacyjne	2 906,5	221,2	255,6	139,4	164,2	313,3	93,8	154,2	112,3	92,5	325,6	
Świadczenia integracyjne	394,4	153,8	38,4	109,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Programy na rzecz promocji zatrudnienia	74 153,7	7 034,1	8 949,7	2 282,8	5 548,5	8 083,5	2 676,6	2 532,6	2 191,5	1 908,3	6 427,5	
Składki na ubezpieczenie społeczne rolników	1,1	0,0	0,0	0,0	0,6	0,0	0,0	0,5	0,0	0,0	0,0	
Koszt organizacji partnerstwa lokalnego	26,2	0,0	0,3	0,0	0,0	0,1	0,5	0,0	0,0	0,0	24,7	
Koszt rad zatrudnienia	36,7	0,0	0,0	0,0	0,0	15,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Koszty systemu EURES	22,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Koszty klasyfikacji zawodów, standardy i inne	5,0	5,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Informacje zawodowe i poradnictwo	395,5	88,7	2,5	12,1	27,3	1,2	48,8	0,3	46,2	1,3	76,3	
Informacje o usługach i partnerach rynku pracy	158,3	68,5	36,8	0,0	0,5	5,7	0,0	0,0	0,0	0,0	6,4	
Koszty wezwań, zawiadomień, przekazywania świadczeń itp.	1 628,5	208,2	107,1	93,5	126,2	126,6	49,5	81,6	55,3	32,0	135,0	
Koszty badań i analiz rynku pracy	31,4	1,6	3,0	0,0	2,0	4,2	1,8	0,0	0,0	0,0	0,0	
Koszty systemu informatycznego	1 586,7	76,3	90,3	82,0	142,8	19,5	52,0	142,9	56,0	33,7	18,1	
Promocja i pomoc prawna zatrudnionym za granicą	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Koszty materiałów informacyjnych i szkoleniowych	4,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0	0,9	
Koszty audytu zewnętrznego	6,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Koszty wyposażenia i działalności klubów pracy	142,6	83,9	14,0	0,0	0,0	11,4	2,1	0,0	0,0	0,0	5,9	
Koszty wyposażenia akademickich biur karier	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Koszty szkolenia kadr służb zatrudnienia, UW i OHP	797,0	59,8	139,9	15,4	16,3	42,1	18,9	4,2	41,5	18,6	56,2	
Refundacja kosztów wynagrodzenia i składek pracowników WUP	535,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Koszty wynagrodzeń i składek pracowników PUP	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Refundacja dodatków do wynagrodzeń	548,4	70,0	93,4	45,6	23,5	48,2	14,9	5,5	12,2	17,3	24,1	
Koszty kwalifikowalne (art.. 9 ust.2d oraz art.. 109 ust. 7c)	33,8	0,0	7,5	0,0	22,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Koszty poboru składek	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Splata kredytów i pożyczek zaciągniętych przez FP	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Koszty odsetek i obsługi kredytów i pożyczek	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Koszty obsługi rachunku Funduszu Pracy	44,2	19,7	3,1	0,0	0,0	0,0	0,0	5,9	1,1	6,5	0,0	
Koszty sądowe i egzekucyjne	29,0	3,4	2,7	1,7	0,4	2,3	0,5	0,0	0,5	0,5	12,9	
Odsetki za przeterminowane zobowiązania	2,4	0,0	2,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Inne wydatki Funduszu Pracy	57,7	0,0	2,6	0,0	0,0	30,2	8,2	0,0	0,3	2,1	0,0	

TABELA 63. STRUKTURA WYDATKÓW FUNDUSZU PRACY OGÓŁEM W I PÓŁROCZU 2008 ROKU WEDŁUG POWIATÓW (w tys. zł) - cz. 2.

Wyszczególnienie	POWIATOWE URZĘDY PRACY										WUP	
	Lipno	Mogilno	Nakło nad Notecią	Radziejów	Rypin	Sępólno Krajeńskie	Świecie	Tuchola	Wąbrzeźno	Żnin		
Wydatki ogółem	8 291,7	5 130,9	8 705,2	4 644,6	4 002,4	4 515,9	7 419,5	4 337,5	3 993,3	7 580,2	808,5	
Zasiłki dla bezrobotnych łącznie ze składkami	3 158,0	2 712,1	4 940,0	1 894,9	1 875,0	2 333,4	3 984,4	2 169,0	1 766,0	4 090,4	0,0	
Dodatki aktywizacyjne	90,4	85,1	209,6	55,3	77,8	109,7	148,5	60,3	78,9	118,8	0,0	
Świadczenia integracyjne	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	93,0	0,0	
Programy na rzecz promocji zatrudnienia	4 841,2	2 066,2	3 290,0	2 473,9	1 869,0	1 959,3	2 952,5	1 924,8	2 024,9	3 116,8	0,0	
Składki na ubezpieczenie społeczne rolników	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Koszt organizacji partnerstwa lokalnego	0,4	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Koszt rad zatrudnienia	0,0	6,9	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	10,9	3,8	
Koszty systemu EURES	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	22,2	
Koszty klasyfikacji zawodów, standardy i inne	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Informacje zawodowe i poradnictwo	6,4	23,8	0,4	0,0	4,1	22,7	1,0	8,0	5,8	18,1	0,5	
Informacje o usługach i partnerach rynku pracy	0,0	0,0	8,9	0,0	0,0	0,0	9,2	0,0	10,2	1,7	10,4	
Koszty wezwań, zawiadomień, przekazywania świadczeń itp.	70,1	51,7	84,5	15,7	61,5	41,7	116,1	56,5	36,8	78,9	0,0	
Koszty badań i analiz rynku pracy	2,9	0,0	0,0	1,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	0,0	13,7	
Koszty systemu informatycznego	52,1	142,4	129,0	179,8	71,4	10,9	194,0	40,7	17,7	29,7	5,4	
Promocja i pomoc prawna zatrudnionym za granicą	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7	
Koszty materiałów informacyjnych i szkoleniowych	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,8	0,0	
Koszty audytu zewnętrznego	6,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Koszty wyposażenia i działalności klubów pracy	13,4	0,6	1,0	2,2	1,6	1,0	0,0	5,5	0,0	0,0	0,0	
Koszty wyposażenia akademickich biur karier	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Koszty szkolenia kadr służb zatrudnienia, UW i OHP	15,1	35,7	25,9	0,0	34,7	25,3	6,8	60,4	37,9	14,9	127,4	
Refundacja kosztów wynagrodzenia i składek pracowników WUP	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	535,8	
Koszty wynagrodzeń i składek pracowników PUP	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Refundacja dodatków do wynagrodzeń	28,2	6,2	6,4	12,0	4,5	11,9	6,4	11,6	14,5	3,4	88,6	
Koszty kwalifikacyjne (art. 9 ust.24 oraz art. 109 ust. 7c)	4,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Koszty poboru składek	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Splata kredytów i pożyczek zaciągniętych przez FP	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Koszty odsetek i obsługi kredytów i pożyczek	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Koszty obsługi rachunku Funduszu Pracy	0,7	0,0	1,0	4,1	0,0	0,0	0,0	0,7	0,1	1,3	0,0	
Koszty sądowe i egzekucyjne	2,1	0,0	0,6	0,0	1,3	0,0	0,6	0,0	0,0	-0,5	0,0	
Odsetki za przeterminowane zobowiązania	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Inne wydatki Funduszu Pracy	0,0	0,0	7,9	5,0	1,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	

TABELA 64. STRUKTURA WYDATKÓW FUNDUSZU PRACY NA PROGRAMY NA RZECZ PROMOCJI ZATRUDNIENIA W 2008 ROKU WEDŁUG POWIATÓW (w tys. zł) - cz. 1.

Wyszczególnienie	Województwo razem	POWIATOWE URZĘDY PRACY										Inowrocław
		Bydgoszcz	Grudziądz	Dla Miasta Torunia	Dla Powiatu Toruńskiego	Włocławek	Aleksandrów Kujawski	Brodnica	Chełmno	Golub-Dobrzyń		
Programy na rzecz promocji zatrudnienia ogółem	74 153,7	7 034,1	8 949,7	2 282,8	5 548,5	8 083,5	2 676,6	2 532,6	2 191,5	1 908,3	6 427,5	
Koszty szkoleń ogółem	4 286,5	706,8	448,7	136,9	422,1	574,0	113,6	65,7	43,3	60,5	554,7	
dodatki szkoleniowe	289,9	41,5	37,3	24,0	22,2	49,3	6,2	3,4	2,8	3,7	29,4	
stypendia za okres szkolenia	306,5	30,8	29,4	12,6	27,7	37,6	5,7	4,4	7,9	3,9	45,1	
kwoty należne instytucjom szkoleniowym	3 662,9	621,7	382,0	100,3	370,7	481,3	101,7	54,9	32,6	52,9	480,2	
koszty szkolenia refundowane pracodawcom	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
pożyczki szkoleniowe	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
koszty studiów poddyplomowych	2,5	2,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
koszty egzaminów i uzyskania licencji	21,7	10,3	0,0	0,0	1,5	5,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
inne	3,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,0	0,0	0,0	0,0	
Prace interwencyjne	6 392,4	203,5	221,8	32,2	555,7	324,1	5,8	16,8	420,7	448,6	1 193,1	
Roboty publiczne	8 573,3	424,7	1 499,4	134,1	846,2	633,2	140,3	177,1	513,2	113,1	2 089,8	
Prace społecznie użyteczne	902,1	246,5	47,9	23,0	7,2	97,5	18,7	30,0	0,2	120,8	17,5	
Zatrudnienie wspierane	60,9	15,7	0,0	33,0	0,0	0,0	0,0	0,0	12,2	0,0	0,0	
Refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy	7 232,3	787,2	2 043,4	276,5	183,2	996,4	553,5	183,1	36,0	150,0	0,0	
Środki na podjęcie działalności gospodarczej	13 211,4	1 473,0	1 876,8	833,3	673,3	1 128,6	247,8	619,9	483,2	262,5	910,0	
w tym w ramach spółdzielni socjalnej	3 191,4	0,0	0,0	833,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Stypendia i składki na ubezpieczenie społeczne	31 330,1	2 979,2	2 729,1	795,6	2 494,0	3 894,2	1 551,1	1 407,5	561,9	665,6	1 644,1	
za okres stażu	22 770,1	2 440,8	1 993,0	667,2	1 634,8	3 247,1	1 204,8	872,5	533,0	345,2	1 504,5	
za okres przygotowania zawodowego	8 383,5	537,8	695,3	126,6	857,5	641,5	328,3	530,4	24,8	309,4	131,3	
za okres nauki	176,5	0,6	40,8	1,8	1,7	5,6	18,0	4,6	4,1	11,0	8,3	
Refundacja składek na ubezpieczenie społeczne	21,6	0,0	0,0	1,9	0,0	0,0	0,0	0,0	14,1	0,0	0,0	
Koszty przejazdu, zakwaterowania i wyżywienia	1 897,1	159,4	82,1	6,6	329,9	389,5	34,3	31,3	99,5	81,8	18,1	
Opieka nad dzieckiem lub osobą zależną	4,5	0,4	0,2	0,0	0,0	0,0	1,6	0,0	0,1	0,0	0,0	
Restrukturyzacja zatrudnienia	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Przygotowanie zawodowe młodocianych	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Koszty badań bezrobotnych	240,1	37,7	0,3	9,7	36,9	46,0	9,9	0,0	7,1	5,4	0,0	
Inne instrumenty rynku pracy	1,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,2	0,0	0,0	0,2	
- dot. bezrobotnych do 25 roku życia	31 317,2	2 878,4	2 936,8	639,0	2 610,8	3 955,7	1 288,9	1 344,9	941,7	725,6	2 363,2	
- dot. bezrobotnych powyżej 50 roku życia	7 107,5	1 253,0	533,2	119,6	627,4	537,0	27,5	183,3	363,3	195,9	1 227,5	
- wydatki na SPO RZL i PO KL	18 308,0	1 411,7	3 012,9	583,6	1 054,9	1 602,8	227,8	737,8	513,8	450,7	1 867,5	
Działanie 6.1 PO KL	17 286,0	1 411,7	2 906,6	583,6	1 054,9	1 602,8	227,8	737,8	513,8	450,7	1 867,5	
Działanie 7.1. PO KL	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Działanie 1.2. SPO RZL	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Działanie 1.3 SPO RZL	904,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Działanie 1.6 SPO RZL	103,5	0,0	103,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
inne działania	14,2	0,0	2,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	

TABELA 64. STRUKTURA WYDATKÓW FUNDUSZU PRACY NA PROGRAMY NA RZECZ PROMOCJI ZATRUDNIENIA W 2008 ROKU WEDŁUG POWIATÓW (w tys. zł) - cz. 2.

Wyszczególnienie	POWIATOWE URZĘDY PRACY									
	Lipno	Mogilno	Nakło nad Notecią	Radziejów	Rypin	Spółno Krajeńskie	Świecie	Tuchola	Wąbrzeźno	Znin
Programy na rzecz promocji zatrudnienia ogółem	4 841,2	2 066,2	3 290,0	2 473,9	1 869,0	1 959,3	2 952,5	1 924,8	2 024,9	3 116,8
Koszty szkoleń ogółem	288,7	59,9	219,1	80,9	99,7	67,9	62,6	107,6	144,0	29,8
dodatki szkoleniowe	13,0	3,3	12,3	3,4	6,4	5,5	4,2	7,2	11,0	3,8
stypendia za okres szkolenia	18,6	4,7	16,5	5,3	14,5	9,4	4,4	9,3	14,9	3,8
kwoty należne instytucjom szkoleniowym	257,1	51,9	186,4	72,2	78,6	53,0	54,0	91,1	118,1	22,2
koszty szkolenia refundowane pracodawcom	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
pożyczki szkoleniowe	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
koszty studiów podyplomowych	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
koszty egzaminów i uzyskania licencji	0,0	0,0	3,9	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
inne	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Prace interwencyjne	641,4	270,6	75,4	167,2	488,5	136,1	2,7	196,8	425,0	566,4
Roboty publiczne	132,2	197,4	261,9	163,9	46,0	468,4	110,2	77,6	70,3	474,3
Prace społecznie użyteczne	25,0	9,5	16,1	10,8	30,0	39,4	57,5	39,7	28,6	36,2
Zatrudnienie wspierane	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy	401,0	91,0	354,1	54,4	66,0	0,0	414,0	346,5	270,0	26,0
Środki na podjęcie działalności gospodarczej	373,0	474,1	663,0	399,2	267,0	440,0	429,0	450,9	361,8	845,0
w tym w ramach spółdzielni socjalnej	0,0	0,0	663,0	399,2	0,0	0,0	0,0	450,9	0,0	845,0
Stypendia i składki na ubezpieczenie społeczne	2 839,9	938,8	1 570,1	1 559,8	752,5	729,6	1 785,7	664,1	641,7	1 125,6
za okres stażu	1 073,3	606,9	1 306,3	969,2	436,5	275,2	1 667,7	462,0	607,9	922,2
za okres przygotowania zawodowego	1 758,4	325,3	249,8	590,6	283,5	452,6	116,4	188,6	32,0	203,4
za okres nauki	8,2	6,6	14,0	0,0	32,5	1,8	1,6	13,5	1,8	0,0
Refundacja składek na ubezpieczenie społeczne	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5,6	0,0	0,0	0,0
Koszty przejazdu, zakwaterowania i wyżywienia	119,8	17,7	116,1	18,3	109,7	72,9	78,5	35,9	82,2	13,5
Opieka nad dzieckiem lub osobą zależną	1,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0
Restrukturyzacja zatrudnienia	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Przygotowanie zawodowe młodocianych	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Koszty badań bezrobotnych	18,3	7,2	14,2	19,4	9,6	5,0	6,4	5,7	1,3	0,0
Inne instrumenty rynku pracy	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- dot. bezrobotnych do 25 roku życia	1 489,0	1 214,3	1 612,6	912,0	695,9	576,7	2 041,6	887,0	929,5	1 273,6
- dot. bezrobotnych powyżej 50 roku życia	242,2	157,4	194,9	86,0	219,6	285,0	115,7	85,8	168,0	485,2
- wydatki na SPO RZL i PO KL	1 247,6	664,9	826,2	345,1	416,3	720,1	540,8	628,4	550,8	904,3
Działanie 6.1 PO KL	1 237,6	664,9	826,2	345,1	414,9	720,1	540,8	628,4	550,8	0,0
Działanie 7.1. PO KL	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Działanie 1.2. SPO RZL	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Działanie 1.3 SPO RZL	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	904,3
Działanie 1.6 SPO RZL	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
inne działania	10,0	0,0	0,0	0,0	1,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

SUMMARY IN ENGLISH

1. The number of the unemployed registered in kujawsko – pomorskie voivodship on 30 June 2008 amounted to 106,952 persons. It was lower than at the end of June of the previous year by 18.0% (23,502 persons). At the same period the number of the unemployed in Poland decreased by 23.2%. Pace of decline in the number of the unemployed was weaker than in the previous years.
2. The unemployment rate (share of the unemployed in the total number of economically active population) for kujawsko – pomorskie voivodship comprised in June 2008 13.3% (in Poland – 9.6%). The unemployment rate in voivodship was lower than in the June of the previous year by 2.7 percentage points (the same like in Poland).
3. The social – demographic structure of the unemployed has been preserved: the majority of the unemployed constituted women (62.9% in view of 62.3% in the previous year), long term unemployed (62.5% in view of 67.4% in the previous year) and persons with no more than basic vocational qualifications (66.5% in view of 68.1% in the previous year).
4. In the first half 2008 to powiat labour offices were submitted 37,096 job offers. It was by 20.3% less than the same time of the previous year.
5. In the first half 2008 41,163 persons took a job (by 9,759 persons or 19.2% less than in the previous year at the same time).
6. Other forms of activation than employment in first half 2008 were used by 17,567 unemployed (by 1,258 persons or 6.7% less than in the first half 2007).
7. Local labour offices in kujawsko – pomorskie voivodship observed considerable increase of declarations from employers about workers' dismissal due to company reasons: in the first half 2008 such intent was announced 18 times for 1,246 persons (in the first half of the previous year was accordingly: 14 declarations and 559 persons).
8. In the first half 2008 expenditure from the Labour Fund in kujawsko – pomorskie voivodship accounted for 162,991.4 thous. zł. It was by 10.1% less than in the same period in the previous year. Decrease was observed only in amount for unemployed benefits (by 21.0%). Expenditures for activation bonus increased (by 49.1%), integrate benefits (by 23.6%) and amount for employment promotion (by 0.9%).
9. Means from the Labour Fund for kujawsko – pomorskie voivodship for programmes for employment promotion, mitigation of unemployment and vocational activation were spent mainly on:
 - System projects under the Operational Programme Human Capital (PO KL) within Measure 6.1 “Improvement access to employment and supporting vocational activity in region”, sub - measure 6.1.3 “Improving employability and increase level of vocational activity of unemployed” realized by local labour offices
 - “45/50 PLUS” programme
 - Local programmes realized by local labour offices
10. Voivodship Labour Office in Toruń for the Operational Programme Human Capital (PO KL) plays the role of 2nd Level Intermediate Body for measures in Priority VI *Labour market open for all*. In I half 2008 first agreements for system projects (with local labour offices) and for projects selected in competition were signed.

CONTENTS:

INTRODUCTION.....	1
1. DYNAMICS OF CHANGES ON THE VOIVODSHIP LABOUR MARKET.....	2
2. THE LABOUR FUND.....	8
2.1. Appropriation by algorithm.....	8
2.2.. Additional means of the Labour Fund granted from the Ministry of Labour and Social Policy's reserve.....	8
2.3. The Labour Fund means expenditures.....	10
3. ISSUES OF FORMATION AND REALISATION POLITICS OF LABOUR MARKET.....	11
3.1. Regional Parliament and Board of Kujawsko – Pomorskie Voivodship.....	11
3.2. Regional Activities Plan for Employment.....	12
3.3. Voivodship Council of Employment.....	13
3.4. Labour market's programmes realisation.....	14
3.4.1. HUMAN CAPITAL Operational Programme (PO KL).....	14
3.4.2. Monitoring of Regional Labour Market.....	19
3.4.3. Sectoral Operational Programme Human Resources Development (SPO RZL).....	20
3.4.4. Integrated Regional Operational Programme (ZPORR).....	20
3.4.5. Monitoring subsystem of the European Social Fund.....	25
3.4.6. Programme 45/50 plus.....	27
3.4.7. Local programmes realized by Local Labour Offices.....	27
A. 'Job and Environment 2008'.....	27
B. Activities supporting preparation or realisation of projects within the confines of Regional Operational Programme of Kujawsko – Pomorskie Voivodship.....	28
C. Activities supporting development of employment and economic activities on the basic of culture resources.....	28
D. Project supporting mitigation of deteriorate situation on labour market as a consequence of employment restructuring.....	28
3.4.8. Prof. – ELP. Professional ELP to improve EU workers Employability by the improvement of their Professional foreign language skills.....	28
3.4.9. Technical Assistance.....	29
4. OTHER PROGRAMMES REALISED BY VOIVODSHIP LABOUR OFFICE IN TORUŃ.....	31
4.1. Promotional – information activity.....	31
4.2. Sociological surveys.....	35
4.2.1. Statistic research.....	35
4.2.2. Survey among employers of kujawsko – pomorskie voivodship.....	35
4.2.3. Research concerning educational and trainings offers.....	36
4.2.4. Research on firms which used Labour Fund means for starting their own business.....	37
4.3. Monitoring of shortage and surplus occupations.....	37
4.4. Centre of Information and Planning Vocational Career.....	40
4.5. Substitute service.....	42
4.6. Employment of Polish citizens abroad.....	43
4.6.1. Work in Spain.....	43
4.6.2. EURES – European Employment Services.....	45
4.7. National employment service.....	49
4.8. Employment Agencies.....	50

4.9.	Social security systems co-ordination.....	50
5.	ACTIVATION OF THE UNEMPLOYED PERSONS IN LOCAL LABOUR OFFICES.....	52
5.1.	Job offers.....	52
5.2.	Outflow to job.....	55
5.3.	Training of the unemployed.....	59
5.4.	Traineeship with the employer.....	60
5.5.	Vocational on the job training.....	62
5.6.	Socially useful works.....	63
6.	STRUCTURE AND BALANCE OF THE UNEMPLOYED IN KUJAWSKO – POMORSKIE VOIVODSHIP.....	66
6.1.	Unemployed women.....	66
6.2.	Unemployment in the rural areas.....	70
6.3.	The unemployed dismissed because of reasons related to establishments.....	74
6.4.	The unemployed with right to benefit.....	76
6.5.	The unemployed aged up to 25 years.....	77
6.5.1.	The unemployed registered within 12 months since the end of education.....	82
6.6.	The unemployed over 50 years old.....	85
6.7.	The long-term unemployed.....	89
6.8.	The unemployed without occupational qualifications.....	94
6.9.	The unemployed without professional experience.....	97
6.10.	The unemployed without upper secondary education.....	99
6.11.	Women who haven't started a job after give birth.....	101
6.12.	The unemployed bringing up singlehandedly at least one child up to 18 years of age.....	103
6.13.	The unemployed who haven't started a job after punishment.....	105
6.14.	Disabled unemployed persons.....	106
6.15.	The unemployed by age and by education level.....	109
6.16.	The unemployed by total work seniority and by duration of unemployment.....	110
6.17.	The unemployed by a kind of activity of their last job.....	112
6.18.	The unemployed by occupations and specialities.....	112
7.	CONCLUSIONS.....	114
	TABLES.....	116
	SUMMARY IN ENGLISH.....	188

TABLES:

1.	State and structure of unemployment.....	116
2.	Unemployed persons registered in powiats in Kujawsko – Pomorskie Voivodship by sex.....	117
3.	The unemployed entitled to benefit.....	118
4.	The unemployed terminated for company reasons, workers intended to be terminated and monitored dismissals.....	119
5.	Register of companies which intended to dismiss workers for company reasons ...	120
6.	Registered unemployed persons and unemployment rate.....	121
7.	Unemployed persons in the rural areas.....	122
8.	Unemployed persons in the rural areas by sex.....	123
9.	Balance of unemployed rural residents by powiats in first half 2008.....	124
10.	Selected categories of the unemployed.....	126
11.	Unemployed persons with a specific situation on the labour market.....	127

12.	The unemployed aged up to 25 years by powiats.....	128
13.	Balance of the unemployed aged up to 25 years by powiats in first half 2008.....	129
14.	Unemployed persons registered within 12 months since the end of education by powiats in first half 2008.....	131
15.	The unemployed who graduated from tertiary school before the 27 th year of age by powiats in first half 2008.....	132
16.	The unemployed over 50 years old by powiats.....	133
17.	Balance of the unemployed over 50 years old by powiats in first half 2008.....	134
18.	The long-term unemployed by powiats.....	136
19.	Balance of the long-term unemployed by powiats in first half 2008.....	137
20.	Unemployed persons without occupational qualifications by powiats.....	139
21.	Dynamics of changes among unemployed persons without occupational qualifications by powiats in first half 2008.....	140
22.	Unemployed persons without professional experience by powiats.....	141
23.	Dynamics of change among unemployed persons without professional experience by powiats in first half 2008.....	142
24.	Unemployed persons without upper secondary education by powiats.....	143
25.	Dynamics of change among unemployed persons without upper secondary education by powiats in first half 2008.....	144
26.	Women who haven't started a job after give birth by powiats.....	145
27.	Dynamic of change among unemployed women who haven't started a job after give birth in first half 2008 by powiats.....	146
28.	The unemployed bringing up singlehandedly at least one child up to 18 years of age by powiats.....	147
29.	Dynamics of changes among the unemployed bringing up singlehanded at least one child up to 18 years of age by powiats in first half 2008.....	148
30.	The unemployed who haven't started a job after punishment.....	149
31.	Dynamics of change among the unemployed who haven't started a job after punishment by powiats in first half 2008.....	150
32.	Disabled unemployed persons by powiats.....	151
33.	Disabled unemployed persons and unemployed disabled job – seekers by powiats in first half 2008.....	152
34.	Unemployed foreigners by powiats in first half 2008.....	153
35.	Inflow and outflow from unemployment in first half 2008.....	154
36.	Balance of the unemployed in the following months in first half 2008.....	155
37.	Balance of the unemployed by powiats in first half 2008.....	156
38.	Selected categories of unemployed persons who received jobs in first half 2008....	158
39.	Job offers by powiats extended in first half 2008.....	159
40.	The most frequently job offers extended to labour offices in first half 2008.....	160
41.	Training of the unemployed by powiats in first half 2008.....	161
42.	Traineeship with the employer by powiats in first half 2008.....	162
43.	Vocational on the job training by powiats in first half 2008.....	163
44.	Socially useful works by powiats in first half 2008.....	164
45.	Unemployed persons by age.....	165
46.	Unemployed persons in powiats by age.....	166
47.	Unemployed persons by educational level.....	167
48.	Unemployed persons in powiats by educational level.....	168
49.	Unemployed persons by work seniority.....	169
50.	Unemployed persons in powiats by work seniority.....	170

51.	Unemployed persons by duration of unemployment.....	171
52.	Unemployed persons in powiats by duration of unemployment.....	172
53.	Unemployed persons total by age, educational level, work seniority and by duration of unemployment.....	173
54.	Unemployed persons total with a specific situation on the labour market by age, educational level, work seniority and by duration of unemployment.....	174
55.	Unemployed women with a specific situation on the labour market by age, educational level, work seniority and by duration of unemployment.....	175
56.	Unemployed persons by the kind of activity of their last job.....	176
57.	Unemployed persons in powiats according to Polish Classification of Activities....	177
58.	Unemployed persons in Kujawsko – Pomorskie Voivodship by occupations.....	179
59.	The most popular occupations among unemployed persons.....	180
60.	Job-seekers and foreigners from UE countries possessing benefit rights by powiats.....	181
61.	Persons who acquire a right to activation bonus by powiats in first half 2008.....	182
62.	Distribution of the Labour Fund means as of 30.06.2008 (in thous. zł).....	183
63.	Expenses structure of the Labour Fund total in first half 2008 by powiats (in thous. zł).....	184
64.	Expenses structure of the Labour Fund on employment promotion programmes in first half 2008 by powiats (in thous. zł).....	186